

Mboe

Salmo 1

Zaala ambaiḡana mi zaala sananḡana

- ¹ Tomtom pareiḡana ta leleene ambai kat mi kampeḡana ki Anutu imbotmbot se kini?
Ina tomtom ta wal sananḡan ḡgar kizin ikamam peeze pini som.
Mi wal ta mbulu kizin irao pa Anutu mataana som na, ni itoto zin som.
Mi wal tau matan repiili Anutu mi zaala kini na, ni igabgaaba zin som.^a
- ² Ni leleene ambai kat pa sua ta Yooba ikam piti na, mi ikamam ḡgar pa ikot mbeḡ ma aigule.^b
- ³ Tomtom ta kembena, ni kembei ke tau tipaaza sula yok zilḡaana. Indeeḡe ka nol na, ipiyotyooto ḡonoono ambaimbaiḡan.
Mi sombe zoḡ biibi na, irao runrun imelle na som.
Tana uraata kini ta boozomen ilonloondo ambai men.^c
- ⁴ Mi zin wal zorzooroḡan na, kembena som.
Zin kembei musmuuzu ta miiri iwilaala ma ila ne.
- ⁵ Tana Anutu isombe ipamender zin tomtom mi iur kadoono pizin,
na wal sananḡan ko irao timbot na som. Ko tila len.
Zin wal tau mbulu kizin irao pa ni mataana som,
nako irao tigaaba wal kini ndeeḡeḡan mi timbot lela lupḡana kizin na som.^d
- ⁶ Tana wal ndeeḡeḡan na, Yooba mataana pizin mi iurur zaala pizin.
Mi wal sananḡan, nako timbiriizi ma tila len kat.^e

^a 1:1 Mbo 26:4+ ^b 1:2 Mbo 112:1, 119:1,35 ^c 1:3 Un 49:22; Mbo 52:8, 92:12

^d 1:5 Mt 13:41+; Tur 22:14+ ^e 1:6 Tur 20:15

Salmo 2

Merere iso pizin tomtom be tizooro king kini pepe

- 1 Parei ta zin karkari keten malmal mi kalŋan izalla?
Wal matan munŋan timburmbuuru sorok paso?^f
- 2 Zin king ki toono ziŋan zin peeze kan tiparlup zin,
mi tikam kumbun be tikam malmal pa Yooba ziru king ta Yooba
itunu iroogi mi iuri pa uraata na.
- 3 Tizzo ta kembei: “Ai, kozo temet ma tombot ndel pa ziru peeze
kizin:
Kokena timboro iti mini.”
- 4 Tamen Yooba imbotmbot se muriini peeze kana ta saamba a,
mi irepilpiili zin mi izeŋzeenge pizin.
- 5 Mi iŋasaara zin raama keteene malmal,
mi leleene bayouŋana tana ikam zin ma timoto kan.
Mi iso pizin ma iso:
- 6 “King taŋgi, nio ituŋ aŋuri be ikam ruŋguŋ,
mi imbot sala abal tio potomŋana Sion mi ikam peeze.”
- 7 Mi king kiti, ni iso ta kembei: “Nio ko aŋsoyaara sua ta Yooba iso
pio na.
Sua ta kembei: ‘Nio lutuŋ ta nu na.
Koozi aŋwe tomom.’^g
- 8 Mi nu sombe wi yo, nako aŋkam toono ta boozomen ka tomtom
bizin ma timap tiwe lem.
Mi zin ko timbot la kopom mbarmaana, mi nu kam peeze pizin.
- 9 Peeze ku ko mbolŋana kat.
Tana ko punmeete mburan kembei ta tomtom ipetepaala kuuru ma
imapalpaala.’^h
- 10 Tana niom king ta boozomen, kakam kat ŋgar.
Mi niom peeze koyom tomini, kere be koto sua tio ti.
- 11 Kozo komoto Yooba, kelen la kalŋaana, mi kembeeze pini.
Mi kokoto ituyom, mi kelek kumbuyom pa Lutuunu.
Kere: Kokena kepei Anutu kete malmalŋana kini,
to ipasaana yom karau men, mi kemetmeete ma kala leyom.
Paso, ni mata mburmburŋana.ⁱ
- 12 Mi wal ta so tipase pini be iwe ur pizin mi imenderkaala zin na,

^f 2:1 ŋgo 4:25+ ^g 2:7 ŋgo 13:33; Ibr 1:5, 5:5 ^h 2:9 Tur 2:27, 12:5, 19:15

ⁱ 2:11 Pil 2:9+; Ibr 12:28

zin ta boozomen ko lelen ambai kat, mi kampejana kini imbotmbot se kizin.^j

Salmo 3

Sunjana berek kana be Merere iporoukaala iti

Mboe ki Dabit Indeeje Dabit iko pa lutuunu Absalom na, itooro mboe ti

(2Sam 15:13–17:22)

- ¹ O Yooba, koŋ koi bizin na, munjaana ma munjaana men.
Tomtom iwal kat, ta timanga be tizooro yo
mi tikam malmal pio.
- ² Wal boozomen tizzo pio ta kembei:
“Kere. Anutu ko irao iuuli na som.
Pa ipizil ndemeene pini kek.”
- ³ Tamen Yooba, nu we singiao pio mi poroukalkaala yo.
Nu ta kam yo ma zoŋ iwe biibi. Koroŋ toro sa som.
Mi nu ko pombol yo ma niŋ ise.
- ⁴ Nio aŋboobo Yooba be iuulu yo.
Mi ni imbot sala abal kini potomjana, mi ileŋ sunjana tio.
- ⁵ Tana nio aŋsu muriŋ na, Yooba mataana pio
mi aŋkam kene tio ambai men mi aŋmanga mini.^k
- ⁶ Mi koŋ koi bizin munjaana ka tieene ta timar tiliu yo na,
aŋmoto zin som.^l
- ⁷ Yooba, manga mi swe mburom!
Anutu tio, kamke yo pa zin wal sananjan.
Peeze koŋ koi bizin kwon ma zoŋon ipolpol.
Pun zin ma mburan imap kat.
- ⁸ Yooba, ni ulaaŋa ŋonoono.
Ni ko ikampe wal kini mi ipombol zin.^m

^j 2:12 Mbo 34:8, 84:12 ^k 3:5 Mbo 4:8 ^l 3:6 Mbo 23:4, 27:3 ^m 3:8 Mbo 62:7+; Tur 7:10

Salmo 4

Sungana mberj kana

Mboe ki Dabit

- ¹ O Anutu, ingi anjboobu. Uulu yo mi so zin tomtom ta kembei: Nio tomtom ndeengeronj.
Nu ta urur zaala pio pa patanjana tio ta boozomen.
Tana leŋ sungana tio ti mi munai yo. Pa nio mbesoonjo ku tau.
- ² O yalei, niom tomtom ta kapasansaana nio zonj na, ŋiizi na kezem mbulu tiom tana?
Niom leleyom ilip pa mbulu pakaamjana. Tamen mbulu tiom tana ko iur ŋonoono som. Tana ŋiizi na kezem?
- ³ Kozo kakam kat ŋgar.
Zin wal ta tiurur lenen pa Yooba mi titoto zaala kini na, ni ikam zin ma tiwe lene.
Tana nioombe anjŋi, na ni ko ingun taljaana pa tiŋiizi tio.
- ⁴ Niom tina konok sanaana kamjana ndabok!
Kakam kat ŋgar mi komoto Anutu.
Sombe kusu muriyom be kekeene na, kuur niyom mi kakam ŋgar pa mbulu ta kakamam na.
- ⁵ Mi kakam patoronjana ta indeŋdeene men ila ki Yooba, mi kapase pini.
- ⁶ Tomtom boojo tizzo ta kembei: “Aiss, takam lende mboti ambaijana so ndabok.”
Mi nio na, anjo ta kembei: “Yooba, swe itum ramaki kampejana ku piam, mi kam mat ku ma iyaara piam.”
- ⁷ Mai ambaijana isombe ipet, ina ikam zin tomtom ma lenen ambai. Tamen nio na, nu itum ta kam yo ma leleŋ ambai kat ma ilip.”
- ⁸ Yooba, ingi anju muriŋ be ankeene i. Mi irao anjmoto na som.
Pa nu itum ko motom pio. Tana nio ko anjbot ambai, mi anjam kene tio ma ambai men.

ⁿ 4:7 Pil 3:8

Salmo 5

Sunɣana mankwono kana: Tusun Anutu be iuulu iti

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, ŋgun talɲom pa sua tio.
Leɲ tiŋiizi tio ti.
- 2 Nu ta king tio mi Anutu tio.
Tana sunɣana tio imama ku men.
Leɲ bobi tio, mi uulu yo.
- 3 Yooba, aigule ta boozomen, zoŋ isombe ise na, sunɣana tio imama ku.
Nio aɲurpewe ŋgar tio, mi aɲzunɲun, mi aɲzza pa pekɛlɣana ku.^o
- 4 Pa Anutu, nu lelem pa mbulu sananɣana risa som kat.
Tana zin wal sananɣan tirao be timbotmbot raamu na som.
- 5 Mi zin wal ta tipakurkur zitun na, irao timbot su kerem uunu na som.
Pa nu urur koi pa wal sananɣan ta boozomen.^p
- 6 Yooba, nu pasansaana wal pakamkaamɣan ma tila len.
Mi wal ta titekteege siɲ pizin tomtom, mi zin ta timburmbuuru pizin
tomtom na, nu lelem pizin risa som.^q
- 7 Mi nio na, nu urur lelem pio, mi muɲaiɲai yo, mi kampewe yo biibi
kat.
Tana aɲrao be aɲlema urum ku.
Nio ko aɲmoto u, mi aɲlek kumbuɲ pu lela urum ku potomɣana mi
aɲsuɲu.
- 8 Yooba, koŋ koi bizin tizaɲzaaɲa yo.
Tana kam peeze pio, mi so yo pa mbulu ku ndeeɲɣana.
Pazal yo mi uulu yo be aɲto kat zaala ku.
- 9 Koŋ koi bizin na, sua ŋonoono sa iwedet pa kwon som.
Mi lelen na, bok pa ŋgar sananɣana be tipasaana yo.
Sua kizin sananɣana kat. Pa ipasansaana zin tomtom.
Mi tipakamkam zin tomtom pa sua kizin mbuyeenɣana.^r
- 10 Anutu, ŋgal matan mi ur kadoono pizin.
Patalli ŋgar kizin, mi kam kiizi kizin ma imiili mi ipasaana zitun.
Pa tizorzooru mi timbel sanaana kamɣana kek.
Tana ser zin ma tila timbot molo pa motom.
- 11 Mi wal ta so tipase pu be we ur pizin mi menderkaala zin na, zin ta
boozomen ko lelen ambai kat,

° 5:3 Mbo 57:9, 88:13 p 5:5 Ro 1:18 q 5:6 Tur 21:8 r 5:9 Mbo 12:1+; Ro 3:10+

- mi timbombo mboe pakurjana pu totomen.
 Kuubukaala zin wal ta tiur kat lenen pu.
 Naso kam zin ma menmeen zin biibi kat.
 12 Yooba, nu pombolmbol zin wal ndeenjan mi kampewe zin.
 Kampejana ku ko iwe singiao pizin, mi iporoukalkaala zin.

Salmo 6

Sunjana ki tomtom ta mete biibi ikami

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, yaamba yo raama ketem malmal pepe.
 Mi sombe pazal yo, na kam raama lelem bayoujana pepe.^s
 2 Yooba, nio mbesoojo ku tau. Tana mujai yo mi iurpe yo lak!
 Pa mburoj izzu, mi tiroj imukurkur lup.
 3 Mi ingi motojana biibi ikam yo ma ajsaana kat.
 Yooba, zem yo pepe. Ijiizi na mar uulu yo?
 4 Yooba, motom miili pio mi uulu yo.
 Pa nu toto sua ku mbukjana, mi urur lelem pa wal ku. Tana mujai
 yo mi tatke yo pa meetejana.
 5 Pa wal meetejan ta timbot sula Andewa na, tirao be matan ingalu
 mini som.
 Re. Kizin tasa ipakurkuru? Som.^t
 6 Nio ankarajeze mete. Tabe ikam yo ma mburoj imap.
 Mberj ta boozomen na, motoj luluunu ipawizis murij.
 Kiliigi tio ibot pa motoj luluunu.
 7 Patajana ta ise tio i, koj koi bizin menmeen zin biibi pa.
 Tana aqtaq biibi kat, mi motoj izarzar ma ajre kat lele som.
 8 Niom wal ta konoknok sanaana kamjana na, koko molo pio!
 Pa tijiizi tio, Yooba ilej kek.
 9 Nio aqtaqroro i be imujai yo, mi ni ilej yo kek.
 Ni ingun taljaana pa sunjana tio. Mi ni ko iuulu yo.
 10 Ni ko ipamianj koj koi bizin, mi ikam zin ma tiru zalan.
 Ko titoombo ma som, to karau men mi timiili ma tila raama kan
 mianj biibi.

^s 6:1 Mbo 38:1 ^t 6:5 Mbo 30:9, 88:10+

Salmo 7

Suŋŋana ki tomtom ta ka koi bizin tingal sorok sua pini

Mboe ki Dabit Tomtom ta, ni zaana Kus mi uunu ipet la ki Benyamen.

Iŋgal sorok sua pa Dabit, to Dabit itooro mboe tingi.

¹ O Yooba, Anutu tio, nio aŋpase pu be we ur pio mi menderkaala yo.

Uulu yo mi kamke yo pizin wal tau tiketoto yo i.

² Pa nio leŋ tomtom sa som. Sombe nu uulu yo som, inako timaŋga pio,

mi titatutut yo kembei ta laion ma aŋsaana kat.

³ Yooba, Anutu tio, nio leŋ uunu sa isaana som."

⁴ Wal ta niamŋan ambuk sua be amlup yam ma amwe tamen na, aŋkam sanaana sa pizin som.

Mi koŋ koi bizin tomini. Aŋkam kuumbu pa koroŋ kizin sa som.

⁵ Mibe aŋkam mbulu sa ta kembei, na ambai be koŋ koi bizin tiketo yo mi tikis yo,

mi tipalkeete yo su toono.

Mi sombe tipasaana zoŋ ma aŋwe koroŋ sorok, ina indeeŋe men.

⁶ Yooba, munga mi swe ketem malmalŋana ku pa koŋ koi bizin.

Pa zin na, keten malmal kat pio.

Anutu tio, loŋa mar mi uulu yo.

Ur kadoono ndeeŋeŋana pa koŋ koi bizin.

⁷ Lup zin tomtom su kerem uunu,

mi mbulem su murim peeze kana ta imbot kor a,

mi ur kadoono pizin."

⁸ Yooba, nu itum ta tiiriŋana katuunu.

Tana tiiri yo mi so kat ta kembei: Nio leŋ uunu sa isaana som. Nio tomtom ndeeŋeŋoŋ.

⁹ Anutu, nu ndeeŋeŋom.

Mi nu ta tirtiiri karkari ta boozomen lenen ma ŋgar kizin, mi ute zin lup.

Yambut mbulu sananŋana kizin wal zorzooroŋan ma imap kat.

Mi zin wal ta tikamam mbulu ndeeŋeŋana na, pombol zin."

¹⁰ Anutu, ni iwe ŋiŋgiao pio mi iporoukalkaala yo.

Mi ni iuluulu zin wal ta lenen ŋgeezeŋan.

¹¹ Anutu, ni tiiriŋana katuunu ta ikamam mbulu ndeeŋeŋana men.

^u 7:3 Yo 8:46, 15:25 ^v 7:7 Mt 25:31+ ^w 7:9 Tur 2:23

Aigule ta boozomen izzwe kete malmalɲana kini, mi iurur kadoono pizin wal sananɲan.^x

12-13 Tana zin sombe titooro lenen som,
na ni iurpe mburu kini malmal kana kek be ikam zaaba pizin.
Ni itwooro buza kini mata mbaaru,
mi ineene peene lutuunu ma kembei Amariɲ siɲiini,
mi iur ila palam be iser.

14 Wal sananɲan, zin kembei moori ta kopoono, mana kaimer ipeebe.
Pa ɲgar sananɲana ta imbotmbot la lenen na, itum ma iwe biibi,
to ipiyotyooto mbulu pakaamɲan boozomen ta ipasansaana zin
tomtom.^y

15 Kere. Zin tikel naala mi tiɲgun kulumbo sula leleene be tikam zin
tomtom.

Tamen zitun ko titop sula sumbuunu tana.

16 Tana patanana ta tiso tikam pa zin wal pakan, inako imiili pizin.
Mi zaaba ta tiso tikam pizin tomtom, inako imiili mini pa zitun.

17 Nio leleɲ ambai pa Yooba mi anpakuri pa mbulu kini ndeeɲɲana.
Ko aɲbo mboe mi aɲwit Yooba ta Anutu kor kana kat zaana.

Salmo 8

Iti tomtom pareiɲanda ta Anutu ikam ɲgar biibi piti?

Mboe ki Dabit

1 O Yooba, Merere tiam, zom biibi ta swe ma irao toono kek.
Mi mburom ma mbulu ku ndabokɲana ramaki azuɲka ku, ta ilol
saamba ma imap.

2 Nu ur zin nanɲaɲ munmun mi pikin siɲsiɲɲan be tiwit urum mi
tiswe mburom.

Naso pumun kom koi bizin kwon,
mi kam zin wal zorzooroɲan ma tiur nin.^z

3 Nio sombe motoɲ sala pa saamba mi aɲre la pa nomom muriini—
puulu ma pitik ta munɲaana men ta ur zin ma tirao murinmurin,^a

4 na aɲso ta kembei: “Wai! Niam tomtom toono koyam na, koron
sorok.

^x 7:11 Mbo 90:9; Ro 1:18 ^y 7:14 Yems 1:14+ ^z 8:2 Mt 21:16 ^a 8:3 Un 1:14+;
Mbo 19:1+

Parei ta nu kamam ngar biibi piam?
Mi motom ingalngal yam paso?”^b

- ⁵ Mi nu ur yam irao itum rungum, mi kam yam ma ambot la nu itum
tamen kopom mbarmaana.
Mi pakur yam mi wit zoyam ma isala kor.^c
- ⁶ Pa koronj boozomen ta ur zin na, nu ur mar nomoyam be amboro.
Koronj ta munjaana men imap imbot la niam tomtom kopoyam
mbarmaana.^d
- ⁷ Zin sipsip ma makau,
mi buzur kar kan mi su kan ta boozomen.
- ⁸ Mi man ta tirie sala manjanjana na,
mi ye ramaki koronj boozomen ta tiwwa pa tai leleene na.
Koronj ta munjaana men tana timap timbot la niam tomtom
kopoyam mbarmaana.
- ⁹ O Yooba, Merere tiam, zom biibi ta swe ma irao toono kek.

Salmo 9

Merere iuluulu zin wal ta timbotmbot raama patanjana

Mboe ki Dabit

- ¹ O Yooba, nio lelej imap ipakuru.
Mi lelej be ansoyaara uraata ku bibip ta boozomen urun. Pa uraata
ku na, ipa ndel kat.
- ² Nio lelej ambai mi menmeen yo biibi pu.
Pa nu Anutu kor kana kat. Tana nio ko anjo mboe pu mi anpakur
zom.
- ³ Nu sombe swe mburom pa konj koi bizin, nako tiko ma timiili,
mi timelmel ma timetmeete.
- ⁴ Pa nu mbotmbot se murim peeze kana mi tirtiiri zin tomtom pa
mbulu kizin. Mi kadoono ta urur pizin, ina indendeeje men.
Mi nio tomtom ndeenenjon, tanata nu mender pio mi uulu yo.
- ⁵ Nu swe ketem malmaljana ku pizin wal ta matan munjan i,
mi pambiriizi zin wal sananjan ma timap lup.
Nu mus zan ma imap kat. Tana tomtom sa ko ikam ngar pizin mini
som.

^b 8:4 Mbo 144:3+; Ibr 2:6+ ^c 8:5 Un 1:28+; 1Kor 15:27 ^d 8:6 Un 1:28, 9:2; 2Tim 2:12;
Tur 22:3+

- 6 Pa nu kas koŋ koi bizin ma timap kat. Irao timaŋga mini na som.
Mi kar kizin tomini, ta reege zin ma tila len.
Tana tomtom matan mbiriizikaala kat zin.
- 7 Yooba, ni imbotmbot se muriini mboljana, mi ikamam peeze ma alok.
- 8 Mi ni ko itiiri wal boozomen ta timbotmbot su toono na, mi iur kadoono ndeeŋjana pizin.
Mi uraata tana, ni ko ikam ma ikam kat.
Pa ni ndeeŋjana.^e
- 9 Zin wal ta so kan koi bizin tikototo zin mi tikamam patajana pizin, na Yooba ko iwit zin, mi iur zin sala kor.
Ni ko iwe seraara pa kan koi bizin. Naso kan koi bizin tirao be timbuulu zin mini som.
- 10 Yooba, zin wal tau tiute katu, nako tipase pu.
Pa zin wal tau tikam kinkiini be tiute u mi timbot koloujana pu na, nu rao pizil ndemem pizin na som.^f
- 11 Kapakur Yooba zaana! Pa ni imbotmbot su kar Sion mi ikamam peeze.
Uraata ta ni ikamam na, kosoyaara uruunu pa zin karkari ta boozomen!
- 12 Ni ipokotkot siŋ kizin tomtom. Tana zin wal ta so timbot raama patajana, na ni mataana iŋgalŋgal zin.
Irao ipumun taljana pa tiŋiizi kizin na som.
- 13 Yooba, re! Iŋgi koŋ koi bizin tiseseeze motoŋ ma aŋbotmbot naala kezeene i.
Mi nio mbesoŋgo ku tau. Tana muŋai yo mi tatke yo pa patajana taiŋgi.
- 14 Naso aŋmender la iwal biibi ki Yerusalem matan, mi aŋsoyaara urum pa ulaaŋa biibi ta kam pio na, mi aŋpakur zom raama menmeen yo biibi.
- 15 Wal matan munjan tikel naala, mi tiŋgun kumbo be tikam zin tomtom. Tamen zitun titop sula sumbuunu kizin tana.
Mi kilis ta tiur pa wal pakan na, ikam zitun.
- 16 Mbulu tana iswe Yooba mburaana.
Pa ni ta iur kadoono pa wal sananjan tana,

^e 9:8 Un 18:25; Iŋgo 17:31 ^f 9:10 Ibr 13:5

mi mbulu ta tisombe tipasaana zin tomtom pa i, na imiili mini pa zitun.

¹⁷ Tana zin wal sananjan ko timiili ma tisula mini toono.

Karkari boozomen ta so matan mbelelee Anutu, nako tisula Andewa.

¹⁸ Pa zin wal ta so timbot ŋoobo mi tiru zalan na, Yooba irao mataana mbelelee zin na som. Tana zin ko timbotmbot ta kembei ma alok na som.

Mi zin wal ta so timbotmbot raama patanjana mi tiur matan pini, na ni irao itit ndomon na som. Ko iuulu zin.

¹⁹ Yooba, manga mi swe mburom! Kokena wal toono kan tipakur zitun ma tiso tilip pu.

Pamender zin su kerem uunu, mi ur kadoono pizin.

²⁰ Yooba, kam zin ma timoto kat.

Pei ŋgar kizin ma tikilaala zitun kembei zin koroŋ sorok ki toono men.

Salmo 10

Suŋjana ki tomtom ta ka koi bizin tikamam patanjana pini

¹ O Yooba, ŋgi patanjana biibi ikam yo.

Parei ta nu piŋgis motom pio, mi mbotmbot molo pio?

² Re. Zin wal sananjan tipakurkur zitun mi tirru zin wal ta len mburan biibi som na, be tiseeze matan.

Yooba, mbulu sananjana ta lenen iur pa be tikam pizin wal pakan na, pimiili mini pa zitun.

³ Wal tana lenen pa mbulu sananjan boofo, mi nin izze pa.

Mi matan koroŋjan mi kuumbuan.

Mi tirepilpiili Yooba mi tigibgiibi sua sananjana pini.

⁴ Zin wal sananjan tipakurkur zitun mi tizzo ta kembei:

“Anutu ko ipokot mbulu tiam som. Pa Anutu sa som.”

Tana tikam ŋgar pa Anutu risa som.^g

⁵ Tamen tere kembei mboti kizin iloondo ambai men.

Mbulu kizin sananjana, nu urur kadoono pa som.

Mi timoto kan koi bizin som. Tirepilpiili zin mi kwon pasom zin.^h

⁶ Tana tikam ŋgar pa zitun ta kembei: “Nio ti ko aŋbotmbot ambai men, ambai men.

^g 10:4 Mbo 14:1 ^h 10:5 Mbo 73:3+

Irao an̄deeŋe pataŋana sa na som. Som ma som kat.”ⁱ

⁷ Kwon na, bok pa sua sanan̄jana, mi sua pakaam̄jana, mi sua pamotoŋana.

Sua sanan̄jana tabe ipasaana zin tomtom i, na lenen pa ilip, kembei ta kini namut̄jana.^j

⁸⁻⁹ Zin tikewe la kar zil̄jaana, mi tizaŋzaaŋa zin wal ambaimbaiŋan be tipun zin ma timetmeete.

Zin kembei laion ta imbotmbot mi mataana ilala. Beso tomtom sa imar, to loŋa men mi imaŋga pini.

Tana tikewe mi tizaŋzaaŋa zin wal ta len ulaaŋa sa som na, be tikam zin mi tipasaana zin.

Mi tiraraara pu kizin be tisou zin wal ta len mburan biibi som na.

¹⁰ To timaŋga mi tipun zin ma mburan imap kat, mi timeete su ma timbotmbot.

Paso mburan ilip kat pizin.

¹¹ Mi tikam ŋgar la lenen ta kembei: “Anutu ikam ŋgar pa mbulu tiam som.

Pa mataana ipis kek. Irao ire yam som.”^k

¹² Yooba, maŋga mi swe mburom pa zin wal sanan̄jan mi koto zin. Motom iŋgal zin wal ta kan koi bizin tikamam pataŋana pizin na, mi uulu zin.

¹³ Parei ta zem zin wal sanan̄jan ma matan pasomu?

Pa iŋgi tirepilpiilu ma tizzo ta kembei: “Anutu ko ipokot mbulu tiam som.”

¹⁴ Tamen nu rre mbulu ta boozomen kizin wal sanan̄jan.

Ŋonoono kat. Pataŋana ta tikamam pizin tomtom na, sa ike pa motom som.

Mi itum nomom ko ipokot mbulu kizin tana.

Tana zin wal ta timbot pataŋana leleene na, tipase pu mi tizem zitun ima nomom.

Pa nu uluulu zin moondo mi zin wal ta len ulaaŋa sa som na.^l

¹⁵ Tana punmeete wal sanan̄jan mburan, mi ur kadoono pizin.

Pokot mbulu kizin. Naso tizem ma imborene kat.

¹⁶ Yooba, ni ta king biibi ŋonoono. Mi ko imbotmbot se muriini peeze kana ma alok.

ⁱ 10:6 Lu 12:16+; Tur 18:7 ^j 10:7 Ro 3:14 ^k 10:11 Mbo 64:5, 94:7 ^l 10:14 Mbo 68:5, 82:3+, 146:7+

Tana zin karkari ta so tilek kumbun pini som, na ni ko iziiri zin pa lele kini ma tila len.^m

17 Yooba, zin wal ta so timbotmbot raama patanjana na, nu ute lenen ma imap.

Mi nu ko ngun taljom pizin, mi pombol zin. Pa zin wal ta kembei na, nu lenlen tinjiizi kizin.

18 Tana zin wal ta kan koi bizin tikototo zin mi tiurur patanjana pizin na, mi zin moondo na, nu ko uulu zin ma timbot ambai, mi ur kadoono ndeejajana pa kan koi bizin.

Naso zin tomtom toono kan tipamoto zin mini som.

Salmo 11

Sungana ki mazwaana ta mbulu ta boozomen isaana lup

Mboe ki Dabit

1 Nio ti anpase pa Yooba be iwe ur pio mi imenderkaala yo.

Parei ta koso sua kankaanajana pio ta kembei:

“Ko ma la lem pa lele abalabalanja, kembei man ta imoto mi irie ma isala pa abal.

2 Pa re. Zin wal sananjan tikewe la zugut lene, mi tiur peene lutuunu ila palam kek.

Mi tizanzanja zin wal ta lenen ngeezajan na.”

3 O yalei, mbulu ma tutu boozomen ta ipombolmbol mbotjana ambajan, ta ingi tomtom tipasaana ma isaana kek.

Kozo ko tomtom ndeejajana iuri ila parei?”

4 Tamen Yooba, ni imbotmbot lela urum kini potomjana.

Ni imbotmbot se muriini peeze kana ta saamba a, mi mataana ikam tomtom ta boozomen, mi itirtiiri zin pa mbulu kizin.

5 Yooba itirtiiri zin wal ndeejajan mi zin sananjan.

Mi zin ta lenen pa mbulu zigzikjana mi titekteege zaaba pizin tomtom na, ni leleene pizin risa som kat.

6 Tana ni ko itiyaara you keseene ramaki koron bayoujana ta kuziini sananjan kat na ma isu pizin wal sananjan.

Mi ikam miiri bayoujana kat ma iseeze matan pa.^o

7 Pa Yooba, ni ndeejajana mi leleene pa mbulu ndeejajana.

^m 10:16 1Tim 1:17 ⁿ 11:3 Mbo 82:5 ^o 11:6 Un 19:24+; Tur 14:10, 21:8

Tana zin wal ta mbulu kizin izal men, ta ko timbotmbot su kereene uunu mi tire i.^p

Salmo 12

Tomtom tipakamkaam. Mi sua ki Merere, ina ŋonoono men

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, uulu yam lak! Pa wal tau tiurur lenen pu mi titoto mbulu ku na, kizin tasa imbot mini som.
Mi tomtom ta tizzo sua ŋonoono men na, ta kembena. Timbiriizi lup.
Kizin tasa imbot mini som.
- 2 Tomtom ta boozomen tizzo sua ta ŋonoono somŋana i, mi tikamam sua pakaamŋana par pizin.
Kwon na, imbesmbeeze pizin tomtom. Mi lenen na, ipa ndel.
- 3-4 Yooba, yembut sua mbuyeenengan boozomen ta iwedet pa kwon i.
Zin wal ta tipakurkur zitun mi tizzo:
“Niam tomtom ki sua. Mbulu pareiŋana ta so amso pa, na tomtom ko tikam men. Asiŋ ko irao ipeteke yam? Som.”
Wal ta kembena na, pumun kwon.
- 5 Mi Yooba, ni iso ta kembei: “Zin wal ta len mburan biibi som, mi tomtom tipasansaana zin mi tiurur patajana pizin na, iŋgi be aŋmanga mi aŋuulu zin.
Pa zin wal ta timbot ŋoobo na, aŋleŋ tiŋiizi kizin kek.
Tana nio kola amkamke zin, mi aŋuulu zin ma timbot ambai.”
- 6 Mi sua ki Yooba, ina ambai komboono,
kembei silba ta tineene pa lamata mi ru bekena imilmil ma iŋgeezekat.
Tana iti irao tuurla sua kini mi tapase pa.^q
- 7-8 Ŋonoono, mazwaana taiŋgi, wal sananjan nin zze mi tiwwa pa lele ta boozomen.
Mi mbulu soroksorok ta tikamam na, tomtom tire mi tipakurkur zin pa.
Tamen Yooba, nu ko motom piam,
mi poroukalkaala yam pa wal ta kembei ma alok.^r

^p 11:7 Mbo 27:4; Mt 5:8; 2Pe 3:13 ^q 12:6 Mbo 19:9, 119:140 ^r 12:7-8 Yo 17:15; 1Pe 1:5

Salmo 13

Sunjjana ki tomtom ta ibaada patanjana ma molo

Mboe ki Dabit

- ¹ O Yooba, patanjana biibi taingi imbel teegenoj kek. Ijizi na motom ingal yo mini?
Ko pingis motom pio, mi zem yo ma anbotmbot ta kembei ma alok?
Ijizi na motom imiili pio mini?^s
- ² Mberj ma aigule na, lelej ipata kat mi ankamam ngar boozo.
Ijizi na mar uulu yo? Pa ingi koj koi ilip pio kek.
- ³⁻⁴ Yooba Anutu tio, re yo mi ngun taljom pa sunjjana tio ti.
Pombol yo mi payaryaara motoj. Kokena patanjana taingi ikoto yo,
som ipun yo ma anjeete.
To koj koi bizin tirepiili yo,
mi nin se ma tiso tilip pio.
- ⁵ Mi nio na, anpase pa mbulu ku ta toto sua ku mbukjana mi urur
lelem pa wal ku.
Tana lelej ambai kat. Pa nio ajute: Nu ko kamke yo.
- ⁶ Nio ko anbo mboe mi anpakur Yooba zaana.
Paso ni ikampe yo ma biibi.

Salmo 14

Wal kankaanajan ta tizorzooro Anutu

Mboe ki Dabit

- ¹ Wal kankaanajan ta tizorzooro Anutu na, tizzo pa zitun ta kembei:
“Anutu sa som.”
Wal ta kembei, ngar kizin isaana kek. Mi tiyo naman pa mbulu sananjan boozomen.
Tana Anutu lelene pizin risa som kat. Pa kizin tasa ikam mbulu ambaijana sa som.^t
- ² Yooba imbotmbot saamba, mi irre su pizin tomtom mi itirtiiri zin.
Ko kizin tasa le ngar ambaijana,
mi ikam kinkiini be iute Anutu mi ito mbulu kini?^u
- ³ Mi som. Timap ma tizem zaala kini kek. Tisaana lup.
Kizin tasa ikam mbulu ambaijana sa som.

^s 13:1 Mbo 22:1+ ^t 14:1 Mbo 10:4, 53:1+; Ro 3:10+ ^u 14:2 Un 18:21

Som kat.^v

4 Tana Yooba iso: “Wal tau tikamam mbulu sananjana i, ŋiizi na ŋgar kizin ipet?

Gorgori tipasansaana zin wal tio, mi tipakamkaam zin, mi timbotmbot se kizin.

Mi matan ŋgalŋgal yo mi tizunzun pio na som.”^w

5 Wal ta kembena na, kozo tire zin. Pa kaimer motoŋana biibi kola ikam zin ma tisaana kat.

Tamen wal ndeenjan na, zin ko timbot ambai. Pa Anutu ko ilae kizin mi igabgaaba zin pa lupjana kizin.

6 Zin wal sorrokjan ta len mburan biibi som na, niom wal sananjom kapakalkaala zaala pizin. Tanata ŋgar kizin iurur ŋonoono som.

Tamen Yooba itunu ko iwe ur pizin mi imenderkaala zin.

7 O yalei, ulaŋa ta imbot abal Sion a, imar ma ikamke zin Israel, so ndabok!

Mi sombe Yooba iuulu wal kini pa patanja kizin ma timbot ambai mini,

tona Yakop popoŋana kini ko len ambai ma menmeen zin biibi.^x

Salmo 15

Asiŋ irao imbot koloujana pa Merere

Mboe ki Dabit

1 Yooba, asiŋ ta irao be nu kami ma imbotmbot raamu lela beeze ku?

Mi tomtom parejana ta irao be imbotmbot sala abal ku potomjana Sion mi isuŋ pu?^y

2 Tomtom ta kembei: Ni ipa pai kini ma ambai men, mi le uunu sa isaana som.

Mi ikamam mbulu ndeenjana.

Mi izzo sua ŋonoono men raama leleene.^z

3 Mi ipasansaana sorok tomtom zan som, mi ikam ŋoobo waene bizin som.

^v 14:3 Un 6:5 ^w 14:4 Yems 5:4+ ^x 14:7 Mbo 53:6, 126:1 ^y 15:1 Mbo 23:6

^z 15:2 Mt 5:8; Ep 4:25; 1Tes 3:13

Mi iseket kao som, mi ingal sua pakaamjana pa tojmatizin kini som.^a

⁴ Mi wal tau Anutu leleene pizin som na, ni leleene pizin som tomini. Tamen zin wal ta so timototo Yooba mi tileglej la kaljaana na, ni mataana ikotse kizin mi ipakurkur zin.

Mi itoto sua kini mbukjana. Sombe iporou sala patajana sa, na irao ipizil ndemeene pa sua kini mbukjana na som. Ko ito men.

⁵ Mi sombe ikam mbun pizin tomtom, na zin ko tikot kat mbun kizin ta tana. Ni irao iboobo pa pat pakan ma isala ki som.

Mi sombe wal pakan tiwati pa pat pakan beken a igaaba zin pa pakaamjana kizin mi tiur sorok patajana sa pa tomtom ta le uunu sa som, na irao be iyok na som.^b

Tomtom ta so ikamam mbulu ta kembei, nako imender mboljana. Kosa sa ko irao be ikami ma itop na som.^c

Salmo 16

Sunjana ki tomtom ta ipase pa Merere be ikamke i pa meetejana

Mboe ki Dabit

¹ O Anutu, motom pio mi poroukaala yo.

Pa nio anpase pu be we ur pio mi menderkaala yo.

² Nio anso pa Yooba ta kembei: “Nu ta Merere tio.

Koroj tio ambaimbaijan ta boozomen na, nu ta kam pio.”

³ Mi wal ku potomjan ta timbotmbot su toono na, anre zin kembei wal ndabokbokjan.

Tana lelej ambai kat pizin mi anso anbotmbot raama zin.^d

⁴ Tamen zin ta timbesmbeeze pizin merere pakaamjan, nako tindeenge patajana boo zo.

Nio ko angaaba zin pa patoronjana ta tikamam pa merere kizin na som.

Mi irao kwoj ipaata merere kizin zan, som anpakur zin na som.

⁵ Tamaj bizin tikam lej toono pakaana ambaijana be anbot se ki. Mi nio anre Yooba kembei koroj tio nonoono ma ilip pa toono tana.

Pa ni ikampewe yo mi anbotmbot se kini pa koroj ta boozomen.

Tana nio ko anbot ambai men. Pa ni ta ikiskis yo i.^e

⁶ Lele pakaana ta Yooba ipemet pio, ina ambaijana.

^a 15:3 Kam 20:16 ^b 15:5 Kam 22:25 ^c 15:5 Kam 22:24, 23:8; 2Pe 1:5+

^d 16:3 Mbo 119:63; Ŋgo 2:42+; Ibr 10:25 ^e 16:5 Mbo 23:5+, 73:25+; Pil 3:8

Mata muriini ta ni ikam pio na, nio aŋre kembei ndabokŋana kat mi leleŋ pa ilip.^f

⁷ Nio aŋpakur Yooba. Pa ni ikamam peeze pio mi ipazalzal yo. Mbeŋ na, ŋgar ta ni iur la leleŋ i, izzo yo pa zaala kini.

⁸ Nio motonŋ iŋgalŋgal Yooba totomen. Mi ni imbotmbot raama yo mi ikiskis yo. Tana kosa sa ko irao be ikam yo ma aŋtop na som.^g

⁹ Ingi tabe ikam ma leleŋ ambai kat mi menmeen yo. Pa kosa sa ko irao be ipasaana yo na som.

¹⁰ Mi nu irao zem yo ma aŋmeete mi aŋsula Andewa be aŋbot na som. Nio aŋjurur leleŋ pu mi aŋtoto mbulu ku. Tana nu rao zem yo ma aŋsaana sula naala ta usomŋana i na som.^h

¹¹ Mi nu ko patoono yo pa zaala ki mbotŋana ambaiŋana. Pa sombe aŋbot su kerem uunu, nako leleŋ ndabok men. Mi nomom woono na, bok pa kampeŋana matakiŋa tabe ikam yo ma leleŋ ndabok kat, mi iseŋge iseŋge ma ila.ⁱ

Salmo 17

Suŋŋana ki tomtom ta ni le uunu sa isaana som

Mboe ki Dabit

¹ O Yooba, nio leŋ uunu sa isaana som. Tana ŋgun talŋom pa bobi tio. Leŋ tiŋiizi tio ti mi uulu yo.

Pa ingi aŋkam pakaamŋana pa som. Aŋso kat sua raama leleŋ.

² Nu rre koron ta boozomen. Mi nu ute: Nio tomtom ndeeŋeŋon. Tana mender pio mi so zin tomtom ta kembei: Nio leŋ uunu sa isaana som.

³ Nu ute leleŋ kek.

Pa mbeŋ na, mar mi tiiri yo.

Nu toombo yo na,

ndeeŋe mbulu sananŋana sa imbot la leleŋ som.

Pa ŋgar tio imbol be kwoŋ isosor som.^j

⁴ Mi aŋkam mbulu sananŋana kembei ta zin wal pakan na som. Pa motonŋ iŋgalŋgal sua ku.

^f 16:6 Mbo 142:5; Ro 8:17; Ga 4:7 ^g 16:8 Mbo 15:5; Iŋgo 2:25 ^h 16:10 Iŋgo 2:27, 13:35

ⁱ 16:11 Mbo 36:7+; Mt 7:14 ^j 17:3 Mbo 139:1

- Tana zin wal zigzikɲan ta tikamam zaaba pizin tomtom i,
na aŋto zin pa mbulu kizin som.
- ⁵ Aŋtoto zaala ku men.
Aŋzem risa som, aŋpa ndel pa som.
- ⁶ Anutu, nu leŋleŋ suŋɲana tio. Tana aŋboobu be uulu yo.
Ŋgun talɲom pio, mi leŋ sua tio ti.
- ⁷ Nu toto sua ku mbukɲana mi urur lelem pa wal ku. Tana swe
muŋaiɲana ku, mi kam uraata bibip be uulu yo.
Pa zin wal ta so tipase pu be we ur pizin mi menderkaala zin, na
nomom woono ikamkewe zin pa kan koi bizin naman ma timbot
ambai.
- ⁸ Nio na, itum koronɲ ku ɲonoono.
Tana motom pio mi kuubukaala yo kembei ta man ikuubukaala
lutuunu bizin.
- ⁹ Pa koŋ koi bizin tiliu yo i.
Ingi wal sananɲan tikamam be tipasaana yo.
- ¹⁰ Wal tana lenen imun kek.
Mi kalɲan izalla ma tipakurkur zitun.
- ¹¹ Tito yo mi timar tise tio kek.
Mi tiliu yo mi matan iurur be tipalkeete yo su toono i.
- ¹² Zin kembei laion ta peteli mi irru ka buzur.
Zin kembei laion poponɲana tau ikewe la su leleene, mi izza ma
imbotmbot.
- ¹³ Yooba, manga lak! Muungu pio mi koto koŋ koi bizin.
Kas zin pa buza ku ma tisu lup.
- ¹⁴ Zin na, tire koronɲ ki toono kembei koronɲ kizin ɲonoono kat. Swe
mburom pizin, mi pun zin ma timap.
Tamen wal ku ta nu lelem pizin ilip na, nu pututu zin mi tikanan ma
kopon isaana.
Mi lutun bizin na, tirao kat pa koronɲ ta boozomen.
Tabe tindoundou koronɲ boozo pa lutun bizin tabe tipet pa kaimer
i.
- ¹⁵ Mi nio nako aŋre motom. Pa nio tomtom ndeeɲeɲonɲ.
Tana sombe aŋkeene mi burup ma aŋmanga, nako leleŋ ambai kat
mi anyamaana kembei aŋbotmbot su kerem uunu.^k

^k 17:15 Mbo 11:7; Yo 17:24; 1Kor 13:12; 1Yo 3:2

Salmo 18

Dabit ipakur Anutu. Pa iuuli ma ilip pa ka koi bizin

*Mboe ki Dabit, mbesoŋo ki Yooba Indeeŋe ta Yooba ikamke i pa Saul
mi ka koi bizin ta boozomen naman na, Dabit itooro mboe ti*

(2Sam 22:1-51)

- 1 O Yooba, nio anjamam mburoŋ se ku tau. Nio leleŋ pu ilip!
- 2 Yooba, ni ta tuŋ ŋonoono. Pa ipombolmbol yo, mi ipakalkaala yo pa koron sananjan kembei ta ran sumbuunu, mi ni ulaŋa tio. Ni iwe kembei siiri mboljana pio be anke lela mi anbot ambai. Tana anpase pa Anutu tio mboljana be iwe seraara pa kon koi bizin mi iporoukaala yo. Ni singiao tio. Itunu mburaana ta ikamkewe yo. Mi ni imborro yo ma anbot ambai.
- 3 Nio sombe anpakur Yooba zaana, na indeeŋe men. Pa anboobi na, ni ikamke yo pa kon koi bizin naman.
- 4 Kilis ki meeteŋana, rimen mi ikam yo. Pa patajana sananjan kat ilol yo kembei ta wo biibi i.
- 5 Wooro ki Andewa, ta itautau yo mi iyakat yo be ansula. Kilis ki meeteŋana, ta igarau yo kek.
- 6 Indeeŋe patajana biibi tana ikam yo na, anboobo Yooba. Anjanroro Anutu tio be imar iuulu yo. Mi ni imbot lela urum kini leleene mi ileŋ kalŋon. Ingun taljana pa bobi tio.
- 7 To ni keteene malmal kat, mi ikam ma yenyeenge itok toono ma toono ikam katkat. Mi abal unun timirri.
- 8 You ka koi ta iwedet pa Anutu kuzuunu. Mi you miaana ramaki pat bayonjan iwedet pa kwoono.¹
- 9 To ikaaga saamba, mi imbot se miiri tieene gabgapjana ma isu.
- 10 Ni imbot se anjela mboljana ndemeene mi irie. Miiri tieene ta ikwaari ma irie karau men.
- 11 Ni ike lela zugut. Miiri tieene ta izuki ma iwe kembei beeze pini be imbot lela.^m
- 12 Azunja biibi imuungu pini mi lele ikimitmit. Mi lolo niini ramaki yan pat iyotyooto pa miiri tieene kini mi izzu.

¹ 18:8 Kam 19:18 ^m 18:11 Kam 19:9

- 13 To Yooba imbot saamba, mi iso sua raama kaljaana biibi kat,
kembei lele ikuruŋ.
Anutu kor kana kat iso sua ma tomtom tileŋ.ⁿ
- 14 Mi ipeene ka koi bizin pa peene lutuunu kini ma tiko papirik.
Ikam ma lolo iwenweene. Mi ka koi bizin tire, to motoŋana biibi
ikam zin ma tiko.
- 15 Yooba, indeeŋe ta nu yespokpok zin mi swe ketem malmaljana
pizin na,
miiri biibi iyooto pa kuzum,
mi iwilaala tai ma ipei maŋga ma ise mat.
Mi itooro toono tomini ma meleebe kana ise mat.^o
- 16 To Yooba imbot kor, mi isara namaana isu mi iteege yo.
Mi iweene yo ma aŋse pa mozo lukutuunu.
- 17 Koŋ koi bizin ta mburanjan i, ni itatke yo la naman.
Zin wal tau tiur koi pio mi mburan ilip pio na, ikamke yo pizin.
- 18 Indeeŋe ta aŋbotmbot la patajana leleene na, zin timaŋga pio.
Tamen Yooba, ni isilou yo,
- 19 mi iur leŋ zaala be aŋyooto pa patajana leleene mi aŋbot mat.
Pa ni leleene pio ilip, tanata ikamke yo.
- 20 Nio aŋkamam mbulu ndeeŋeŋana, tanata Yooba leleene pio mi
ikampe yo.
Ni ikam leŋ kadoono ambaijana paso, leŋ uunu sa isaana som.
- 21 Pa aŋtoto zaala ki Yooba.
Irao aŋkam mbulu sananjan mi aŋpizil ndemeŋ pa Anutu tio na
som.^p
- 22 Nio motoŋ iŋgalŋgal tutu kini ndeeŋeŋan ta boozomen.
Tutu kini ta tibeede pataŋa kek na, aŋzooro som.
- 23 Tana leŋ uunu sa isaana pa ni mataana na som.
Pa motoŋ iŋgalŋgal ituŋ, tana aŋpa ŋoobo pa zaala kini som.
- 24 Nio aŋkamam mbulu ndeeŋeŋana mi iŋgezeŋana men pa ni
mataana.
Tanata ni leleene pio mi ikam leŋ kadoono ambaijana.
- 25 Yooba, sombe tomtom sa iurur leleene pu mi itoto mbulu ku, na nu
ko to sua ku mbukjana mi motom pini.
Tomtom ta so le uunu sa isaana pa motom som, na nu ko kampe i.
- 26 Mi tomtom ta so mbulu kini iŋgeze men, na nu ko kam mbulu
iŋgezeŋana pini.

ⁿ 18:13 Mbo 29:3+ ^o 18:15 Kam 15:1-12 ^p 18:21 Mbo 119:102

Tamen zin wal ta len ngar biibi pa mbulu pakaamjana na, nu tomini
lem ngar be pokot mbulu kizin.

27 Tana wal ta so timbotmbot raama patajana na, nu kamkewe zin.

Mi zin ta tipakurkur zitun na, nu kototo zin.^a

28 Yooba, nu ta urur mat pio mi uluulu yo ma anbot ambai.

Anutu tio, nu ziiri zugut ma ila lene mi kam mat ku ma iyaara pio.^r

29 Nu gabgaaba yo, tana anporou raama koŋ koi bizin boozomen mi
anlip pizin.

Anutu tio, ni imbotmbot raama yo. Tana siiri mboljana ki koŋ koi
bizin, ina irao be ipakaala yo na som.

30 Anutu taiŋgi, zaala kini ambai komboono.

Mi sua kini, ina ŋonoono men. Irao tapase pa mi tuurla kat.

Wal boozomen ta so tipase pini be iwe ur pizin mi imenderkaala zin
na, ni iwe singiao pizin.

31 Yooba itutamen ta Anutu ŋonoono. Anutu toro sa som.

Mi ni tundu ŋonoono. Pa ipombolmbol ti mi iporoukalkaala iti.

32 Ni ipombolmbol yo pa itunu mburaana, tana anmendernder
mboljana.

Mi ni mataana pio pa pai tio, mi ipazalzal yo.^s

33 Ni ikam ma kumbuŋ isekapkap, tana anrao be anpa pa lele
abalabaljana.

Irao kumbuŋ giris ma antop na som.

34 Mi ni ipaute yo pa mbulu ki malmal,
mi ipakeke nomoŋ be andaada peene naana kekejana.

35 Yooba, nu we singiao pio mi kamkewe yo.

Mi nomom wono ta isilou yo.

Nu uulu yo, tana zoŋ iwe biibi.

36 Mi nu urpe kumbuŋ muriini bekena anmender mboljana mi ankam
malmal.

Tana antop som.

37 Nio anketi koŋ koi bizin mi anse kizin na, anmiili karau som.

Anteege zaaba pizin ma timap. Anzem tasa ma imborene som.

38 Nio ankazas zin ma titoptop su kereŋ uunu,
mi anpadagdaaga zin ma irao timaŋga mini som.

39 Pa nu kam leŋ mburoŋ. Tanata anmender mboljana pa malmal,
mi anlip pa koŋ koi bizin ma tilek kumbun pio.

40 Nu ta kam ma koŋ koi bizin tiko pio.

Tana zin wal ta tiur koi pio na, ankas zin ma timap kat.

41 Zin tiboobo pa len ulaaŋa. Tamen ulaaŋa sa imar pizin som.

^a 18:27 Mt 23:12 ^r 18:28 Yo 8:12; 2Kor 4:6; 2Pe 1:19 ^s 18:32 1Pe 5:10

- Titangroro Yooba, mi ni ileŋ tiŋiizi kizin som.
- 42 Nio aŋpalamusmuuzu zin ma tiwe kembei ululu ta miiri iwilaala ma ila lene.
Aŋpadagdaaga zin kembei tiŋtiŋgi ta imbotmbot su zaala i.
- 43 Tomtom timaŋga be tizooro yo, mi nu kamke yo.
Mi ur yo ma aŋwe biibi be aŋkam peeze pizin karkari.
Toono pakan kan tomtom bizin ta aŋute zin som, ta timar timbot la kopon mbarmaana mi timbesmbeeze pio i.
- 44 Sombe tileŋ sua tio, na loŋa men mi tito.
Mi tipakur yo mi tilek kumbun pio.
- 45 Paso motoŋana ikam zin ma mburan imap.
Tana tiyooto pa siiri kizin mbolŋana ta tikewe la pa i, mi timar tio.
- 46 Ŋonoono kat, Yooba, ni imbotmbot!
Ni ta tuŋ ŋonoono. Pa ipombolmbol yo mi iporoukalkaala yo.
Tana aŋpakuri mi aŋwit uruunu isala kor. Pa ni ulaaŋa tio.
- 47 Ni iuulu yo ma aŋpokot koŋ koi bizin mbulu kizin.
Mi ikam zin karkari ma timar timbot la kopon mbarmaana.
- 48 Ni ta itatke yo la koŋ koi bizin naman, mi ikam ma aŋlip pizin.
Ni ikamke yo pizin wal ta titekteege zaaba pizin tomtom i.
- 49 Tana Yooba, nio ko aŋwit urum la zin karkari mazwan,
mi aŋbo mboe be aŋpakur zom.^t
- 50 Yooba, ni iuluulu king kini ma iliplip pa malmal bibip.
Yooba itunu ta iur Dabit mi popoŋana kini be tikam peeze.
Muŋaiŋana mi kampeŋana kini ko imbotmbot se kizin, mi iseenge iseenge ma ila.

Salmo 19

Koron ta Anutu iur na ramaki sua kini, ta iswe i piti

Mboe ki Dabit

- ¹ Koron boozomen ta timbot sala saamba a, tizzo iti pa Anutu zaana biibi.
Pa koron munŋaana men ta timbot sala kor a, ina ni nama muriini.
Tana tizzo iti pa mburaana, ŋgar kini, azuŋka kini, mi mbulu kini ndabokŋana.^u
- ² Aigule ta boozomen tizzo iti pini.

^t 18:49 Ro 15:9 ^u 19:1 Mbo 89:5+, 97:6; Ro 1:19+

- Mi mberj ta boozomen tipaute iti pini.
³ Koronj ta timbot sala manjaanajana na, kwon be tiso sua som.
 Tana iti telej kaljan som.
⁴ Tamen sua kizin ila irao lele ta boozomen
 ma karkari tilej lup.^y
 Anutu iur zonj le muriini ta, tau imbot sala manjaanajana na.
⁵ Zonj pok ma ise kembei ta tomooto ula poponjana ta iyooto pa ruumu
 kini raama menmeeni.
 Mi irao kembei tomtom mboljana ta mataana isijsinj be imanja pa
 londi kini.
⁶ Zonj ise pa lele pakaana ta,
 mi ikakat ma ila isula pa pakaana toro.
 Mi koronj sa irao be ike pa mburaana na som.
⁷ Sua ta Yooba ikam piti, ina ambai komboono,
 mi ipombolmbol iti tomtom.
 Mi zaala ta Yooba iur piti na, ka tutu itortooro som.
 Tana irao tendemeere mi tapase pa.
 Mi zin wal ta len ngar biibi som na, tutu tana ipeyei ngar pizin.^w
⁸ Tutu boozomen ta Yooba iur piti, ina indeenje men.
 Mi ikamam ma lelende ambai.
 Tutu ki Yooba iurur mat piti.
 Ikam ma matanda ikam pak.^x
⁹ Tomototo Yooba mi telejlej la kaljaana, to ambai.
 Pa mbulu ta kembei, ina ingeeze men. Mi ko imbotmbot ma alok.
 Tutu ta Yooba iur na, itortooro som. Imbol ma imbotmbot. Tana irao
 tendemeere mi tapase pa.
 Mi tutu tana indeenje men.
¹⁰ Onoono, iti tere pat gol kembei koronj zaanaana.
 Tamen sua ki Yooba ilip pa.
 Gol boozomen ta ingeeze kat i, na sa ilip pa Yooba sua kini som.
 Mi bigil suruunu ta kembena. Inamut kat.
 Tamen sua ki Yooba na, inamut ma ilip.^y
¹¹ Yooba, nio mbesoonjo ku. Mi sua ku ta iurur mat pio.
 Nioombe anto sua tana, inako ankam lej kadoono ambajana kat.^z
¹² Lak, asinj ta irao be ikilaala itunu sosor kini ta boozomen? Som.
 O Yooba, sanaana tio ta ankilaala som mi ankam sorok ma ila kek
 na, munaj yo mi ziiri ma ila lene.

^v 19:4 Ro 10:18 ^w 19:7 Mbo 119:104,142; 2Tim 3:15 ^x 19:8 Mbo 119:105,130; 2Pe 1:19

^y 19:10 Mbo 119:72,103 ^z 19:11 Yo 14:21+; 1Tim 4:8

13 Mi sanaana ta aŋkilaala zin na, uulu yo be aŋkam mini pepe.
 Kokena aŋwe mbesooŋo pa.
 Naso aŋkam zooroŋana biibi pu som,
 mi leŋ uunu sa isaana pa motom som.

14 Yooba, nu ta ulaaŋa tio, mi tuŋ ŋonoono. Pa nu pombolmbol yo
 mi tatkewe yo pa patana tio.
 Tana sua ta ipet pa kwoŋ, mi ŋgar ta imbot la leleŋ i,
 na leleŋ be aŋkam ma ambai men pa nu motom.

Salmo 20

Zin Israel tipombol king kizin mi tisun Anutu be iuuli

Mboe ki Dabit

- 1 Nu sombe mbotmbot la patana leleene mi taŋroro Yooba, na ni
 ko ileŋu mi iulu u.
 Anutu ki Yakop ko iwit, mi iuru sala kor. Naso kom koi bizin
 tiraŋ be timbuulu u mini som.
- 2 Anutu ko imbot urum kini potomŋana ta Sion na,
 mi iŋgo ulaaŋa sa pu mi ipombolu.
- 3 Pa koron boozomen ta nu kamam pini na, ni mataana iŋgalŋgal.
 Mi leleene ambai pa patoronŋana boozomen ta nu nenne sala you
 na.
- 4 Tana koron boozomen ta so lelem pa, na ni ko ikam pu.
 Mi ŋgar boozomen ta lelem iur pa na, ni ko ikam ma iur ŋonoono.
- 5 Kaimer, nu sombe lip pa malmal, to niam ko amyotyoto ma
 leleyam ambai kat.
 Mi amkam kawaala pakaana mi ampabilbil, mi menmeen yam ma
 ampakur Anutu kiti zaana ma isala kor.
 Mi koron boozomen ta nu sombe wi Yooba pa, na ni ko ileŋ la
 kalŋom mi ikam pu.
- 6 Ingi nio aŋute: Yooba ko ikamke king ta ni itunu iroogi mi iuri pa
 uraata na.
 Ko imbotmbot lele kini potomŋana ta saamba a, mi ileŋ sunŋana
 ki king mi iuuli.
 Ko iswe mburaana, mi namaana woono ikam uraata bibip beken
 ikamke i.
- 7 Wal pakan nin se pa karis kizin ta malmal kana i, mi tipase
 pizin.

Mi pakan nin se pa hos kizin. Tamen niam na, niyam se pa Yooba
Anutu tiam mburaana, mi ampase pini be iuulu yam.^a

⁸ Tana zin ko titutkat kumbun ma timelmel.

Mi niam, nako amparaama ma tuŋ mi amender mbolŋana.

⁹ O Yooba, ŋgun talŋom pa tiŋiizi tiam ti,
mi pombol king tiam be ilip pa malmal.

Salmo 21

Zin Israel tipakur Anutu pa ulaaŋa ta ni ikam pa king kizin

Mboe ki Dabit

¹ O Yooba, nu pombolmbol king pa itum mburom, tana ni leleene
ambai kat pu.

Pa nu uluuli pa malmal ma iliŋlip pa ka koi bizin. Tanata menmeeni
biibi kat.

² Koron ta ni leleene pa, ta kam pini kek.

Koron ta ni iwi u pa na, nu ruutu pini som.

³ Nu mar kini mi pomboli, mi pomoozi pa koron ambaimbaiŋan
boozomen.

Mi ur mogar milmilŋana isala uteene. Mogar tana, tiurpe pa pat gol
ta iŋgeeze kat.

⁴ Ni iwi u be uuli ma imbot ambai, mi nu leŋ la kalŋaana.

Tana mbotŋana kini ko iseenge iseenge ma ila.

⁵ Nu uuli ma ilip pa malmal,
tana ni zaana biibi mi mburaana biibi, mi tomtom tiwidit uruunu.

⁶ Kampenana ku ko imbotmbot se kini ma alok.

Mi nu mbotmbot raami. Tana ni leleene ambai kat.

⁷ King, ni ipase pa Yooba. Tana kosa sa ko irao be ikami ma itop na
som.

Pa Anutu kor kana kat itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pini
totomen.

⁸ O king, nomom ko ikis kom koi bizin ta boozomen.

Zin wal ta tiurur koi pu na, nomom woono ko irokiskis zin.

⁹ Nu sombe swe mburom, nako pasaana zin kembei ta you.

Pa Yooba itunu ko keteene malmal pizin mi ipambiriizi zin. Ko ikam
ma you ikan zin.

¹⁰ Mi lutun bizin ta boozomen tomini, nu ko kas zin ma timap lup.

^a 20:7 Mbo 33:17

- Tana kaimer popoŋana kizin sa ko imbot toono mini som.
- ¹¹ Ŋonoono, zin tipaata kom, mi timbuk kom kiizi be tipasaanu.
Tamen ŋgar kizin ko iur ŋonoono som.^b
- ¹² Pa tire peene lutuunu ta sara la matan na,
tanata timoto mi tiko ma tila len.
- ¹³ Yooba, manga mi swe mburom!
Mi niam ko ambo mboe mi amwit urum. Pa nu mburom
keskeezegom.

Salmo 22

Suŋŋana ki tomtom ta iyamaana kembei Anutu ipizil ndemeene pini

Mboe ki Dabit

- ¹ Anutu tio, Anutu tio, parei ta pizil ndemem pio?
Nio aŋbel tiŋiizi pu. Parei ta nu uulu yo som mi mbotmbot molo
pio?^c
- ² Anutu tio, aigule ta boozomen nio aŋtaŋroro u. Tamen nu pekel
kalŋoŋ som.
Mi mbeŋ ta kembena. Aŋkenne kat som. Pa tiŋiizi tio ta imama ku
tau.
- ³ Mi Anutu, nu potomŋom.
Nu mbotmbot se murim peeze kana, mi zin Israel tiwidit urum mi
tipakurkuru.
- ⁴ Muŋgu tumbuyam bizin tipase pu tau.
Tiurla ku mi nu kamke zin.
- ⁵ Mi indeeŋe ta titaroro u na, nu tatke zin pa patana kizin.
Tana tiur matan pu sorok na som. Pa tipase pu mi nu uulu zin.
- ⁶ Mi nio na, iŋgi tomtom tire yo kembei tomtom som.
Matan pasom yo mi tirepiili yo kembei motmooto toono leleene
kana.^d
- ⁷ Wal boozomen ta tire yo na, uten mbiŋbiŋ pio,
mi tirepilpiili yo, mi tikamam senge pio.^e
- ⁸ Tizzo ta kembei: “Nu so nu pase pa Yooba tau. Ambai. Mbot mi re
ten. Ko itatke u pa patana taiŋgi, som som?”

^b 21:11 Mbo 2:1, 37:7; Mk 14:1 ^c 22:1 Mbo 69:3; Mk 15:34 ^d 22:6 Yesa 53:3

^e 22:7 Mt 27:39; Mk 15:29

Kozobe ni leleene pu, so ikamke u kek!”^f

⁹ Yooba, nu itum ta pazal zaala pio, mi anaj ikam yo ma anju.
Mi indeene ta nio pikin sijnsijnoŋ mi imar na, nu mborro yo ma
anbot ambai.^g

¹⁰ Pa indeene ta anaj ikam yo ma anju na, nu kam yo ma anjuwe lem.
Tana ta munju mi imar na, nu Anutu tio.

¹¹ Tana mbot molo pio pepe.
Pa ingi anbot la patanana leleene.
Mi lej tomtom sa be iuulu yo som.

¹² Ingi koŋ koi bizin timar ma tiliukaala yo,
kembei makau saŋsaŋŋan ki toono pakaana ki Basan ta mburanŋan
na.

¹³ Mi kwon ikakaaga mi zoŋon izirzir mar pio.
Kalŋan izalla pio kembei laion ta petel zin mi tirru kan buzur.

¹⁴ Tana kulij imetmeete,
mi tiroŋ imukurkur lup.
Mi anmoto ma ngelbuk ileege yo.

¹⁵ Mburoŋ ta imap kat.
Mi ngureŋ na, ikerekere lup. Kauzin imamaaza, mi mion isekap sala
koŋ galablaaba.
Pa nu zem yo ma ingi be ansula lej naala i.

¹⁶ Ingi wal sananŋan timar ma tiliu yo kek.
Zin kembei me saŋsaŋŋan ta dudut ma timar, mi tinan mare pa
kumbun mi nomoŋ.^h

¹⁷ Wal tina tire yo na, lenen ambai.
Pa nio tiroŋ men ma ruŋguŋ isaana kat.

¹⁸ Mi tiparra mburu tio
ma len len.ⁱ

¹⁹ Yooba, nio ankamam mburoŋ se ku tau.
Tana mbot molo pio pepe.
Loŋa mar mi uulu yo!

²⁰ Pa nio anbot la zaaba kwoono kek.
Tana kamke yo lak. Kokena me saŋsaŋŋan taingi tipasaana yo pa
mburan.

^f 22:8 Mt 27:43 ^g 22:9 Mbo 71:6; Ga 1:15 ^h 22:16 Lu 23:33; Yo 19:18 ⁱ 22:18 Mt 27:35;
Yo 19:24

- 21 Re. Laion taiŋgi tikamam be tikan yo.
 Mi makau saŋsaŋjan taiŋgi tikamam be tikuruumu yo pa kan
 kandaara. Loŋa mi tatke yo pizin!
 A buri. Nu leŋ yo kek!
- 22 Nio ko aŋsoyaara urum pizin toŋmatiziŋ tio.
 Sombe wal ku tila tilup zin pa suŋjana, nako aŋgaaba zin mi aŋwit
 urum.^j
- 23 Niom wal ta so komototo Yooba mi kelenleŋ la kaŋaana na,
 kapakuri.
 Niom ta Yakop popoŋana kini na, kiwit uruunu.
 Niom Israel ta boozomen, komoto i.
- 24 Pa wal ta so timbotmbot raama pataŋana, na ni irepiili zin som, mi
 ipizil ndemeene pizin som.
 Indeeŋe nio aŋtaŋroro i na, ni ipiŋgis mataana pio som. Ileŋ tiŋiizi
 tio mi iuulu yo.
- 25 Yooba, sombe zin iwal biibi tilup zin pa suŋjana, na nio ko aŋwe
 kwom mi aŋpakuru pa mbulu ta kam pio na.
 Nio ko aŋto sua tio mbukjana, mi aŋkam patoroŋjana pu ila zin
 wal ta timototo u na matan.
- 26 Zin wal tau timbot ŋoobo, nako tikan kat kan kini ma kopon isaana.
 Mi zin wal tau tikam kinkiini be tiute Yooba mi timbot koloujana
 pini, nako tiwit uruunu.
 Pa ni ko ikampe zin ma timbot ambai, mi iseŋge iseŋge ma ila.
- 27 Toono ta boozomen ka tomtom bizin ko timap ma matan iŋgal
 Yooba.
 Karkari ta boozomen ko titooro zin mi timar kini.
 Zin tau kulin pareijan, mi timar pa so kar i, nako timap mi tilek
 kumbun pini.^k
- 28 Pa Yooba, ni ta biibi ŋonoono.
 Ikamam peeze pa tomtom ta munjaana men ki toono ti.
- 29 Tana zin wal ta tiwe mbio uunu su toono, nako timap mi tilek
 kumbun pini.
 Mi wal tau timbot naala kezeene i, na zin tomini ko tilek kumbun
 pini.
- 30 Mi zin wal ta so timeete, na popoŋana kizin ko timbeeze pa Merere,
 mi tisoyaara uruunu pizin wal tabe tipet pa kaimer i.

^j 22:22 Ibr 2:12 ^k 22:27 Mbo 2:8; Tur 5:9-13, 7:9

³¹ Wal tana tiso tipet, nako tiso zin pa mbulu kini ndeengejana.
Ko tiso zin pa uraata ta Merere ikamam na.”

Salmo 23

Merere ni mborongan tio nonono

Mboe ki Dabit

- 1 Yooba, ni mborongan tio nonono.
Tana nio ko anbot nono pa koron sa som.^l
- 2 Pa ni itunu ko iyaaru yo ma anla lele ta ambaijana kat be keten su
mi anbotmbot pa.
Lele tina na, ka kinijana ma yokjana, mi narenren ambaijana.^m
- 3 Ni ipombolbol yo ma mburon imilmiili.
Mi izzo yo pa zaala kini ndabokjana.
Pa ina, mbulu kini ta kembena.
- 4 Yooba,ombe patajana sananjanan ikam yo mabe anmeete, som
zugut biibi izukkaala yo,
nako irao anmoto na som.
Pa nu mbotmbot raama yo.
Mi nu ko poroukaala yo mi pazal yo.
Tana anmoto kosa sa som, mi lelen ambai men.
- 5 Nu pomoozo yo kat.
Pa ngun mbalia, mi kam kon kini biibi ila kon koi bizin matan.
Mi nu kam yo ma anwe leembe ku, mi lin ngere isala uten, mi kam
kon yok ambaijana be anwin.
Tabe kam ma lelen ambai kat.
- 6 Nonono kat, Yooba, nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem pio.
Kampenan mi muaijana ku ko imarmar pio ma irao anzem toono
ti.
Mi nio ko anbotmbot raamu lela itum murim,
mi isenge isenge ma ila.ⁿ

^l 23:1 Un 48:15; Yo 10:11; Pil 4:19; Ibr 13:20; 1Pe 2:25 ^m 23:2 Mbo 36:8; Tur 7:17

ⁿ 23:6 Mbo 27:4+, 65:4; Yo 14:3; Tur 3:12

Salmo 24

Merere ni king zaanaŋana ta iur koronj ta boozomen

Mboe ki Dabit

¹ Toono ramaki koronj boozomen ta timbotmbot pa na, katuunu ta Yooba.

Lele ta boozomen mi kan tomtom bizin, ina ni kini men.^o

² Pa ni ta iur toono ma imbot se yok ŋwaana.

Mi iparaama toono mbule tuunu ma tunj sula kat ta tai leleene a.^p

³ Asinj ta irao be isala pa abal ki Yooba mi isunj pini?

Mi tomtom pareŋana ta irao be ilela urum kini potomŋana mi imender su kereene uunu? Ina tomtom ta kembei.^q

⁴ Ni ikam ŋoobo mbulu sa som. Mi leleene ma ŋgar kini na, inŋeeze men.

Mi imbesmbeeze pa koronj pakaamŋan som,
mi ipombolmbol sua pakaamŋana som.
Tomtom ta kembei, ni ko irao be ilela.^r

⁵ Mi Yooba ko ikampe i.

Anutu ta ulaŋa kini na, ko ikamke i ma imbot ambai, mi ipaati be tomtom ndeeŋana.

⁶ Tana zin wal ta kembena, ta tikam kinkiini be tiute Merere mi timbot kolouŋana pini.

Anutu ki Yakop, ina zin wal ta kembena ta timama kerem uunu.

⁷ O niom kataama ta boozomen, niyom ise mi kakaaga ma biibi.

Niom kataama alingumoraŋoyom na, kakaaga ma itaanda kat.
Naso king zaanaŋana zalaana be imar ma iloondo piom.^{s t}

⁸ Lak, king zaanaŋana, ni asinj?

Ni Yooba tau!

Ni mbura keskeezana mi mbolkenkenŋana.

Mi ni irao kat pa malmal. Pa namaana alalalŋana tau.^u

⁹ O niom kataama ta boozomen, niyom ise mi kakaaga ma biibi.

Niom kataama alingumoraŋoyom na, kakaaga ma itaanda kat.
Naso king zaanaŋana zalaana be imar ma iloondo piom.

^o 24:1 Mbo 50:12, 89:11; 1Kor 10:26 ^p 24:2 Un 1:6; 2Pe 3:5 ^q 24:3 Mbo 15:1

^r 24:4 Kam 20:16; Mbo 51:10; Mt 5:8 ^s 24:7 Re 2 Samuel 6:1-19. Sua Mbukŋana Ka Koror ta munŋu imbot lela beeze ki Merere mi zin Israel tiziŋziŋ pa lele bilimŋana na, zin tire kembei Anutu itunu imbotmbot raama. Tana indeeŋe ta tisiŋ koror tana ma tilela pa Yerusalem na, tikam ŋgar kembei Anutu itunu ilela kar Yerusalem. ^t 24:7 Mt 21:5; 1Kor 2:8 ^u 24:8 Kam 15:3+

- ¹⁰ Lak, king zaanaŋana, ni asiŋ?
Ni Yooba tau.
Ni mbura keskeezeŋana mi king zaanaŋana!

Salmo 25

Tomtom ta isuŋ Merere be ipazali mi ireege sanaana kini

Mboe ki Dabit

- ¹ O Yooba, ingi suŋŋana tio ima ku raama leleŋ.
² Anutu tio, nio anpase pu be uulu yo.
Kokena koŋ koi bizin tilip pio,
to menmeen zin mi nio koŋ mianŋ.
³ Zin wal ta so tipase pu mi tiur matan pu,
nako kan mianŋ som. Pa nu ko uulu zin.
Mi zin wal ta tirekreege sua kizin mbukŋana na, zin ta ko kan mianŋ.

⁴ Yooba, so yo pa zaala ku.
Pei ŋgar tio pa beken aŋto kat.
⁵ Kam peeze pio beken aŋpa pai tio ma indeeŋe men pa sua ku
ŋonoono. Mi paute yo pa ŋgar ku.
Pa nu ta Anutu tio mi ulaaŋa tio.
Tanata aŋurur motoŋ pu totomen.

⁶ Yooba, ta muŋgu mi imar na, nu muŋaiŋana katuunu.
Mi nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku.
Motom ingalŋgal mbulu ku tana.
⁷ Sanaana ta nio naŋgaŋŋoŋ mi aŋkamam na, motom mbiriizikaala.
Mi zooroŋana tio ta boozomen na, motom la pa mini pepe.
Yooba, nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku. Tana
motom ŋgal yo lak!
Pa kampeŋana katuunu ta nu na.

⁸ Yooba, ni ambaiŋana mi ndeeŋeŋana.
Tana zin wal ta mbulu kizin irao pa mataana som na, ni ipazalzal
zin.
⁹ Mi zin wal ta tipase pa zitun som mi matan se kini na,
ni ipatoŋtoŋo zin be tito mbulu ndeeŋeŋana,
mi izzo zin pa zaala kini.
¹⁰ Tana zin wal tau matan ingalŋgal sua ta ziŋan Yooba timbuk, mi
titoto ka tutu na,
ni iurur leleene pizin, mi imuŋaiŋai zin.

Mi sua kini boozomen ta imbuk la kizin na, ni itoto.

11 O Yooba, nio anpaŋoobo kat pa zaala ku.

Tamen nu zom biibi pa muŋaiŋana ku.

Tana reege sanaana tio.

12 Wal ta so timototo Yooba mi tileŋleŋ la kalŋaana,
na ni ko iso zin pa zaala tabe tito.

13 Mi ko mataana pizin ma timbot ambai.

Mi lutun bizin tomini ko timbot ambai su toono ta Yooba ikam pa
wal kini na.^v

14 Wal ta so timototo Yooba mi tileŋleŋ la kalŋaana, na tiwe le
gaabaŋana, mi ni izzwe leleene mi ngar kini pizin.

Mi ni ko ipaute zin pa zaala tabe ni ziŋan tiparlup zin ma tiwe
tamen pa i.

15 Nio anjurur motoŋ pa Yooba be iuulu yo.

Pa ni ta itatkewe kumbuŋ pa kilis ki koŋ koi bizin.

16 Yooba, nio mbesooŋo ku tau. Tana lae tio mi muŋai yo.

Pa iŋgi ituŋ tamen kat. Leŋ ulaaŋa sa tabe iuulu yo pa patanaŋa tio
taŋgi na som.

17 Nio leleŋ ipata kat.

Tana tatke yo pa patanaŋa tio taŋgi.

18 Re patanaŋa biibi ta ikam yo i, mi uulu yo. Pa iŋgi anjbot ambai som
kat.

Mi mbulu tio boozomen ta irao pa nu motom som na, reege ma ila
ne.

19 Re, koŋ koi bizin na, booze kat!

Mi keten malmal kat pio mi tisombe titeege zaaba pio.

20 Tamen nio anpase pu be we ur pio mi menderkaala yo.

Tana motom pio mi we seraara pa koŋ koi bizin.

Kamke yo la naman. Kokena tilip pio, to koŋ mianŋ.

21 Yooba, leleŋ be ankam mbulu ndeeŋeŋana men raama leleŋ.

Tana anjur motoŋ pu mi anpase pu be poroukaala yo.

22 O Anutu, tatke wal ku Israel pa patanaŋa kizin ta boozomen.

^v 25:13 Mbo 37:9,11; Mt 5:5

Salmo 26

Tomtom ta iurpe itunu be ilela Urum Merere mi isun

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, nio anyamaana kembei anjam ŋoobo mbulu sa som. Anpa pai tio ma ambai men.
Mi anso nu itum tiiri yo pa mbulu tio.
Pa nio anpase pu. Tana ko irao an̄top na som.^w
- 2 Yooba, nio lelej be tiiri mbulu tio ta boozomen. Toombo yo.
Tiiri kat ŋgar tio mi lelej.^x
- 3 Pa mbulu ku ta muŋaiŋai zin tomtom mi toto sua ku na, moton̄ ingalŋgal totomen.
Mi anpase pa sua ku ŋonoono, mi anpa pai tio ma indeŋdeeŋe men pa sua tana.^y
- 4 Nio niamŋan zin wal ta tikamam mbulu pakaamŋana na, amluplup som.
Zin wal tau tizzo sua ŋonoono som na, an̄gabgaaba zin som.^z
- 5 Pa nio aŋurur koi pizin wal sananŋan.
Tana zin wal tau tikamam ŋoobo mbulu ma tisaana kat pa nu motom na, sombe tilup zin, na an̄botmbot molo pizin.
- 6 Yooba, re. Nio lej uunu sa isaana som. Tana in̄gi an̄guuru nomon̄ pa nu motom.
Tonabe an̄gaaba zin wal pakan, mi niamŋan ampapiliu patoronŋana ku muriini.^a
- 7 Mi lelej ambai pu mi an̄pakuru,
mi an̄soyaara uraata ku bibip mi ndabokbokŋan ta ipa ndel kat.
- 8 Yooba, nio lelej ilip be an̄bot lela urum ku. Pa ina nu itum murim.
Mi mburom mi mbulu ku ndabokŋana ta zom biibi pa i, ta zzwe lela urum ku.^b
- 9 Zin wal ta tipa ŋoobo pa zaala ku na, pun yo raama zin pepe.
Kokena an̄meete raama zin wal ta titekteege zaaba pizin tomtom na.
- 10 Wal tana naman sosor totomen.
Mi sombe wal pakan tikam len pat be tipasaana zin tomtom, na tiyok pa men.
- 11 Mi nio na, anpa pai tio ma ambai men.

^w 26:1 Mbo 7:8+ ^x 26:2 Mbo 139:1,23+ ^y 26:3 Mbo 119:30 ^z 26:4 Mbo 1:1; 2Kor 6:14

^a 26:6 Mbo 15:1+, 24:3+ ^b 26:8 Kam 40:35

O Yooba, muŋai yo mi kamke yo. Pa nio mbesoonjo ku tau.

¹² Ingi kumbun iparaama toono mboljana.

Mi sombe zin iwal biibi tilup zin pa suŋjana, na nio ko aŋbot la mazwan, mi aŋpakur Yooba zaana ma isala kor.

Salmo 27

Mboe ki tomtom ta ipase pa Merere

Mboe ki Dabit

¹ Yooba, ni iurur mat pio, mi ni ulaaŋa tio.

Tana nio aŋmoto tomtom sa som.

Pa aŋpase pa Yooba tau. Ni ta iwe kembei siiri mboljana pio be aŋke lela mi aŋbot ambai.

Tana irao aŋmoto koŋ pizin na som.^c

² Sombe koŋ koi bizin timaŋga pio,
mi tikamam be tipun yo ma aŋmeete,
nako titutkat kumbun, mi timelmel su toono.

³ Mi sombe malmal kan booŋo timar ma tiliu yo be tipun yo,
na toŋgo! Irao aŋmoto zin na som.
Pa sombe malmal ipet mi koŋ koi bizin timaŋga pio,
na nio ko aŋpase pa Merere men tau.

⁴ Koron tamen ŋonoono ta nio leleŋ pa ilip mi aŋso aŋwi Yooba pa.
Mi ina ta kembei: Mazwaana ta so aŋbotmbot su toono na,
leleŋ be aŋbotmbot kolouŋana pa Yooba lela urum kini leleene, mi
motoŋ lala pa mbulu kini ndabokjana mi kampejana kini.
Mi aŋso aŋsuŋ pini be ipazal yo mi iso yo pa zaala tabe aŋto.^d

⁵ Sombe patajana sa ipet pio, na ni ko iturke yo lela muriini
potomjana beken aŋbot ambai.
Ko iwit yo mi iur yo sala kor, mi iwe seraara mboljana pa koŋ koi bizin.
Tana zin ko tirao be timbuulu yo na som.
⁶ ŋonoono, ingi koŋ koi bizin tiliu yo i.
Tamen Yooba ko iuulu yo ma aŋlip pizin.
Tana kaŋon ko izalla, mi aŋpakuri raama menmeen yo,
mi aŋkam patoronjana pini lela urum kini.

⁷ O Yooba, ingi aŋtaŋroro u. Leŋ tiŋiizi tio ti.

^c 27:1 Mbo 118:6; Yo 8:12; Ro 8:31 ^d 27:4 Mbo 11:7, 23:6

- Pa nio mbesoonjo ku tau. Tana lelem isaana pio, mi uulu yo.
⁸ Nio lelenj pu mi anso ajute katu mi mbulu ku.
 Tana ingi ankam kinkiini be ajute u mi anbot kolounjana pu.
⁹ Yooba, nio mbesoonjo ku.
 Tana ketem malmal pio pepe, mi pingis motom pio pepe.
 Anutu, nu tunj nonoono. Ta mungu mi imar na, nu uluulu yo.
 Tana ziiri yo pepe, mi pizil ndemem pio pepe.
¹⁰ Sombe tamarj ma ananj tipizil ndemen pio,
 na Yooba itunu ko ikam yo mi mataana pio.
- ¹¹ Yooba, paute yo pa zaala ku.
 Muungu pio mi so yo pa zaala ku ndeenjanana.
 Pa ingi konj koi bizin tirre yo, mi titirtiiri mbulu tio.^e
- ¹² Mi tingalngal sua pakaamjana pio,
 mi tikamam sua pamotojana pio.
 Tana zem yo la naman pepe!^f
- ¹³ Mi nio anurla kat ta kembei:
 Kampejana ki Yooba ko imbotmbot se tio ta kembei ma irao swonj.
- ¹⁴ Tana pase pa Yooba mi ur motom pini.
 Moto pepe. Mender mboljana mi zza i.
 Pa ni ko iuulu u.^g

Salmo 28

Tomtom ta isunj Merere be ipokot mbulu kizin wal sananjan

Mboe ki Dabit

- ¹ O Yooba, nu ta tunj nonoono. Pa nu pombolmbol yo mi poroukalkaala yo.
 Tana ingi bobi tio ima ku be uulu yo.
 Ijgun taljom pa sunjana tio ti.
 Kokena tit kaljonj,
 to angaaba zin wal ta tisula len Andewa na, mi anla lenj.
- ² Ingi ansara nomonj ima urum ku leleene ta potomjana kat na,
 mi antanroro u be uulu yo.
 Lenj tijiizi tio ti mi munjai yo. Pa nio mbesoonjo ku tau.^h
- ³ Zin wal sananjan ta tiute u som

^e 27:11 Kam 33:13; Mbo 25:4+ ^f 27:12 Mt 26:59+; Ijgo 6:13 ^g 27:14 Mbo 31:24, 62:5+; Ep 6:10 ^h 28:2 Mbo 63:4, 134:2

- mi tinok sanaana kamɲana na,
 ziiri yo raama zin pepe. Kokena niamɲan amla leyam.
 Wal tana kwon na, izzo sua pizin tomtom kembei lelen be ziɲan
 tiparlup zin ma tiwe tamen.
 Tamen lelen na, iurur be tipasaana zin.
- ⁴ Pokot mbulu sananɲana ta tikamam na.
 Pa naman imbel sanaana kamɲana kek.
 Tana ur kadoono pizin mi pokot mbulu kizin.ⁱ
- ⁵ Pa uraata bibip ki Yooba mi nama muriini na,
 tikam ngar pa risa som.
 Tana ni ko ipambiriizi zin ma timap kat.
 Ko irao timaɲga mini na som.
- ⁶ Nio aɲpakur Yooba zaana!
 Pa nio aɲtaɲroro i be imuɲai yo, mi ni ileɲ tiɲiizi tio kek.
- ⁷ Nio aɲkamam mburoɲ se ki Yooba tau. Mi ni iwe siɲgiao pio.
 Nio aɲpase pini, mi ni iuluulu yo.
 Tana leleɲ ambai kat, mi aɲbo mboe.
 Ko aɲpakurkur zaana ma isala kor.
- ⁸ Yooba wal kini tikamam mburan se kini.
 Mi ni iwe kembei siiri mbolɲana pa king ta itunu iroogi mi iuri pa
 uraata na mi iuluuli.^j
- ⁹ Yooba, kamke wal ku mi kampe zin. Pa zin na, koron ku ɲonoono.
 Motom pizin sipsip ku mi mboro zin ta buri, mi iseenge iseenge ma
 ila.^k

Salmo 29

Merere kalɲaana na, mburaana biibi kat

Mboe ki Dabit

- ¹ Niom bibip ki kar saamba, kapakur Yooba.
 Kiwit uruunu isala kor. Pa ni zaana mi mburaana biibi.^l
- ² Kapakur Yooba, pa ni zaana biibi kat.
 Kuurpe ituyom ma kewe potomɲoyom, mi kelek kumbuyom pini.
 Pa ni potomɲana mi ndabokɲana kat.^m
- ³ Yooba kalɲaana na, mburaana biibi.

ⁱ 28:4 Mt 16:27; Tur 20:12+, 22:12 ^j 28:8 Kam 15:2; Mbo 18:1, 27:1 ^k 28:9 Mbo 23:1, 95:7

^l 29:1 Mbo 103:20 ^m 29:2 Mbo 96:7+

- Mi ila irao tai pakaana ta boozomen.
 Lolo ta iwenweene i, ina Anutu zaanaana kaljaana tau.
 Tana Yooba mburaana biibi kat. Ilip pa tai.”
- ⁴ Yooba kaljaana na, mburaanaana.
 Tana iswe i kembei ni ta biibi nonono.
- ⁵ Yooba kaljaana irao ipetepaala ke bibip.
 Ikamam ma ke mbolmboljan ki Lebanon tomuni, tiwolol mi tisu.
- ⁶ Kaljaana irao itok abal biibi ki Lebanon ma ilu i kembei makau
 lutun popoan tilulu zin i.
 Mi itok abal Hermon ma ilu i kembei bapalo sajsaingan lutun bizon.
- ⁷ Yooba kaljaana ikamam ma lolo iwenweene.
 Ikamam ma you imanganga.”
- ⁸ Mi ikamam ma lele bilimjana imurur.
 Ikamam ma lele bilimjana ki Kades ilala ma imarmar.
- ⁹ Yooba kaljaana ikamam ma buzur sajsaingan ta kopongan i,
 timorsop mi tipepeebe sorok ma tisu.
 Mi ikamam ma ke runrun ta boozomen titoptop.
 Tana wal boozomen ta timbotmbot lela Urum Merere na, kaljan
 izalla ma tizzo: “Tapakur Yooba! Pa ni zaana mi mburaana biibi
 kat!”
- ¹⁰ Mungu indeeje nonor biibi na, Yooba imbutul se muriini mi ikamam
 peeze.
 Mi koozi tomuni, ni king biibi nonono.
 Peeze kini ko imbotmbot ma alok.
- ¹¹ Yooba ikamam mburaana pa wal kini.
 Mi ikampewe zin mi mataana pizin ma timbot ambai.

Salmo 30

Sunjana ki tomtom ta mete ikami, mi Anutu iurpe i ma niini ndabok

Mboe ki Dabit Indeeje ta tiurpe urum mi kataama ikaaga mini na, timbo mboe ti

- ¹ O Yooba, nio anpakur zom. Pa nu weene yo ma anje mini, mi tatke
 yo pa patajana tio.
 Tana koj koi bizon irao nin se ma tiso tilip pio na som.
- ² Yooba Anutu tio, nio anboobu be uulu yo.
 Mi ingi nu urpe yo ma ni anbai kek.
- ³ Rimen mi ansula Andewa. Mi som. Pa nu wit yo ma anmanga mini.
 Tana ansula kizin meetengan som, mi ingi anbot ambai.”

ⁿ 29:3 Yo 12:28+; Tur 4:5 ^o 29:7 Tur 8:5 ^p 30:3 Mbo 16:10, 56:13; Yona 2:6

- 4 Niom wal ki Yooba ta kototo zaala kini na, kombo mboe pini mi kiwit uruunu!
Motoyom ngal uraata ta ni ikamam piom na, mi leleyom ambai pini mi kapakur zaana. Pa ni potomjana! Mbulu kini ipa ndel kat.
- 5 Kete malmaljana kini imbot rimen mi imap.
Mi kampejana kini na, iseenge iseenge ma ila irao swondo imap. Tana tiijiizi isombe ikam ti pa mbej, na kozeere to, ni ikam ti ma lelende ambai mini.⁹
- 6 Yooba, indeenge ta mbotjana tio ambai men na, anso ta kembei: “Patajana sa ko irao itok yo na som.”
- 7 Pa nu kampewe yo mi pombolmbol yo, tanata anpakur ituŋ mi anso ko anbol mi anbotmbot ta kembei ma alok, kembei ta zin abal bibip.
Mi indeenge ta nu pingis motom pio na, motojana biibi ikam yo mi anru zaala.
- 8-9 Tana anboobu mi antanroro u be muŋai yo. Anso ta kembei: “O Yooba, sombe ansaana kat mi anmeete ma ansula leŋ naala, na meetejan tío ko iuulu u be parei?
Re. Zin meetejan ta tisula toono ma timbuuzu na, tipakuru, som tisoyaara mbulu ku ta toto sua ku mbukjana na? Som.
- 10 Tana Yooba, uulu yo lak!
Leŋ sunjana tío ti mi muŋai yo! Pa nio mbesooŋo ku tau.”
- 11 Mi ingi mus motoŋ luluunu ma tiijiizi tío imap kek. Tana anse kombom ma anrakrak.
Mi ingi kinke muungu tío ma isu lene, mi zeebe yo mini pa mburu ambaijana. Mi kam ma leleŋ ambai kat.
- 12 Tana irao anmaane na som.
Leleŋ ko imap ipakuru, mi anbo mboe pu.
Yooba, nu Anutu tío. Nio ko leleŋ ambai pu, mi anpakurkur zom ta buri, mi iseenge iseenge ma ila.

Salmo 31

Tapase pa Anutu

Mboe ki Dabit

1 O Yooba, nio anpase pu be we ur pio mi menderkaala yo.

⁹ 30:5 Mbo 103:8+; Yo 16:20+; 2Kor 4:17

Tana uulu yo: Kokena koŋ koi bizin tilip pio, to koŋ mianŋ.
Nu ndeeŋeŋom. Tana kamke yo.

2 Ɔgun talŋom pa suŋŋana tio, mi loŋa men tatke yo pa patanana tio
ti!

Pa nu tuŋ ŋonoono. Nu pombolmbol yo mi poroukalkaala yo.
We kembei siiri mbolŋana kat pio be aŋke lela. Naso aŋbot ambai,
mi kosa sa ko irao be ipasaana yo som.

3 Pa tuŋ ŋonoono ta nu. Nu pombolmbol yo mi poroukalkaala yo. Mi
nu we kembei siiri mbolŋana pio.

Tana muŋgu pio mi so yo pa zaala tabe aŋto. Pa mbulu ku na, ta
kembena.

4 Pazal yo: Kokena kilis ta koŋ koi bizin tiur pio na ikeene yo.
Pa nio aŋpase pu be poroukaala yo.

5 Yooba, nu motom iŋgalŋgal sua ku mi toto.
Tana iŋgi aŋur ituŋ ima nomom be kamke yor

6 Zin wal tau timbesmbeeze pa zin merere pakaamŋan ta ŋonon
somŋan i, na nio aŋurur koi pizin.
Mi aŋpase pa nu itum tamen tau.

7 Patanana tio ti, nu re kek.
Mi nu ute: Leleŋ na, ipata ma ipata kat.
Tamen nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku.
Tanata leleŋ ambai mi menmeen yo biibi.

8 Pa nu zem yo la koŋ koi bizin naman na som.
Nu ur zaala pio,
tana iŋgi aŋbot ambai.

9 Yooba, muŋai yo lak! Pa nio mbesooŋo ku tau. Mi iŋgi patanana
biibi indeeŋe yo.

Mi leleŋ ipata, mi aŋtaŋ ma biibi mi motoŋ izarzar.
Tabe ikam ma mburoŋ imap kat.

10 Nio anyamaana kembei mboti tio ambai som kat. Pa leleŋ ipata ma
aŋsaana kat.

Iŋgi aŋkaraŋeeze pa patanana tio mi mburoŋ imap.
Tana niŋ mburaana pa koron sa kamŋana mini som.

11 Koŋ koi bizin ta boozomen matan repiili yo lup.
Mi waeŋ bizin na, sombe tire yo na timoto.

Tabe timbotmbot molo pio.
Sombe tindeeŋe yo su zaala lwoono, na tikowo pio.^s

12 Zin matan iŋgalŋgal yo mini som.

^r 31:5 Lu 23:46; Ɔgo 7:59 ^s 31:11 Mk 14:50

- Tire yo kembei aŋmeete kek.
 Nio iŋgi kembei kuuru ta imapaala mi tipiri ila lene.
- 13 Nio aŋbotmbot raama motoŋana biibi.
 Pa aŋlenŋen wal boozomen timburmbuuru pio.
 Zin tilup zin mi tirru zaala be tipun yo ma aŋmeete.^t
- 14 Tamen Yooba, nio aŋpase pu,
 mi aŋso: “Nu ta Anutu tio.”
- 15 Iŋgi aŋur ituŋ ima nomom tau.
 Tatke yo la koŋ koi bizin mi zin tau tiseseeze motoŋ i naman.
- 16 Pa nio mbesoŋo ku tau. Tana swe itum ramaki muŋaiŋana ku pio,
 mi kam mat ku ma iyaara pio.
 Pa nu muŋaiŋana katuunu mi toto sua ku. Tana kamke yo.
- 17 Yooba, nio aŋtaŋroro u be uulu yo:
 Kokena koŋ koi bizin tilip pio, to koŋ mianŋ.
 Tana koto zin wal sananŋan.
 Pun mburan ma imap kat, mi piri zin sula Andewa. Naso kan mianŋ,
 mi timaane men.
- 18 Mi zin wal pakamkaamŋan ta tipakurkur zitun,
 mi tigibgiibi sua sananŋana pizin wal ndeeŋenŋan,
 mi tipasomsom zin na,
 pumun kwon.
- 19 Yooba, kampeŋana ku na biibi kat.
 Zin wal ta timototo u mi tileŋlenŋ la kalŋom na,
 nu ur len koron ambaimbaiŋan boozomen ma imbotmbot lae be kam
 pizin.
 Zin wal ta so tipase pu be we ur pizin mi menderkaala zin na,
 nu ko kampe zin ila iwal biibi matan.^u
- 20 Zin ko timbot ambai paso, nu mbotmbot raama zin mi we ur pizin.
 Tana kan koi bizin mi zin wal sananŋan ta timburmbuuru kan,
 nako tirao be tikam kosa sa pizin na som.
 Pa nu ko poroukaala zin.
 Tana sua sananŋana ta kan koi bizin tiwirri pizin,
 nako irao be ipasaana zin na som.
- 21 Nio aŋpakur Yooba!
 Pa indeeŋe ta koŋ koi bizin tiliu yo be tikam malmal pio na,
 ni iswe muŋaiŋana biibi kat pio mi iuulu yo.
- 22 Nio aŋmoto mi aŋso ko ni iziiri yo ma aŋbot molo pini.

^t 31:13 Mt 12:14 ^u 31:19 Mbo 23:5+

Tamen som. An̄taŋroro i be iuulu yo,
mi ni ileŋ tiŋiizi tio mi ikamke yo.

- 23 O niom wal ki Yooba ta kototo zaala kini na, kuur leleyom ila kini!
Pa zin wal ta titoto kaljaana na, ni ko mataana pizin ma timbot
ambai.
Mi zin ta tizoroori mi tipakurkur zitun na, ni iurur kadoono pizin
ma ikot mbulu kizin.
- 24 Tana niom wal ta kapase pa Yooba mi kuurur motoyom pini na,
komoto pepe. Kemender mboljana!

Salmo 32

Sombe Anutu ireege sanaana kiti, ina ikampe iti kat

Mboe ki Dabit

- 1 Tomtom ta so izooro Anutu mi ipa ŋoobo pa zaala kini na,
sombe Anutu imuŋai i mi ireege sanaana kini,
na ni ko leleene ambai kat pa kampejana biibi ta Anutu ikam pini
na.^v
- 2 Pa tomtom ta so pakaamjana sa imbot la leleene som,
mi Yooba mataana ila pa sosor kini mini som,
na ni ko leleene ambai kat pa kampejana biibi tana.^w
- 3 Yooba, indeeŋe ta an̄watkaala sanaana tio na,
an̄karanesjeeze ikot mbeŋ ma aigule,
mi tiroŋ imukurkur lup.
- 4 Pa nu seseeze motoŋ pa mbeŋ ma aigule.
Tabe ikam ma mburoŋ imap kat, mi malaijana ikam yo.
- 5 An̄bot ma som to an̄swe sanaana tio ima ku.
Mbulu tio ta an̄zorooru mi an̄paŋobŋoobo pa zaala ku na,
an̄watkaala mini som.
Mazwaana tana an̄so ta kembei: “Nio ko an̄swe zooroŋana tio pa
Yooba.”
Mi nu reege sanaana tio ta boozomen ma ilane, tana ingi leŋ uunu
sa isaana mini som.^x
- 6 Tana zin wal ku ta titoto zaala ku na,

^v 32:1 Mbo 103:3; Lu 7:36+; Ro 4:6+; Ep 2:4+ ^w 32:2 Yo 1:47; 2Kor 5:19; Tur 14:5

^x 32:5 Mbo 51:1+, 103:9+; 1Yo 1:9

- sombe patanjana biibi kat ilol zin kembei ta nonor i,
na bela tisuŋu. Pa nu ko uulu zin.
Tana patanjana tana ko irao be ipasaana zin na som.
- ⁷ Anutu, nio anpase pu be we ur pio.
Nu ko poroukaala yo pa patanjana ta boozomen.
Tana nio ko anbo mboe ma kalŋoŋ isala ta kor a.
Pa nu tatkewe yo pa patanjana tio.
- ⁸ Mi Yooba, ni iso ta kembei: “Nio ko anpaute u, mi anpazalu pa zaala
tabe to i.
Mi ko motoŋ pu mi anso u pa ŋgar tio.”
- ⁹ Tana niom katalli kembei ta hos ma doŋki pepe.
Pa zin na, len ŋgar somŋan.
Tana tomtom tiurur ain tuunu raama wooro ila kwon,
bekena tiyaraama zin mi tipazalzal zin pa pai.
- ¹⁰ Zin wal sananŋan ko tindeŋe patanjana booŋo.
Mi zin wal tau tipase pa Yooba na, kampeŋana kini ko imbotmbot se kizin.^y
- ¹¹ Niom tomtom ndeŋeŋoyom, leleyom ambai mi menmeen yom pa
mbulu ta Yooba ikamam piom na.
Niom wal boozomen ta leleyom ŋgezeŋoyom na, leleyom ambai
pini. Kalŋoyom isala ma biibi mi kapakuri!

Salmo 33

Tombo mboe popoŋana pa Merere. Pa ni koronŋ imap katuunu

- ¹ O niom wal ndeŋeŋoyom, leleyom ambai pa Yooba, mi kalŋoyom
isala ma kapakuri.
Niom wal ta mbulu tiom inŋeeze men na, kiwit uruunu. Pa kakam ta
kembei to indeeŋe.
- ² Kapakur Yooba pa kombom!
Kupun koronŋ matakiŋa mi kombo mboe be kapakuri!
- ³ Kombo mboe popoŋana pini.
Mi kese kat kombom. Naso kepeŋgeze mboe.
Mi kalŋoyom isala ma kapakuri raama menmeen yom!^z
- ⁴ Pa sua ki Yooba, ina ŋonoono mi indeeŋe men.

^y 32:10 Ro 2:9+ ^z 33:3 Mbo 40:3; Tur 5:9

Mi uraata kini ta boozomen izzwe kembei ni itoto sua kini.^a

⁵ Ni leleene ilip pa mbulu ta ndeengerana mi ambairana.

Mi mbulu kini ta itoto sua kini mi iurur leleene pa wal kini, ina ni izzwe ma irao toono ta boozomen.^b

⁶ Mungu, Yooba iur sua men mi saamba ipet.

Kwoono iso sua men, mi koroŋ ta boozomen ki saamba tipet.^c

⁷ Tai ta biibi i, ni ilup ma imbot la mbata, kembei ta tomtom tikut tai ila tai putuunu na.

Mi tai ta imbot la mozo lukutuunu na, ni ikes la tai putuunu kini, mi iur lae ma imbotmbot.

⁸ Niom tomtom ta karao pa toono na, komoto Yooba mi kelej la kaljaana.

Niom iwal karkari kapakuri mi kopou i!

⁹ Pa ni iso sua men, mi saamba ma toono tipet.

Iur sua mi koroŋ ta boozomen tipet ma timbot la murinmurin.

¹⁰ Zin karkari lenen iurur pa mbulu booze tabe tikam.

Tamen Yooba ikamam ma ŋgar kizin tana iurur ŋonoono som.

Tana ŋgar kizin ko iwe koroŋ sorok.

¹¹ Mi Yooba, ni mboljana. Tana tomtom sa irao izooro ŋgar kini na som.

Sombe leleene iur pa ŋgar sa, na ŋgar tana ko imbol mi imbotmbot ma alok.

Mi ŋgar ta so leleene iur pa, inako ipiyooto ŋonoono tabe imbotmbot ma alok.

¹² Zin wal ta timbesmbeeze pa Yooba na, ni itunu ta ipeikat zin, mi ikam zin ma tiwe lene.

Tana lenen ambai pa kampejana kini ta ise kizin na.^d

¹³ Yooba, ni imbotmbot saamba, mi mataana isu ma irre zin tomtom ta timbotmbot toono na.^e

¹⁴ Ni imbotmbot sala muriini peeze kana, mi mataana ikamam zin karkari ta boozomen.

¹⁵ Ni itunu ta iur tomtom ta boozomen lenen.

Mi mbulu boozomen ta tikamam na, ni iute lup.^f

¹⁶ King saombe imbol se wal kini malmal kan men, nako irao som.

^a 33:4 Mbo 19:8, 119:142; Tur 19:11 ^b 33:5 Mbo 11:7 ^c 33:6 Un 1:14+; Ibr 11:3

^d 33:12 Mbo 144:15 ^e 33:13 Mbo 11:4, 53:2 ^f 33:15 Mbo 119:73; Ibr 4:13

- Mi tomtom malmal kana ta mburaanaana i ta kembena. Sombe ipase pa itunu men, nako irao som.
- 17 Mi hos malmal kan tomini, sombe tomtom tiur matan pizin be tiuulu zin ma tilip pa malmal, nako tiur matan sorok.
Pa hos mburan irao be ikamke zin na som.^g
- 18 Tamen zin wal ta timototo Yooba mi tileŋleŋ la kaljaana, mi tipase pa muŋaiŋana kini ta imapmap som na, ni mataana pizin.^h
- 19 Mi ni itatkewe zin pa patana kizin. Kokena timetmeete. Mi sombe peteele biibi isu, nako ipun zin som.
Pa ni ko iuulu zin ma timbot matan yaryaara.ⁱ
- 20 Tana iti tapase pa Yooba mi tuur matanda pini.
Pa ni ulaŋa kiti mi iwe ŋiŋiao piti.
- 21 Iti lelende ambai kat mi menmeen ti pini.
Mi tapase pa zaana potomŋana.
- 22 Yooba, niam amur motoyam pu be uulu yam.
Muŋaiŋana ku ko imbotmbot se tiam totomen.

Salmo 34

Mboe pakurŋana ramaki sua tutŋana pakan

*Muŋu Dabit imbot ki Abimelek mi ipakaam kembei ni gadgaadaŋana.
To Abimelek iseri ma ila lene. Indeeŋe tana Dabit itooro mboe ti.*

(1Sam 21:10-15)

- 1 Nio ko leleŋ ambai pa Yooba mi aŋpakurkuri pa kampeŋana kini totomen.
Irao aŋmaane na som. Kwoŋ ko iwidit uruunu men, iwidit uruunu men!
- 2 Nio ko niŋ se pa Yooba mi aŋpakuri.
Mi zin wal ta timbotmbot raama patana na, ko tileŋ to lenen ambai tomini.
- 3 Tana niom kamar mi itian tulup kwondo mi tosoyaara Yooba uruunu.
Tapakur zaana ma isala ta kor a. Pa ni ta biibi ŋonoono!
- 4 Nio aŋsuŋ Yooba na, ni ileŋ suŋŋana tio mi iuulu yo.
Ni itatke yo pa koron boozomen ta aŋmototo na.

^g 33:17 Mbo 20:7 ^h 33:18 Kam 3:16; 1Pe 3:12 ⁱ 33:19 Mbo 56:13; ŋgo 12:11

- 5 Zin wal ta so tiur matan pini mi tipase pini, nako lelen ambai kat mi menmeen zin.
Pa zin ko tiur sorok matan pini na som.
- 6 Nio ti, mun̄gu patan̄ana ikam yo ma leŋ zaala sa som, tana an̄tan̄roro Yooba.
Mi ni ileŋ sun̄ana tio mi itatke yo pa patan̄ana tio ta boozomen.
- 7 Zin wal ta timototo Yooba mi tileŋleŋ la kal̄aana na, an̄ela kini imenderkalkaala zin.
Mi ni itatkewe zin pa patan̄ana kizin.^j
- 8 Yooba ni ambain̄ana kat. Ituyom kotoombo zaala kini to kere.
Zin wal ta so tipase pini be iwe ur pizin mi imenderkaala zin, na ni ikampewe zin ma lelen ambai kat.^k
- 9 O niom wal kini potom̄oyom, komototo i mi keleŋleŋ la kal̄aana.
Pa zin wal ta tikamam ta kembei na, irao tiru zalan pa kosa sa som.^l
- 10 Laion popon̄an na, buzur mburan̄an ma tilip. Tamen lwoono pakan petel zin mi tiru zalan pa kan buzur.
Tamen zin wal ta tikam kinkiini be tiute Yooba mi timbot koloūana pini na, zin ko tirao pa koron̄ ambaimbain̄an ta boozomen.
- 11 Niom nan̄an̄ tio, kamar mi keleŋ sua tio ti.
Nio ko an̄paute yom pa zaala tabe komoto Yooba mi kembeeze pini i.
- 12 Parei, niom leleyom be kombot ambai su toono ma molo raama leleyom ambai men?
- 13 Na komboro kat kwoyom.
Kokena sua sanan̄ana sa, som pakaam̄ana sa ipet pa kwoyom.^m
- 14 Mi kipizil ndemeyom pa mbulu sanan̄ana, mi kakam mbulu ambain̄ana men.
Kakam kinkiini pa mbulu luumun̄ana. Kuru zaala be niom̄an tomtom ta boozomen kaparlup yom ma kombot ambai.ⁿ
- 15 Wal ndeeŋen̄an na, Yooba mataana pizin.
Mi ni ileŋleŋ tin̄iizi kizin.
- 16 Tamen wal sanan̄an na, ni iurur koi pizin mi ipingisn̄gis mataana pizin.
Mi ko ipambiriizi zin ma timap kat. Kaimer tomtom ko matan in̄gal zin mini som.
- 17 Sombe wal ndeeŋen̄an titan̄roro Yooba be iuulu zin,

^j 34:7 Mt 18:10; 1Jgo 12:11 ^k 34:8 1Ibr 6:5; 1Pe 2:3 ^l 34:9 Mbo 23:1; 2Kor 9:8; Pil 4:19

^m 34:13 Mbo 141:3; 1Pe 3:10; Yems 1:26, 3:2+ ⁿ 34:14 Mt 5:9; Ro 12:18, 14:19; 1Ibr 12:14; Yems 3:17+

- na ni ko ileŋ zin, mi itatke zin pa patanana kizin ta boozomen.
 18 Zin wal ta tikototo zitun mi tiyamaana zitun kembei tirao som na,
 Yooba imbotmbot kolouŋana pizin.
 Mi wal ta so lenen ipata, na ni iuluulu zin ma lenen ambai mini.^o
- 19 Patanana boozomen ko indeenje tomtom ndeenŋana.
 Tamen Yooba ko itatke i pa patanana kini ta munjaana men.^p
- 20 Mi ko mataana pini
 ma irao tiroono tasa ipol som.^q
- 21 Mbulu sananŋana kizin wal zorooroŋan ko ipun zitun ma
 timetmeete.
 Mi wal ta so tiur koi pizin wal ndeenŋan, nako tikam kadoono
 sananŋana ma ipokot mbulu kizin.
- 22 Yooba ko ikamke zin mbesooŋo kini ma timbot ambai.
 Zin wal ta so tipase pini be iwe ur pizin mi imenderkaala zin, na ni
 ko iur kadoono sananŋana sa pizin som.^r

Salmo 35

Suŋŋana ki tomtom ta ka koi bizin tingal sorok sua pini

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, ingi koŋ koi bizin tikamam be tikoto yo. Tana uulu yo mi
 koto zin.
 Zin wal tau tikamam malmal pio i, na itum kam malmal pizin.
- 2 Kam mburu ku malmal kana ramaki singiao ku,
 mi mar ma poroukaala yo.
- 3 Pas se pa izi ku raama zaaba ku,
 mi kas koŋ koi bizin ma timap.
 Mi pombol yo ma so yo ta kembei: Nu ulaaŋa tio.
- 4 Yooba, zin wal ta tisombe tipasaana yo na, koto zin ma mburan
 imap, mi pamiaŋ zin.
 Mi zin ta timbuuru koŋ na, pakankaana zin, mi kam zin ma tikam
 pirik ma tila len.
- 5 Aŋela ki Yooba ko iziiri zin ma tiko papirik,
 kembei ta miiri iwilaala koronŋ gubungubun ma ila lene.
- 6 Aŋela tana ko iketo zin.

^o 34:18 Mt 5:3+; Lu 18:13; 2Kor 1:3+ ^p 34:19 2Tim 3:11 ^q 34:20 Yo 19:36

^r 34:22 Ro 8:1

Mi zin ko tito zaala ta sipirpirɲana i, mi tiwwa pa zugut lene. Tana ko irao tiko na som.

7 Pa nio aɲkam ɲoobo zin som. Tamen zin tiur kilis be tikeene yo, mi tikel naala ta isula kat be aɲtop sula.

8 Yooba, pamorsop zin mi pambiriizi zin ma tila len.

Kam kilis kizin ma ikeene zitun.

Mi kam zin ma zitun titoptop sula naala kizin ma tisaana kat.

9 Tonabe nio leleɲ ambai kat pa Yooba, mi menmeen yo pa ulaaɲa kini.

10 Mi aɲso raama mburoɲ, mi ɲgar, mi leleɲ ta kembei:

“Yooba, nu lip kat. Nu kadom tomtom sa som.

Pa zin wal ta len mburan biibi som na, nu tatkewe zin la wal mburanɲan naman.

Mi zin wal sorrokɲan ta kan koi bizin tikototo zin na, nu uluulu zin.”^s

11 Re! Ingi tomtom timaɲga mi tiɲgal sua pakaamɲana pio bekena tipasaana yo.

Mi sua ta tiwisese yo pa i, na nio aɲute risa som.^t

12 Mbulu ambaiɲana ta aɲkamam pizin na, zin tipokotkot pa mbulu sananɲana.

Mi timet molo pio, mi tizem yo ma motoɲ monmoondo.

13-14 Mi nio, indeeɲe mete ikam zin na, aɲgun muuɲgu, mi aɲgalsek ituɲ pa kini kanɲana mi aɲsuɲ pizin.

Tamen suɲɲana tana nu pekel som.

Tana leleɲ ipata kat mi aɲtaɲtaɲ pizin, kembei ta zin toɲmatiziɲ tio ɲonoono, som toroɲ bizin.

Mi aɲtuntuundu pa pai tio ta boozomen, kembei tomtom ta leleene ipata pa meeteɲana ki naana na.

15-16 Tamen indeeɲe pataɲana ikam yo na, zin menmeen zin ma kaipa zin.

Mi tilup zin mi tiru zaala be tipasaana yo.

Wal ta tikamam be tikoto yo i, na nio aɲkankaana pa mbulu ta tikam pio.

Pa ingi tinoknok motoɲ seezeɲana. Tizemzem som.

Mi sua repiiliɲana ta tigibgiibi pio i, na ambai som kat.

^s 35:10 Kam 9:14 ^t 35:11 Mt 26:60

Mi keten malmal mi tikarrut zurun pio.^u

17 Yooba, parei ta gedgeede zin mi tikamam mbulu tingi pio?

Zin kembei laion ta zoŋon zirzir be tiŋa kan buzur.

Tana tatke yo pizin! Kokena tipasaana yo.

18 Naso leleŋ ambai pu, mi aŋlup raama zin wal ku, mi aŋpakuru.

Mi aŋwit urum isala kor ila iwal biibi matan.

19 Ingi koŋ koi bizin tikam ŋoobo yo mi tiur koi pio sorok.

Tana uulu yo lak! Kokena menmeen zin ma tiso tilip pio.

Zin sombe tire yo, na matan repiili yo mi lenen ambai pa patanana ta aŋbaada i.

Zem zin ma tikam mbulu tana pio mini pepe.^v

20 Sua kizin iswe kembei lenen be ziŋan zin tomtom tiparlup zin ma timbot ambai som.

Pa tiŋgalŋgal sua pakaamŋan boozo pizin wal ambaimbaiŋan ta manneŋan i.

21 Mi kaŋan izalla sorok mi tiso la motoŋ ta kembei:

“Aa buri ituyam amre katu. Kam ŋoobo kek.”

22 Yooba, mbulu kizin ta boozomen tana, nu re lup.

Zem zin ma tikamam ta kembei pepe.

Mi mbot molo pio pepe.

23 Merere, manga mi menderkaala yo!

Anutu tio, mender pio mi koto koŋ koi bizin.

24 Yooba, nu kamam mbulu ndeeŋeŋana men. Tana mender pio mi so pa koŋ koi bizin ta kembei: Nio leŋ uunu sa isaana som.

Uulu yo. Kokena zin menmeen zin pa patanana ta ise tio i,

25 mi tiso: “Aa buri! Tilip pini.

Pa koronŋ ta lelende pa be ipet pini, ta ipet pini kek!”

26 Yooba, zin wal ta tire patanana tio ti mi menmeen zin pa na,

pamianŋ zin mi kam zin ma tiru zaala.

Zin wal ta tipakurkur zitun mi tirepilpiili yo na, koto zin mi kam zin ma kan miaŋ.

27 Tamen zin wal ta lenen be Anutu iuulu yo mi iswe kembei nio leŋ

uunu sa isaana som,

nako lenen ambai mi menmeen zin kat.

^u 35:15-16 ŋgo 7:54 ^v 35:19 Yo 15:25

Ko kalŋan izalla ma tizzo ta kembei: “Tapakur Yooba! Pa ni zaana biibi kat. Mi leleene be mbesoongo kini imbot ambai.”

28 To nio ko aŋzoyaryaara sua pa mbulu ku ndeeŋejana, mi kwoŋ ko ipakurkuru pa mbeŋ ma aigule.

Salmo 36

Mbulu sananŋana kizin tomtom, mi mbulu ambaiŋana ki Merere

Mboe ki Dabit, mbesoongo ki Yooba

1 Zooroŋana ta imbotmbot la wal sananŋan lenen, ta imburumrum lae pizin mi ikamam peeze pizin.

Tanata matan imun pa Anutu, mi timoto i risa som.^w

2 Zin tipakurkur zitun.

Tana sanaana kizin, tikilaala som, mi tiur koi pa som.

3 Sua sananŋana mi sua pakaamŋana men ta iwedet pa kwon.

Mi titoto mbulu ambaiŋana mini som. Pa tipizil ndemen pa ŋgar ambaiŋana kek.

4 Lelen iur pa zaala sananŋana kek.

Tana sombe tikeene se murin, na ŋgar kizin ilala pa mbulu sananŋana men tau.

Irao tizem na som.

5 Yooba, niam amkam ŋgar pa mbulu ku na, amrao som.

Pa muŋaiŋana ku na, biibi ma biibi kat. Isala ma isala ta saamba a.

Mi mbulu ku ta toto sua ku mbukŋana na, ta kembena. Isala ma ilip pa miiri tieene.^x

6 Mbulu ku ndeeŋejana, ina kembei zin abal ta bibip kat.

Mi mbulu ku ta tirtiiri zin tomtom pa mbulu kizin mi urur kadoono ndeeŋejana pizin, ina isula kat kembei ta mozo lukutuunu a.

Mi nu mborro zin tomtom mi buzur mi uluulu zin, tanata timbotmbot ambai.^y

7 Anutu, muŋaiŋana ku na koronŋ ŋonoono kat. Kosa sa ilip pa na som.

Tana tomtom ta boozomen tipase pu be kuubukaala zin, kembei man ikuubukaala lutuunu bizin. Wal zanŋan, mi zin sorrokŋan tomini.^z

8 Ruumu ku na, bok pa kini ambaimbaiŋan. Tana tomtom tikan ma tirao kat.

^w 36:1 Ro 3:18 ^x 36:5 Mbo 57:10, 89:1+, 108:4 ^y 36:6 Mbo 145:16 ^z 36:7 Rut 2:12; Mbo 17:8, 57:1

- Mi koronj ku ambaimbaijan ilala pizin kembei yok ta irereere na ma tiwinin. Tabe ikam zin ma lenen ambai kat.^a
- ⁹ Nu kembei yok bukukjana. Pa koronj boozomen ta timbot matan yaryaara na, itum payaryaara zin mi kiskis zin.
Mi nu kampewe yam mi urur mat piam, tana motoyam ipeere mi ambotmbot la mat lelene.^b
- ¹⁰ Yooba, zin wal ta tiute u na, to sua ku mbukjana mi ur lelem pizin.
Mi zin wal ta lenen ngeezenjan na, zzwe mbulu ku ndeenjan pizin.
- ¹¹ Tana zem zin wal zorooronjan ma timanja pio pepe.
Mi zem zin wal sananjan ma tiser yo pepe.
- ¹² Kere. Zin wal ta tinoknok mbulu sananjan, ta Anutu ipalkeete zin ma titoptop su toono kek.
Ko irao timanja mini na som.

Salmo 37

**Anutu iurur kadoono pizin wal sananjan
mi ikampewe zin wal ndeenjan**

Mboe ki Dabit

- ¹ Zin wal sananjan ta timbotmbot ambai men na, kam ngar boozo pizin pepe.
Mi zin wal ta tikamam joobo mbulu na, motom mburmbur pizin pepe.^c
- ² Ko timbot rimen, to timetmeete kembei ta mbutmbuutu imelle.
Ko tila len kembei manman pwon ta timetmeete ma titoptop na.^d
- ³ Mi nu na, pase pa Yooba mi kam mbulu ambaijan men.
Naso mbotmbot ambai su toono ta ni ikam pizin wal kini na, mi kosa sa ko ipasaanu som.^e
- ⁴ Mbeeze pini raama lelem ambai.
Naso ni ikam lem koronj ta lelem pa i.^f
- ⁵ Ur itum ila Yooba namaana mi pase pini.
To ni ko iuulu u mi iso u pa zaala tabe to i.^g
- ⁶ Mi ko iswe mbulu ku ndeenjan ma ipet kat mat, kembei ta zon iyaara.
Tana tomtom ko tikilaalu kembei mbulu ku ambai men, mi lem uunu sa isaana som.

^a 36:8 Mbo 65:4; Yo 4:10+ ^b 36:9 Yo 1:4, 4:10+, 7:37+; 1Pe 2:9 ^c 37:1 Mbo 73:2+

^d 37:2 Yems 1:10+ ^e 37:3 Yo 10:9 ^f 37:4 Mbo 145:19; Mt 6:33 ^g 37:5 1Pe 5:7

- 7 Sombe uraata kizin wal sananŋan iloondo ambai men, mi tiyo len
koronj boožo pa zaala sananŋana,
na kam ŋgar boožo pizin pepe.
Ur nim men mi sa Yooba be iur kadoono pizin.
- 8 Tana ketem malmal pepe, kam ŋgar boožo pizin pepe.
Yaraama itum. Kokena ketem ibeleu, to kam mbulu sananŋana sa.^h
- 9 Pa wal sananŋan, Yooba ko ipambiriizi zin ma tila len.
Tamen zin wal ta so tipase pa Yooba mi tiur matan pini, nako zan be tikam
matamur kini mi timbotmbot ambai su toono ta ni ikam pa wal kini na.
- 10 Molo som to wal sananŋan ko timbiriizi ma tila len lup.
Sombe re la pa murin ta mungu timbotmbot pa na, ko bilim.
- 11 Mi zin wal ta tikototo zitun mi tipase pa Yooba, nako tikam
matamur kini mi timbot pa toono ta ni ikam pa wal kini na.
Mi ko lelen ambai kat pa mbotŋana ndabokŋana tabe ni ikam pizin i.ⁱ
- 12 Wal sananŋan timburmbuuru pa zin wal ndeeŋeŋan,
mi keten malmal kat mi tikarrut zurun pizin.
- 13 Tamen Yooba, ni iseenge pizin wal sananŋan.
Paso, ni iute: Molo som to, nol kizin ipet, mi ipamender zin mi iur
kadoono pizin.
- 14 Wal sananŋan tipas buza kizin be tikuruumu zin wal sorrokŋan mi
zin wal ta len ulaaŋa sa som na.
Mi tiser peene lutuunu kizin be tipeene zin.
Pa tisombe tikas zin wal ta titoto zaala ambaiŋana na ma
timetmeete ma tila len.
- 15 Tamen buza kizin ko timiili pa zitun.
Mi peene naana kizin ko tipolpol.
- 16 Sombe tomtom ndeeŋeŋana le koronj boožo som, na tongo.
Mbotŋana kini ko ambai ma ilip pa tomtom sananŋana ta le koronj
boožo na.
- 17 Pa Yooba, ni ko ipunmeete wal sananŋan mburan.
Mi wal ndeeŋeŋan na, ni ko ipombol zin, mi ikiskis zin.
- 18 Wal ambaimbaiŋan ta len uunu sa isaana som na, Yooba mataana
pizin.

^h 37:8 Ep 4:31; Kol 3:8 ⁱ 37:11 Mbo 73:18+; Mt 5:5

- Mi matamur ta ni ikam pizin, ko imbotmbot ma alok.^j
- 19 Sombe mazwaana ki patanjana ipet, na zin ko timbot ambai.
Mi sombe peteele isu, na zin ko tirao kat pa kan kini.
- 20 Tamen wal sananjan ko timbiriizi ma tila len.
Yooba ka koi bizin ko timetmeete kembei manman pwon ta
timetmeete ma titoptop.
Ko timap kembei you ka koi ta ikam buk ma ise mi imbiriizi.
- 21 Wal sananjan tikamam mbun mi tikodot som.
Mi wal ndeeñjan na, timuñaiñai zin tomtom mi tikamam koron
pizin sorok.^k
- 22 Zin wal ta kampejana ki Yooba imbotmbot se kizin na, zan be tikam
matamur kini, mi timbotmbot ambai su toono ta ni ikam pa wal
kini na.
Mi zin wal ta Yooba kete malmaljana kini imbotmbot se kizin na, ni
ko ipambiriizi zin ma tila len.
- 23 Yooba izzo iti tomtom pa zaala kini, mi ipombolmbol ti be toto.
Mi tomtom ta so itoto zaala kini, na Yooba ko leleene ambai pini.
- 24 Tomtom ta kembei, sombe itutkat kumbuunu, nako irao imel na
som.
Pa Yooba itunu ta ikiskisi.
- 25 Indeeñe ta nio nangañon mi imar ma ingi añwe kolman i, na añre
Yooba ipizil ndemeene pizin wal ndeeñjan pasa zen.
Mi añre wal ndeeñjan lutun bizin tinono ruumu ma tizuñzuj kan
kini pasa zen.^l
- 26 Aigule ta boozomen wal ndeeñjan tikampewe zin tomtom mi
tikamam koron pizin sorok. Mi tomtom pakan na tikamam mbun
la kizin tomini.
Mi lutun bizin tomini tikampewe zin tomtom.
- 27 Pizil ndemem pa mbulu sananjana, mi kam mbulu ambaijana men.
Naso mbotmbot ambai su toono ta Yooba ikam pa wal kini na, mi
iseeñge iseeñge ma ila.^m
- 28 Pa Yooba, ni leleene pa mbulu ndeeñjana ilip.
Tana zin wal ta titoto zaala kini na, ni irao ipizil ndemeene pizin na
som.

^j 37:18 1Pe 1:4 ^k 37:21 Mbo 112:5; Mt 5:42; 2Kor 8:7 ^l 37:25 Ibr 13:5

^m 37:27 Mbo 34:14; 3Yo 11

Ko iporoukalkaala zin totomen.ⁿ

Tamen wal sananjan lutun bizin na, ni ko ipambiriizi zin ma zan
imap kat pa toono.

29 Mi wal ndeejan na, zin ko timbotmbot ambai su toono ta Yooba
ikam pa wal kini na,
mi iseenge iseenge ma ila.

30 Sua ta iwedet pa tomtom ndeejanana kwoono na, izzwe i kembei ni
tomtom ngarjana.

Pa ni izzo pa mbulu ndeejanana men. 31 Mi tutu ki Anutu
imbotmbot la leleene mi ikamam peeze pini. Tana ni ko irao itop
na som.

32 Wal ndeejan na, zin wal sananjan tizanjaana zin
be tipun zin ma timetmeete.

33 Tamen Yooba itunu ko iporoukaala zin. Irao izem wal kini ila kan
koi bizin naman na som.

Mi sombe tomtom tipamender zin pa sua na, Yooba ko ilae kizin mi
iswe zin kembei len uunu sa isaana som.

34 Tana ur nim, zza Yooba, mi to zaala kini.

Ni ko ipakuru mi iuru be mbotmbot su toono ta ni ikam pa wal kini
na.

Mi nu ko re i ipasaana zin wal sananjan ma tila len.

35-36 Mungu nio ajute tomtom sananjan ta, ni mburaana biibi kat.

Ni kembei ta ke mala.

Mi ipamototo tomtom ta boozomen, mi ikototo zin ma tisaana kat.

Tamen kaimer ajpa pa lele tana mini na, ajre tomtom tana imbot
mini som.

Ajru i na ajdeenji som. Ko ila ki parei?

37 Re la pa wal ndeejan ta len uunu sa isaana som na, mi kam ngar
pa mbulu ta iwedet pizin.

Pa tomtom ta so iluplup zin tomtom ma lenen iwe tamen, na zijan
popojana kini ko timbotmbot ambai, mi iseenge iseenge ma ila.

38 Tamen wal zorzooran na, Yooba ko ipambiriizi zin ma timap kat.
Mi popojana kizin tomini, ni ko ikas zin lup.

39 Yooba, ni ulaana kizin wal ndeejan.

ⁿ 37:28 Mbo 18:25

Sombe patanjana sa ipet pizin, na ni ko iwe siiri mboljana pizin mi iporoukaala zin.

- 40 Pa zin tipase pini ma iwe ur pizin mi imenderkaala zin.
Tana ni iuluulu zin, mi itatkewe zin pa patanjana kizin.
Ikamkewe zin, mi itatkewe zin pa wal sananjan naman ma timbotmbot ambai.

Salmo 38

Sujanana ki tomtom ta mete biibi ikami

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, yaamba yo raama ketem malmal pepe.
Mi sombe pazal yo, na kam raama ketem bayoujana pepe.
- 2 Pa ingi peene ku lutuunu ingal yo,
mi nomom ipun kat yo ma anju.
- 3 Nu ketem malmal pio biibi, tana kulin ta boozomen ire yoyoujana.
Sanaana tio, ta ikam ma mete ipasaana kat yo.
- 4 Patanjana ta anbaada pa sanaana tio, ina ilol yo.
Anrao be anbaada mini na som.
- 5 Nio ankam mbulu kankaanajana mi anjooru,
tanata mbetmbeete surunsurunjan ta kuzin sananjan i ikam yo ma anjaana kat.
- 6 Yoyoujana ikam yo ma tau, ankarajeze pa mi antuntuundu men.
Moton se kor som.
Aigule ta boozomen, antantan pa berek ma ila mbenj.
- 7 Kulin ta boozomen ibayou kat kembei ta you i.
Sa imbot ambai som.
- 8 Mete ti ipun yo ma mburonj imap kat.
Tana lelenj ipata kat mi anyakyak men.
- 9 Yooba, koronj ta nio lelenj pa ilip na, nu ute kek.
Pa tijiizi tio ike pu som.
- 10 Ingi ketenj ikamam uraata biibi kat ma mburonj imap.
Tabe ikam ma motonj zugutgut.
- 11 Zin gaabanonj mi tonmatizij tio tire mete tio ti na, timbotmbot molo pio.
Mi wal ta ruumu kizin igarau yo na, zin tomini tiloulou yo som.
- 12 Mi konj koi bizin na, timbuuru konj mi tiurur kilis kizin be tikam yo.

Mazwaana ta boozomen timburmbuuru pio,
mi tikamam sua pakaamɲana pio.

- 13 Tamen nio aŋkam ɲgar pa sua kizin som, mi aŋpekel som.
Nio ɲgi kembei tomtom ta talɲaana imun ma irao ileɲ sua som.
Nio kembei tomtom kwo munɲana ta irao iso sua som.
- 14 Ɔonoono kat, nio kembei tomtom talɲaana munɲana ta ileɲ sua
som,
mi irao ipekel sua sa som.

- 15 Yooba, nio aɲur motoɲ pu mi aɲpase pu.
Yooba Anutu tio, nu ko leɲ sunɲana tio mi uulu yo.
- 16 Pa nio aɲsunu be uulu yo.
Kokena aɲtop, to koɲ koi bizin tire,
mi nin ise ma menmeen zin,
mi tiso tilip pio.

- 17 Re. Yoyouɲana izem yo risa som.
Mete ti ipun kat yo. Kaimer ko irao aɲmanga mini na som.
- 18 Mi ɲgi aɲswe sosor tio. Nio aɲute: Aɲkam ɲoobo kek.
Mi leleɲ ipata kat pa sanaana tio.

- 19 Wal ta keten malmal pio mi tiurur koi pio na, sorok som.
Mi nin ambaɲan mi mburan biibi kat.
- 20 Munɲu nio aɲkam mbulu ambaɲana pizin. Mi ɲgi tipokot pa mbulu
sananɲana.
Tiurur koi pio paso, nio aɲkam kinkiini be aɲto mbulu ambaɲana
men.^o

- 21 O Yooba, pizil ndemem pio pepe.
Anutu tio, mbot molo pio pepe.
- 22 Yooba, nu ulaaɲa tio.
Loɲa mar mi uulu yo!

Salmo 39

Mboti kiti isu toono na, molo som

Mboe ki Dabit Timbo pa Yedutun. Ni iwe mataana pizin mboe kan

- 1 Nio aɲso ta kembei: “Nio ko motoɲ ɲgal itun:

^o 38:20 1Yo 3:12

- Kokena sua sananŋana sa ipet pa kwoŋ.
Mi sombe wal sananŋan timbot kolouŋana pio,
nako aŋboro kat kwoŋ mi aŋmaane men.”^p
- 2 Tana kwoŋ imun mi aŋso sua sa pizin som.
Aŋyaraama ituŋ mi aŋmaane men.
Tamen leleŋ ipata mi ila ila ma iwe biibi kat.
- 3 Leleŋ ibayou ma tau aŋsaana kat.
Pa aŋkam ŋgar booŋo pa zin wal sananŋan ta mboti kizin ambai men.
Tana aŋyamaana kembei ta you ikanan la leleŋ ma aŋrao aŋgabiizi
ituŋ mini som.
To aŋwi Anutu mi aŋso ta kembei:
- 4 “Yooba, paute yo kat.
Ndaama tio piizi ta imbotmbot men i?
Ko aŋmeete mi aŋmap pa toono ŋiizi?
Uulu yo be aŋkilaala kat ta kembei: Mbotŋana tio ta ki toono ti na
molo som.”^q
- 5 Nu kam leŋ mazwaana rimen ŋonoono be aŋbotmbot su toono.
Tana mboti tio na, kembei ta koron sorok pa nu motom.
ŋonoono kat, tomtom ta boozomen mbotŋana kizin na, koron sorok.
Timbot rimen mi timap, kembei miiri ta iwedet pa kwoŋ na.”^r
- 6 Zin kembei koron kunuunu. Sombe zoŋ imap na imap.
Tata ikam zin ma tizzu mi tizze pa uraata beken a tindoundou len
koron booŋo.
Mi ina tipun sorok mburan.
Pa tiute som. Asiŋ ko ikam koron kizin tana?”^s
- 7 Yooba, sokorei toro tabe aŋur motoŋ pa?
Som. Nio aŋur motoŋ pu tau.
- 8 Uulu yo mi tatke yo pa sanaana tio ta boozomen.
Kokena wal kankaanaŋan tikam sua repiiliŋana pio.
- 9 Nio iŋgi aŋmaane men. Irao aŋso sua sa som.
Pa nu itum ta ur patanaŋa tiŋgi pio.
- 10 Mi nu seeze motoŋ irao kek. Kam mini pepe.
Pa mbel balisŋon ma iŋgi be aŋmeete i.
- 11 Sombe tomtom tikam sanaana, na nu yamyaamba zin mi ballis zin
bekena pazal zin.
Mi koron kizin ambaimbaiŋan ta lenen pa ilip na, nu pasansaana
kembei ta kiibi ipasansaana kawaala na.

^p 39:1 Mbo 34:13; Yems 1:26, 3:2 ^q 39:4 Mbo 78:39, 90:12 ^r 39:5 Mbo 90:4, 144:4

^s 39:6 Lu 12:20; Yems 4:14

Ina kembei ta aŋso na. Niam tomtom, koronj sorok. Ambot rimen mi amap, kembei miiri ta iwedet pa kwoyam na.^t

- ¹² O Yooba, pumun taljom pa tiŋiizi tio pepe.
 ŋgun taljom pio, leŋ suŋjana tio ti, mi uulu yo.
 Pa ingi aŋwe leembe ku isu toono ti, kembei ta tumbun bizin ta boozomen tiwe leembe na.^u
- ¹³ Tana ŋgal motonj irao. Muŋai yo.
 Naso menmeen yo pa mazwaana ri ti,
 mana aŋmeete mi aŋmap pa toono.

Salmo 40

Suŋjana ki tomtom ta ipakur Anutu pa ulaaŋa kini

Mboe ki Dabit

- ¹ Nio aŋur niŋ mi aŋsa Yooba be iuulu yo.
 Mi ni iŋgun taljaana pa tiŋiizi tio mi ileŋ yo.
- ² Nio kembei aŋbot sula naala ta sananjana kat.
 Mi ni iweene yo ma aŋse.
 Nio aŋdubup sula tiŋgi sananjana kat. Mi ni ipas yo ma aŋse,
 mi iur yo sala toono mboljana
 beken aŋmender ma tuŋ.^v
- ³ Mi ikam leŋ mboe poponjana be aŋbo mi aŋpakur Anutu kiti zaana pa.
 Mbulu ta Yooba ikam pio na, wal boozomen tire. Tabe motojana
 ikam zin mi tiurla kini.^w
- ⁴ Tomtom ta so ipase pa Yooba itutamen, nako leleene ambai mi kampanjana ki Yooba imbotmbot se kini.
 Tomtom ta kembei, ni ipizilzil ndemeene pizin wal ta tipakurkur zitun.
 Mi zin wal ta tizem zaala ambaijana mi timbesmbeeze pizin merere
 pakaamjan na, ni igabgaaba zin som.^x
- ⁵ Yooba, nu ta Anutu tio. Kadom tomtom sa som. Pa nu kamam uraata bibip beken uulu yam. Uraata tana ipa ndel kat.
 Mi lelem iur kek be kam mbulu ambaimbaijan boozomen piam.
 Sombe aŋtoombo be aŋnin zin, na aŋrao som.

^t 39:11 Ibr 12:5+ ^u 39:12 Un 23:4, 47:9; Ibr 11:13; 1Pe 2:11 ^v 40:2 Mbo 27:5, 31:8, 69:14 ^w 40:3 Mbo 96:1; Tur 5:9 ^x 40:4 Mbo 1:1, 84:12; 2Kor 6:14+

6 Nio sombe aŋkam mbili sa, som kini sa be ampatoronu pa, na nu lelem pa pe som.

Mi sombe aŋneene mbili sa su kerem uunu, som aŋkam patoronŋana sa bekena reege sanaana tio, ina tomini, nu kam kinkiini pa som.

Mi nu kam ma talŋoŋ ilenŋen kat sua ku.^y

7 Tana aŋso ta kembei: Anutu, nio ta aŋbotmbot ti.

Koŋ sua ta kwom bizin tibeede se ro ku kek na, nio ko aŋto.

8 Anutu tio, lelen ilip be aŋto nu itum lelem.

Pa sua ku imbotmbot la lelen i.^z

9 Nu ute: Nio aŋmanne som.

Mbulu ku ndeeŋeŋana ta kamam bekena uulu yam na, aŋzzoyaryaara lela lupŋana biibi kizin wal ku.^a

10 Tana uruunu ambaiŋana ki ulaaŋa ku mi mbulu ku ndeeŋeŋana na, aŋwatkaala som.

Mbulu ku ta uluulu zin tomtom mi toto sua ku na, aŋswe kat.

Tana mbulu ku ta muŋaiŋai zin wal ku mi toto sua ku mbukŋana na, aŋwatkaala som.

Aŋzzoyaryaara lela lupŋana biibi kizin wal ku.^b

11 Yooba, tatke muŋaiŋana ku pio pepe.

Kampeŋana mi muŋaiŋana ku, ramaki sua ku ŋonoono, ta ko iporoukalkaala yo totomen.

12 Re. Pataŋana booŋo kat ilol yo ma sik. Irao aŋnin zin na som!

Iŋgi sanaana tio ka kadoono ta izze tio i.

Tana aŋtaŋtaŋ mi motoŋ zarzar ma aŋre kat lele som.

Sanaana tio na booŋo kat. Ilip pa uteŋ runrun.

Taba aŋmoto mi mburoŋ imap kat.

13 O Yooba, lelem isaana pio mi kamke yo lak!

Loŋa mar mi uulu yo!

14 Zin wal ta tirru zaala be tipun yo ma aŋmeete i,

na pakankaana zin, mi pimiili zin ma tila raama kan miaŋ.

Mi zin wal ta tire pataŋana tio ti mi menmeen zin pa,

na zin tomini, ziiri zin ma timiili raama kan miaŋ.

15 Mi zin wal ta kaŋŋan izalla sorok mi tizzo: “Aa buri! Mbulu ta lelende pa be ipet pini, ta ipet pini kek!”

Na wal ta kembena, pamiaŋ zin mi kam zin ma tiru zaala.

^y 40:6 Mbo 50:8+; Ibr 10:5+ ^z 40:8 Yer 31:33; Mt 26:39; Ro 7:22 ^a 40:9 Mbo 22:22,25

^b 40:10 ŋgo 20:20,27

- 16 Tamen wal boozomen ta so tikam kinkiini be tiute u mi timbot koloujana pu,
nako lenen ambai mi menmeen zin pu.
Mi zin wal ta lenen pa ulaaja ku ilip, nako lenen ambai mi tizzo totomen ta kembei:
“Tapakur Yooba zaana. Pa ni ta biibi ŋonoono.”
- 17 Yooba, motom ingal yo mini!
Pa ingi patajana ti ikam yo ma aŋrru zaala, mi leŋ ulaaja toro sa som.
Mi nu ta ulaaja tio mi tuŋ ŋonoono.
Anutu tio, naunau pepe. Loŋa mar mi uulu yo!

Salmo 41

Tomtom ta mete ikami na, isuŋ Anutu be iuuli

Mboe ki Dabit

- 1 Tomtom ta so mataana ingalŋgal zin sorrokŋan na, kamejana ki Anutu ko imbotmbot se kini.
Mi sombe patajana sa indeeŋi na, Yooba ko iuuli.^c
- 2 Yooba ko mataana pini mi iporoukaali.
Tana ni ko imbotmbot ambai su toono ta Yooba ikam pa wal kini na, mi kamejana ki Yooba imbotmbot se kini.
Yooba ko irao izemi la ka koi bizin naman na som.
- 3 Mi sombe mete ikami, na Yooba ko imborro i mi ipomboli, mi iwiti ma imanja mini pa mbalia kini.
- 4 Nio aŋso ta kembei: “Yooba, nio aŋkam sanaana pu.
Mi muŋai yo mi urpe yo ma niŋ ambai mini. Pa nio mbesooŋo ku tau.”
- 5 Ingi koŋ koi bizin tikamam sua sananjana pio. Tizzo ta kembei:
“To tana, ŋiizi na imeete ma ila ne? Naso matanda mbelelee kati.”
- 6 Mi sombe tomtom timar ma tilou yo na, timar raama lenen som. Tipakaam.
Pa timar be tireut mete tio men tau.
Mi kaimer, sombe tiyooto ma tila, to tipasaana uruŋ.
- 7 Koŋ koi bizin ta boozomen tikamam ŋgar sananjana pio, mi tiparmburumrum zin ma tizzo ta kembei:

^c 41:1 Mbo 112:5,9; Mt 5:7; Yems 2:13+

- 8 “Aa, to tinga, mete sananjana kat ikami.
Ko irao imanja mini na som. Inga be imeete a.”
- 9 Mi toronjonoono ta aɗdemeere kati mi aɗpase pini,
mi niamru ambot mbata mi aɗkamam ka kini na,
ni tomini itoori mi isu iwe kon koi.^d
- 10 Yooba, lelem isaana pio,
mi wit yo ma burup ma aɗmanja mini.
Naso aɗrao be aɗpokot kon koi bizin mbulu kizin.
- 11 Tana koto kon koi bizin. Naso aɗute: Nu lelem pio.
Kokena zin nin se, mi kaljan isala ma tiso tilip pio.
- 12 Pa nio leɗ uunu sa isaana som. Tanata nu pombolmbol yo,
mi kam yo ma aɗbotmbot koloujana pu totomen.
- 13 Tapakur Yooba! Ni Anutu kizin Israel.
Tapakur zaana ta buri, mi iseenge iseenge ma ila.
Ŋoonoo kat!

Salmo 42

Sunjana ki tomtom tau iyamaana kembei imbot molo pa Anutu

Mboe kizin Kora

- 1 Anutu, nio aɗso aɗbotmbot koloujana pu, to ambai. Mi ingi aɗbot
molo pu.
Tabe ikam ma nio kembei buzur saɗsanjana ta miri i, mi iwwa ma
irru ka yok.^e
- 2 Nu Anutu motom yaryaaraɗom, mi leleɗ pu ilip kat.
Tana ingi nio kembei tomtom ta miri i ma isaana kat, mi iso iwin ka
yok.
Ŋiizi na aɗma aɗpet su kerem uunu mini be aɗsuɗ pu?
- 3 Patajana tio ti ikam ma ingi aɗwinin motoɗ luluunu ikot mbeɗ ma
aigule.
Mi kon koi bizin tinoknok wiɗana pio ta kembei: “Anutu ku imbot
swoi?”
- 4 Sombe motoɗ imiili pa mbulu ta munɗu aɗkamam na, leleɗ isaana kat.
Pa niamjan zin iwal biibi, ta munɗu amwwa ma amzalla pa urum ki
Anutu.

^d 41:9 Mbo 55:12+; Lu 22:21; Yo 13:18 ^e 42:1 Mbo 63:1, 119:131, 143:6

Mi nio ta aṅmuṅmuungu pizin mi amlala.
 Mi leleyam ambai mi ambombo mboe ma kalṅoyam kat bekena
 ampakur Anutu.^f

5 Mi parei ta iṅgi leleṅ isaana mini ma kembei?
 Parei ta leleṅ ipata?
 Nio aṅbotmbot ta kembei, na ambai som.
 Tana ko aṅur motoṅ pa Anutu mi aṅpase pini,
 mi aṅpakuri mini.
 Pa ni Merere tio mi ulaaṅa tio.

6 Nio leleṅ ipata kat, mi aṅtwer ima pu.
 Pa iṅgi aṅmet ma aṅbot molo kat pu.
 Iṅgi aṅbot mar ta abal Hermon mi abal Mizar ta yok Yordan
 kunduunu i.
 Tana ko motoṅ ila mini pa mbulu ku.

7 Pataṅana ta zem ma ise tio na,
 ina ilol yo ma aṅsaana kat.
 Iṅgi kembei mozo lukutuunu ka duubu boozomen timar mi tipolpol
 salakaala yo i.
 Mi kembei ta wo biibi itoktoogo raama kalṅaana biibi, mi ka belut
 isabeleu yo i.

8 Tamen aigule ta boozomen, Yooba iurur leleene pio mi izzwe
 muṅaiṅana mi kampeṅana kini pio.
 Mi mbeṅ ta boozomen na, aṅpakurkuri pa mboe.
 Aṅkamam suṅṅana pa Anutu tio ta imborro mbotṅana tio na.

9 Anutu, ni tuṅ ṅonoono. Pa ipombolmbol yo mi iporoukalkaala yo.
 Tana aṅzzo pini ta kembei: “Parei ta nu motom mbeleele yo?
 Mi parei ta gedgeede koṅ koi bizin, mi tikototo yo ma tikamam
 pataṅana pio?

Re. Iṅgi aṅbotmbot raama leleṅ ipata kat.

10 Aigule ta boozomen, zoṅ ise mi ila zoṅ isula na,
 koṅ koi bizin tikamam sua repiiliṅana pio.
 Mi tinoknok wiṅṅana pio ta kembei: “Anutu ku imbot swoi?”
 Tana sua kizin iwe kembei ta izi, mi iṅgalṅgal yo ma mburoṅ imap.

11 Mi parei ta iṅgi leleṅ isaana mini ma kembei?
 Parei ta leleṅ ipata?

^f 42:4 Mbo 100:2+

Nio aŋbotmbot ta kembei, na ambai som.
 Tana ko aŋur motoŋ pa Anutu mi aŋpase pini,
 mi aŋpakuri mini.
 Pa ni Merere tio mi ulaaŋa tio.

Salmo 43

- ¹ Anutu, zin wal tau titoto zaala ku som, ta tiseseeze motoŋ.
 Tana mender pio mi so zin ta kembei: Nio leŋ uunu sa isaana som.
 Tatke yo pa zin wal pakamkaamŋan mi wal sananŋan naman.
- ² Pa nu ta Anutu tio. Tana aŋpase pu be we siiri mbolŋana pio.
 Parei ta pizil ndemem pio?
 Mi parei ta gedgeede koŋ koi bizin, mi tikototo yo ma tikamam
 pataŋana pio?
 Re. Inŋi aŋbotmbot raama leleŋ ipata kat.
- ³ Ur mat pio mi so yo pa sua ku ŋonoono.
 Naso kam peeze pio,
 mi pazal yo be aŋmiili ma aŋsala mini pa abal ku potomŋana Sion.
 Pa ina nu murim kat ta tina.[§]
- ⁴ Anutu, nio leleŋ be aŋkoŋuru artaal ku mi aŋmender la kerem uunu.
 Pa nu potortor leleŋ, mi kamam ma leleŋ ambai kat.
 Mi nio ko aŋse kombom, mi aŋbo mboe be aŋpakuru.
 Pa nu ta Anutu tio.
- ⁵ Mi parei ta inŋi leleŋ isaana mini ma kembei?
 Parei ta leleŋ ipata?
 Nio aŋbotmbot ta kembei, na ambai som.
 Tana ko aŋur motoŋ pa Anutu mi aŋpase pini,
 mi aŋpakuri mini.
 Pa ni Merere tio mi ulaaŋa tio.

Salmo 44

Indeeŋe zin Israel tilip pa malmal som na, tikam suŋŋana ti

Mboe kizin Kora

- ¹ Anutu, muŋgu kat nu kamam uraata bibip pa tumbuyam bizin.
 Tana tiwidit ka mbol,
 mi imar imar ma niam amleŋ tomini.

[§] 43:3 Mbo 25:5, 27:1; Yo 8:12; 2Kor 4:6

2 Zin wal ta mungu timbotmbot toono tiam Israel na, itum nomom ta iziiri zin ma tila len.

Mi nu kam toono kizin ma iwe tumbuyam bizin len be timbotmbot pa.

Pa nu koto zin Kanaan kan ma mburan imap kat, mi kampe tumbuyam bizin mi kam zin ma timar timbot ambai su toono tiam.^h

3 Ŋonoono, tumbuyam bizin tikam malmal be tikam toono kizin.

Tamen zitun mburan mi buza kizin ikam zin ma tilip na som.

Pa nu ur lelem pizin mi lae kizin, mi nomom woono mi mburom ta iporou pizin.

Tanata tilip pa kan koi bizin mi tikam toono kizin.ⁱ

4 Yooba, nu king tio mi Anutu tio.

Mi nu ur sua mbolŋana ta kembei: Niam ta Yakop popoŋana kini na, ko amlip pa koyam koi bizin.

5 Mi nu gabgaaba yam, tanata amziiri koyam koi bizin ma tila len.

Pa ampase pa zom, tanata amlip pizin mi amparaama zin.

6 Nio ti anpase pa peene tio som.

Mi buza tio tomini, ina irao be ikamke yo na som.

7 Nu itum ta uluulu yam mi tatkewe yam pa koyam koi bizin naman.

Nu pakankaana zin ma tiko ma tila len raama kan miaŋ.

8 Tana niyam se pu,

mi leleyam ambai pu mi ampakurkur zom totomen.^j

9 Tamen koozi na, nu pizil kat ndemem piam, mi gaaba zin malmal kan tiam mini som.

Mi zem koyam koi bizin ma tilip piam, tana koyam miaŋ.

10 Nu kam ma amko papirik pa koyam koi bizin,

mi zin tiyo mburu tiam ma imap.

11 Mi zem zin ma tikas yam sorok kembei zin sipsip ta timbit zin be tipun zin i.

Mi iŋgi nu yangwiiri yam ma ambot leŋaleŋa la zin wal pakan mazwan.

12 Wal ku ta niam i. Tamen iŋgi zem wal pakan ma tikam yam sorok be amwe mbesooŋo pizin.

Mi nu ur motom pa lem kadoono sa som.

^h 44:2 Kam 15:17; Ŋgo 7:45 ⁱ 44:3 Kam 15:16 ^j 44:8 Mbo 34:2; 1Kor 1:31; 2Kor 10:17

- Parei, nu re yam kembei koronj sorok?
 13 Zin wal ta timbot kolouŋana piam na, tire mbulu ku tana, mi
 tizenzeenge piam.
 Mi tikamam sua repiilŋana piam, mi matan pasom yam.
 14 Niam amwe kembei ta ŋeu pizin wal matan munŋan.
 Zin karkari tizenzeenge piam mi uten mbiŋbiŋ piam.
- 15 Aigule ta boozomen, zonj ise mi ila zonj isula na, tomtom tirepilpiili
 yo.
 Tana koŋ miaŋ mi aŋtuntuundu men.
 16 Pa koŋ koi bizin tiwirri sua repiilŋana mi pamiaŋŋana pio.
 Mi tiurur koi pio mi lelen be tipasaana yo.
- 17 Tamen niam motoyam mbeleelu som,
 mi amolo sua kiti mbukŋana ka tutu som.
 Kena parei ta nu kam mbulu ta boozomen taŋgi piam?
 18 Pa niam ampizil ndemeyam pu som,
 mi ampaŋoobo pa zaala ku som.
 19 Tamen nu zem pataŋana biibi taŋgi ma ipun yam,
 mi iŋgi kembei ambot lele bilimŋana raama zin buzur saŋsaŋŋan men.
 Mi kembei ambot lela zugut mandŋi leleene.
- 20-21 Anutu tiam, ŋgar turkeŋan boozomen ta imbotmbot la leleyam na,
 sa ike pu som.
 Mi nu ute: Niam motoyam mbeleelu som,
 mi amsuŋ pa merere pakaamŋana sa som.
- 22 Niam ambesmbeeze pa nu itum tamen. Tamen zonj ise mi ila zonj
 isula na, tikazas yam ma ametmeete,
 kembei sipsip ta timbit zin be tipun zin i.^k
- 23 Yooba, manga mi motom iyaara! Swe mburom.
 Keene ndabok! Kam mbulu sa be uulu yam.
 Pizil ndemem piam irao.
- 24 Parei ta piŋgis motom piam?
 Pataŋana biibi ta ambaada i, nu re som?
- 25 Niam iŋgi be ametmeete ma amla leyam i.
 Tana amtimbilmbil su toono,
 mi ampatiŋtiŋgi yam ma ruŋguyam isaana.
- 26 Anutu, manga mi swe mburom! Mar mi uulu yam!
 Mbulu ku ta toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku na,
 motom ingal mini, mi tatke yam pa pataŋana tiam taŋgi!

^k 44:22 Ro 8:36

Salmo 45

Ula ki king ka mboe

Mboe kizin Kora

- ¹ Iŋgar ambaijana kat ta imanjanja pio,
tabe anjtooro mboe ti pa king.
Nio inŋi kembei tomtom ta namaana mbeezenjana pa bude na.
Pa mionj imarra pa mboe toorojana.
- ² O king, nu tomtom kaibiim komboono tau lip pa tomtom ta
boozomen.
Mi sua ambaijana ta iwedet pa kwom, ina ikampewe zin tomtom.
Tana kampejana ki Anutu imbotmbot raamu totomen.^l
- ³ Kam buza ku mi urpe u be kam malmal. Pa nu mburom
keskeezenom, mi nu ta king biibi.
Nu ndabokjom kat mi zom biibi.^m
- ⁴ O king, nu zomjom. Manja, sala hos ku, mi la pa malmal.
Koto kom koi bizin ma mburan imap kat.
Poroukaala zin wal sorrokjan.
Mi porou pa sua nonono mi mbulu ndeezenjana.
Nomom wono na, alalaljana. Tana porou mboljana. Naso kom koi
bizin tire mi timoto.ⁿ
- ⁵ Peene ku lutuunu na, matan iwilwil kat.
Tabe ingal kat kom koi bizin ma tisu.
Tana wal tau munjaana men ta irao toono ma ila, ko timar ma
baram baram su kerem uunu.
- ⁶ Anutu, nu ko mbotmbot se murim peeze kana ma alok.
Mi peeze ta kamam, ina indendeeje men.^o
- ⁷ Pa nu lelem pa mbulu ndeezenjana, mi urur koi pa mbulu sananjanana.
Tanata Anutu ku ipakuru ma lip pa waem bizin pakan, mi iuru ma
we king.
Mi ina ikam ma lelem ambai kat.^p
- ⁸ Mburu ku mololo ta urur na, tisuulu koronj kuzinjan kembei ta
konimban ma kaikerej ise.
Mi ruumu ku na, tipakaibiim pa aigau matakija ma ambai kat.
Mi zin naroogo kan timbot lela mi tirak pu, tabe ikam ma lelem
ndabok kat.

^l 45:2 Lu 4:22 ^m 45:3 Mbo 149:6; Tur 1:16 ⁿ 45:4 Mbo 65:5; Tur 6:2, 19:11 +

^o 45:6 Ibr 1:8 ^p 45:7 Mbo 11:5, 33:5

- ⁹ King pakan lutun moori bizin, ta timbesmbeeze pu mi tipakaibiim ruumu ku.
 Mi galiki tabe wooli na, imender su ziljom uunu mi iur aigau kini ta ambaijana kat. Aigau tana, tiurpe pa pat gol ta imar pa lele pakaana ki Opir na.
- ¹⁰ Nu moori kaibiim ta sombe woolo king na, ngun taljom mi lej sua tio ti.
 Kozo motom mbeleele wal ku mi zin tojmatizij ku.
- ¹¹ Pa kaibiim ku tana ko ikam ma king leleene pu.
 Mi ni tabe imboro u i. Tana kozo lej la king kaljana.^q
- ¹² Moori zaanaana ta ki kar Tiro ko ikam lem mburu.
 Mi zin mbio uunu ko tiyogeege lem koronj tomini bekana lelem ambai pizin.
- ¹³ Galiki ta, tau imbotmbot lela ruumu kini a. Ni kaibiim komboono kat.
 Mburu kini tau irru pa i, ina tiurpe pa wooro milmiljana.
- ¹⁴ Tana ni irupa mburu kini ta ka mos boozo na, mi tikami ma tiuri la ki king.
 Mi tamurij kini pakan ta tigabgaabi mi zijan tila.^r
- ¹⁵ Iwal biibi timbombo raama menmeen zin,
 mi tiyaaru zin ma tilela ruumu ki king.
- ¹⁶ O king, nu ko peebe lem pikin tomooto be tikel tumbun bizin.
 Mi nu ko ur zin be tikam peeze pa toono ta boozomen.
- ¹⁷ Mboe tio taingi, tomtom ko timbombo, mi matan ilala pu mi iseenge iseenge ma ila.
 Tana zin karkari ko timap ma tiwe kwom, mi tipakurkur zom totomen.

Salmo 46

Merere, ni iwe siiri mboljana piti

Mboe kizin Kora

- ¹ Anutu, ni iwe siiri mboljana piti mi iporoukalkaala iti. Iti takamam mburanda se kini tau.
 Mi sombe patajana sa indeenge iti, na ni imbotmbot koloujana piti.

^q 45:11 Ep 5:22+ ^r 45:14 Tur 19:7+

- 2 Tana iti ko irao tomoto kanda na som.
Sombe yenyeenge itok toono,
mi abal tiwolol ma tizulla mozo lukutuunu,
- 3 mi tai isaana ma duubu zoŋo ŋirŋir ma tila titutut zin la abal uunu,
mi tikam ma abal tomini ikam katkat, na tongo.
Irao teseŋeenge na som.
- 4 Kar potomŋana ta Anutu kor kana muriini na, ka yok ta irereere ma imbotmbot.
Yok tana ikam ma kar tana ka tomtom bizin timbot ambai mi menmeen zin.^s
- 5 Anutu imbotmbot lela kar kini tana, mi iporoukalkaala zin. Tana kosa sa ko irao be ipasaana zin na som.
Sombe patanana sa ipet pizin, na ni irao inaama ma zoŋ mataana ise na som. Ko iuulu zin karau men.
- 6 Karkari ta boozomen kalŋan izalla mi timanŋanga be tikam malmal.
Mi king boozomen mburan imap, mi lele kizin ikamam be isaana.
Mi Anutu kalŋaana isala ma biibi kembei ta lolo ipeene i, to ineene toono ta boozomen, ma ireere kembei yok.^t
- 7 Yooba ni mbura keskeezanana. Mi ni imbotmbot raama iti.
Anutu ki Yakop ta iwit ti mi iur ti sala kor, mi iwe seraara mbolŋana pa kanda koi bizin. Tana zin ko tirao be timbuulu iti na som.^u
- 8 Kamar kere uraata bibip tau Yooba ikam na.
Motoyom la pa uraata kini mburanŋan ta ni ikam beken a ipunmeete wal toono kan mburan na. Uraata tana, tomtom tire na, motoŋana biibi ikam zin.
- 9 Ni ta ipeteke malmal ma imap pa toono ta boozomen.
Mi ibogboogo peene mi izi, mi izanzan singiao malmal kana mi igibgiibi sala you ma ikan.
- 10 Mi ni iso ta kembei: “Malmal irao. Kuur niyom mi kakam kat ŋgar pio. Pa Anutu ta biibi ŋonoona na, nio tau.
Karkari ta boozomen ko tipakur yo.
Mi zoŋ ko iwe biibi pa toono ta munŋaana men.”
- 11 Yooba, ni mbura keskeezanana. Mi ni imbotmbot raama iti.
Anutu ki Yakop ta iwit ti mi iur ti sala kor, mi iwe seraara mbolŋana pa kanda koi bizin. Tana zin ko tirao be timbuulu ti na som.

^s 46:4 Mbo 1:3, 36:8; Tur 22:1 ^t 46:6 Mbo 97:5; 2Pe 3:10+ ^u 46:7 Ro 8:31

Salmo 47

Anutu ikamam peeze pa koroŋ ta boozomen

Mboe kizin Kora

- ¹ Niom iwal ta boozomen, menmeen yom mi kepespeeze nomoyom!
Kalŋoyom isala, mi kombo mboe mi kapakur Anutu!
- ² Yooba, ni Anutu kor kana kat. Kozo komototo i mi kelejlej la kalŋaana.
Pa ni ta king biibi ŋonoono, mi ikamam peeze pa wal boozomen ta
timbotmbot toono na.^y
- ³ Ni ikoto zin karkari, mi iur zin ma timbot la niam kopoyam mbarmaana.
Mi ipun zin wal matan munŋan mburan ma imap kat, tabe
kumbuyam ise ŋguren.
- ⁴ Niam wal ta Yakop popoŋana kini na, menmeen yam mi niyam ise
pa Yooba.
Pa ni leleene piam, mi iur leyam matamur ndabokŋana kat.^w
- ⁵ Anutu izalla be mbuleene se muriini peeze kana.
Tana twiiri itanŋan, mi tomtom kalŋan izalla mi tiyotyooto raama
menmeen zin.^x
- ⁶ Kombo mboe mi kapakur Anutu.
Kombo mboe mi kiwit king kiti uruunu ma isala kor!
- ⁷ Pa Anutu, ni king biibi ŋonoono ta ikamam peeze pa toono ta boozomen.
Tana kombo mboe mi kapakuri!^y
- ⁸ Anutu imbotmbot se muriini peeze kana ta potomŋana i,
mi imborro karkari ta boozomen.^z
- ⁹ Tana zin bibip kizin karkari ko timar ma tilup raama yam,
mi niamŋan ambesmbeeze pa Anutu ki Abaraam.
Pa ni mburaana ilip pa zin peeze kan ta boozomen ki toono. Tana
timap timbot la ni kopo mbarmaana men.
Tapakur zaana isala ta kor a!

Salmo 48

Anutu kar kini, ina ndabokŋana kat

Mboe kizin Kora

- 1-2 Yooba, ni zaana biibi kat.

^y 47:2 Mbo 46:10, 95:3; Mt 5:35 ^w 47:4 1Pe 1:4 ^x 47:5 Mbo 68:18 ^y 47:7 Mbo 95:3;
Kol 3:16 ^z 47:8 Tur 4:9

Tana tomtom tiwidit uruunu ma isala kor!
 Anutu kiti, kar kini imbotmbot sala abal kini potomɽana Sion.
 Abal tana na, ɽgeeeɽana kat mi isala ta kor a.
 Tomtom ta boozomen ki toono lenen ambai pa abal Sion.
 Pa kar ki king biibi ɽonoono, ta imbotmbot sala.
 3 Anutu kar kini na, ka siiri mbolɽana.
 Pa ni itunu ta imbotmbot lela mi iporoukalkaala kar tana.
 Tanata kar tana ka tomtom bizin timbot ambai.^a

4-5 King pakan tilup zin mi tiso tikam malmal pa Anutu kar kini.
 Beso timar ma tire na,
 timorsop pa mi timoto ma tiko ma tila len.

6-7 Motoɽana biibi ikam zin
 ma tiseɽeeɽe kembei moori tabe ikam tomtom i.
 Mi nu pasaana zin kembei ta re ipol ma ipei duubu
 mi ipasaana zin woɽgo ki kar Tarsis ma tisaana lup.

8 Uraata bibip ki Anutu, muɽgu amleɽ urun men.
 Mi koozi na, amre kat uraata biibi ta Anutu tiam ikam pa kar kini
 na.
 Yooba, ni mbura keskeeɽana. Tana kar kini ko imbotmbot ambai
 ma alok.
 Pa ni itunu ta ipamender kar tana mi mataana pa.

9 Anutu, iɽgi ambotmbot lela urum ku leleene,
 mi amkamam ɽgar pa mbulu ku. Nu toto sua ku mbukɽana mi urur
 lelem pa wal ku.

10 Anutu, urum irak ma irao toono.
 Tana zin karkari ta boozomen tipakurkuru.
 Pa nu kampewe zin tomtom mi kamam mbulu ndeeɽana men
 pizin.

11 Tana wal ta boozomen ki kar Sion lenen ambai kat.
 Pa nu tirtiiri zin tomtom pa mbulu kizin mi urur kadoono
 ndeeɽana men pizin.
 Tana kar ta boozomen ki Yudea menmeen zin.

12 O niom, kamaɽga mi kapapiliu kar biibi Sion.
 Kapa mi kere siiri mbolɽana ki kar tana.

13 Kinin zin ruumu ta uten isala kor kat, mi kitiiri kat ruumu mbolɽan
 ta tipo be tomtom timbot lela mi tikam malmal.

^a 48:3 Mt 5:35

Naso karao be kipit kan mbol pa popoŋana tiom tabe tipet pa kaimer i.

14 Ko koso pizin ta kembei: “Anutu kiti, ni mbolŋana kembei ta abal Sion.

Ko imbotmbot ma alok.

Mi ni ko imuŋmuungu piti mi izzo iti pa zaala kini, mi iseeŋge iseeŋge ma ila.”

Salmo 49

Koroŋ kiti sa irao ikamke iti pa meeteŋana na som

Mboe kizin Kora

1-2 Niom karkari ta boozomen, kelej sua tio ti.

Niom tomtom ta karao pa toono na, kuŋgun talŋoyom pio.

Niom ta sorrokŋoyom, mi niom ta zoyomŋoyom tomini.

Mi niom ta mbio uunu na, mi niom ta leyom koroŋ somŋoyom tomini.

Kelej kat sua tabe aŋso i.

3 Pa nio aŋkamam kat ŋgar.

Tana kwoŋ ko ipiyooto sua ta imbot la lelej i, bekana aŋpei ŋgar ambaiŋana piom.^b

4 Ingi motoŋ la pa ŋgar turkeŋan pakan,
mi aŋso aŋpatinŋiŋ kombom, mi aŋpeeze ŋgar tana piom mi aŋso yom pa.

5 Sombe mazwaana ki patana ipet,
mi wal sananŋan mi pakamkaamŋan tiliu yo be tipasaana yo,
nako irao aŋmoto na som.^c

6 Inonoono, zin len koroŋ boozo kat.

Tanata tipakurkur zitun,

mi tipase pa koroŋ kizin ma nin ize pa.^d

7-8 Mi koroŋ kizin tana ko irao ikamke zin pa meeteŋana na som.

Pa tomtom sa irao ziru Anutu tikam mburooŋo mi inŋiimi mbotŋana mata yaryaaraŋana na som.

Ingar ta kembei, kozo tezem ma imborene kat.

Pa mbotŋana tana na, ka kadoono biibi mete.^e

9 Tana koroŋ kiti sa irao itatke iti pa naala,
mi ikam ti ma tombot ma alok na som. Som kat!^f

^b 49:3 Mbo 37:30 ^c 49:5 Mbo 23:4, 27:1 ^d 49:6 Mbo 73:12; 1Tim 6:17 ^e 49:7-8 1Pe 1:18+

^f 49:9 Mbo 16:10; Mt 16:26

- 10 Iti tuute: Tomtom ta boozomen kola timetmeete.
 Zin ngarŋan timetmeete raraate kembei wal kankaanaŋan ta len
 ngar somŋan i.
 Mi zin ta boozomen kola tizem koronj kizin ma imborene lup, mi
 naman men ma tila. Mi koronj kizin ko iwe wal pakan len.
- 11 Tana naala kizin, ta ko iwe len ruumu be timbotmbot pa ma alok.
 Indeeŋe ta matan iyaryaara na, zan bibip. Paso, len toono biibi mi
 koronj booze.
 Mi so timeete na, naala ta iwe len murin be timbotmbot pa, mi
 iseenge iseenge ma ila.
- 12 Tana tomtom ta so zaana biibi mi le koronj booze, ina ambai. Mi irao
 iko pa meeteŋana na som.
 Kola imeete ma ila lene raraate kembei ta zin mbili.
- 13 Tana wal ta so tipase pa zitun, na zin kankaanaŋan.
 Kere la pa mbulu ta iwedet pizin mi zin wal ta lenen pizin mi tito zin
 pa mbulu kizin, to kikilaala.^g
- 14 Zin kembei sipsip ta timbit zin be tipun zin i.
 Pa meeteŋana ko iyaaru zin ma kaŋkaŋ ma tisula Andewa.
 Tana meeteŋana ko imborro zin,
 mi Andewa iwe len murin be timbotmbot pa mi tibuuze.
- 15 Mi nio na, Anutu ko ikamke yo.
 Ni ko itatke yo pa meeteŋana mburaana,
 mi ikam yo ma aŋla aŋbot raami.^h
- 16 Tana sombe tomtom sa, ni indoundou le pat,
 mi ruumu kini bok pa koronj ndabokbokŋan booze,
 na kam ngar booze pini pepe.
- 17 Pa sombe imeete, na irao ila raama koronj kini tana som.
 Koronj kini ndabokbokŋan tana ko irao ito i ma isula naala na
 som.ⁱ
- 18-19 Indeeŋe ta tomtom tana mataana iyaryaara ma imbotmbot na,
 ire kembei ikam mboti ambaiŋana kat.
 Mi tomtom tipakurkuri paso, tire i kembei ni irao kat.
 Tamen ni kola imeete, mi igaaba tumbuunu bizin ma isula zugut
 muriini.
 Lele tana, zin wal ta so tisula, nako tire mat sa mini som.

^g 49:13 Lu 12:20 ^h 49:15 Mbo 56:13; 1Kor 15:51+; 1Tes 4:13+ ⁱ 49:17 Lu 12:15+;
 1Tim 6:7

20 Tana tomtom ta so zaana biibi mi le koronj boozo, mi tamen le ngar
ambaijana som,
na ni kola imeete ma ila lene raraate kembei ta zin mbili.

Salmo 50

Sungana pareijana ta Anutu leleene pa?

Mboe ki Asap

- 1 Yooba, ni Anutu mbura keskeezajana.
Iur sua pizin tomtom ta boozomen ki toono, mi iboobo zin be timar
tilup zin su kereene uunu.
Zin ta timbot pa lele pakaana ta zonj izze pa i, mi ila tunj la lele ta
zonj izulla pa i, na bela timap ma timar tipet kini.
- 2 Anutu imbot Sion ta kar ndabokjana mi ngeezajana kat,
mi iswe itunu raama mburaana mi azunja kini biibi.
- 3 Anutu kiti ta imar i. Irao imaane mini na som.
You bilbiljana ta imuungu pini.
Mi miiri ma yanj biibi iliu i.^j
- 4 Ni iboobo saamba mi toono be tire i,
mi itiiri zin wal kini mi iur kadoono pizin.
- 5 Mi iso ta kembei: “Niom wal tio tau itijan tumbuk sua be kewe lej
na,
kamar kulup yom su kerej uunu be kakam patoronjana mi
kopombol sua tiom mbukjana mini.”^k
- 6 Zin koronj ta timbot sala saamba na, tizzwe kembei Anutu mbulu
kini indejdeje men.
Mi ni ta tiirijana katuunu.^l
- 7 “O niom wal tio Israel, kelej sua tabe anjo i.
Pa Anutu tiom ta nio i.
Mi ingi be anjwe mbulu tiom ta kakamam joobo i.”^m
- 8 Patoronjana ta kakamam pio na, nio anjaamba yom pa som.
Mi mbili ta gorgori kenenne zin su kerej uunu na, ta kembena.
Anjaamba yom pa som.”ⁿ
- 9 Pa nio ankam kinkiini pa makau,
som mekmek tiom ta timbot siiri tiom leleene na som.

^j 50:3 Kam 19:16,18 ^k 50:5 Kam 24:7 ^l 50:6 Mbo 19:1+; Ro 1:20 ^m 50:7 Kam 20:2

ⁿ 50:8 Mbo 40:6

- 10 Buzur boozomen ta tiwwa su leleene na, nio tio men.
Mi mbili ta timbot irao abal ta munñaana men lwonlwon, ina tomini
nio tio men.^o
- 11 Mi man boozomen ta tirie pa mañaanajana na, nio ta añboro zin.
Mi koronj boozomen ta tiwwa pa rie lene na, nio tio men.^p
- 12 Nio sombe petel yo, na irao añwi yom pa konj kini sa na som.
Pa toono ramaki ka koronj boozomen ta timbotmbot pa, ina koronj
tio men.^q
- 13 Parei, niom koso nio añkanan makau mazaana,
som añwinin mekmek siñiini? Som kat.
- 14 Mi patoronjana ta nio lelej be kakam pio, ina ta kembei: Leleyom
ambai pio, kapakur yo pa kampejana tio,
mi koto kat sua ta kumbuk pa Anutu tiom mbura keskeezejana na.^r
- 15 Mi sombe patajana sa indeenje yom, na koboobo yo be añuulu yom.
Naso añkamke yom, mi niom ko kapakur nio zonj.^s
- 16 Mi zin wal sanangan na, Anutu iso pizin ta kembei:
“Tutu tio ta tibeede pataña kek na, niom kawatwaata sorok paso?
Mi parei ta kwoyom lala pa sua ta añbuk pa wal tio na?”
- 17 Pa sua ta añso beken aņpazal yom pa na, kozorzooro.
Mi kipizil ndemeyom pa tutu tio.
- 18 Niom sombe kere tomtom kuumbujana sa, na leleyom ambai pini mi
kagaabi.
Mi zin wal ta tipasaana mbulu ki ula na, kagabgaaba zin ma
niomņan kawwa.^t
- 19 Sua sanangan mi sua pakaamjana men ta iwedet pa kwoyom.
- 20 Mi kaņgalņgal sorok sua pizin wal tiom,
mi kapasansaana tonmatizij tiom urun.
- 21 Parei, iņgi kakamam ta kembei mi kere nio aņmanne men piom,
tana koso nio aņyok pa mbulu tiom tana?
Niom koso nio raraate kembei ta niom? Som kat!
Iņgi be aņyaamba yom mi aņgal kat motoyom.
- 22 Tana niom ta kipizil ndemeyom pio na, kozo kakam kat ngar pa sua
tio ti.
Kere yom: Kokena aņmanņa mi aņpasaana kat yom, mi leynom
ulaña sa som.
- 23 Tana leleyom ambai pio mi kapakur yo pa kampejana tio.

^o 50:10 Mbo 104:24 ^p 50:11 Mt 6:26 ^q 50:12 Kam 19:5; Mbo 24:1; 1Kor 10:26

^r 50:14 Mbo 66:13+; Ibr 13:15 ^s 50:15 Mt 7:7; Yems 5:13 ^t 50:18 Ro 1:32

Naso kakam patoronjana ŋonoono tabe iwit nio zong ma iwe biibi.
Mi tomtom ta so ito zaala tio ndeenjana,
nako anjwe ulaŋa tio pini, mi anjamke i ma imbot ambai.^u

Salmo 51

Sunjana ki sanaana swenjana

*Mboe ki Dabit Indeeje Dabit ziru Batseba tipasaana mbulu ki ula mi
Merere kwoono Natan ila ma iyaambi na, Dabit ikam sunjana ti*

(2Sam 12:1-15)

- ¹ O Anutu, nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa wal ku.
Muŋai yo pa zooronjana tio.
Pa nu lelem izanzaana pizin mbesoonjo ku, mi muŋaijana ku na, biibi kat.
Tana mus sanaana tio ma ila lene.^v
- ² Nio anpaŋoobo pa zaala ku, mi mbulu tio irao pa nu motom som.
Tana pus yo pa sanaana tio ta boozomen,
mi kam ma leleŋ ingeeze mini.^w
- ³ Pa nio anjilaala zooronjana tio kek.
Tana anjamam ŋgar pa sanaana tio ikot mbeŋ ma aigule.
- ⁴ Sanaana boozomen ta anjamam na, ina anjamam pa nu itum tau.
Mbulu tio na, irao pa motom som. Tana nu sombe ŋgal motoŋ, ina
kam ŋoobo som.
Mi sombe ur kadoono pio, ina indeeje men.^x
- ⁵ Indeeje ta anaŋ ipeebe yo ma anju, mi imar indeeje koozi na,
anpaŋobŋoobo pa zaala ku.
Pa indeeje ta anbotmbot men lela anaŋ kopoono na, anjaana pataaŋa kek.^y
- ⁶ Anutu, nu lelem be anjam mbulu tio ta boozomen raama leleŋ, mibe
aŋto sua ŋonoono men.
Tana itum paute yo pa ŋgar ku ambaijana. Naso imbol la leleŋ.^z
- ⁷ Ziiri sanaana tio ma ila lene. Naso leleŋ ingalan.
Ŋguuru yo ma leleŋ ingeeze kat.^a
- ⁸ Kam mbulu sa tabe iswe kembei: Nu reege sanaana tio kek. Naso
leleŋ ambai mini mi menmeen yo.

^u 50:23 Mbo 91:16; Lu 2:30 ^v 51:1 Lu 18:13; Ŋgo 3:19 ^w 51:2 Ŋgo 22:16; Ibr 9:14;
1Yo 1:9 ^x 51:4 Lu 15:21; Ro 3:4 ^y 51:5 Un 8:21; Ep 2:3 ^z 51:6 Mbo 119:66; Yo 4:23
^a 51:7 Yesa 1:18; Ibr 9:19; Tur 7:14

Nu ngal motorŋ pa sanaana tio ma motorŋ siŋiini isu. Kam ma menmeen yo mini.

9 Motom mbiriizikaala mbulu tio boozomen ta irao pa nu motom som na. Mbulu ta aŋkam ŋoobo na, mus ma ila lene.

10 Anutu, ur ngar popoŋana ta ingeeze men sula leleŋ, mi pombol yo. Naso aŋmender mbolŋana mi aŋkiskis mbulu ku.^b

11 Ziiri yo pa kerem uunu pepe.

Mi tatke Bubunom Potomŋana pio pepe.

12 Ulaaŋa ta munŋu kakamam pio na, leleŋ be aŋre mini. Naso leleŋ ndabok kat.

Mi pombol yo be motorŋ leŋleŋ pu.

13 Tonabe aŋpaute zin wal zorzooroŋan pa zaala ku.

Mi zin wal ta mbulu kizin irao pa nu motom som, nako titooro lenen ima ku mini.

14 Anutu, nu ulaaŋa tio.

Sanaana tio na biibi kat. Irao aŋmeete pa.

Tana kamke yo, mi reege ma ila ne.

Naso leleŋ ambai kat, mi kalŋoŋ isala mi aŋpakuru pa mbulu ku ndeeŋeŋana.^c

15 Inŋi koŋ miaŋ pa sanaana tio ma aŋmaane men. Tana paraurau kwon be aŋso sua.

Naso aŋwe kwom mi aŋpakur zom.

16 Anutu, sombe lelem be aŋpatoronu pa koron sa, so aŋkam.

Mi sombe lelem be aŋneene mbili sa ma iwe patoronŋana pu, so aŋneene.

Tamen patoronŋana ta kembei na, nu lelem pa som.

17 Pa patoronŋana ta nu lelem pa ilip, ina ta kembei: Bela aŋkoto ituŋ, mi leleŋ ipata pa sanaana tio.

Pa tomtom ta so iyamaana itunu kembei mbulu kini irao pa nu motom som, mi leleene ipata pa sanaana kini, na nu ko tit ndomoono na som.^d

18 Anutu, kampe kar Sion mi uulu wal ku.

Urpe siiri mbolŋana ki Yerusalem ma imender mini.

19 Tonabe amkam mini patoronŋana tabe indeeŋe men pa nu motom.

^b 51:10 Ezek 36:26; Yo 3:3+; 2Kor 5:17; 1Pe 1:22 ^c 51:14 Ro 6:23 ^d 51:17 Mbo 34:18; Mt 11:29

Ko amyo makau ma amneene zin isala artaal ku be ampatoronu pa.
Mi nu ko re ma lelem ambai.

Salmo 52

Wal sananjan ta mburan bibip na, Anutu ko iur kadoono pizin

*Mboe ki Dabit Indeeje ta Dabit imbot ki Ahimelek na,
Doeg ta imar pa lele pakaana ki Edom na ila ma isotaara
Saul pa Dabit. Kaimer Dabit itooro mboe tingi.*

(1Sam 21:1–22:23)

- ¹ Nu tomtom mburomjom, parei ta kaljom izalla mi pakurkur itum
pa mbulu ku sananjana?
Ambai, kamam lem!
Mi Anutu mbulu kini ta itoto sua kini mbukjana mi iurur leleene pa
wal kini, ina irao imap na som.
- ² Nu tina mbel pakaamjana,
mi mburmbuuru pizin tomtom be pasaana zin.
Mi kwom na, kembei yar mataanajana.
- ³ Mbulu ambaijana mi sua jonoono na, nu lelem pa som.
Mi mbulu sananjana mi sua pakaamjana na, nu lelem pa.
- ⁴ Sua sananjana boozomen tabe ipasaana zin tomtom i, ta nu lelem
pa ilip.
Mi sua pakaamjana men ta iwedet pa kwom.
- ⁵ Tana Anutu itunu ko ipasaana katu ma irao mangja mini som.
Ko ilema murim, mi namaana ila nomom, mi ipalkeetu pera mat.
Mi itatke u pa wal matan yaryaaranan mazwan, mi ipiri u sula
Andewa.
- ⁶ Mbulu tabe Anutu ikam pu i, sombe wal ndeejejan tire, nako timoto.
Mi kaimer to tisu mi tiseenge pu, mi tiso ta kembei:
- ⁷ “Kere. To taiŋgi, ni leleene be ipase pa Anutu be iwe tuunu som.
Pa ni le koron boozo kat. Tanata ipase pa koron kini tana be ikami
ma imbot ambai.
Mi ipasansaana zin tomtom, tanata indemeere sorok ma iso ko
mburaana biibi.”
- ⁸ Mi nio, nako anjmender mboljana lela Urum Merere, mi anbot
ambai ma molo kembei ke olib.
Mi Anutu mbulu kini ta itoto sua kini mbukjana mi iurur leleene pa
wal kini na, nio ko anjpase pa ma alok.

⁹ Anutu, nio lelej ambai pa mbulu ta kam na.
 Tana ko anpakurkuru mi anpase pa nu zom, mi iseenge iseenge ma
 ila.
 Mi anzzoyaryaara urum ila wal ku matan,
 mi anzzo zin ta kembei: Nu ambaijom kat.

Salmo 53

Wal kankaanajan ta tizorzooro Anutu

Mboe ki Dabit

- ¹ Wal kankaanajan ta tizorzooro Anutu na, tiso pa zitun ta kembei:
 “Anutu sa som.”
 Wal ta kembei, ngar kizin isaana kek. Mi tiyo naman pa mbulu
 sananjan boozomen. Tana Anutu leleene pizin risa som kat.
 Pa kizin tasa ikam mbulu ambaijana sa som.^e
- ² Anutu imbotmbot saamba, mi irre su pizin tomtom mi itirtiiri zin.
 Ko kizin tasa le ngar ambaijana,
 mi ikam kinkiini be iute Anutu mi imbot koloujana pini?
- ³ Mi som. Timap ma tizem zaala kini kek. Tisaana lup.
 Kizin tasa ikam mbulu ambaijana sa som. Som kat.^f
- ⁴ Tana Anutu iso: “Wal tau tikamam mbulu sananjan i, niizi na ngar
 kizin ipet?
 Gorgori tipasansaana zin wal tio. Pa tipakamkaam zin, mi
 timbotmbot se kizin.
 Mi matan ingalngal yo som, mi tizunzun pio som.”
- ⁵ Kere koyom koi bizin ta timanga mi tiso tikam malmal piom na!
 Mungu timoto som.
 Mi inga Anutu ipasaana zin, mi igibgiibi tiron tiron ma timbot
 lejaleja.
 Tana motojana biibi ikam zin ma tisaana kat.
 Mi niom kilip pizin mi kapamian zin. Pa Anutu, ni ipizil kat
 ndemeene pizin.
- ⁶ Mi nio na, lelej ilip kat be agre ulaaja ta imbot abal Sion a imar ma
 ikamke zin Israel!
 Mi sombe Anutu iurpe wal kini ma timbot ndabok mini,

^e 53:1 Mbo 10:4, 14:1+ ^f 53:3 Ro 3:10+; Ep 2:3

nako lelen ambai mi menmeen zin kat.⁸

Salmo 54

Sungana ki tomtom ta ipase pa Anutu zaana be iporoukaali

*Mboe ki Dabit Indeeje ta zin tomtom ki kar Zip tila ki Saul mi tisotaari
kembei Dabit ike ma imbotmbot pa lele kizin na, Dabit itooro mboe tingi.*

(1Sam 23:13-29)

- ¹ O Anutu, kamke yo lak! Pa nio anpase pa nu zom tau.
Mender pio, mi swe mburom keskeezenana. Naso tomtom tikilaala
kembei nio lej uunu sa isaana som.
- ² Anutu, ngun taljom pa sungana tio ti, mi lej yo.
- ³ Pa zin wal ta tipakurkur zitun mi tikototo zin wal pakan, ta
tikamam malmal pio.
Wal tana tipasansaana zin tomtom, mi timujai zin risa som.
Mi ingi tikamam be tipun yo ma anmeete i!
Mi Anutu tomuni, tikamam ngar pini som.
- ⁴ Mi Anutu, ni ulaana tio.
Ni ikiskis yo tana anbot ambai.
- ⁵ Tana Merere, zin wal ta tingalngal sua pio na, pimiili mbulu kizin
sanangana pa zitun.
To sua ku mbukana, mi pasaana zin ma timap kat.
- ⁶ Yooba, nu ambaijom kat!
Tana lelej ambai pu,
mi anso ankam patorongana pu mi anpakur zom.
- ⁷ Pa nio anpase pa zom, tana nu tatke yo pa patangana tio ta
boozomen.
Mi ingi itun motoj anje u koto koj koi bizin ma anlip pizin kek.

Salmo 55

Sungana ki tomtom ta toroono isu mi iwe ka koi mini

Mboe ki Dabit

- ¹ O Anutu, nio antanroro u be mujai yo.

⁸ 53:6 Mt 1:21; Ro 11:26

Piŋgis motom pio pepe.

Ŋgun talŋom pa suŋŋana tio ti mi pekel kalŋoŋ.

² Motom iŋgal yo mi uulu yo.

Pa iŋgi pataŋana boozomen ikam yo ma aŋru zaala,
tana leleŋ ipata kat.

³ Koŋ koi bizin kalŋan izalla,

mi wal sananŋan tiwirri sua pamotoŋana pio mi tikamam patanana
pio.

Keten malmal pio, mi tiseseeze motoŋ ma aŋsaana kat.

⁴ Iŋgi aŋbot naala kezeene i.

Tana keteŋ iporrou biibi kat, mi aŋmoto koŋ.

⁵ Motoŋana biibi ipun yo ma mburoŋ imap,
mi ndoŋdoŋ ikam yo ma aŋsaana kat.

⁶⁻⁷ Tana aŋso ta kembei: “O yalei, begeŋ sa kembei man mbalmbal, so
ndabok!

Tonabe aŋrie ma aŋla leŋ lele ta molo kat, mi keteŋ su.

Aŋso aŋla lele bilimŋana,

mi aŋru leŋ muriŋ ambaiŋana sa be aŋbotmbot pa.

⁸ Ŋonoono kat, begeŋ sa kembei man, so aŋko ma aŋla aŋru leŋ muriŋ
sa be aŋbot pa mi aŋsa patanana ti ma imap.

Pa iŋgi kembei aŋbot la yaŋ ma miiri biibi leleene.

⁹ Merere, pambiriizi koŋ koi bizin ma timap kat. Pakankaana sua
kizin mi ŋgar sananŋana ta lenen iurur pa.

Pa aŋre mbulu ki malmal ma zigzik ilol kar biibi ti ma imap.

¹⁰ Mbeŋ ma aigule mbulu ru tana tiwwa la kar leleene, mi tikamam
peeze pa.

Kar ti bok pa mbulu sananŋana mi patanana. Tana tomtom
tipasaana mboti ki kar ma isaana kat.

¹¹ Mi sombe tilup zin su kar keteene be tiurpe sua, som tikam
mburoŋo, na tikototo zin tomtom,
mi tipakamkaam zin beken a tiwatke len koroŋ kizin.

¹² Sombe koŋ koi sa ikamam sua repiiliŋana pio, na nio aŋrao aŋbaada
patanana ta kembei.

Mi sombe tomtom sa ta iurur koi pio na, ikamam be ikoto yo, na
toŋgo. Nio aŋrao aŋke pini.

¹³ Mi som. Ina nu tau.

Nu ta muŋgu aŋre u kembei gaabaŋoŋ mi toroŋ ŋonoono na.

¹⁴ Mi kulindi iparrou ti ma taparzzo sua,

mi itijan iwal biibi tuzunzun lela Urum Merere.
Mi koozi na, nu we koŋ koi.^h

15 Nio leleŋ be koŋ koi bizin swon imap karau men.
Leleŋ be matan yaryaara mi tisula len Andewa.
Pa lelen na, bok pa mbulu sanangana, tana itu raama zin.

16 Mi nio na, aŋboobo Anutu be iuulu yo.
Mi Yooba ko ikamke yo.

17 Aigule ta boozomen, aŋtaŋroro i mi aŋzzwe patanana tio ilala kini
pa mankwono, aigule, mi mbeŋ.
Mi ni ileŋleŋ kalŋoŋ.

18 Ŋonoono, koŋ koi bizin boozomen tizorzooro yo,
mi tikamam malmal pio.
Tamen Anutu ko itatke yo la naman ma aŋbot ambai.

19 Ni ko ileŋ suŋana tio mi ikoto zin.
Pa ta muŋgu mi imar na, ni imbotmbot se muriini peeze kana.
Mi mbulu kini itortooro som.
Tana wal ta so timototo i som, mi tizorzooro la kalŋaana, na ni kola
ikoto zin.

20 Tomtom ta muŋgu igabgaaba yo na, ire sua kini mbukŋana kembei
korŋ sorok.
Tanata isu ma itoori mini, mi ikamam malmal pa zin wal ta muŋgu
ni ziŋan tiparluplup zin na.

21 Sua kini na, ambaiŋana mi mbuyeenenana.
Tamen leleene na, iso ikam malmal.
Kwoono mbesmbeezenana.
Tamen sua ta iwedet pa kwoono na, ipasansaana zin tomtom kembei
ta buza mataanana.

22 Patanana ku ta boozomen na, ur la Yooba namaana.
Ni ko ipombolu mi ikisu.
Pa ni mataana iŋgalŋgal zin wal ndeenenjan.
Irao izem zin ma titop na som.ⁱ

23 Tamen wal pakamkaamŋan mi wal ta tikamam zaaba pizin tomtom
na,
Anutu, nu ko loŋa yambut swon,
mi giibi zin sula naala ta usomŋana na be tisaana ma tila len kat.

^h 55:14 Mbo 41:9; Yo 13:18+ ⁱ 55:22 Mt 6:25+; Lu 12:22+; 1Pe 5:7

Mi nio, nako anpase pu.

Salmo 56

Sungana ki tomtom ta ipase pa Anutu

Mboe ki Dabit Indeeje ta zin Pilistia kan tikis Dabit su kar Gat na, ni itooro mboe tingi. Mboe ti ka nger: 'Mbalmbal ta imbot lele molo mi itan som'

(1Sam 21:10-15)

- 1 O Anutu, muñai yo lak! Pa nio mbesoonjo ku tau. Mi ingi konj koi bizin tiketoto yo i.
Mberj ma aigule tomtom timanganga pio mi tikamam patanjana pio.
- 2 Aigule ta boozomen tizaanzaa yo mi tiketoto yo.
Re. Zin wal ta tisombe tikam malmal pio na, sorok som.
- 3 Anutu kor kana kat, sombe motojana ikam yo, na nio ko anjurla ku mi anpase pu.
- 4 Nio anpakur Anutu pa sua kini mbukjana, mi anpase pini.
Irao anmoto na som.
Pa tomtom toono kan len mburan ingoi be tipasaana yo? Som.^j
- 5 Mberj ma aigule konj koi bizin tipingisngis sua tio,
mi tirru zaala be tipasaana yo.
- 6 Tilup zin mi tikewe be tireut yo,
mi tizaanzaa yo be tipun yo ma anmeete.^k
- 7 Anutu, wal sanangan ta kembei, ko zem zin ma timbot? Som!
Koto zin raama ketem malmaljana, mi pun zin ma mburan imap kat.^l
- 8 Patanjana tio ta boozomen na, nu beede se ro ku kek.
Kes motoj luluunu la yok putuunu ku,
mi ur lae ma imbotmbot, beken motom ingalngal.
- 9 Tana nio sombe anboobu be uulu yo,
nako kam ma konj koi bizin tiko mi timiili ma tila len.
Naso ajute kat ta kembei: Nu lelem pio mi lae tio.^m

10-11 Tana nio anpakur Anutu pa sua kini mbukjana.

^j 56:4 Mbo 27:1, 118:6; Ro 8:31; Ibr 13:6 ^k 56:6 Mk 3:6 ^l 56:7 Ro 2:3; Ibr 12:25

^m 56:9 Ro 8:31

Nio anpase pa sua ki Yooba.

Irao anpmoto na som.

Pa tomtom toono kan len mburan ingoi be tipasaana yo? Som.

12 Anutu, patoronjana ta anbuk sua pa be ankam pu na, nio ko ankam.

Nio ko ankam patoronjana pu raama lelej ambai kat mi anpakuru.

13 Pa nu tatke yo pa meetejana, mi uulu yo pa koj koi bizin.

Taba tikam yo ma antop som.

Tana nu ko motom pio pa pai tio mi ur mat pio,

mi mboro yo ma anbotmbot ambai men.

Salmo 57

Tomtom ta isuj pa Anutu be iswe azujka kini mi mburaana biibi

*Mboe ki Dabit Indeeje Dabit iko pa Saul mi imbot lela raj
sumbuunu na, itooro mboe tingi. Ka nger: 'Pasaana pepe'*

(1Sam 24:1-3)

1 O Anutu, lelem isaana pio mi mujai yo.

Pa nio mbesoonjo ku, mi anpase pu be we ur pio mi menderkaala yo.

Kuubukaala yo kembei man ikuubukaala lutuunu bizin

ma irao patanjana sananjana taijgi imap ma ila ne.

Kokena ipasaana yo.

2 Nio antanroro Anutu kor kana kat be iuulu yo.

Pa ngar kini ta iurur nonono. Tana mbulu ta so leleene iur pa be
ipet pio, na ni ko ikam ma ipet.

3 Ni ko imbot saamba, mi ikam ulaaja sa pio mi ikamke yo.

Ko imender pio, mi iyaamba koj koi bizin ta tiketoto yo i.

Pa ni itoto sua kini mbukjana mi iurur leleene pa wal kini.

4 Koj koi bizin tiliu yo kek.

Wal ta niamjan ambotmbot i, zin kembei laion ta basmai zin pa
tomtom mazan.

Zonon na, mataana men, kembei peene lutuunu mi izi.

Mi mian na, kembei buza ta mataanaana i.

5 Anutu, manga mi swe azujka ku mi mburom ta zom biibi pa i sala
saamba.

Mi swe ma irao toono ta boozomen tomini!

- 6 Korj koi bizin tiraara pu pio be aŋti la.
Tana anyamaana kembei pataŋana biibi taŋgi ikamam be ikoto yo.
Mi tikel naala isu zaala tio beken aŋtop sula.
Mi som. Zitun titop sula.
- 7 Anutu, ŋgar tio imbol kat be aŋpase pu mi aŋto u.
Lelej iwe ru som.
Tana ko aŋbo mboe mi aŋpakuru.
- 8 Ko aŋmanga pa mbeŋ,
mi aŋzze kombom tio ma ila irao zoŋ pok ma ise.
- 9 Merere, nio ko aŋpakuru ila karkari mazwan.
Ko aŋbo mboe mi aŋwit urum isala kor ila toono ta boozomen ka
tomtom bizin mazwan.
- 10 Pa muŋaiŋana mi kampeŋana ku, ina biibi kat. Isala ta saamba a.
Mi mbulu ku ta toto sua ku mbukŋana na ta kembena. Isala ta kor
a.ⁿ
- 11 Anutu, manga mi swe azuŋka ku mi mburom ta zom biibi pa i sala
saamba.
Mi swe ma irao pa toono ta boozomen tomini.

Salmo 58

Tomtom ta isuŋ Anutu be iur kadoono pizin peeze kan sananŋan

Mboe ki Dabit Ka ŋger: ‘Pasaana pepe’

- 1 Niom peeze koyom, niom kitirtiiri kat sua kizin tomtom?
Mi sombe kuur kadoono pizin, na kakamam ma indeŋdeeŋe?
- 2 Som kat! Leleyom iurur pa ŋgar sananŋana men.
Mi kakamam mbulu bozboozo ta ipasansaana zin tomtom. Tabe
kakam ma toono bok pa mbulu sananaŋana.^o
- 3 Wal sananŋan, indeeŋe ta nan bizin tipeebe zin mi imar na,
tipaŋobŋoobo pa zaala ambaiŋana.
Mazwaana ta timbotmbot lela nan bizin kopon mi imar na, tisaŋsaŋ
pa Anutu zaala kini, mi kwon bok pa sua pakaamŋana men.
- 4-5 Zin kembei mooto sananŋana kat. Pa sua ta iwedet pa kwon na,
ipasansaana zin tomtom.
Mi tizeeze talŋan ma sik.
Sombe totoombo be tayaraama zin, na tarao som.

ⁿ 57:10 Mbo 36:5 ^o 58:2 Mt 15:19

- ⁶ Yooba Anutu tio, zin kembei ta laion sananjan.
 Popooro kan keskeeze, mi keende zoŋon ma isu lene.
- ⁷ Pambiriizi zin ma tila len, kembei lapot ta ireere rimen mi imaaga
 ma imap.
 Naso tiwe kembei ro sananjan ta tomtom tipadaaga mi imelle ma
 imetmeete.
- ⁸ Mi tiwe kembei sek ta tikarra mi timetmeete su zaala keteene na.
 Mi tiwe kembei pikin ta ire mat som, mi iwe siŋ ma isu lene.
- ⁹ Anutu ko loŋa men mi iyembut swon, kembei ta teyembut ke
 namannaman ma tipiri sala you.
 Kete malmalŋana kini ko iwilaala zin ma tila len kembei musmuuzu.
- ¹⁰ Mi wal ndeeŋjan, sombe tire Anutu iur kadoono pa zin wal
 sananjan mi ipokot mbulu kizin, nako menmeen zin.
 Mi siŋ kizin wal sananjan ta ireere su toono na, wal ndeeŋjan ko
 tipadagdaaga kembei koron sorok.
- ¹¹ To tomtom ko tiso ta kembei:
 “Ŋonoono kat. Anutu, ni imbotmbot mi iurur kadoono pa zin
 tomtom ta timbotmbot su toono na.
 Tana zin wal ndeeŋjan na, ni isarra zin pa kampeŋana
 ambaimbaiŋan.”^p

Salmo 59

King isunŋ Anutu be itatke i pa ka koi bizin naman

*Mboe ki Dabit Indeeŋe ta king Saul inŋo menderŋan kini
 pakan ma tila mi timenderkaala ruumu ki Dabit be tikisi na,
 Dabit itooro mboe tingi. Ka ŋger: ‘Pasaana pepe’*

(1Sam 19:11)

- ¹ O Anutu tio, tatke yo pa koŋ koi bizin naman.
 Wit yo mi ur yo sala kor. Kokena zin wal ta tisombe tikam malmal
 pio na timbuulu yo.
- ² Tatke yo pa zin wal sananjan naman.
 Kamke yo pa zin wal ta titekteege siŋ pizin tomtom na.
- ³ Yooba, re! Inŋi wal mburanjan ta timbuuru koŋ,
 mi tizaŋzaaŋa yo be tipun yo ma aŋmeete i.

^p 58:11 Un 18:25; Mbo 37:37; 2Tes 1:5+

Tamen nio anġkam zooroġana som, mi anġkam sanaana sa som.

4 Nio anġkam ŋoobo mbulu sa som. Tamen ingi tikamam kumbun be timaŋga pio sorok.

Merere, maŋga mi mar lae tio. Re yo mi uulu yo pa patana tío ti.

5 Yooba, nu Anutu mburom keskeezegom. Nu ta Anutu kizin Israel.

Zin wal ta tipizil ndemen pio mi tisu tiwe koŋ koi na, muŋai zin risa pepe.

Karkari boozomen ta timbesmbeeze pu som na, ur kadoono pizin.

6 Rou ta boozomen, koŋ koi bizin timilmiili ma timar,

mi tiwwa pa kar lelene

ma tiŋurŋur kembei me ta ikamam be ikan tomtom na.

7 Re. Sua sananġana men ta iwedet pa kwon.

Mian na, kembei ta buza mataanaġana i.

Mi timototo u som. Pa tizzo ta kembei: “Asiŋ ko ileŋ yam?”

8 Tamen Yooba, nu zeqzeenġe pizin.

Karkari boozomen ta timbesmbeeze pu som na, nu kamam sua repiiliġana pizin.

9 Anutu, nu ta pombolmbol yo mi kamam leŋ mburoŋ. Tana anjurur motoŋ pu mi anpase pu.

Pa nu ko wit yo mi ur yo sala kor, mi we seraara mbolġana pa koŋ koi bizin. Tana zin ko tirao be timbuulu yo na som.

10 Anutu tio, nu toto sua ku mbukġana mi urur lelem pa wal ku.

Muungu pio, mi koto koŋ koi bizin ta tireudut yo na, mi aŋre kat pa motoŋ. Naso menmeen yo biibi.

11 Tamen pun zin ma timetmeete karau pepe.

Kokena wal tio matan mbeleele mbulu ku ta urur kadoono pizin wal sananġan.

Merere, nu ta we siŋgiao piam mi menderkalkaala yam.

Tana koto zin pa itum mburom ma zan imap kat, mi yangwiiri zin ma tila timbot leŋaleŋa ma irao tisula len Andewa.

12 Wal tana mbulu kizin irao pa motom som. Pa tikamam sanaana boozomen pa kwon.

Sua ta iwedet pa kwon na sananġana men.

Mi tipase pa zitun mburan mi tipakurkur zitun.

Tamen mbulu kizin pakurġana tana ko iwe kilis pizin.

13 Zin tipakamkaam zin tomtom mi tigibgiibi sua sananġana be tipasaana zin.

Tana pasaana zin raama ketem malmalġana ku.

Pambiriizi zin ma timap kat.

Naso toono ta boozomen tiute ta kembei:

Niam Israel ta popoꝓana ki Yakop na, Anutu ta ikamam peeze piam.

¹⁴ Rou ta boozomen, koꝓ koi bizin timilmiili ma timar,

mi tiwwa pa kar leleene

ma tiꝓurꝓur kembei me ta ikamam be ikan tomtom na.

¹⁵ Zin kembei me ta tiwwa mi tirru kan kini.

Mi sombe tikan ma irao som, to timbolmboolo ma ila berek.

¹⁶ Tamen nio, nako aꝓbo mboe mi aꝓpakuru pa mburom biibi.

Aigule ta boozomen, zoꝓ isombe ise, nako kalꝓoꝓ isala mi aꝓbo

mboe pa mbulu ku ta toto sua ku mbukꝓana mi urur lelem pa wal ku.

Pa sombe pataꝓana ikam yo, na nu ko wit yo mi ur yo sala kor,

mi we kembei siiri mbolꝓana pio be aꝓke lela mi aꝓbot ambai.

¹⁷ Anutu, nu ta kamam leꝓ mburoꝓ. Tana aꝓbo mboe mi aꝓpakur zom.

Anutu tio, nu toto sua ku mbukꝓana mi urur lelem pa wal ku

Mi nu ta wit yo mi ur yo sala kor, mi we seraara mbolꝓana pa koꝓ koi bizin.

Salmo 60

Suꝓꝓana be Anutu leleene imiili pa wal kini

Mboe ki Dabit Timbombo beken a tipaute zin tomtom. Indeꝓe ta Dabit ziꝓan zin Aramea kan mi zin Mesopotamia kan mi zin Soba kan tiparkam malmal pizin na, Yoab imiili mi ipun zin Edom kan 12,000 isu lele ꝓgolooboꝓana ki tai. Mana Dabit itooro mboe tingi

(2Sam 8; 1Sto 18)

¹ Anutu, nu ketem malmal piam, mi pizil ndemem piam.

Tanata koyam koi bizin tilip piam, mi tireeꝓe siiri mbolꝓana ki kar tiam.

O Merere, motom miili piam mini.

² Pa iꝓgi kembei nu tok toono tiam ma imapalpaala,

mi koroꝓ ta boozomen ikamam be isaana.

Tana amsuꝓu be urpe toono tiam mini, kokena isaana kat.

³ Wal ku ta niam i. Mi nu kam yam ma amre pataꝓana biibi kat.

Nu piwin yam pa yok mbolꝓana ki ketem malmalꝓana ku. Tabe ikam ma ampa na, kumbuyam mburaana som.

- 4 Zin wal ta so timototo u mi tileŋleŋ la kaŋjom na,
twiiri ku itaŋ bekana tiko pa zaaba tabe ipet i.
- 5 Anutu, leŋ sunŋana tiam ti, mi swooro nomom woono ma uulu yam.
Pa niam wal ku ta nu lelem piam ilip. Tana kamke yam pa patana taingi.
- 6 Munŋu Anutu imbot lele kini potomŋana, mi iso ta kembei:
“Nio niŋ se paso, aŋporou ma aŋlip kek.
Tana ko aŋpeete toono Sekem mi lele ŋgolooboŋana ki Sukot, mi
aŋur ma iwe leyom leyom.
- 7 Toono pakaana ki Gileat, ina nio tio. Mi toono kizin Manase tomini,
ina nio tio men.
Eparaim ta iwe kembei koroŋ ta ipakaala uterŋ.
Mi lele pakaana ki Yudea, ina kembei tete ta iwe kilalan pa peeze ta
aŋkamam na.
- 8 Lele pakaana ki Moap iwe kembei timbiiri ta aŋwwe pa.
Mi lele pakaana ki Edom, ina lele ta aŋpiri kumbuŋ keteene pa.
Mi zin Pilistia kan na, nio aŋlip pizin kek, tana niŋ ise mi kaŋjoŋ
izalla.”
- 9 Mi koozi na, asiŋ ta irao be ikam yo ma aŋlip pa koŋ koi bizin mi
aŋlela kar kizin ta ka siiri mbolŋana na?
Asiŋ ko imuungu pio, mi iyaaru yo ma aŋla aŋpet lele pakaana kizin
Edom?
- 10 Asiŋ toro? Anutu, nu tau!
Tamen ingi pizil ndemem piam,
mi gabgaaba zin malmal kan tiam mini som.
- 11 Anutu, uulu yam be amlip pa koyam koi bizin.
Pa ulaaŋa ta amkamam la kizin tomtom na, koroŋ sorok.
- 12 Mi sombe Anutu igaaba yam, nako amlip.
Pa ni irao be ikoto koyam koi bizin ma mburan imap.

Salmo 61

Sunŋana ki tomtom ta imbot molo pa lele kini

Mboe ki Dabit

- 1 O Anutu, leŋ tiŋiizi tio.
Ŋgun taŋjom pa sunŋana tio ti.

- ² Pa ingi aŋbot molo kat pa kar tio,
mi aŋmoto koŋ ma mburoŋ imap kat.
Tana aŋboobu be uulu yo.
Itum yaaru yo ma aŋsala abal ku mbolŋana. Naso aŋbot ambai.
- ³ Pa nio aŋpase pu be we ur pio mi menderkaala yo.
Mi nu we kembei siiri mbolŋana ta isala kat be aŋke lela.
Nu we seraara pa koŋ koi bizin.
- ⁴ Nio leleŋ be aŋbotmbot lela beeze ku totomen.
Aŋso aŋma ku be kuubukaala yo kembei man ikuubukaala lutuunu bizin.
- ⁵ Pa sua boozomen ta aŋbuk pu na, Anutu nu leŋ kek.
Mi matamur ku ndabokŋana ta nu kamam pizin wal tau timototo u mi tileŋleŋ la kaŋom na, nu kam pio kek.
- ⁶ Anutu, seeŋge ndaama ki king be imbot ma molo.
Kami ma imbotmbot mata yaryaara men, mi iseŋge iseŋge ma ila.
- ⁷ Kami ma imbotmbot se muriini peeze kana su kerem uunu ma alok.
Pa nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku. Tana motom pini mi poroukaali totomen.⁹
- ⁸ Tonabe nio leleŋ ambai, mi aŋbombo mboe be aŋpakur zom totomen.
Mi aŋto sua tio mbukŋana mi aŋkamam patoronŋana pu pa aigule ta boozomen.

Salmo 62

Sunŋana ki tomtom ta kopoono rru som mi ipase pa Anutu be iporoukaali

Mboe ki Dabit Timbo pa Yedutun ta iwe mataana pizin mboe kan

- ¹ Nio koponŋ rru som. Ingi aŋur niŋ ma aŋbotmbot, mi aŋzza Anutu.
Pa ni itunu ko ikamke yo pa pataŋana tio taiŋgi.
- ² Ūonoono kat, ni itutamen ta ulaaŋa tio, mi iwe siiri mbolŋana pio be aŋbot lela.
Mi ni ta iwit yo mi iur yo sala kor. Tana kosa sa ko irao be ipasaana yo kat na som.
- ³ Niom wal ta kosombe kapasaana yo na, ŋiizi na kezem mbulu tiom sananŋana?

⁹ 61:7 Lu 22:69; Ep 1:20

Niom ta boozomen kakamam be kupun yo paso?
Pa nio mburoŋ imap kek. Nio ingi kembei siiri ta isaana kek mabe
borok su lene i.

4 Nio zoŋ biibi, tanata kakamam be kokoto yo.
Niom tina leleyom pa mbulu pakaamŋana ilip.
Pa kwoyom na, izuŋzuŋ pa Anutu be ikampe yo.
Tamen leleyom na, kosombe ni ipasaana yo.

5 Tamen nio koponŋ rru som. Ingi aŋur niŋ ma aŋbotmbot, mi aŋzza
Anutu be iuulu yo.

Nio aŋurur motoŋ pa ni itutamen.

6 Ŋonoono kat, ni itutamen ta ulaaŋa tio, mi iwe siiri mbolŋana pio be
aŋbot lela.

Mi ni ta iwit yo mi iur yo sala kor. Tana kosa sa ko irao be ipasaana
yo na som. Som kat!

7 Nio aŋpase pa Anutu be imboro yo ma aŋbot ambai, mibe ipakur
yo.

Pa ni ta iwe siiri mbolŋana pio, mi iwe ur pio be aŋke lela.

8 Niom wal ki Anutu, kapase pini totomen.

Mi koso i pa patana tiom boozomen ta imbotmbot la leleyom.

Pa ni ta iwe ur piti mi imenderkalkaala iti.^r

9 Zin tomtom na, koronŋ sorok.

Wal zanaŋ mi zin sorrokŋan tomini.

Tana irao tapase pizin na som.

Pa timbot rimen mi timap, kembei miiri ta iwedet pa kwondo na.

10 Tana mbulu ki takam malmal mi toyo koronŋ kizin tomtom ma iwe
lende na, kapase pa pepe.

Mi kapase pa mbulu ki kuumbu be ikam yom ma kombot ndabok na
pepe.

Mi sombe pat tiom ipepeebe mi koyyo leyom koronŋ booza, na kuur
leleyom pa koronŋ tana pepe.^s

11 Sua ta Anutu itunu izzo mi nio aŋleŋleŋ na, imbot ta kembei:
Ni itutamen kat ta le mburaana biibi.

12 Merere, nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku.

Mi nu ko ur kadoono pizin tomtom ta boozomen
ikot mbulu kizin kizin.^t

^r 62:8 Mt 26:36+ ^s 62:10 Lu 12:16+; 1Tim 6:6-17 ^t 62:12 Mt 16:27; Ro 2:6; 1Kor 3:8;
2Kor 5:10; Tur 22:12

Salmo 63

Sunɣana ki tomtom ta leleene ilip be imbot kolouɣana pa Anutu

Mboe ki Dabit Indeeɣe ni imbot lele bilimɣana ki Yudea na, itooro mboe ti

- 1 O Anutu, nu Anutu tio.
Nio leleɣ pu ilip kat.
Tana zoɣ ise na, sunɣana tio imama ku be kam yo ma aɣbot kolouɣana pu.
Pa ingi aɣbot molo pu.
Tana nio kembei tomtom ta iwwa pa lele ta ka yok somɣana i, mi
ngureene ikerekere ma mburaana imap kat i."
- 2 Pa motoɣ imilmiili pa mazwaana ta aɣlema urum ku potomɣana,
mi aɣkilaala kat mburom biibi raama mbulu ku ndabokɣana ta zom
biibi pa i.
- 3 Pa mbulu ku ta toto sua ku mbukɣana mi urur lelem pa wal ku, ina
nio aɣre kembei ilip kat pa mboti tio ta ki toono ti.
Tana ko aɣwe kwom mi aɣpakuru.
- 4 Nio ko aɣwidit urum pa kampenɣana ku ma ila irao aɣmeete mi
aɣzem toono ti.
Ko aɣwit nomoɣ ru sama mi aɣsuɣ pu.
- 5 Pa mbulu ta kamam pio i, ina kembei aɣbot kini biibi uunu, mi
aɣkan kini ta ambaiɣana kat ma kopon isaana.
Tana leleɣ ambai kat, mi aɣbo mboe mi kwoɣ ipakuru."
- 6 Nio sombe aɣkenne se muriɣ na, motoɣ ingalɣalu.
Mbeɣ ma ila berek na, aɣkamam ɣgar pu.
- 7 Pa nu ta ulaaɣa tio ɣonoono.
Nu kuubukaala yo kembei ta man ikuubukaala lutuunu bizin,
mi kalɣon isala mi aɣbombo raama menmeen yo.
- 8 Nio aɣsekap kat ima ku,
mi nomom woono mbolkenkenɣana ta ipalot yo.
- 9 Mi zin wal tau tipaata koɣ be tipasaana yo na, zitun ko tisaana
ma tisula len ta wal meetenɣan murin a.
- 10 Ko tikas zin pa buza ma timetmeete,
mi me saɣsaɣɣan tikan zin ma timap.
- 11 Tana king ko menmeeni biibi pa ulaaɣa tabe Anutu ikam pini i.
Mi wal boozomen ta so timbuk sua mbolɣana mi tipombol pa Anutu
zaana, mi tito sua kizin tana, na zin tomini ko tipakur Anutu
zaana.

^u 63:1 Mbo 42:2, 84:2 ^v 63:5 Mbo 23:5+; Mt 5:6

Tamen wal pakamkaamŋan na, Anutu ko ipumun kwon.

Salmo 64

Tomtom ta isuŋ Anutu be iporoukaali pa ka koi bizin

Mboe ki Dabit

- 1 O Anutu, nio aŋtaŋroro u be uulu yo.
Pa iŋgi koŋ koi bizin tikam ma aŋmoto biibi kat.
Tana leŋ kaŋoŋ, mi motom pio mi poroukaala yo pizin.
- 2 Re. Iŋgi zin wal sananŋan tilup zin mi timbuuru koŋ.
Tana turke yo pizin: Kokena tipasaana yo.
- 3 Sua ta tigibgiibi na, ambai som kat. Mian na, kembei buza ta
titwooro ma mataanaŋana kat.
Sua kizin na, kembei peene lutuunu ta tisuulu koron sananŋana ise
be tipeene yo pa.
- 4 Zin tikewe lae zaala zilŋaana, mi tizaŋzaaŋa zin wal ta tikam ŋoobo
mbulu sa som.
Mi so tire zin na, karau men mi tipeene zin. Mi timoto kosa sa
som.
- 5 Zin tiparpesese zin pa mbulu sananŋana,
mi tiparzzo pizin pa lele tabe tiur kilis kizin isu pa i.
Mi tizzo ta kembei: “Mbulu ta takamam i, asiŋ ko ire? Som.”
- 6 Tana lenen iurur be tikam mbulu kizin sananŋana ma tiso:
“Aa, mbulu tabe takam i, nako takam ma takam kat. Tomtom sa ko
iute iti som.”
Aiss, iti tomtom na, ŋgar bozboozo imbot la lelende!
- 7 Tamen Anutu, ni ko iser kat peene kini lutuunu ila kizin.
Ko karau men ikas zin ma baram su.
- 8 Sua sananŋana ta zin tigibgiibi na, Anutu ko ipimiili pizin mi
ipasaana zitun pa.
Mbulu tabe ni ikam pizin i, wal boozomen ko tire, to uten katkat
pizin mi tiso: “Na buri. Kayamaana kek?”
- 9 Mi tomtom ta boozomen ko tikam ŋgar pa mbulu ta Anutu ikam
na,
to timoto kan, mi tisoyaara uruunu.
- 10 Tona zin wal ndeeŋeŋan ko menmeen zin pa Yooba,
mi tipase pini be iwe ur pizin mi imenderkaala zin.
Zin wal ta lenen ŋgeezan, nako lenen ambai mi tiwit uruunu.

Salmo 65

Zin Israel tipakur Anutu pa yaŋ mi mai ambaiŋana ta ni ikam pizin

Mboe ki Dabit

- 1 Anutu, niam ko amur niyam ma ambotmbot, mi ampakurkuru su abal Sion.
Mi sua ta ambuk ima ku, nako amto.
- 2 Pa nu legler legler sunŋana tiam mi uluulu yam.
Tana tomtom ta boozomen tirao tima timbot su kerem uunu.
- 3 Sombe sanaana mi zooroŋana tiam ikam yam ma leleyam ipata kat, na nu ta rekreege piam.^w
- 4 Zin wal ta itum peikat zin mi kam zin ma tima timbot kolouŋana pu lela urum ku leleene na, lenen ambai kat pa kampeŋana ku ta ise kizin na.
Niam leleyam be ambotmbot lela urum ku potomŋana.
Pa ina iwe zaala piam be amkam pombolŋana mi kampeŋana ambaimbaiŋan matakiŋa boozomen.
- 5 Ulaaŋa tiam, niam amboobu be uulu yam.
Swe mburom ramaki mbulu ku ndeeŋeŋana, mi kam uraata bibip piam.
Pa tomtom ta boozomen irao toono biibi mi mutumutu ta munŋaana men, ta tiurur matan pu mi tipase pu.
- 6 Nu mburom keskeezegom.
Itum mburom ta munŋu iur zin abal ma timbot murinmurin.
- 7 Mi sombe tai isaana kat, na nu rao be punmeete.
Mi duubu zoŋo ŋirŋir na, nu pun ma taun isu.
Mi tomtom ta kembena. Sombe timaŋa be tikam malmal mi orooro kizin isala, na nu punmeete ma lele ikam kiŋ.
- 8 Zin tomtom ta timbot lele molo na tomini, tire mos bibip ta nu kamam ma iwedet. Tabe timurur ma motoŋana ikam zin.
Mi wal ku boozomen ta tire uraata ku na, menmeen zin pa, mi kalŋan izalla ma timbo mboe.
Zin ta timbot pa lele ta zoŋ izze pa i, mi ila ila ma lele ta zoŋ izulla pa i.
- 9 Nu ta motom pa toono, mi kamam ma yaŋ isu. Mi pembesmbeeze toono ma mbuyeene iwedet.
Yok ki Anutu na, irereere ma biibi pa toono. Irao imaaga na som.

^w 65:3 Mbo 40:12; Ro 3:25, 5:8

- Pa nu lelem be kam ma mai ambaijana ipet.
 Tanata urpewe toono be ipiyooto kini booZo.
- ¹⁰ Nu ta kamam ma yaŋ izzu, bekena pembeeze kuma pizin tomtom.
 Mi kampejana ku, ta ikamam ma kini indomdom ma izze.^x
- ¹¹ Nu ambaijom kat. Pa ndaama ti, nu kam ma mai ambaijana ipet
 piam.
 Lele ta so nu wwa pa na, kampejana ambaimbaijan boozomen
 iwedet.^y
- ¹² Nu kam ma mbutmbuutu ambaijana ilol lele bilimjana bekena zin
 mbili tikan.
 Mi kam ma mokleene ambaimbaijan ipengeeze abal ta boozomen.
 Tabe tomtom tire mi menmeen zin.
- ¹³ Makau mi sipsip boozomen tiwwa pa lele mbutmbuutujan.
 Mi lele ngolooboŋan na, kini boozomen indomdom ma izze.
 Tana tomtom timbombo mi menmeen zin irao lele ta boozomen.

Salmo 66

Mboe pakurjana pa uraata bibip ta Anutu ikamam pa wal kini

- ¹ Niom karkari ta karao toono ta boozomen na, kalŋoyom izalla mi
 menmeen yom pa Anutu.
- ² Kombo mboe mi kapakuri. Pa ni zaana biibi.
 Kiwit uruunu ma isala kor!
- ³ Koso pa Anutu ta kembei: “Anutu, uraata bibip ta kamam, ina
 tomtom tire mi timoto. Nu mburom biibi kat.
 Tana kom koi bizin timoto kan mi tilek kumbun pu.
- ⁴ Mi zin men som. Zin karkari ta tirao toono ta boozomen na, timap
 ma tilek kumbun pu.
 Mi lelen ambai pu mi timbombo mboe be tipakur zom.
- ⁵ Kamar mi kere uraata bibip ta Anutu ikam la tomtom mazwan.
 Uraata tana iswe kat Anutu mburaana. Tabe tomtom tire mi timoto
 kan.
- ⁶ Muŋgu ni ikam tai ma iwe toono raraazajana,
 mi tumbundu bizin tindu ma tipa pa.
 Tana iti menmeen ti pini.^z
- ⁷ Ni ko ikam peeze ma alok. Pa mburaana biibi kat.
 Mi ni mataana izzu pizin tomtom mi itirtiiri zin.
 Tana niom wal zorzooroŋoyom kamanga be kozoori mini pepe.^a

^x 65:10 ŋgo 14:17 ^y 65:11 Mbo 67:6 ^z 66:6 Kam 14:22; 1Kor 10:1 ^a 66:7 Kam 15:18

- 8 Niom karkari ta boozomen, kapakur Anutu tiam pa kamperjana kini.
Kalŋoyom isala mi kiwit uruunu.
- 9 Pa ni ta ikiskis ti ma tombot matanda yaryaara.
Mi ni mataana piti, tana kumbundu ikam ŋgiris som.
- 10 Ŋonoono, Anutu nu toombo yam pa patanana pakan beken
pengeeze urlanana tiam,
kembei ta tinnenne pat silba beken you ikan ka muk ma ila ne, mi
silba tana iwe ŋgeezanana kat.^b
- 11 Nu yok pa kilis ma ikam yam,
mi ur patanana biibi isalakaala yam be ambaada.^c
- 12 Mi zem koyam koi bizin ma tipadaaga yam.
Tana niam kembei ampa la you lelene, mi kembei ta wo biibi isur
yam.
Tamen iŋgi ur leyam zaala kek. Tabe ambot ambai kat, mi amrao pa
koron ta boozomen.^d
- 13-14 Indeeŋe ta nio aŋbotmbot la patanana lelene na,
aŋbuk sua pu be aŋkam patoronana pu.
Tana iŋgi aŋto sua tio mbukana tana,
mi aŋmar urum ku be aŋneene patoronana pu.
- 15 Nio ko aŋkam sipsip tumjan, mi aŋneene zin su kerem uunu ma
kuzin isama ta kor a.
Mi ko aŋkam makau mi mekmek mi aŋneene zin tomini be tiwe
patoronana pu.
- 16 Niom wal ta komototo Anutu mi keŋeŋe la kaljana na, niom ta
boozomen kamar mi keŋe sua tio ti.
Nio ko aŋso yom pa uraata biibi ta ni ikam pio na.
- 17 Nio aŋtaŋroro i be iuulu yo,
mi kwoŋ ipakuri.
- 18 Indeeŋe tana, sombe ngar sananana sa imbot la leŋe,
so ni ileŋ suŋana tio som.^e
- 19 Tamen ni iŋgun taljana pio,
mi ileŋ suŋana tio.
- 20 Tana nio aŋpakur Anutu.
Pa ni itit suŋana tio som,
mi iruutu mujanana kini pio som.

^b 66:10 Kam 15:25; Yems 1:2+; 1Pe 1:7 ^c 66:11 Kam 1:14 ^d 66:12 Yesa 43:2

^e 66:18 Yo 9:31; Yems 4:3; 1Yo 4:21+

Salmo 67

Tusuŋ Anutu be ikampe iti

- ¹ Anutu ko imuŋai iti mi ikampe iti.
Ni ko iswe itunu ramaki kampejana kini piti, mi ikam mat kini ma iyaara piti.^f
- ² Naso tomtom ta tirao toono ta boozomen na, tikilaala mbulu kini, mi zin karkari ta boozomen tiute ulaana kini.^g
- ³ Anutu, zin karkari ko tiwe kwom mi tipakuru.
Tomtom ta munjaana men ko tiwit urum.
- ⁴ Zin karkari ko menmeen zin mi timbo mboe pu.
Pa nu kamam mbulu ndeejana men, mi urpewe patajana kizin tomtom.
Mi nu ta kamam peeze pizin tomtom ta timbotmbot su toono i.
- ⁵ Anutu, zin karkari ko tiwe kwom mi tipakuru.
Tomtom ta munjaana men ko tiwit urum.
- ⁶ Anutu kiti, ni ikampe iti, tana toono ipiyooto mai ambaijana.
Mi kampejana kini ko imbotmbot men se kiti.^h
- ⁷ Anutu ko ikampe iti.
Mi tomtom ta tirao pa toono ta boozomen ko timototo i mi tileŋleŋ la kaljaana.ⁱ

Salmo 68

Merere ni ulaana mburaanajana kizin wal kini

Mboe ki Dabit

- ¹ Anutu ko imanja pa ka koi bizin mi iyangwiiri zin ma tiko pirik.
Zin ta tiurur koi pini, nako tiko pini ma tila len.
- ² Pa ni ko ipambiriizi zin ma timap, kembei ta miiri iwilaala you ka koi ma ila ne.
Wal sananjan, sombe timbot Anutu kereene uunu, na ni ko ipasaana zin ma mburan imap kat ma tila len,
kembei you ta ikan ngwaara ma iwe gubuunu men.

^f 67:1 Nam 6:24+ ^g 67:2 Iŋgo 10:34+; Tit 2:11 ^h 67:6 Mbo 65:11 ⁱ 67:7 Mt 12:21, 28:19; Tur 7:9

- 3 Mi wal ndeengjan na, zin ko lenen ambai.
Ko timbotmbot su Anutu kereene uunu raama menmeen zin.
Tana ko lenen ambai mi kaljan izalla ma tipakuri.
- 4 Kombo mboe pa Anutu. Kapakuri pa mboe mi kiwit zaana.
Kuurpe zaala pa ni ta imbotmbot se miiri tieene mi iwwa.
Ni zaana Yooba.
Kulup yom su kereene uunu mi menmeen yom pini.^j
- 5 Anutu, ni imbotmbot muriini potomjana,
mi imborro zin moondo kembei ta taman.
Mi zin noroja na, ni imendernder pizin mi iporoukalkaala zin.^k
- 6 Mi tomtom ta so ni itutamenjana, mi le gaabanana sa som, na
Anutu ko ikam le tomtom pakan be zijan timbot.
Mi zin wal ta tizeebe zin sorok lela ruumu sanaana na, ni ko ikam
zin ma tiyooto, mi iyaaru zin ma tila. Tana zin ko timbombo mboe
raama menmeen zin, mi tito i ma tila.
Tamen zin wal zorzoorjan na, zin ko timbot lele kerekerejana men.
- 7-8 Anutu, indeeje ta nu yaaru zin wal ku Israel,
mi niomjan kapa pa lele bilimjana na,
yenyeenge itok toono, mi yan biibi isu pa saamba.
Pa nu su mi mbot sala abal Sinai tau.
Nu ta Anutu kizin Israel.^l
- 9 Anutu, toono ta kam pa wal ku na, sombe kerekerejana,
na nu kamam yan biibi ma izzu bekena pembeeze ma ambai mini.
- 10 Zin sorrokjan ta timbotmbot toono ta wal ku titu su pa na, na nu ko
rre zin pa kan kini ma koron.
Pa nu ta kampejana katuunu.
- 11 Merere iso ta kembei: Ni ilip pa malmal kek.
Tana wal booze men tila ma tisoyaara uruunu.
- 12 Tiso: “Ou kelej! Zin king zijan zin malmal kan kizin tiko papirik
ma tila len lup kek!
Tana toyo mburu kizin mi takam pizin moori kaibiim ta timbot kar
na be tiparrai pizin.
- 13 Zin tikam koron pakan ta tiurpe ma kembei mbalmbal rungun na.
Koron tana ndabokbokjan kat. Tipakapkap begen pa silba, mi
rumun rumun pa gol.
Mi parei ta niom pakan kombombooreyom sorok raama zin sipsip
men?”

^j 68:4 Kam 19:16; Mbo 18:10+; Mt 26:64 ^k 68:5 Kam 22:22+; Mbo 10:14, 146:7+

^l 68:7-8 Kam 19:16+

- 14 Indeeje ta Anutu mbura keskeezegana iyangwiiri zin king ma tiko
pirik na,
ikam ma gajau mi yanpat isu pa abal gabgapjana Zalmon.
- 15 Niom abal bibip ki Basan, niom zoyomjyom mi bibip,
mi uteyom izalla ta kor a!
- 16 Kena parei ta motoyom mburbur pa abal ta Anutu iroogo pa itunu
mi ikam ma iwe lene na?
Abal tana, ta Yooba itunu muriini ko imbotmbot pa ma alok.
- 17 Merere izem abal Sinai,
mi iwwa raama karis kini malmal kan ta munjana ka tieene,
mi tila tipet muriini potomjana Sion.
- 18 Mi iyaaru ka koi bizin boozo ta ilip pizin na,
ma tito i ma zijan tisala abal kini ta kor a.
Mi tomtom tikam korog boozomen pini sorok.
Mi wal zorzoorgan tilek kumbun pini, mi tikam le korog tomini.
Tana zin tomini, ko zijan Yooba Anutu timbotmbot pa muriini
tana.^m
- 19 Tapakur Merere!
Pa aigule ta boozomen, ni iuluulu iti mi ibadbaada patajana kiti.
Mi ni Anutu ta ikamkewe iti.ⁿ
- 20 Anutu kiti, ni Anutu ta ikamkewe zin tomtom ma timbot ambai.
Merere kiti Yooba, ni itatkewe iti pa meetejana.^o
- 21 Anutu ko ipetepaala ka koi bizin uten.
Tana zin wal ta titoto zaala sananjana na, ni ko ipun zin ma timap.
- 22 Merere iso ta kembei:
“Koyom koi bizin ta timbot lele Basan na, nio ko anjam zin ma
timiili ma timar.
Mi zin ta timbot mozo lukutuunu na tomini, nio ko anjam zin ma
tise.
- 23 Mi sijin ko iwe kembei ta karoozo be kawwa la leleene.
Mi me tiom ko tiwin sijin tana.”
- 24 O Anutu, nu ta king tio. Mi nu lip pa malmal kek.
Tana mar raama lelem ambai, mi lela urum ku potomjana, be zin
iwal biibi tire u.

^m 68:18 Ep 4:8 ⁿ 68:19 Mbo 81:6; 2Kor 1:4+ ^o 68:20 Mbo 56:13; 1Kor 15:51+; 1Tes 4:13+;
Tur 1:18

Nu muungu, mi wal ku tito u ma tilema.

25 Zin mboe kan timuungu,
to zin tamuriŋ ta tiyelyel kakaaba na timbot lukutuunu,
mi zin kombom kan tipa kaimer.

26 Niom wal ki Anutu ta kulup yom su kereene uunu na, kapakuri pa
kamperjana kini.
Niom wal ta uunu tiom ipet pa Yakop na, kamap ma kiwit Yooba
zaana!

27 Benyamen ta kaimerjana na, wal kini timuungu.
To zin peeze kan ki Yuda tila raama wal kizin.
Mi zin peeze kan ki Sebulun mi Naptali tito zin.

28-29 Anutu, nu ur sua pataaŋ kek ta kembei:
Niam ko amender mboljana.
Tana mbot lela urum ku potomjana ta Yerusalem na,
mi swe mburom ma amre mini, kembei ta muŋgu kamam piam na.
Tonabe zin king lelen ambai pu, mi timar ma tikam lem koron pakan.

30 Zin Aikuptu kan timbotmbot yok Nil kezeene kembei puge.
Mi zin karkari ta mburan bibip na, zin kembei makau uunujan ta
zigan lutun bizin tiketkeete ma tiwwa.
Yaamba zin wal tana. Naso tilek kumbun pu, mi tikam lem pat silba
pakan.
Zin wal ta lelen ilip pa mbulu ki malmal na, yangwiiri zin ma
timbot lejaleja.

31 To biibi kizin Aikuptu ko ingo zin menderjan kini ma timar
Yerusalem.
Mi zin Etiopia kan ko timar mi tikam lem koron ambaimbaijan
pakan tomini.

32 Niom tomtom ta karao pa toono ta boozomen, kombo mboe pa
Anutu.
Kombo mboe pini mi kapakuri.

33 Pa ni imbotmbot se miiri tieene, mi iwwa pa manajaanana ta
muŋgu kat mi imar.
Keleŋ. Ni izzo sua raama mburaana biibi.
Kaljaana na, kembei ta lele ikurun i.^p

^p 68:33 Mbo 29:3, 68:4

- ³⁴ Tana kosoyaara Anutu mburaaana.
Pa ni king biibi ŋonoono, ta ikamam peeze pizin Israel,
mi izzwe mburaana sala marjaanaana.
- ³⁵ Anutu kizin Israel, ni imbotmbot lela urum kini potomŋana mi
izzwe mburaana. Tabe tomtom tire mi timoto.
Mi ikamam mburaana pa wal kini mi ipombolmbol zin.
Tana tapakur Anutu pa kampejana kini!^q

Salmo 69

Suŋjana ki tomtom ta ibaada patanaana biibi pa Anutu zaana

Mboe ki Dabit

- ¹ O Anutu, kamke yo lak!
Pa yok ise ŋgureŋ kek ma iŋgi be ilol yo i.
- ² Nio aŋdubup sula tiŋgi biibi
ma kumbuŋ iteege toono mboljana sa som.
Nio aŋbot li biibi lukutuunu,
mi iŋgi be wo isur yo ma aŋla leŋ i.
- ³ Anutu, nio aŋsaana kek.
Tiŋiizi tio imama ku ma iŋgi be ŋgureŋ imun i.
Nio aŋurur motoŋ pu be uulu yo, mi som.
Tana mburoŋ imap.
- ⁴ Zin iwal, ta tiurur koi pio sorok.
Irao aŋnin zin na som. Pa tilip pa uteŋ runrun!
Koŋ koi bizin ta tisombe tipasaana yo na, zin mburanŋan,
mi tiŋgalŋgal sua pakaamjana pio.
Tizzo be aŋpimiili koron kizin.
Mi ko aŋpimiili be parei? Pa aŋkem koron kizin sa som.^r
- ⁵ Anutu, mbulu tio kankaanaana mi zorojana tio, ina nu ute ma imap.
Mbulu boozomen ta aŋkam ŋoobo na, sa ike pa motom som.
- ⁶ Yooba, nu mburom keskeezenom.
Uulu yo lak!
Kokena zin wal ta tiurur matan pu mi tipase pu na, tire patanaana tio
mi kan miaŋ pa, to titop pa urlana kizin.
O Anutu tiam Israel, nio aŋkam ŋgar biibi pa zin wal tau tikam
kinkiini be tiute u mi timbot koloujana pu na.

^q 68:35 Kam 19:5+; Mbo 29:10+; 2Kor 1:3 ^r 69:4 Yo 15:25

- Uulu yo: Kokena mbulu ta ipet pio na, ikam zin ma kan mianj.
⁷ Pa nio anbesmbeeze pu. Tamen tomtom tirepilpiili yo,
 mi tikamam ma koŋ mianj mi aŋtuntuundu men.
⁸ Wal tio tire yo kembei nio ndelŋoŋ.
 Mi toŋmatiziŋ tio ŋonoono ta noyam tamen na, tipizil ndemen pio
 kembei nio tomtom ki lele pakaana toro.^s
⁹ Nio leleŋ pa urum ku ilip, mi aŋkamam kaisiigi pa be aŋurpe.
 Tanata wal pakan ta tirepilpiilu na, tirepiili yo tomini.^t
¹⁰ Nio aŋtaŋtaŋ mi aŋgalsek ituŋ pa kini kaŋjana bekana motoŋ iŋgal
 katu.
 Mi ina ikam ma tomtom matan repiili yo.
¹¹ Mi indeeŋe ta leleŋ ipata mi aŋgun muungu na,
 tomtom tikam senge pio.
¹² Zin wal ta tiluplup zin su kar keteene na, tiwidit mbol pio.
 Mi aŋwe ŋeu pizin wal winjana kan be timbut len mboe pa.
¹³ Mi nio na, aŋzuŋzuŋ pu men.
 Yooba, muŋai yo lak! Pa nu urur kat lelem pa wal ku mi toto sua ku
 mbukjana.
 Tana leŋ suŋjana tio ti, mi swe kampejana ku pio.^u
¹⁴ Tatke yo pa patajana biibi ti:
 Kokena aŋdubup sula tiŋgi mi sam ma aŋla leŋ!
 Kamke yo pa koŋ koi bizin naman.
 Tatke yo pa li biibi tiŋgi: Kokena aŋmon.
¹⁵ Uulu yo: Kokena wo isur yo ma aŋla leŋ.
 Kamke yo: Kokena aŋmon sula mozo lukutuunu.
 Maata yo ma aŋse pa naala ta usomjana i:
 Kokena toono ipol salakaala yo.
¹⁶ Yooba, nu ambaiŋom. Nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa
 wal ku. Tana leŋ suŋjana tio mi uulu yo.
 Muŋaijana ku na, biibi kat. Tana motom iŋgal yo mini.
¹⁷ Nio mbesooŋo ku. Piŋgis motom pio pepe.
 Pa iŋgi aŋbot la patajana biibi kat leleene. Tana pekel kaŋŋoŋ karau
 men.
¹⁸ Mar lae tio, mi uulu yo.
 Kamke yo pa koŋ koi bizin.
¹⁹ Mbulu ta koŋ koi bizin tikamam pio, ina nu ute lup kek.
 Zin tirepilpiili yo, mi tipamianj yo, mi tikototo yo.
²⁰ Mi tipamianj yo, mi tipasaana leleŋ ma isaana kat.
 Tana aŋso ko tomtom sa imar mi ipotor leleŋ.

^s 69:8 Mbo 31:11; Yo 7:5 ^t 69:9 Yo 2:17; Ro 15:3 ^u 69:13 2Kor 6:2

Mi som. Tomtom sa imar tio som.

²¹ Indeeje ta petel yo na, titooro korj kini raama koronj pakpakjana.
Mi miri yo na, tikam korj yok pakpakjana ma anjwin.^v

²² Tana sunjana tio ima ku ta kembei: Mbalia ta kini kizin imbotmbot
se na, ko iwe kembei ta napitpit pizin.

Mi guraaba kizin ko tiwe kembei ta kilis pizin.^w

²³ Kam zin ma matan ipis ma irao tire lele mini som.

Mi pamoto zin kat ma rinrij ikam zin.

²⁴ Mbooro ta ketem malmaljana imbot sula na,
lij ma isalakaala zin be tiyamaana kat.

²⁵ Kam ma lele kizin ta timbotmbot pa na, bilim.

Tomtom sa ko ilela beeze kizin mini som.^x

²⁶ Pa tomtom ta nu balisi kek na, zin tisu mi tiseeze mataana mini.

Tomtom ta nu puni ma ire yoyoujana na, zin tininin kao pini.

²⁷ Wal tana sanaana kizin na, motom mbelelee pepe.

Motom kiskis, mi pokot ma pokot kat! Mujai zin risa pepe.

²⁸ Mus zan pa ro ki mbotjana mata yaryaaranjana ma tila len.

Sombe beede wal ndeejejan zan ise, na wal tana zan ila raama pepe.^y

²⁹ O Anutu, ingi anbaada patajana mi anje yoyoujana biibi.

Mar mi uulu yo. Wit yo mi ur yo sala kor. Naso anbot ambai.

³⁰ Nio ko anbo mboe mi anpakur Anutu zaana. Pa nio lelej ambai kat pini.

Tana ko anjit uruunu ma isala kor!^z

³¹ Pa mbulu ta kembei, Yooba ko leleene ambai pa ma ilip pa makau ta
tikamam pa patoronjana i.^a

³² Zin wal ta patajana ikam zin na,ombe tire Anutu iuulu yo, inako
menmeen zin.

Mi zin wal tau tikamam kinkiini be tiute kat Anutu mi timbot
koloujana pini, nako tikam pomboljana.^b

³³ Pa zin wal ta timbot joobo mi tiru zalan na, Yooba ilelele sunjana
kizin.

Zin wal kini ta timbotmbot la patajana leleene na, ni irao ipizil
ndemeene pizin na som.

³⁴ Saamba ma toono mi tai, ramaki koronj boozomen ta tiwwa pa na,
niom kamap ma kapakur Anutu zaana.

^v 69:21 Mt 27:34,48; Yo 19:29 ^w 69:22 Ro 11:9+ ^x 69:25 Ugo 1:20

^y 69:28 Kam 32:32+; Tur 20:12+, 21:27 ^z 69:30 Mbo 28:7, 34:3 ^a 69:31 Mbo 50:9+, 51:16

^b 69:32 Mbo 34:2

- 35 Pa ni ko ikamke kar Sion ma imbot ambai mini, mi ipamender zin
kar ta timbot lele pakaana ki Yudea na.
Tonabe zin mbesoogo kini tikam lele tana ma iwe len, mi timbot pa
mini.
- 36 Mi kaimer, toono tana ko iwe popoꝯana kizin len, be zin tomini
timbot pa.
Tana zin wal ta so tiur kat lenen pini, nako timbotmbot ta tana.

Salmo 70

Tomtom ta ipiyar Anutu be iuulu i

Mboe ki Dabit

- 1 O Anutu, tatke yo pa pataꝯana tio ti.
Yooba, loꝯa mar mi uulu yo.^c
- 2 Zin wal ta tirru zaala be tipun yo ma aꝯmeete i na,
pakankaana zin, mi pimiili zin ma tila len raama kan miaꝯ.
Mi zin wal ta tire pataꝯana tio ti mi menmeen zin pa na,
zin tomini, ziiri zin ma timiili ma tila raama kan miaꝯ.
- 3 Mi zin wal ta kalꝯan izalla sorok ma tizzo: “A buri! Mbulu ta lelende
pa be ipet pini, ta ipet pini kek!”
Na wal ta kembena, koto zin, mi pamiaꝯ zin, mi pimiili zin ma tila len.
- 4 Tamen wal boozomen ta so tikamam kinkiini be tiute katu mi
timbot kolouꝯana pu na,
zin ko lenen ambai mi menmeen zin pu.
Mi zin wal ta lenen pa ulaꝯa ku ilip,
nako tizzo totomen ta kembei: “Tapakur Anutu zaana. Pa ni ta biibi
ꝯonoono!”
- 5 Yooba, ingi pataꝯana taingꝯi ikam yo ma aꝯrru zaala.
Mi leꝯ ulaꝯa toro sa som.
Mi nu ta ulaꝯa tio mi tuꝯ ꝯonoono.
Tana naunau pepe. Loꝯa mar mi uulu yo!

Salmo 71

Suꝯꝯana ki kolman ta urlaꝯana kini imbol kat

- 1 Yooba, nio aꝯpase pu be we ur pio mi menderkaala yo.

^c 70:1 Mbo 22:19, 40:13+

- Kokena koŋ koi bizin tikoto yo, to koŋ mianŋ.
 2 Nu ndeeŋeŋom. Tana uulu yo mi tatke yo pa pataŋana tio ti.
 Ŋgun talŋom pio mi uulu yo.
 3 We seraara pa koŋ koi bizin, mi poroukaala yo pizin.
 We kembei siiri mbolŋana pio be aŋbotmbot lela totomen.
 Pa nu lelem iur pataŋa kek be kamke yo ma aŋbot ambai.
 Tana nio ko aŋmama ku be menderkaala yo.
 4 Anutu tio, tatke yo pa zin wal sananŋan naman.
 Pa zin tipaŋjobŋoobo pa zaala ku, mi timuŋai tomtom sa som.
 Kokena tikis yo, to tipasaana yo ma aŋsaana kat.
- 5 Yooba, Merere tio, nio aŋurur motoŋ pu be uulu yo.
 Pa indeeŋe ta nio naŋgaŋŋoŋ mi imar na, aŋpase pa nu itum tamen.
 6 Nu ta pazal zaala pio, mi anaŋ ikam yo ma aŋsu.
 Mi indeeŋe ta anaŋ ikam yo ma aŋsu, mi imar imar indeeŋe koozi
 na, aŋpase pu. Pa nu ta pombolmbol yo mi motom pio.
 Tana nio ko aŋbombo mboe mi aŋpakurkur zom totomen!
 7 Zin iwal tikamam ŋgar booŋo pio. Pa uraata bibip ta kamam pio, ina
 izzwe mburom pizin.
 Nu ta we ur mbolŋana pio, mi menderkalkaala yo.
 8 Tana leleŋ ambai kat pu, mi kwoŋ ipakurkuru. Pa nu zom biibi mi
 ndabokŋom kat.
 Zoŋ ise ma ila zoŋ isula na, aŋwidit urum isala kor.
- 9 Tamen iŋgi aŋwe kolman kek, mi mburoŋ izzu.
 Ziiri yo pa kerem uunu pepe, mi pizil ndemem pio pepe.
 10 Pa koŋ koi bizin tiluplup zin mi timburmbuuru koŋ be tipun yo ma
 aŋmeete.
 Mi tizaŋzaaŋa yo ma tizzo pio ta kembei:^d
 11 “Aa, ni, Anutu ipizil ndemeene pini kek.
 Tamaŋa mi takami.
 Pa ni le tomtom sa be iuuli som.”
- 12 Tana Anutu, mbot molo pio pepe!
 Anutu tio, loŋa mar mi uulu yo.
 13 Zin wal ta tiŋgalŋgal sorok sua pio na, pamiaŋ zin mi pun zin ma timap.
 Zin wal ta tisombe tipasaana yo na,
 koto zin mi pamiaŋ zin kat.
- 14 Mi nio, nako aŋurur motoŋ pu mi aŋzza u be uulu yo.

^d 71:10 Mbo 31:13; Mt 12:14

- Mi ko anjwidit urum totomen.
- 15 Kwoŋ ko izzoyaryaara mbulu ku ndeeŋeŋana pizin tomtom.
Zon ise ma ila zon isula, nako anzzo pa uraata bibip ta nu kamam
pizin tomtom be uulu zin na.
Uraata ku tana, sombe antoombo be annin, na agrao som.
- 16 Yooba, nu kamam uraata bibip mi mburanŋan. Tana anwe kwom mi
ansoyaara uraata ku tana pizin tomtom bekenan matan inŋal.
Nio leleŋ be anzzo sua pa mbulu ku ndeeŋeŋana men.
- 17 Indeeŋe ta nio nanŋanŋon, mi imar indeeŋe koozi na, nu zzo yo pa
mbulu ku.
Tana anzzoyaryaara sua pa uraata ku bibip ta ipa ndel kat.
- 18 O Anutu, inŋi anwe kolman ma momo isala uteŋ kek.
Mi pizil ndemem pio pepe!
Mbotmbot raama yo ma irao ansoyaara mburom mi uraata ku bibip
pizin poponŋana tiam tabe tipet pa kaimer i.^e
- 19 Anutu, mbulu ku ndeeŋeŋana, ina ilip kat. Isala ma isala ta saamba a.
Mi uraata ku ta kembena. Bibip mi mburanŋan.
Tana nu kadom sa som. Som kat.
- 20 Inonoono, nu kam yam Israel ma amre patanŋana boozomen, mi seeze
motoyam.
Tamen nu ko kam yam ma ambot ambai mini.
Inŋi ambot naala kezeene i.
Tamen nu ko tatke yam pa meeteŋana.
- 21 Mi nio ta kembena. Nu ko pakur yo ma zon iwe biibi mini.
Mi poton leleŋ, mi kam ma leleŋ ambai.
- 22 Tonabe anse kombom mi anpakur zom.
Pa nu toto sua ku mbukŋana.
Anutu tio, nu Anutu potomŋana kizin Israel. Mbulu ku ipa ndel kat.
Tana nio ko anse kombom tio mi anbo mboe be anwit zom.
- 23 Ko kalŋon isala mi anbo mboe pakurŋana pu raama menmeen yo
biibi.
Leleŋ ko imap ipakuru. Pa nu ta kamke yo.
- 24 Tana aigule ta boozomen, zon ise ma ila zon isula na, nio ko
anzzoyaryaara mbulu ku ndeeŋeŋana ta kamam pizin tomtom na.
Pa zin wal ta tisombe tipasaana yo na,
nu koto zin ma mburan imap, mi pimiili zin ma tila raama kan
mianŋ.

^e 71:18 Mbo 78:4

Salmo 72

Zin Israel tisunꝓ Anutu be ipombol king kizin

Mboe ki Salumo

- 1 Anutu, pombol king tiam be imender pizin tomtom mi iurpe kat patanꝓana kizin.
Mi paute i pa mbulu ku ndeenꝓanꝓana.
- 2 Sombe ikam peeze pizin wal ku, na uuli be ikam ma indeenꝓe men.
Mi pomboli be imender pizin wal ku ta timbot ɲoobo i, mi iurpe patanꝓana kizin.
- 3 Pa mbulu kini ndeenꝓanꝓana, ta ko iwe zaala pa lele ti be imbot ambai,
mi ipiyooto mbulu luumuꝓanꝓana.
- 4 King tiam ko imender pizin wal sorrokꝓan, mi iporou pizin.
Mi zin wal ta timbot ɲoobo na, ni ko iuulu zin.
Tamen zin wal ta tikototo zin sorrokꝓan mi tikamam patanꝓana pizin na, ni ko ikoto zin, mi iparamutmut zin ma mburan imap kat.^f
- 5 Pombol king tiam be imbotmbot ambai men,
mi iseenꝓe iseenꝓe ma ila, kembei ta zoꝓ ma puulu i.
- 6 Mi uuli be ikam kat peeze.
Naso iuulu zin tomtom kembei yaꝓ ta izzu pa mokleene mi ipembesmbeeze toono na.
- 7 Mazwaana ta so ni ikamam peeze na, piyotyooto mbulu ndeenꝓanꝓana ma izze ma iwe biibi.
Mi kam mbulu luumuꝓanꝓana ma izze raama. Naso tomtom timbot ambai men, mi iseenꝓe iseenꝓe ma ila, kembei ta puulu i.^g
- 8 King tiam ko ikam peeze pa lele ta biibi kat. Ka senꝓaanꝓa su tai pakaanꝓa ta, mi ila ila ma imap su tai pakaanꝓa toro.
Ko imaꝓa su yok Euprates, mi ila ila ma irao toono ta boozomen.
- 9 Ni ko ilip pa ka koi bizin. Tana zin ko timar mi tilek kumbun pini, mi timbilmbil su kereene uunu be leleene isaana pizin mi imuꝓai zin.
- 10 Zin king ki Tarsis ziꝓan zin king ta timbot irao mutumutu ta boozomen, nako timar mi tikam le koronꝓ ambaimbaiꝓan pakan bekenꝓa tipakuri.
Mi zin king ta timborro lele pakaanꝓa ki Sieba mi Seba na, zin tomini ko timar mi tikam koronꝓ ambaimbaiꝓan pini. Pa zin ko timbot la ni kopo mbarmaana tau.

^f 72:4 Mt 25:31+ ^g 72:7 Lu 2:14

- 11 Tana king ta munjaana men ko tilek kumbun pini.
Mi karkari ta boozomen ko timbesmbeeze pini.^h
- 12 Pa zin wal ta len koron som, mi zin wal sorrokjan ta timbot noobo
mi len ulaana sa som na, sombe titaororo i,
na ni ko iuulu zin mi itatke zin pa patajana kizin.
- 13 Zin wal tau len mburan biibi som, mi zin wal ta timbot noobo mi
tiru zalan na,
ni ko leleene isaana pizin mi ikamke zin pa patajana kizin.
- 14 Tana sombe wal pakan tiurur patajana pizin mi tiseseze matan, na
ni ko imender pizin mi itatke zin la wal tana naman.
Pa ni ko iur leleene pizin kembei tonmatizij kini nonono. Tana irao
igeede zin mi sijin ireere sorok na som.
- 15 Anutu ko ipombol king tiam be imbotmbot ma molo.
Mi zin wal ki lele pakaana ki Sieba ko tikam le pat gol ta
milmiljana ma igeeze kat.
Mi aigule ta boozomen, zon ise ma ila zon isula na, wal kini ko
tizunzun Anutu be ipomboli,
mibe ikampe i ma imbotmbot ambai men.
- 16 Mai ambaijana ko ipet pa toono tiam.
Ko ipet pa mokleene ta imbot sala abal uteene na tomini.
Mi toono mbyeene ko kembei ta abal Lebanon, mi ikam ma kini
ambaimbaijan booze ipet.
Mi tomtom ta kembena. Kar ta boozomen ko timasak ma kan
tomtom bizin tiwe boozomen
kembei ta mbutmbuutu izaara ma ilol toono.
- 17 King zaana biibi ko imbotmbot ma alok, kembei ta zon i!
Tomtom ko tiwidit uruunu, mi iseenge iseenge ma ila.
Pa ni ta ko iwe zaala pa wal ta munjaana men be kampejana ki
Anutu ise kizin.
Tana zin karkari ta boozomen ko tire kampejana ki Anutu ta
imbotmbot se kini na, mi tipakurkuri.ⁱ
- 18 Tapakur Yooba! Ni Anutu kizin Israel!
Pa ni itutamen ta ikamam uraata bibip ta ipa ndel kat.
- 19 Tapakurkuri totomen! Pa ni zaana biibi mi mburaanajana.
Ni ko iswe mbulu kini ndabokjana mi zaana biibi ma irao toono ta
boozomen.
Nonono ma nonono kat!

^h 72:11 Mt 2:11; Ro 14:11; Pil 2:9+ ⁱ 72:17 Un 12:3; 2Pe 3:18

20 Sunjana ki Dabit ta Yesi lutuunu i, ta imar imap su ti.

Salmo 73

Mboti ambaijana kizin wal sanangan itoombo urlajana ki tomtom ta

Mboe ki Asap

1 Ŋonoono kat, Anutu, ni ikamam mbulu ambaijana pizin Israel.
Zin wal ta lenen ŋgeezegan na, ni ikampewe zin biibi kat.^j

2 Nio ti, munju kumbuŋ ikam ŋgiris, ma rimen mi aŋmel.
Rimen ŋonoono mi aŋtop pa urlajana tio.

3 Pa aŋre mboti kizin wal sanangan ta nin izze mi tipakurkur zitun
na, ambai komboono.
Tabe ikam ma motoŋ mburmbur pizin.^k

4 Pa zin na, titum ma kulin iŋgeeze, mi timbot ambai men ma irao
meetegana kizin.

Mi meetegana kizin tomini, tire yoyoujana pa som.

5 Patajana ki toono ta ikamam iti tomtom na, indendeege zin som.
Zin len patajana sa som.

6 Mbulu kizin ta tipakurkur zitun ma nin izze sorok, ina tipamaala
pizin tomtom kembei ta natabu i.

Mi mbulu kizin ta tikamam sorok malmal pizin tomtom mi
tipasansaana zin, ina tiswe ma imbot kat mat, kembei ta mburu
kizin mat kana.

7 Tere zin na, keren indu. Pa tikam len mboti ambaijana kat. Tabe
titum len ma tau!

Mi ŋgar ki pakurjana ta imbotmbot la lenen na, biibi ma ilip.

8 Zin tirepilpiili zin tomtom, mi tiwirri sua sananjana pizin.
Mi tipakurkur zitun, mi tikototo zin tomtom pa sua kizin
pamotojana.

9 Wal tana tipakurkur zitun. Pa Anutu ta imbot saamba na,
tipasansaana sua pini.

Mi tiwirri sua sananjana pizin tomtom ta timbotmbot toono na
tomini.

10 Tabe tikamam ma Anutu wal kini tomini, titoto zin,
mi tikanan la kaljan.

11 Mi tizzo ta kembei: “Aa, mbulu ta amkamam i, Anutu iute?
Anutu kor kana, ni le ŋgar sa?”

^j 73:1 Mt 5:8 ^k 73:3 Mbo 37:1,7

- 12 Kere kat kek? Wal sananjan, mbulu kizin ta kembei.
Len patanana sa som, mi tindoundou len koronj booze.
- 13 Munju nio ankam ngar goobo ta kembei, tana anso pa itun ma
anso: "Jonono kat. Mbulu tio ambainana, ina ankamam sorok.
Parei ta motonj ingalngal itun bekenalele ingeze, mi lele uunu sa
isaana som?"
- 14 Mi ingi Anutu ikam yo ma anre yoyonana pa mber ma aigule.
Aigule ta boozomen, zon ise na, ni iballis yo men."
- 15 Anutu, ngar tio sananana tana, sombe answe ma ipet mat,
so anpasaana zin wal ku, mi anpakankaana ngar kizin.
- 16 Tana nio ankam ngar booze kat pa mbulu ta iwedet pizin wal
sananan, mi anru ka ngar. Tamen anrao som.
Pa ike pio. Tabe ikam malele ipata kat.
- 17 Kaimer anlele urum ki Anutu mi anru.
To ngar tio ipet, mi ankilaala mbulu tabe ipet pizin wal sananan pa
kaimer i.
- 18 Jonono kat, nu ko ur zin la zaala sipirpirana,
bekena kam zin ma timelmel mi tipun kat zin.
- 19 Ko karau men mi pambiriizi zin.
Ko yangwiiri zin ma tila len. Tana tomtom ko tire mi timoto.¹
- 20 Merere, nu sombe manga mi pambiriizi zin, nako timap kat.
Zin ko kembei koronj ta tere la miunana na.
Sombe tamanga pa mankwono na, imbirizi ma ila ne kek.
- 21-22 Indeege ta motonj mburmbur, mi lele ingis na,
ankam kat ngar som.
Nio antalli pu kembei mbili ta le ngar sompana i.
- 23 Tamen nu zem yo som. Nu mbotmbot raama yo totomen,
mi tege nomonj wono mi kiskis yo.
- 24 Nu pazalzal yo be anto ngar ku.
Mi kaimer, nako pakur yo, mi kam yo ma anbotmbot raamu ma
alok.
- 25 Nio ankam ngar pa koronj toro sa ki kar saamba som. Nu itum tamen!
Mi ingi nu mbotmbot raama yo, tana anru lele koronj toro sa ki toono
paso?

¹ 73:19 Mbo 37:9,10,35,36

Pa nu itum tamen, ina rao pio.^m

²⁶ Sombe ngar tio ikamam be isaana mi mburoŋ izzu,
na Anutu ko ipombol yo mi ikis yo.
Tana nio aŋre Anutu kembei koronŋ tio ŋonoono kat.

²⁷ Zin wal ta so lelen imbot molo pu, nako tisaana ma tila len lup.
Mi zin wal ta so tipizil ndemen pa sua ta timbuk ima ku, na nu ko
pasaana zin.

²⁸ Mi nio, sombe aŋbot kolouŋana pa Anutu, na leleŋ ambai kat ma ilip.
Pa aŋpase pa Yooba Anutu be iwe ur pio mi imenderkaala yo.
Tana ko aŋzzoyaryaara uraata kini boozomen ta ni ikamam na.

Salmo 74

Zin Israel titanŋoro Anutu pa urum kizin ta
kan koi bizin tireege ma isu lene

Mboe ki Asap

¹ O Anutu, parei ta nu pizil kat ndemem piam? Ko ambotmbot ta
kembei ma alok?
Niam sipsip ku, mi nu ta mboronŋan tiam. Parei ta ketem malmal kat
piam ta kembei?ⁿ

² Niam wal ta ambot lela lupŋana ku leleene na, wal ku ŋonoono.
Pa muŋgu kat nu tatke tumbuyam bizin pa pataŋana kizin, mi kam
zin ma tiwe lem.
Tana motom iŋgal yam tomini. Mi motom ŋgal abal Sion.
Pa ina, nu kam ma iwe itum murim be mbotmbot pa.^o

³ Itum mar mi re lele ku ta isaana ma imbotmbot i.
Koyam koi bizin tireege urum ku potomŋana ma isu lene, mi
tipasaana lup.

⁴ Lele ta muŋgu nu itinŋan taparluplup ti su pa i, ina kom koi bizin
tikam ma iwe len.
Mi kalŋan izalla, mi tipamender koronŋ kizin lela ma iwe kilalan
kembei tilip piam kek.

⁵ Mi tikam mbulu kembei zin wal ta tikam nakabasi kizin
ma tila su be tikas ke.

⁶ Pa ke ndabokbokŋan boozomen ta tisap koronŋ kunun ila be
tipengeeze urum ku na,

^m 73:25 Mbo 16:2; Pil 3:8 ⁿ 74:1 Mbo 43:2, 95:7, 100:3 ^o 74:2 Kam 15:16; 1Kor 6:20

- tikam nakabasi mi tipetekatkat ma tisaana lup.
- 7 Mi tiur you pa urum ku, mi ikan ma imap.
Tana itum murim ta zom imbotmbot pa na, tipasaana ma isaana kat.
- 8 Mi tisombe tikoto yam mi tipasaana kat yam.
Tana lele boozomen ki toono ti ta amluplup yam su pa i be
amzunjzuj pu na, tiur you pa, mi ikan zin ma timap.
- 9 Mi injgi amre kilalan sa kembei nu mbotmbot raama yam men i na
som.
Mi kwom sa imbot be iso yam pa ngar ku na som.
Mi tomtom tiam sa iute som. Ko patanjana ti imap njiizi?
- 10 Anutu, injgi kom koi bizin tikamam senge pu, mi tirepilpiilu, mi
tipasomsom zom.
Parei, ko zem zin ma tinoknok ta kembei ma alok?
- 11 Parei ta nu lul nomom, mi gedgeede yam men?
Manja mi pun zin ma timap!
- 12 Anutu, ta mungu mi imar na, nu ta king tiam mi ulaaja tiam.
Mi nu kamam uraata bibip isu toono ti beken a uulu yam.
- 13-14 Itum mburom ta ipun tai ma tai mburaana imap. Mi Lebiatan itunu
ta koroj sananjana nonoono mi imbotmbot tai na, nu petepaala
uteene ta boozomen,
mi kam pizin buzur sanjanjan ta timbot lele bilimjana na ma
tikan.^p
- 15 Lele pakan na, nu kam ma yok bukbuk ma ise pa toono, mi ireere
ma iwe yok.
Mi lele pakan na, nu kam yok bibip ma timakmaaga.^q
- 16 Nu ta mborro aigule mi mbej tomini.
Mi nu ta ur zoj mi puulu ma timbotmbot la murin.^r
- 17 Nu ur toono ka senjaaja,
mi ur gorgor ki re mi iwaara.^s
- 18 Yooba, motom ingal sua repiilijana ta kom koi bizin tikamam pu na.
Ingi wal kankaanajan tizorooru mi tipasansaana zom.
- 19 Mi niam ta wal ku na, mburoyam biibi som. Tana itum poroukaala
yam.
Kokena koyam koi bizin timanja piam mi tipasaana yam.
Ingi ambot noobo kat. Kokena motom mbeleele kat yam.
- 20 Motom ingal sua mbukjana ta kam piam wal ku na, mi uulu yam.

^p 74:13-14 Kam 14:21; Mbo 89:9+ ^q 74:15 Kam 17:6; Mbo 107:33+ ^r 74:16 Un 1:14

^s 74:17 Un 8:22; Ijgo 17:26

Re. Ingi wal sananjan tikewe la zugut, mi tikamam malmal mi zigzik ma irao toono ti.

²¹ Mi koyam koi bizin tikototo yam. Tana uulu yam: Kokena amur sorok motoyam pu, to koyam mian.

Uulu zin sorrokjan mi zin wal ta timbot ŋoobo na. Naso timanga mi tipakur zom.

²²⁻²³ Anutu, mangan mi swe mburom. Poroukaala yam. Pa niam wal ku tau. Motom ingalngal mbulu ki kom koi bizin, mi ur kadoono pizin. Pa kaljan izalla mi tiwirri sua boozo pu.

Ingi wal kankaanjan tizorooru mi tikamam sua repiilijana pu pa berek ma ila mben.

Tana maane pizin pepe.

Salmo 75

Anutu ko iur kadoono pizin tomtom

Mboe ki Asap Ka ŋger: Pasaana pepe

¹ Anutu, niam leleyam ambai pu mi ampakurkur zom.

Amwidit urum paso, nu mbotmbot koloujana piam.

Tanata amzzoyaryaara uraata ku bibip ta ndabokbokjan mi ipa ndel kat.

² Mi Anutu iso ta kembei: “Nio itun anur nol tabe anpamender zin tomtom pa i.

Mi sombe anur kadoono pizin, nako ankam ma indeeje men.

³ Sombe toono imurur mi ka tomtom bizin ta boozomen tisejejeje, na nio ta ko ankis toono uunu ma imbol.

⁴ Zin wal ta tipakurkur zitun na, nio anso pizin ta kembei: ‘Kapakur ituyom irao!’

Mi zin wal sananjan na, anso pizin ta kembei: ‘Niyom izze sorok mi kapase pa ituyom mburoyom pepe!’

⁵ Pa mburoyom biibi ingoi? Tana kapakur yom pepe, mi kipiri sua repiilijana pepe!” ’

⁶ Pa pakurjana imar pa zoŋ uunu som, imar pa lele ta zoŋ isula na som, imar pa lele toro sa som.

⁷ Imar pa Anutu itutamen tau. Pa ni ta tiirijana katuunu.

Wal pakan, ni ikototo zin. Mi wal pakan na, ni ipakurkur zin. Itoto itunu leleene tau.^t

^t 75:7 Mbo 147:6; Lu 1:52; Tur 18:7+

- ⁸ Ŋonoono kat. Mbooro ta imbot la Yooba namaana kek.
 Mi mbooro tana na, bok pa kete malmaljana kini.
 Ni ko ipiwin wal sanangan boozomen ta timbotmbot toono na, mi
 tiwin ma imap.
 Tuturaana sa ko irao imbot na som.”
- ⁹ Mi nio, nako anzzoyaryaara uraata bibip mi ndabokbokŋan ki Yooba
 ma alok.
 Ko anjbombo mboe mi anpakurkur Anutu ki Yakop zaana.
- ¹⁰ Pa ni iso ta kembei: “Wal sanangan na, nio ko anpunmeete mburan.
 Mi wal ndeeŋeŋan na, nio ko anpombol zin ma mburan ize, mi
 anpakur zin.

Salmo 76

Anutu mburaana biibi kat

Mboe ki Asap

- ¹ Zin Yudea kan tiute Anutu.
 Mi wal kini Israel tipakuri pa zaana biibi.
- ² Beeze ki Anutu imbotmbot Yerusalem.
 Pa muriini ŋonoono ta abal Sion.
- ³ Indeeŋe ka koi bizin timanga pini su lele tana na, ni isebogboogo
 buza kizin mi peene kizin lutunlutun ta you ikanan la i, mi
 ipetepaala singgiao kizin.
 Tana mburu kizin boozomen ta malmal kana i, na ni ipasaana lup.
- ⁴ O Anutu, nu mbotmbot lela azuŋka biibi leleene, mi nu ta biibi
 ŋonoono.
 Pa nu ndabokŋom kat mi mburom keskeezeŋom. Nu lip pa zin abal
 ta alingumoraŋan.
- ⁵ Kom koi bizin na, wal mburanŋan mi lenen imet kat. Mi nu porou ma
 lip pizin, tabe wal ku tila mi tiyo len mburu kizin malmal kana
 ma imap.
 Nu pun kom koi bizin ma tisu tiwe uri lup. Mi ko irao timanga mini
 na som.
 Malmal kan kizin na, wal mburanŋan.
 Tamen tirao be tikam kosa sa som.

^u 75:8 Tur 14:10, 16:19

- ⁶ Anutu ki Yakop, indeenje ta nu yespokpok zin na,
zin hos kizin raama kan tomtom bizin timetmeete ma timap, mi tisu
timbombooren.
- ⁷ O Merere, tomtom ta boozomen timototo u.
Pa sombe nu ketem malmal,
na asiŋ irao imender su kerem uunu? Som.
- ⁸⁻⁹ Indeenje ta wal pakan tikam patanjana pa wal ku isu toono ti na,
nu mender pizin mi kamke zin ta boozomen.
Nu mbot saamba, mi ur kadoono pa kan koi bizin.
Tabe kam ma tomtom ta boozomen ki toono timoto kan mi timaane
men.
- ¹⁰ Ŋonoono kat. Keten malmaljana kizin tomtom, ina iwe zaala pu be
swe mburom. Tana tomtom tipakurkuru.
Mi zin wal ta ketem malmaljana ku ikas zin som, inako tiliu u, mi
tizunzun pu mi timbesmbeeze pu.^ν
- ¹¹ Niom wal ta kumbuk sua pa Yooba be kakam koronj sa pini na,
motoyom ingal sua tiom tana mi koto.
Mi niom karkari ta kombot koloujana na tomini, kakam koronj tiom
ambaimbaijan pakan pini.
Pa ni ta ikamam zin tomtom ma timoto kan.
- ¹² Zin peeze kan ta tipase pa zitun mburan na, Anutu ikototo zin.
Tana ni ikamam zin king ta toono kan i ma timototo.

Salmo 77

Sunjana ki tomtom ta iyamaana kembei Anutu
ipizil ndemeene pizin Israel kek

Mboe ki Asap

- ¹ Nio anjanroro Anutu be iuulu yo.
Kaljonj isala, mi ansonji be ingun taljana pa sunjana tio.
- ² Pa ingi anbot patanjana biibi leleene. Tana anjam kinkiini be ajute
ngar ki Merere.
Mberj ma aigule na, anwidit nomonj izalla mi anzunzunj pini.
Tamen Anutu ikam mbulu sa be ipotor lelej na som.
- ³ Nio motonj ingalngal Anutu na, lelej itanjan.
Mi anjamam ngar boozo, tabe lelej ipata ma mburonj imap.

^ν 76:10 Kam 9:16; Ro 9:17

- 4 Mberj na, ankennekaala motonj risa som.
Mi lelej ipata kat ma irao anso sua som.
- 5 Pa ngar tio imilmiili pa mbulu ta munju Anutu ikamam pa wal kini na.
Motonj lala pa ndaama ndaama ta ni iuluulu zin.
- 6 Tana mberj na, anjbombo mboe,
mi ankamam ngar la lelej mi anrru patanjana taijgi ka uunu.
- 7 Parei, ko Merere ipizil ndemeene piam, mi ambotmbot ta kembei ma alok?
Irao leleene imiili piam mini som?
- 8 Mbulu kini ta itoto sua kini mbukjana mi iurur leleene pa wal kini na, imap kek?
Sua ta munju imbuk piam na, ko itop ma iwe koronj sorok?
- 9 Parei, injgi Anutu mataana mbeleele kampejana kini,
mi kete malmaljana kini iyembut muajjana kini?
- 10 Tana anso pa itun ma anso: "Ingi Anutu itooro ngar kini kek, tanata mburaana iporoukalkaala yam mini som."
Uunu tingi tabe ikam ma lelej ipata kat.
- 11 Pa Yooba, nio motonj ingalngal uraata ku.
Motonj imilmiili pa mos bibip ta munju nu tortooro na.
- 12 Nio ankamam ngar pa uraata ku ta boozomen,
mi motonj lala pa mos mburanjan ta munju kamam na.
- 13 O Anutu, nu kamam mbulu potomjana men. Mbulu ku ipa ndel kat.
Mi Anutu toro sa zaana biibi kembei ta nu na som.^w
- 14 Nu Anutu ta tortooro mos bibip.
Nu zzwe mburom pizin karkari ma tire kat.
- 15 Zin wal ku ta Yakop mi Yosep popojana kizin na,
itum mburom, ta itatke zin pa patanjana kizin.^x
- 16 O Anutu, indeenje ta yok bibip tire u na,
motonjana ikam zin.
Mi tai ta imbot sula kat ta maanja na, imoto tomini.
Tabe ikam uraata ma ka mbelut ise.^y
- 17 Mi lele igabgap, mi iswiri yan isu toono.
Mi lele ikurururuj, mi ikimitmit,
mi lolo niini iwenweene ma imiyaryaara.
- 18 Nu kam ma miiri napiu itoogo, mi lele ikururuj ma kaljaana biibi,

^w 77:13 Kam 15:11 ^x 77:15 Kam 6:6 ^y 77:16 Kam 14:21

mi lele ikimitmit ma ka azun̄ka iyaara pa toono.

Mi nu toktok toono ma ilala imarmar.

¹⁹ Mi zaala ku ipa tai leleene.

Tai ta mburaana biibi na, nu peete, mi imet ma iwe ru.

Mi pa ma la na, tomtom sa ire kumbum muriini som.^z

²⁰ Mi nu muṅmuṅgu pa wal ku kembei ta mboron̄an kizin sipsip.

Mi ur Mose ziru Aron ma tikam rungum, mi tiyaaru zin Israel ma tila.

Salmo 78

Muṅaijana ki Merere mi zooron̄ana kizin Israel

Mboe ki Asap

¹ O niom wal tio, kuṅgun talṅoyom pa sua tabe aṅkam piom i.

Niom ta boozomen keler̄ sua tabe aṅso yom pa i.

² Pa kwoṅ ko ikaaga mi aṅpit mbol piom.

Ko aṅso pa mbulu ta muṅgu ipet na, mi aṅpeeze ka ṅgar turkeṅana piom.

³ Mbol ta iṅgi be aṅso i, tumbundu bizin tipit piam ma amler̄, tanata amute.

⁴ Muṅgu Yooba izzwe mburaana ma iwedet mat.

Ni itortooro mos mburan̄an boozo, mi ikamam uraata bibip.

Tanata tomtom tipakurkuri.

Mi uraata kini tana, iti irao tawatkaala pa lutundu bizin na pepe.

Bela tozzoyaryaara.

Naso popon̄ana kiti tabe tipet pa kaimer i tileṅ tomini.

⁵ Zaala tabe wal kini tito bekana ni ziṅan tiparlup zin ma tiwe tamen na, muṅgu Yooba iswe pa tumbundu bizin, ta popon̄ana ki Yakop na.

Ni iso zin Israel pa sua kini.

Mi iur sua pa tumbundu bizin

be zin kadoono tipaute lutun bizin pa sua tana.^a

⁶ Naso zin tomini tileṅ,

tona zin kadoono tipaute lutun bizin,

mi iseṅge iseṅge ma ila.

⁷ Mi popon̄ana kizin ko tipase pa Anutu,

mi matan iṅgalṅgal uraata ta ni ikamam na,

mi titoto tutu kini.

^z 77:19 Kam 14:22 ^a 78:5 Kam 10:2, 12:26+

- ⁸ Kokena tikam kembei ta tumbun bizin.
 Pa tumbun bizin na, wal zorooron kat.
 Titoto Anutu leleene som,
 mi tiurur kat lenen pini som,
 mi titoto sua ta timbuk pini na som.
- ⁹ Zin poponana ki Eparaim na, len peene ambaimbaijan be tikam
 malmal pa.
 Tamen indeeje ta malmal ipet na, zin tiko ma tila len.
- ¹⁰ Mi sua ta zijan Anutu timbuk na, titoto som.
 Mi tipa pai kizin ma indeeje pa tutu kini som.
- ¹¹ Mi matan mbelelee uraata ta muŋgu Anutu ikamam pizin na.
 Mos bibip ta ni ikam la matan ma tire kat na, matan iŋgalŋgal som.
- ¹² Indeeje ta tumbun bizin timbotmbot Aikuptu na,
 Anutu itooro mos bibip su lele keteenejana ki Zoan mi zin tire kat
 pa matan.
- ¹³ Mi ni ikam ma tai imet ma iwe ru.
 Ikam ma tai imender kembei ta siiri mboljana.
 Tabe iur zaala pizin mi tipa ma tilae mbaaga.
- ¹⁴ Aigule na, ni imbotmbot la miiri tieene, mi imuŋmuuŋgu pizin mi
 izzo zin pa zaala.
 Mi mbenj na, ni iwe kembei ta you mi imuŋmuuŋgu pizin.^b
- ¹⁵ Indeeje ta timbotmbot lele bilimjana na, ni ipetepaala pat, mi ikam
 ma yok ipet.
 Ikam ma yok tana ireere biibi kat bekana tiwin.^c
- ¹⁶ Ni ikam ma yok boozomen tiwedet pa raŋ,
 mi tirereere ma kembei ta yok bibip.
- ¹⁷ Tamen zin tinoknok men mbulu sananana ta tikamam pa Anutu na.
 Indeeje ta timbotmbot lele bilimjana ta magargaara men na,
 tizooro Anutu kor kana kat.^d
- ¹⁸ Pa tisu mi tiso titoombo mburaana.
 Tiso pini be ikam kan kini ta zitun lenen pa i.^e
- ¹⁹⁻²⁰ Mi tipasaana sua pini ma tiso:
 “Iŋgi tombot lele bilimjana tiŋgi. Mi ko Anutu mburaana irao be
 iŋgun mbalia mi ikam kanda kini?
 Ŋonoono, ni ipun lae pa pat, mi yok boozomen tirereere kembei ta
 yok bibip.

^b 78:14 Kam 13:21; Mbo 105:39 ^c 78:15 Kam 17:6; 1Kor 10:4 ^d 78:17 Ibr 3:16

^e 78:18 Kam 16:3, 17:2; 1Kor 10:9

Tamen ko irao ikam kanda kini mi buzur?”

²¹ Anutu ileŋ sua kizin tana na, ipas keteene ma leleene ibayou kat.
To ikam ma you isu mi ikan zin wal kini.
Keteene malmal mi imanga pizin Israel.

²² Paso, zin tiurla kini som,
mi tipase pini be iuulu zin som.^f

²³ To ni iur sua pa kataama ki saamba ma ikaaga.

²⁴ Mi ikam ma kini manna isu pizin be tikan.
Ikam kan kini saamba kana.^g

²⁵ Zin tikan kini ta kizin aŋela i.
Anutu ikam kan kini biibi kat.

²⁶ To ipei miiri biibi ma imar pa zoŋ uunu.
Itunu mburaana ikam ma re ipol.

²⁷ Mi ikam zin man uunuŋan ma dudut ma timar baram su pizin wal
kini.

Man ta tirie ma timar na, munŋaana ka tieene, kembei magargaara
ki sosou.^h

²⁸ Anutu ikam zin ma titoptop su lele ta wal kini timbotmbot pa na,
mi tipapiliu beeze kizin.

²⁹ Tana zin Israel tikan tikan ma kopon isaana.
Pa Anutu ikam kan koron ta zin basmai zin pa i.

³⁰⁻³¹ Mi zin basmai zin kat. Tana timbel kanŋana.
Tikanan buzur tana ma timbotmbot, mi Anutu kete malmalŋana
kini isu,
mi ikas zin wal kizin ta mburanŋan na ma timetmeete.
Ni ikas zin nanŋan karwanŋa kizin Israel.

³² Zin Israel tire katmbulu boozomen tana. Tamen tinoknok men
sanaana kanŋana.

Timbel mos reŋana. Tamen lenen be tipase pa Anutu som.

³³ Tana ni iyembut swon ma imap karau men.
Mbotŋana kizin kembei miiri ta ipet pa kwondo, mi imbirizi ma
imap.

Paso, tipiyooto ŋonoono ambaiŋana sa som.

³⁴ Ŋonoono, indeeŋe ta ni ikazas tomtom kizin pakan na, karau men
mi zin pakan tikilaala, mi titooro lenen ma tiru zaala be tila kini
mini.

^f 78:22 Ibr 3:19 ^g 78:24 Kam 16:4; Yo 6:31; 1Kor 10:3 ^h 78:27 Kam 16:13

Tana tisunji be iuulu zin.

35 Mi matan inggal Anutu mini ta kembei: Ni ta tun nonoono. Pa ipombolmbol zin mi ipakalkaala zin pa koron sananjan kembei ta ran sumbuunu.

Anutu kor kana kat, ta itatkewe zin pa patanana kizin.

36 Mi ina tikam pakaamjana pini. Pa sua tiso.

Mi ka mbulu na, tikam som.

37 Zin tiso tiur kat lenen ila ki Anutu.

Mi sua ta zijan Anutu timbuk na, titoto som.ⁱ

38 Tamen Anutu, ni imujanjai zin, mi irekreege sanaana kizin. Tana ipasaana kat zin som, mi iyaramraama kete malmaljana kini.

Leleene bayoujana kini na, ni izzwe ma iwedet kat mat som.^j

39 Paso, ni mataana ingalngal ta kembei: Zin na, koron ki toono men.

Timbot rimen mi timap, kembei miiri ta itoogo ma imar, mi imbiriizi ma ila ne.

40 Indeeje ta timbotmbot lele bilimjana na, tikam zooronana pa piizi sa?

Gorgori ta tiwwa pa lele ta magargaara men na, tipasansaana Anutu leleene.

41 Ni Anutu Potomjana kizin Israel.

Tamen zin tinoknok toombojana pini, mi tipazas keteene.^k

42 Zin matan ingalngal mburaana som.

Mi mazwaana ta ni ikamke zin pa kan koi bizin naman na, tikam ngar pa som.

43 Pa mungu, ni itortooro mos mburanjan isu Aikuptu.

Ikamam uraata bibip isu lele keteenejana ki Zoan.^l

44 Ni itooro yok kizin Aikuptu ma tiwe sin lup.

Tabe zin Aikuptu kan yok sa be tiwin som.^m

45 Mi ingo mberommerom ma tila tilol lele kizin, mi tikan zin ma tisaana.

Mi ingo ngeu ma tila tipasaana zin.ⁿ

46 Mi ingo siizi ma tila tikan kini kizin mi tipasaana mokleene kizin.^o

47 Mi ikam ma yanpat isu mi ipasaana ke baen kizin, mi yan mosoolo ipasaana ke fik kizin.^p

48 Mi ikam ma yanpat isu mi ipun makau kizin.

ⁱ 78:37 Nggo 8:21 ^j 78:38 Kam 34:6 ^k 78:41 Kam 17:2 ^l 78:43 Kam 10:1

^m 78:44 Kam 7:20 ⁿ 78:45 Kam 8:2,6 ^o 78:46 Kam 10:13 ^p 78:47 Kam 9:23+

Mi ikam ma lolo iwenweene sipsip kizin.

49-50 Imbotmbot ma kaimer to irao iyaraama kete malmaljana kini mini som. Leleene ibayou ma isaana kat.

Tana ileele zin Aikuptu kan mini som, mi ilij kete malmaljana kini ma isu ikam kat zin.

Pa ingo zin aŋela ma tila, mi tipasaana zin pa mete sananjana ma timetmeete lup.^q

51 Tana ni ikasgeege zin pikin muŋgamuŋga ta boozomen kizin Aikuptu kan ma timetmeete ma timap.

Zin Aikuptu kan, ula kizin ka ŋonoona mataana kana, ta tisu lup.^r

52 To ikam zin wal kini ma tizem Aikuptu.

Imuŋmuuŋgu pizin kembei ta mboronjan kizin sipsip, ma ziŋan tiwwa pa lele bilimjana.

53 Ni imuŋmuuŋgu pizin mi iporoukalkaala zin, tana timbot ambai men, mi timoto kosa sa som.

Mi kan koi bizin na, tai ilol zin ma timon lup.^s

54 Mi ni iyaaru zin ma timar tipet toono kini potomjana ka kambasa. Tipet abal ta itunu mburaana ikam ma iwe lene na.^t

55 Mi ni iziiri toono tana ka tomtom bizin ma tiko papirik, mi wal kini tila tikam toono kizin.

To ipeete toono tana ma ikot urum urum kizin Israel ma iwe len be timbot pa.^u

56-57 Tamen zin tisu mi titoombo Anutu kor kana kat mini.

Tikam mbulu raraate kembei ta taman bizin. Pa tizoroori, mi matan iŋgal tutu kini som.

Mi tipizil ndemen pini, mi timolo sua ta timbuk pini na.

Tana ni irao ipase pizin som.

Zin kembei peene ta palam imet pa ma le uraata sa mini som.

58 Pa tiurpewe patoronjana murin pizin merere pakaamjan sala lele mbukunbukun.

Tana tipas kat Anutu keteene.

Mi tiurpe merere pakaamjan kunun.

Tabe tikam ma Anutu mata mburmbur.

59 Ni ire mbulu kizin tana, to keteene ibeleu mi ipizil kat ndemeene pizin.

^q 78:49-50 Kam 15:7; 1Kor 10:10 ^r 78:51 Kam 12:12 ^s 78:53 Kam 14:19,28, 15:7

^t 78:54 Kam 15:13,17 ^u 78:55 Yos 13:7; Iŋgo 13:19

- 60 Tana izem beeze kini potomjana ta imbot kar Silo na, ma imborene.
Itunu muriini ta imbotmbot la wal kini mazwan na, leleene be imbot pa mini som.
- 61 Mi Sua Mbukjana Ka Koror ta iwe kin pa mburaana mi azunja kini, ina ni izem ila kan koi bizin naman.^v
- 62 Zin Israel na, wal kini gonoono. Tamen ni keteene ibeleu kat pizin. Tana izem zin mi kan koi bizin tikas zin pa buza.
- 63 Kete malmaljana kini ikan zin nanjan kaibiim kizin kembei ta you ma timetmeete pa malmal ma timap.
Tabe tamurij kizin kan tomooto sa be tiwoolo zin som, mi timbombooren sorok.
- 64 Mi wal patoronjana kan na, tingal zin pa buza ma timetmeete. Mi nora kizin titan pizin som.
- 65 To Anutu imanja, kembei tomtom ta ikeene ma imanja mi mataana iyaara.
Ikam kembei tomtom mboljana ki malmal ta iwin ma ikeene, to imanja ma mataana ikam pak.
- 66 Pa imanja pa ka koi bizin, mi iketo zin ma timiili ma tila len raama kan mian.
Mi kan mian tana ko imbotmbot ma alok.
- 67 To Anutu ipizil ndemeene pa wal ki Eparaim, ta poponjana ki Yosep na.
Kaimer ipeikat zin pa uraata kini biibi sa mini som.
- 68 Mi ipeikat poponjana ta ki Yuda i, mi ikam abal Sion ma iwe lene. Abal tana, ni leleene pa ilip.
- 69 Mi ipo urum kini potomjana isala be iwe itunu muriini. Urum tana imbot sala kor kat.
Mi uunu ko imbol ma imbotmbot ma alok, kembei ta toono ta ni iur na.
- 70 Mi ipeikat mbesoonjo kini Dabit.
Indeeje Dabit imbotmbot siiri kizin sipsip mi imborro zin na, Anutu ikami pa uraata kini.^w
- 71 Tana Dabit izem zin sipsip lutuntun raama nan bizin ma timbotmbot,
mi iwe king pizin Israel bekana imboro Yakop poponjana kini.
- 72 Mi imboro zin raama ngar ngeezenana, mi ikam kat peeze pizin.^x

^v 78:61 1Sam 4:4+ ^w 78:70 1Sam 16:11+ ^x 78:72 Mt 2:6; Yo 10:11

Salmo 79

Tiŋiizi kizin Israel ila ki Merere pa Yerusalem reegeŋana

Mboe ki Asap

- 1 O Anutu, ingi zin karkari timar toono ku taiŋgi, mi tipasaana wal ku.
Mi tipasaana urum ku potomŋana ma isaana kat pa motom, mi tiyasureege kar Yerusalem ma borok su lene.
- 2 Mi tipun zin mbesooŋo ku ma timetmeete, mi tizem zin uri tana ma timbotmbot sorok,
bekena tiwe man kan buzur.
Tana wal ku ta tiurur lenen pu mi titoto mbulu ku, ta tiwe koron saŋsaŋŋan kan buzur be tikan.
- 3 Koyam koi bizin tikas yam ma siŋ tiam ireere kembei ta yok ma irao pa Yerusalem.
Mi tomtom sa imbot be itwi zin uri tana na som.
- 4 Tana zin karkari ta timbot kolouŋana piam na, tire yam mi tirepilpiili yam.
Mi tikamam ŋeu piam, mi tizenŋzeenŋe piam, mi kwon pasomsom yam.
- 5 O Yooba, parei? Ko ketem malmalŋana ku imbotmbot se tiam ta kembei ma alok?
Ko motom mburmbur men, mi lelem ibayou kembei ta you, mi iseenŋe iseenŋe ma ila?
- 6 Liŋ ketem malmalŋana ku ma isalakaala zin karkari ta tiute u som na.
Zin wal ta timbesmbeeze pu som na, ur kadoono pizin.
- 7 Pa niam ta wal ku na, zin tipambiriizi yam ma amap.
Mi tipasaana toono tiam taiŋgi ma koron sa imbot ambai mini som.
- 8 Sanaana ta niamŋan tumbuyam bizin amkamam na, motom iŋgalŋgal pepe. Mi ka kadoono ise tiam pepe.
Lelem isaana piam, mi loŋa mar mi uulu yam.
Pa iŋgi amsaana kat.
- 9 Anutu, nu ta tuyam ŋonoono. Uulu yam lak!
Naso zom iwe biibi.
Yooba, tatke yam pa patanana taiŋgi mi reege sanaana tiam.
Pa nu zom biibi pa mbulu ta kembei.
- 10 Tana uulu yam: Kokena zin karkari tikam sua repiiliŋana piam ma tisombe:

“Aa, Anutu tiom mburaana ingoi?”

Anutu, zin karkari ta tikazas sorok zin mbesoongo ku ma siŋ kizin ireere na, leleyam be pokot mbulu kizin tana ma amre kat pa motoyam.

Naso zin tiute ta kembei: Nu urur kadoono pa mbulu sananjan.

11 Ŋgun talŋom pa tiŋiizi kizin wal ku ta tikoki zin ma timbot la kan koi bizin naman na.

Nu mburom biibi.

Tana swe mburom tana, mi kamke zin wal ku ta kan koi bizin tisombe tipun zin ma timetmeete na.

12 O Merere, sua repiiliŋana ta zin karkari tiwirri pu na, pokot ma imiili pizin pa lamata mi ru.

13 Naso niam wal ku leleyam ambai, mi ampakurkur zom mi amwidit mbol pa uraata ku, mi iseenge iseenge ma ila.

Pa niam sipsip ku, mi nu ta mboroŋan tiam ŋonoono.

Salmo 80

Zin Israel tisun Merere be iuulu zin ma timbot ambai mini

Mboe ki Asap

1-2 O mboroŋan tiam Israel, ŋgun talŋom pa suŋŋana tiam.

Pa niam popoŋana ki Yakop, ta sipsip ku, mi nu ta muŋmuuŋgu piam.

Nu mbotmbot se murim peeze kana ta imbot la zin aŋela mbolŋan ndemen na.

Maŋga mi swe itum ramaki mburom mi azuŋka ku pa zin wal ki Eparaim mi Benyamen mi Manase.

Mar mi uulu yam.

3 O Anutu, nu mburom keskeezeŋom, Uulu yam ma ambot ambai mini.

Swe itum ramaki kampeŋana ku piam, mi kam mat ku ma iyaara piam. Kamke yam.

4 O Yooba, Anutu tiam. Nu mburom keskeezeŋom.

Mi iŋgi ketem malmal piam wal ku, tana leŋleŋ suŋŋana tiam mini som. Ŋiizi na ketem malmalŋana ku imap?

5 Nu kamam patanana ramaki tiŋiizi ma iwe koyam kini.

Mi motoyam luluunu isula mbooro biibi ma iwe koyam yok.

- 6 Pa ingi nu pizil ndemem piam. Tana zin karkari ta timbot koloujana na, tiserseere be tikam toono tiam.
Mi koyam koi bizin ta boozomen tikamam senje piam.
- 7 O Anutu, nu mburom keskeezenjom. Uulu yam ma ambot ambai mini. Swe itum ramaki kampejana ku piam, mi kam mat ku ma iyaara piam. Kamke yam.
- 8 Mungu ke baen ta imbot toono kizin Aikuptu. Mi nu puru, mi kam ma imar lele tingi,
to ziiri lele tingi ka tomtom bizin ma tiko papirik, mi paaza ke baen tana su toono kizin.^y
- 9 Mi nu laama ke uunu, beken a indom ma ise ambai.
Tana uranuran ikeraama sula kat, mi namannaman irao pa toono biibi ti.
- 10 Ke baen ku tana isala ma isala kat, ma ilip pizin abal mi iur nerekou pizin.
Mi ke bibip pakan timbot la kopo mbarmaana tomini.
- 11 Namannaman pakan tiyaara ma tila pa tai biibi ta imbot lele ta zoŋ izulla pa na.
Mi namannaman pakan tiyaara ma tila pa yok biibi Euprates ta imbot zoŋ uunu na.
- 12 Mi ingi parei ta nu reege siiri ta mungu iliu baen lene ku?
Re. Zin tomtom ta tiwwa len sorok na, tikemem baen ku ŋonon.
- 13 Mi ŋge saŋsaŋŋan tisuzus uranuran,
mi buzur saŋsaŋŋan tikanan ŋonon mi tipasansaana.
- 14 O Anutu, nu mburom keskeezenjom mi mbotmbot ta saamba a.
Motom miili piam.
Mar mi urpe ke baen ku ma imbot ambai mini.
- 15 Pa ke baen tingi na, itum nomom wono ta ipaaza.
Mi nu mboro i ma iwe biibi, beken a ipiyoto kom ŋonoono ambaimbaijan.
- 16 Re. Ingi kom koi bizin titaara ke baen ku, mi tiur you pa.
Tana ketem malmal pizin, mi pambiriizi zin ma tila len!
- 17 Mi mbesooŋo ku ta imbot la nomom wono na, kiskisi.
King tiam ta itum roogi mi uri pa uraata na, motom pini mi pomboli ma iwe biibi.

^y 80:8 Kam 15:17; Mt 21:33+; ŋgo 7:45

- 18 Tona niam ko ampizil ndemeyam pu mini som. Som ma som kat.
Tana uulu yam be ambot ambai mini, mi niam ko ambesmbeeze pu
mi ampakurkur zom.
- 19 O Anutu, nu mburom keskeezejom. Uulu yam ma ambot ambai
mini.
Swe itum ramaki kampejana ku piam, mi kam mat ku ma iyaara
piam. Kamke yam.

Salmo 81

Merere leleene be zin Israel tiur kat lenen pini

Mboe ki Asap

- 1 Leleyom ambai pa Anutu mi kombo mboe pini. Pa ni ta
ipombolmbol ti.
Menmeen yom pa Anutu ki Yakop, mi kaljojyom isala ma kapakuri.
- 2 Kamanga mi kombo.
Mi keyelyel kakaaba,
mi kupun koroŋ matakiŋa bekenā kepeŋgeezē mboe.
- 3 Sombe puulu popoŋana ka suŋŋana, som puulu ilup ma iwe
munŋaana na,
kiwi twiiri ma kalŋaana biibi.
- 4 Pa mbulu ta kembei, ina ito tutu ta Anutu iur piti Israel pataŋa kek
na.
Anutu ki Yakop, ta ikam tutu tiŋgi piti be toto.
- 5 Indeeŋe ta ni imanga pizin Aikuptu kan na,
ni iswe tutu tiŋgi piti Israel.
Nio aŋleŋ kalŋaana ta imar. Mi mungu mbulu sa ta kembei ipet pio
som. Tabe ikam yo ma aŋkankaana. Iso ta kembei:
- 6 “Nio ta aŋtatke mburu tiom pataŋana pa regeyom,
mi aŋkam yom ma keteyom su pa uraata ta kakamam na.”^z
- 7 Indeeŋe ta kombotmbot lela pataŋana biibi leleene mi kataŋroro yo
be aŋuulu yom na, nio aŋmar mi aŋkamke yom.
Mi aŋbotmbot lela miiri tieene, mi lele ikuruŋruŋ ma aŋpekelkel
kwoyom.
Mi aŋtoombo yom su yok bukbukŋana Meriba bekenā aŋute: Ko
kelenŋ la kalŋoŋ, som som?”^a
- 8 O niom wal tio, kelenŋ sua tabe aŋpazal yom pa i.

^z 81:6 Kam 1:11+, 6:6; Mt 11:28 ^a 81:7 Kam 17:7

- Niom Israel, sombe kungun taljoyom pa sua tio, so ndabok!
⁹ Kozo kembeeze pa merere toro sa pepe.
 Tana kelek kumbuyom pa wal pakan merere kizin pepe.^b
¹⁰ Pa nio Yooba ta Anutu tiom.
 Nio ta ankam yom ma kezem Aikuptu.
 Tana kwoyom ikaaga. Naso anparaurau kwoyom be kapakur kat nio
 zoŋ.”
- ¹¹ Tamen wal tio Israel tileŋ la kalŋoŋ som.
 Mi lenen be timbot la kopon mbarmaana som.^c
¹² Tanata anzem zin ma tikam zooroŋana irao zitun lenen mi ngar
 kizin.^d
- ¹³ Mibe tileŋ la kalŋoŋ
 mi tito zaala tio, so ndabok!
¹⁴ To loŋa men mi ankoto kan koi bizin,
 mi anpun zin pa itun mburoŋ ma timap.
¹⁵ To zin wal ta tiurur koi pio na, tilek kumbun pio raama motoŋana
 biibi,
 mi tikam kadoono kizin sananŋana tabe imbotmbot se kizin ma
 alok.
¹⁶ Tamen zin Israel na, nio ko ankam kan kini ambaimbaiŋan be tikan
 ma kopon bok.
 Mi ankam bigil suruunu ma ireere pa pat be tiwin ma tirao.

Salmo 82

**Anutu iur kadoono pa zin peeze kan sananŋan mi
 zin anela sananŋan ta tipombolmbol zin**

Mboe ki Asap

- ¹ Anutu imender la lupŋana kini matan isu kar saamba,
 mi ipamender zin merere pakan be iur kadoono pizin. Isombe:
- ² “Niom tina, ŋiizi na kezem mbulu tiom sananŋana? Peeze ta
 kakamam, ina indeeŋe som.
 Niom sombe kapamender zin tomtom be kitiiri sua kizin, na kalalae
 kizin wal sananŋan.
- ³ Niom tina kombot be koporoukaala zin wal ta len mburan biibi som
 na, mi zin moondo.

^b 81:9 Kam 20:3 ^c 81:11 Kam 32:1+ ^d 81:12 ŋgo 7:42; Ro 1:24

- Mi niom bela kemender pa zin wal tau timbot ŋoobo mi zin wal ta len ulaaŋa sa som na, mi ku'uulu zin pa pataŋana kizin.
- 4 Mi zin wal ta len mburan biibi som, mi timbot ŋoobo ma tiru zalan na,
niom leyom uraata be motoyom pizin mi kakamke zin la wal sananŋan naman.
- 5 Tamen niom kakamam ta kembei som. Niom tina leyom ŋgar sa som. Kawwa la zugut lene men.
Pa mbulu mi tutu boozomen ta ipombolmbol mbotŋana ambaiŋana isu toono, ta kapasaana ma isaana lup.^e
- 6 Ŋonoono, muŋgu aŋpaata yom be ‘anutu.’
Pa aŋsombe niom ta boozomen Anutu kor kana kat lutuunu bizin.^f
- 7 Tamen niom kozo ko kemetmeete raraate kembei ta zin tomtom toono kan.
Swoyom ko imap kembei ta zin bibip ki toono na, mi zoyom sa mini som.”^g
- 8 O Anutu, manga mi ur kadoono pizin wal sananŋan ta timbotmbot toono na.
Pa karkari ta boozomen ramaki toono kizin na, koroŋ ku men. Nu ta mborro zin.

Salmo 83

Zin Israel tisun Merere be ikoto kan koi bizin

Mboe ki Asap

- 1 O Anutu, kwom imun paso?
Ur nim mi maane pepe!
- 2 Re. Kom koi bizin kaŋan izalla mi tikam kumbun pa malmal.
Zin wal ta tiurur koi pu na, nin se ma tiso tilip pu kek.^h
- 3 Mi wal ku ta nu lelem pizin ilip na,
kom koi bizin timburmbuuru pizin mi timbuk kan kiizi.
- 4 Mi tisombe: “Ou, kamaŋa ma tala takas zin Israel ma timap kat.
Naso toono kizin imbot sorok mi zan imap.”
- 5 Ŋonoono kat. Kom koi bizin tilup lenen mi ŋgar kizin ma iwe tamen,

^e 82:5 Mbo 11:3 ^f 82:6 Yo 10:34 ^g 82:7 Ŋgo 12:22+ ^h 83:2 Mbo 2:1

- mi tiparmbuk sua pizin be tikam malmal pu. Zin wal ta kembei:
- 6 Zin wal ki lele pakaana ki Edom zijan Ismael popoꝋana kini,
mi zin wal ki lele pakaana ki Moap zijan zin Agri,
- 7 mi zin wal ki lele pakaana ki Gebal zijan zin Amon mi Amalek,
mi zin Pilistia kan mi kar Tiro kan.
- 8 Mi zin Asiria kan timbuk sua be tilae kizin Amon mi Moap ta Lot
popoꝋana kini na,
mi tiuulu zin pa malmal tomini.
- 9 Tana amsuꝋu be kam mbulu pizin wal tana raraate kembei ta
mungu kam pa zin wal ki Midian na,
mi kembei ta mungu kam pa Sisera ziru Yabin su yok Kison na.
- 10 Nu kas zin su kar Endor,
mi uri kizin timbot sorok su toono kembei ta te ma tibuuu.
- 11 Tana zin bibip ki koyam koi bizin na, kam mbulu pizin raraate
kembei ta mungu kam pa Oreb ziru Zeeb na.
Mi zin peeze kan kizin ta kembena. Koto zin kembei ta kam pa Zeba
ziru Zalmuna na.
- 12 Wal ru tana, mungu tiso ta kembei: “Aa, tala takam malmal pa
Anutu wal kini. Naso takam toono kizin ma iwe lende.
Pa ina lele mbutmbuutuꝋana ta ambai be zin sipsip timbot pa.”
- 13 Anutu tio, palamuuzu zin ma tiwe kembei ta ululu.
Kam zin ma tiwe kembei koronꝋ gubungubun ta miiri iwilaala ma ila ne lup.
- 14 Pasaana zin kembei ta you ikanan rie,
mi kembei ta you bilbilꝋana ikanan su ta imbot sala abal na.
- 15 Pei miiri biibi ramaki yaꝋ be iketo zin.
Mi kam miiri napiu tomini ma pamoto zin pa.
- 16 O Yooba, koto kat zin. Naso kan miaꝋ biibi,
mi tikilaalu kembei nu zom biibi.
- 17 Koto zin mi pamiaꝋ kat zin. Naso timoto kan, mi timbotmbot ta
kembei ma alok.
Kam zin ma tiru zalan. Mi pambiriizi zin ma timap kat.
- 18 Naso tikilaala ta kembei: Yooba, nu itum tamen ta biibi ꝋonoono.
Nu Anutu kor kana kat ta mborro koronꝋ ta boozomen.

Salmo 84

Mboe kizin wal ta tikam pai molo be tisala pa Urum Merere

Mboe kizin Kora

- 1 O Yooba, nu mburom keskeezeꝋom.

- Nio lelen pa urum ku ilip. Pa ina nu itum murim tau.ⁱ
- 2 Nio lelen ilip kat be anbotmbot lela urum ku leleene. Mi ingi anbot molo pa. Tana anjtwermiili pa mi anso: “A tina ko!”
Pa nu Anutu motom yaryaaraom. Tana ngar tio mi lelen ta imap imama ku men.^j
- 3 Yooba, nu mburom keskeezeom. Nu ta king tio mi Anutu tio.
Zin man ta timbotmbot lela urum ku leleene na, lelen ambai kat.
Mi yaŋnaana tiwwa len ngini lela urum ku lene be tikenne pa.
Mi timborro lutun bizin koloujana pa artaal ku.
- 4 Zin wal tau timbotmbot lela urum ku leleene totomen na, lelen ambai kat pa kampejana biibi tana.
Tana timbombo mboe mi tipakurkuru.
- 5 Mi zin wal ta tipase pu be pombol zin,
mi ngar kizin imbol be tito zaala tabe isama pa abal Sion na,
zin tomini lelen ambai kat pa kampejana ku ta ise kizin.^k
- 6 Zin sombe tiwwa ma tisula pa lele ngoloobojana ki Baka ta ka yok somjana i,
nako yok boozomen bukbuk ma tise, mi tirereere.
Mi Anutu ko ikampe lele tana, mi ikam yaŋ ma isu bekena lele tana ipiyooto koron ndabokbokjan booza.
- 7 Tana zin tiwwa ma tila, mi mburan iwedet ma iwe biibi,
mi tila tipet Anutu kereene uunu ta Sion a.
- 8 O Yooba, nu Anutu mburom keskeezeom. Len suŋjana tio.
Anutu ki Yakop, ngun taljom pio.
- 9 Anutu, motom pa king tiam mi kampe i.
Pa nu itum roogi mi uri pa uraata kini. Mi ni ta iwe singiao piam.
- 10 Nio sombe anbotmbot lela urum ku pa aigule tamen ŋonoono, ina ilip pa aigule ta munjana men ta anbotmboreŋ sorok pa lele toro.
Tana mbotjana ambaijana ta niamjan zin wal sananjan amrao be amkam lela beeze kizin na, nio lelen pa risa som.
Nio lelen be anlonloondo pa urum ki Anutu tio mi anzuŋzuŋ. Pa ina koron ŋonoono mi koron ambaijana kat.
- 11 Yooba Anutu, ni iurur mat piti mi iwe singiao piti.

ⁱ 84:1 Mbo 27:4 ^j 84:2 Mbo 42:1+, 63:1 ^k 84:5 Ibr 11:13+

Mi ipomosmoozo zin mbesoorjo kini pa kamperjana mi mujaigana kini, mi ipakurkur zin.

Wal ta so tipa pai kizin ma indeenje men, na ni irao iruutu koronj ambaijana sa pizin na som.^l

¹² O Yooba, nu mburom keskeezengom.

Wal ta so tipase pu, nako menmeen zin pa kamperjana ku ta imbotmbot se kizin.^m

Salmo 85

Anutu wal kini tisugi be iuulu zin ma timbot ambai mini

Mboe kizin Kora

¹ O Yooba, mungu nu mujai toono ku.

Pa indeenje ta patanjana ikam yam wal ta popojana ki Yakop na, nu uulu yam ma ambot ambai mini.

² Mi indeenje wal ku tipangoobo pa zaala ku na, nu reege sanaana kizin.

Mbulu kizin ta boozomen ta irao pa nu motom som na, nu mus ma ila ne.

³ Tana nu yaramraama ketem malmaljana ku, mi kototo lelem bayoujana.

⁴ Mi inggi amsugu mini. Anutu, ulaaga tiam, motom miili piam. Ketem malmal piam mini pepe.

⁵ Parei, ko ketem malmaljana ku izze tiam ma alok? Ko kiskis men ta kembei, mi iseenge iseenge ma ila?

⁶ Motom miili piam. Pa niam wal ku tau. Uulu yam be ambot ambai mini.

Naso leleyam ambai pu mi amwidit urum.

⁷ O Yooba, mbulu ku ta toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa wal ku na, swe ma amre mini.

Kamke yam ma ambot ambai.

⁸ Nio ko angun taljon pa sua tabe Anutu iso i.

Pa Yooba ko ikam sua luumujana piti ta kembei:

Zin wal ta so tiurur lenen pini mi titoto mbulu kini na, ni ko iuulu zin ma timbot ambai mini.

Mi kozo tire zin: Kokena timiili mini pa mbulu kankaanajana.ⁿ

^l 84:11 Mbo 34:10; Tur 21:23 ^m 84:12 Mbo 2:12 ⁿ 85:8 Yo 14:27; Ro 5:1; 2Tes 3:16

- ⁹ Ŋonoono kat. Zin wal ta timototo Anutu mi tileŋleŋ la kaljaana na, ni imbotmbot raama zin mi iuluulu zin.
Pa ina zaala tabe ni iswe mburaana mi mbulu kini ndabokjana ma ipet mat isu toono taingi.
- ¹⁰ Mbulu ki Anutu ta iurur leleene pa wal kini, ina igabgaaba mbulu kini ta itoto sua kini.
Mi mbulu kini ndeengejana mi mbulu kini luumuŋana ta kembena. Tilup ma tiwe tamen.^o
- ¹¹ Mbulu ki tozzo sua ŋonoono men mi tototo sua kiti, ta iwedet pa toono.
Mi mbulu ndeengejana ta izzu pa kar saamba. Mi ziru tiparlup zin ma tiwe tamen.
- ¹² Ŋonoono kat. Yooba ko ikampe yam pa koron ambaimbaijan.
Ni ko ikam ma mai ambaijana ipet pa toono tiam.^p
- ¹³ Mi mbulu ndeengejana, ta ko imuungu pini mi iurpe zaala pini be imar.

Salmo 86

Merere, kamke yo mi paute yo pa zaala ku

Mboe ki Dabit

- ¹ O Yooba, ŋgun taljom pio. Leŋ sunjana tio ti mi uulu yo.
Pa ingi anbotmbot raama patanana mi anrru zaala.
- ² Nu ta Anutu tio. Mi nio mbesoŋo ku mi anpase pu.
Tana poroukaala yo mi kamke yo: Kokena anmeete.
Pa nio ajurur leleŋ pu mi antoto mbulu ku.
- ³ Merere tio, mujai yo lak!
Pa aigule ta boozomen, zon ise ma ila zon isula na, antanroro u.
- ⁴ Merere, nio mbesoŋo ku. Uulu yo. Naso kam ma leleŋ ambai mi menmeen yo.
Pa ingi sunjana tio imama ku raama leleŋ.
- ⁵ Merere, nu ambaijom kat. Nu rekreege sanaana kizin tomtom, mi toto sua ku mbukjana, mi urur kat lelem pa zin wal ta titanroro u na.^q
- ⁶ O Yooba, ŋgun taljom pa sunjana tio.
Leŋ tijiizi tio ti mi mujai yo. Pa nio mbesoŋo ku tau.

° 85:10 Mbo 89:14; Ro 3:26 p 85:12 Mbo 67:6; Yems 1:17 q 86:5 Kam 34:6; Yona 4:2

- ⁷ Nio sombe patanjana indeenje yo, nako anjanroro u.
Pa nu leljen sunjana tio mi uluulu yo.
- ⁸ Merere tio, nu itum tamen ta Anutu jonoono. Anutu toro sa kembei ta nu na som.
Pa uraata ku ilip kat. Tana kadam sa som.^r
- ⁹ Merere tio, nu ur tomtom ta munjana men ma timbot pa lele kizin kizin.
Karkari ta boozomen ko timar be tilek kumbun pu mi tipakur zom.^s
- ¹⁰ Pa nu ta biibi jonoono. Mi nu kamam uraata mburanjan ta ipa ndel kat.
Tana nu itum tamen ta Anutu jonoono.
- ¹¹ O Yooba, paute yo pa zaala ku.
Naso anpa pai tio ma indeenje men pa sua ku jonoono.
Mi kam ma anur kat leljen pu. Naso anmototo u mi anljenjen la kaljom.^t
- ¹² Merere, nu Anutu tio.
Nio ko leljen ambai pu mi anur kat leljen pu,
mi anpakurkur zom ma alok.
- ¹³ Pa nu toto sua ku mbukjana mi urur kat lelem pio.
Mungu anbot la naala kezeene. Tamen nu tatke yo pa patanjana tana, tabe anmeete som.
- ¹⁴ O Anutu, re. Ingi zin wal sananjan timanga be tikam malmal pio mi tikoto yo.
Wal zigzikjan tilup zin, mi tisombe tipun yo ma anmeete.
Wal tana timujai tomtom sa som, mi tikam ngar pu risa som.
- ¹⁵ Tamen Merere, nu lelem izanzaana pizin mbesoojo ku, mi mujainjai zin mi kampewe zin.
Mi ketem malmal karau som, mi toto sua ku mbukjana mi urur kat lelem pa wal ku.^u
- ¹⁶ Tana motom miili pio mi mujai yo.
Pombol yo mi kamke yo. Pa nio mbesoojo ku tau.
Anbesmbeeze pu kembei ta mungu nanjon ikamam na.
- ¹⁷ Tana Yooba, kam mbulu sa tabe iswe kembei kampana ku imbotmbot men se tio.

^r 86:8 Kam 8:10, 15:11 ^s 86:9 Tur 15:4 ^t 86:11 Kam 33:13; Mbo 25:5; Yer 32:39

^u 86:15 Kam 34:6

Uulu yo mi potor lelenj.
Naso koj koi bizin tire mi kan mianj.

Salmo 87

Karkari ta boozomen ko tiwe Yerusalem lutuunu bizin

Mboe kizin Kora

- 1-2 Yooba itunu ta ipamender kar biibi Sion sala lele kini abalabaljana ta potomjana na.
Mi ni iur kat leleene pa kar tana
ma ilip pa kar boozomen ta Yakop popojana kini timbotmbot pa na.^v
- 3 O Yerusalem, nu ta Anutu kar kini.
Tana tomtom tiwidit urum ma iwe biibi.
- 4 Anutu iso ta kembei: “Nio ko anjam zin Aikuptu kan mi zin Babilon kan ma tiute yo, mi anpaata zin be wal tio.
Mi ko anso pa zin Pilistia kan, Tiro kan, mi Etiopia kan tomini ta kembei:
‘Niom tina, kewe Yerusalem lutuunu bizin, kembei zin wal ta nan bizin tipeebe zin ma tisu Yerusalem na.’ ”
- 5 Onoono kat. Kar Sion, nako tiso ka sua ta kembei:
“Anutu kor kana kat iyo wal kini pa lele ta boozomen, mi ikam zin ma tiwe Yerusalem lutuunu bizin.
Kar tana, ni itunu ta ipamender.”
- 6 Mi sombe Yooba ibeede tomtom ta boozomen zan ise ro kini, nako ibeede wal tana kan sua sotaarajana ta kembei:
“Zin tiwe Yerusalem lutuunu bizin kek.”
- 7 Tana tomtom ko tizze kombom mi timbombo raama menmeen zin ma tizzo ta kembei:
“O kar Yerusalem, nu kembei ta yok bukbukjana. Pa nu piyotyotoo kampana boozomen piam.”

Salmo 88

Sunjana ki tomtom ta imbot lela patajana biibi leleene

Mboe kizin Kora Heman, tomtom kizin Ezra itooro

- 1 Yooba, nu Anutu tio mi ulaaja tio.

^v 87:1-2 Mbo 48:1

Aigule ma mberj na, tinjiizi tio imama ku men.

² Lerj sunjana tio.

Ŋgun taljom pa tinjiizi tio ti.

³ Pa patanjana boozomen ilol yo lup kek,
ma ingi be ansula lerj Andewa i.

⁴ Tomtom tire yo kembei anbot la naala kezeene kek.
Pa mburoj imap kat.

⁵ Ingi tizem yo ma anjbomboorenj sorok kembei ta zin wal meetenjan.
Nio kembei zin wal ta tikas zin ma timetmeete, mi tipiri zin sula naala,
mi nu motom ingalngal zin mini som, mi kampe zin mini som.

⁶ Nu ur yo sula kat naala ta usomjana i,
mi zugut biibi ilol yo.

⁷ Ketem malmaljana ku, ta ikoto yo,
mi ilol yo kembei ta duubu biibi ipol ma isalakaala yo.

⁸ Nu kam ma waenjin bizin timbotmbot molo pio.
Mbulu ta kam pio i, ina ikam ma wal tio timototo mi lenen be tire yo
risa som.

Ingi kembei anbotmbot lela ruumu sanaana, mi lerj zaala sa tabe
anyooto pa na som.

⁹ Tana patanjana tingi ikam yo ma mburoj imap kat.
O Yooba, aigule ta boozomen nio anjwidit nomonj isala kor,
mi antanjoro u be uulu yo.

¹⁰ Lak, nu tooro mos sa pizin wal meetenjan ma tire?
Mi parei? Zin wal zangan ta timetmeete kek na, kizin tasa irao
imanja ma ipakur zom? Som.

¹¹ Zin wal ta timbotmbot sula naala na, tizzo sua pa mbulu ku ta urur
lelem pa wal ku mi munainai zin?

Zin Andewa kan tizzo pa mbulu ku ta toto sua ku mbukjana? Som.

¹² Zin wal ta timbotmbot la zugut leleene na, tiute mos ku bibip?
Mi zin wal ta timbotmbot la meetenjan murin mi tomtom matan
mbelele kat zin na, zin matan ingalngal mbulu ku ndeenjana?
Som kat!

¹³ Mi nio na, tinjiizi tio imama ku be uulu yo.

O Yooba, aigule ta boozomen, zonj ise na, anjanjanga pa murin mi
sunjana tio imama ku.

¹⁴ Yooba, parei ta nu pizil ndemem pio, mi turke motom pio?

¹⁵ Indeenje ta nio nanjanjan mi imar na, anbadbaada patanjana mi
anbotmbot la naala kezeene.

- Pa nu seseeze kat motorj mi pamototo yo ma kembei ta kom koi ta nio i. Tana leŋ zaala sa mini som.
- 16 Pa ketem malmaljana ku ta ilol yo kek.
Koroŋ sananjan ta nu ur be tipasaana yo na, tikam yo ma aŋmoto ma aŋsaana kat.
- 17 Ingi patajana matakiŋa tiliu yo,
mi tikamam be tilol yo kembei ta nonor ikot mbeŋ ma aigule.
Irao aŋko na som.
- 18 Mi nu kam ma wal tio ma toŋmatiziŋ tio timbotmbot molo pio.
Mi toroŋ bizin ŋonoono tomini tigarau yo som.
Ingi aŋbotmbot lela zugut biibi leleene.

Salmo 89

Zin Israel lelen iwe ru pa sua mbukjana ta Merere ikam pa Dabit na

Mboe ki Etan, tomtom kizin Ezra

- 1 O Yooba, nio ko aŋbombo mboe mi aŋpakurkuru pa uraata ku boozomen ta iswe kembei nu urur lelem pa wal ku mi muŋaiŋai zin.
Mi mbulu ku ta toto sua ku mbukjana na, kwoŋ ko izzoyaryaara pizin tomtom totomen.
- 2 Ko aŋzzo ta kembei: Mbulu ku ta urur lelem pa wal ku mi muŋaiŋai zin, inako imbotmbot ma alok.
Mi mbulu ku ta toto sua ku mbukjana, inako imbol ma imbotmbot kembei ta saamba, mi iseenge iseenge ma ila.
- 3-4 Muŋgu nu itum so ta kembei: “Nio aŋpeikat mbesooŋo tio Dabit mi aŋbuk sua pini kek.
Mi aŋpombol sua tana ma imbol kat. Sua ta kembei:
‘Nio ko aŋpamender zin popoŋana ku be tiwe king. Mi zin ko tikam peeze pizin Israel ma alok.
Popoŋana ku ko tiparpekelkel zin, mi timbutultul se king muriini peeze kana, mi tikamam peeze, mi iseenge iseenge ma ila.’ ”
- 5 O Yooba, zin wal mburanjan mi potomjan ki kar saamba tiwidit urum pa uraata bibip ta kamam na.
Zin tiluplup zin mi tipakurkuru pa mbulu ku ta toto sua ku mbukjana na.^w
- 6 Yooba, nu kadom asiŋ? Som. Pa nu lip pa koroŋ boozomen ta timbotmbot saamba na.

^w 89:5 Tur 4:8

Wal saamba kan, kizin tasa irao u som.

⁷ Nu mburom ilip kat pa zin wal mburanjan mi potomjan ta tiluplup zin su kerem uunu ta saamba a. Tanata timototo u mi timbesmbeeze pu.

⁸ Yooba, nu Anutu mburom keskeezegom. Merere toro sa kembei nu na som.

Pa nu mburom biibi. Mi tortooro ngar ku som. Nu toto sua ku mbukjana pa koronj ta boozomen.

⁹ Nu ta mborro tai.

Sombe duubu zono zirzirjana, na nu rao be kam ma taun isu.

¹⁰ Mi mungu nu petepaala Rahab uteene ma imeete.^x

Mi nomom mburaanajana ta iyangwiiri kom koi bizin ma tiko papirik.

¹¹ Saamba na koronj ku. Mi toono tomini, ina koronj ku men.

Pa nu ta ur saamba mi toono ramaki koronj boozomen ta timbotmbot pa.^y

¹² Nu ur toono ma ila imap su re uunu, mi ila imap su iwaara uunu.

Abal Tabor mi abal Hermon lenen ambai pu mi timbombo mboe be tipakur zom.

¹³ Nu mburom keskeezegom.

Nomom woono na, mburaana ilip kat be ikas kom koi bizin.

¹⁴ Peeze ku, ina imender se mbulu ku ta urpewe patanana kizin tomtom mi kamam mbulu ndeenenana men.

Mi mbulu ku ta boozomen izzwe kembei: Nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa wal ku.

¹⁵ Yooba, zin wal ta tiluplup zin pa sunjana, mi kaljan izalla ma tipakurkuru na, menmeen zin.

Pa wal ta kembei tipa pai kizin pa mat ku leleene, tana nu mbotmbot raama zin mi kampewe zin.^z

¹⁶ Zin tiute mbulu ta kamam na.

Tana aigule ta boozomen, zonj ise ma ila zonj isula na, lenen ambai kat, mi tipakurkuru pa mbulu ku ndeenenana.

¹⁷ Nu pombolmbol yam, tanata niyam ise mi zoyam iwe biibi.

^x 89:10 Wal pakan ta tigarau Israel na, tiurla ta kembei: Koronj sananajana ta imbot tai, zaana Rahab. Gorgori ikamam be ipasaana koronj ta boozomen. Mungu kat, ziru Anutu tiporou ma Anutu ilip. Mi koozi na, Anutu iyaramraami. ^y 89:11 Mbo 24:1

^z 89:15 Yo 8:12; 1Yo 1:7

- Kampejana ku, ta ikam yam ma amlip pa koyam koi bizin.
 18 O Yooba, nu itum ta pamender king tiam be iwe singiao piam.
 Nu Anutu tiam Israel, mi nu potomgom. Mi nu ta ur king tiam be
 ikam peeze piam.

Sua mbukjana ta Merere ikam pa Dabit

- 19 Zin wal ta tiurur lenen pa Anutu mi titoto mbulu kini na, mungu kat
 ni ipatoongo zin pa mbulu tabe ni ikam. Iso pizin ta kembei:
 “Nangar ta, ni imbotmbot la mazwoyom.
 Nio itun anpeikati be anpakuri ma iwe biibi.
 Mi anpomboli ma ilip pa zin wal malmal kan.
 20 Nio andeen mbesoongo tio Dabit,
 mi anlin ngere potomjana isala uteene kek beken auri pa uraata.^a
 21 Nio kola ankiskisi mi anpombolmboli.
 Mi nomon wono ko isilou i.
 22 Ka koi sa ko irao ilip pini na som.
 Mi tomtom sananana sa ko irao be ikoto i na som.
 23 Pa nio ko anmunmuungu pini mi ankazas ka koi bizin.
 Zin wal ta so tiurur koi pini na, nio ko anpun zin ma timetmeete lup.
 24 Nio ko antoto sua ta anbuk pini na, mi anjurur lelen pini. Mi ko irao
 anzemi na som.
 Ko anbotmbot raami mi anpombolmboli be ilip pa ka koi bizin.
 Tana zaana ko iwe biibi kat.
 25 Nio ko ankam ma toono kini iwe biibi. Ko ipera pa Tai Mediteranian,
 mi ilela pa toono uunu, to ila imiili su yok Euprates.
 26 Ni ko iso pio ta kembei: ‘Nu na nio Tamar.
 Nu Merere tio mi ulana tio mboljana ta pombolbol yo mi
 menderkalkaala yo.’^b
 27 Mi nio ko ankami ma iwe lutun mungamunga.
 Tana ni ko ilip pa king ta boozomen.’^c

Sua ta Merere imbuk pizin popojana ki Dabit

- 28 Nio ko anjurur lelen pini ma alok.
 Mi sua ta anbuk pini na, ta kembena. Ko imbol mi imbotmbot ma alok.
 29 Mi nio ko anpamender wal kini be tikam peeze pizin Israel.
 Peeze kizin ko imbotmbot ma alok, kembei ta saamba.
 Pa popojana kini ko tiparpekelkel zin ma tiwe king, mi timbutultul
 se Dabit muriini peeze kana, mi iseenge iseenge ma ila.^d

^a 89:20 Igo 13:22 ^b 89:26 Ibr 1:5 ^c 89:27 Ep 1:20+; Kol 1:18; Tur 1:5 ^d 89:29 Lu 1:33;
 Ibr 1:8

- 30 Tamen, sombe popoꝝana kini tipizil ndemen pa sua tio,
mi tipa pai kizin ma indeeꝝe pa tutu tio som,
31 mi tirepiili tutu tio ta imbot pataaꝝa kek na kembei koroꝝ sorok,
mi timolo tutu tio,
32 nako aꝝbalis zin pa zooroꝝana kizin.
Zin ko tire yoyouꝝana pa sanaana kizin.
- 33 Tamen ko irao aꝝtatke muꝝaiꝝana tio pa Dabit mi popoꝝana kini na
som.
Mi sua ta aꝝbuk pini na, irao aꝝpizil ndemeꝝ pa na som.
34 Pa sua tana, irao aꝝrepiili kembei koroꝝ sorok na som.
Sua ta ipet pa ituꝝ kwoꝝ na, irao aꝝtooro na som. Som kat.
35 Pa nio Merere potomꝝoꝝ. Tana sua ta aꝝpombol ma imbol kek, nako
imbotmbot ta kembei ma alok.
Irao aꝝpakaam Dabit pa na som. Som ma som kat.
36 Sua ta kembei: Popoꝝana kini ko irao timap na som.
Ko motoꝝ pizin ma timbotmbot mi tikamam peeze, mi iseenge
iseenge ma ila.
Peeze kizin ko imbotmbot ma alok, kembei ta zoꝝ.
37 Peeze kizin ko imbol ma imbotmbot kembei ta puulu.
Pa Ni ta imbotmbot ta saamba a, irre koroꝝ ta boozomen mi itoto
sua kini.”

Tiꝝiizi pa patanaꝝa ta ipet pa king

- 38 Yooba, muꝝgu nu so sua ta kembei. Tamen koozi nu ketem malmal
biibi kat pa king ta itum roogi mi uri pa uraata na.
Mi lelem pini som, mi pizil kat ndemem pini.
39 Sua mbukꝝana ta kam pa mbesoꝝo ku na, iꝝgi nu reege kek.
Mi kinke mogar kini mi pundu sula toono.
40 Siiri bibip mi mbolꝝan ta tiliu kar kini na, nu reege zin ma tisu lup.
Mi pasaana ruumu kini mbolꝝan ta boozomen ma borok su toono.
41 Tana wal boozomen ta tiwwa len sorok ma timar na, tikemem len
koroꝝ kini.
Mi wal ta tigarau i na, tirepilpiili i mi tikamam ꝝeu pini.
42 Yooba, nu ta pombol king tiam ka koi bizin ma timaꝝga pini mi tilip pini.
Tana kam ma zin ta boozomen menmeen zin.
43 Mi pimiili Dabit zaaba kini ma imiili mini mi ipasaana itunu.
Pa indeeꝝe ta ni ikam malmal na, nu pomboli som.
44 Tana koroꝝ kini ndabokbokꝝan ta zaana biibi pa na, nu tatke pini.
Mi muriini peeze kana na, nu reege ma borok su toono.
45 Ni nanꝝaꝝ kaibiim. Tamen nu kami ma isaana ma iwe kolman karau
men.

Tana pamianji biibi kat.

Sungana pa ulaana

- 46 O Yooba, ŋiizi na motom mar piam mini?
Ko ketem malmalgana ku imbotmbot se tiam ma alok?
- 47 Yooba, lelem isaana piam.
Motom ŋgal. Niam tomtom ambotmbot su toono ma molo som.
Nu itum ta mbuuzu yam pa toono ma ampet. Ko uraata ku tana iwe
koronj sorok?^e
- 48 Asin ta irao imeete som mi imbot mataana iyaryaara men isu toono
ti?
Asin irao itatke itunu pa meetejana mburaana? Som.^f
- 49 Yooba, mungu nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa wal ku.
Tamen buri na, muŋaijana ku ila parei?
Sua ku mbukjana ta kam pa Dabit mi pombol ma imbol kat na,
parei ta toto mini som?
- 50 O Yooba, motom ingal yam mbesoonjo ku.
Pa ingi zin karkari tipamian yam,
mi tirepilpiili yam ma leleyam isaana kat.
- 51 Yooba, re king ta itum roogi mi uri pa uraata na.
Lele swoi ta ni isombe ila pa i, na kom koi bizin tipasomi,
mi tigibgiibi sua repiilijana pini.
- 52 Tapakur Yooba pa kampejana kini totomen.
Ŋonoono kat.

Salmo 90

Merere imbotmbot ma alok. Mi iti tomtom na, tombot ma molo som

Sungana ki Mose, ta Anutu tomtom kini na

- 1 O Merere, ta mungu mungu mi imar na,
nu we ur piam mi menderkalkaala yam.
- 2 Mungu kat, indeenje zin abal tipet zen mi nu kam toono ma ipet zen
na, nu mbotmbot.
Mi koozi ma kaimer tomini, nu ko mbotmbot.
Pa nu Anutu ta mbotmbot ma alok.
- 3 Mi niam tomtom na, musmuuzu ki toono men.

^e 89:47 Mbo 39:5 ^f 89:48 Mbo 49:7+

Tanata nu zzo piam be amilmiili ma amsula mini toono.^g

⁴ Pa ndaama munjaana (1,000) ta ila kek na, nu re kembei ta aigule tamen.

Ina kembei neeri gonoono pa nu motom.

Ina mazwaana katjana kat, irao kembei ta amsu ma amkeene mi ampol pa mber lukutuunu.^h

⁵⁻⁶ Nu yembutmbut swoyam ma imapmap karau men, kembei ta miujana i.

Niam kembei ta manman pwoono.

Sombe zoŋ ise, na ipeelee.

Beso rou mi zoŋ isula na, itoptop su lene.ⁱ

⁷ Tana ketem malmaljana ku, ta ikanan yam totomen.

Mi kadoono ta urur pa sanaana tiam na, isalakalkaala yam.

Taba amoto koyam ma ambotmbot.

⁸ Pa mbulu tiam ta ampagobŋoobo pa zaala ku na, nu wwo se ndomom.

Mi sanaana tiam turkejan na, nu reke ma imap. Sa ike pu som. Pa mat ku izzwe koron ta boozomen.^j

⁹ Tana aigule boozomen ta ambotmbot su toono na, nu ketem malmal piam.

Tanata ametmeete ma amla leyam karau men.

Swoyam na, katjana men. Niam kembei tomtom ta iyak pa tamen mi ipas.

¹⁰ Koyam ndaama irao tomtu tel laamuru men, mi ametmeete.

Miombe mburoyam biibi, inako amsala tomtu paŋ ma iŋgi.

Mi ndaama ta boozomen tana na, amkamam uraata biibi mi ambadbaada patajana.

Ta kembei kembei men ma irao swoyam imap.

¹¹ Asiŋ ikilaala kat ketem malmaljana ku mburaana?

Mi asiŋ ikam kat ŋgar pa lelem bayoujana, tana imototo u mi ileŋleŋ la kaŋom? Som.

¹² Tana paute yam be amkilaala kat ta kembei: Mboti tiam isu toono ti na, molo som.

Naso amkam ŋgar ku ma imbol la leleyam.^k

¹³ O Yooba, ŋiizi na tooro ŋgar ku mi motom miili piam?

^g 90:3 Un 3:19 ^h 90:4 2Pe 3:8 ⁱ 90:5-6 Yems 1:10; 1Pe 1:24 ^j 90:8 1Kor 4:5; Ibr 4:13

^k 90:12 Mbo 39:4

- Pa niam mbesoonjo ku tau. Tana lelem isaana piam.
- 14 Zoŋ isombe ise na, zeebe yam pa kampejana ku. Naso leleyam ndabok.
Swe mbulu ku ta toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa wal ku.
Naso ambombo mboe raama menmeen yam ikot aigule ta boozomen.
- 15 Muŋgu nu urur patajana bibip ise tiam. Mi buri na, amsuŋu be potor leleyam, mi kam ma leleyam ambai.
Naso pokot ndaama ndaama tau ambot ŋoobo na.
- 16 Kam uraata bibip be amre mini.
Mi swe mburom ramaki mbulu ku ndabokjana pa lutuyam bizin ma tire tomini.
- 17 Merere Anutu tiam, niam leleyam be kampejana ku imbotmbot se tiam.
Uulu yam be uraata tiam ta amkamam pa nomoyam na iloondo ambai.
Pombol uraata tiam. Naso iur ŋonoono.

Salmo 91

Merere iwe ur pa wal kini mi imenderkalkaala zin

- 1 Tomtom ta so ipase pa Anutu kor kana kat be iwe ur pini mi imenderkaali,
mi Anutu mbura keskeezejana ikuubukaali,
- 2 na ni irao iso pa Anutu ta kembei: “Yooba Anutu tio, nio anpase pu.
Pa nu we siiri mboljana pio mi poroukalkaala yo.”
- 3 Ŋonoono kat. Ni ko ipazalu mi ipingis kumbum pa kilis ta kom koi bizin tiur pu na.
Mi sombe mete sananjana sa ipet, na ni ko iziiri ma imbot molo pu.
- 4 Ni ko ikuubukaalu kembei ta man ikamam pa lutuunu bizin, beken a mbotmbot ndabok men.
Mi mbulu kini ta itoto sua kini mbukjana na, ko iwe singiao pu mi iporoukalkaalu.
- 5 Tana nu ko moto kom pa koron sananjan ta tiwwa pa mber na som.
Mi aigule tomini, ko moto kom pa kom koi bizin peene lutunlutun kizin na som.
- 6 Tana mete sananjana ta ikamam zin tomtom pa mber na,
mi patajana ta ikazas zin pa aigule na,

nu ko moto som.

⁷ Sombe tomtom munjaana men (1,000) timetmeete ma titotop su ziljom uunu,
mi tomtom munjaana laamuru (10,000) timetmeete su nomom woono, na moto pepe.

Pa koron sa ko ipasaanu som.

⁸ Nu ko mbotmbot, mi re kat kadoono
tabe Anutu ikam pizin wal sananjan.

⁹ Onoono kat. Yooba, nio anpase pa nu itum tamen be we ur pio mi menderkaala yo.

Tana sombe Anutu kor kana kat iwe ur pu, mi imenderkalkaalu,
¹⁰ na koron sananjana sa ko irao be ipasaanu na som.
Mi mete sananjana sa ko irao igarau ruumu ku na som.

¹¹ Pa Anutu ko iur sua pizin anela kini
be timboro u mi matan pu pa pai ku ta boozomen.

¹² Mi zin ko tikiskisu:

Kokena tutkat kumbum sala pat ma mel.^l

¹³ Nu ko paraama su pa laion mi mooto sananjan, mi zin tikam kosa
sa pu som.

Laion poponjan ta malmaljan kat i, mi mooto ta kananjan i, ko
tirao be tipasaanu na som.^m

¹⁴ Pa Yooba iso ta kembei: “Zin wal ta tiur lenen pio mi tisekap mar tio
na, nio ko anboro zin ma timbot ambai.

Paso, zin tiute kat yo, tana nio ko anwit zin mi anur zin sala kor:
Kokena koron sa ipasaana zin.

¹⁵ Zin sombe titanroro yo, nako anpekel kaljan mi anuulu zin.

Mi sombe patanjana sa ikam zin, nako anbotmbot raama zin,
mi anjatke zin pa patanjana kizin, mi anpakur zin ma zan iwe
biibi.

¹⁶ Nio ko anseenge swon ma timbot molo isu toono.
Mi zin ko tire kat ulaana biibi tabe ankam pizin i.”

Salmo 92

Aigule potomjana ka mboe

Mboe ta timbombo pa aigule tabe ketende su pa i

¹ O Yooba, nu Anutu kor kana kat.

^l 91:12 Mt 4:6; Lu 4:10; Ibr 1:14 ^m 91:13 Mk 16:18; Lu 10:19

- Nio sombe anpakuru mi anbo mboe be anwit zom isala kor,
ina indeeje men.
- 2 Tana aigule ta boozomen, zon ise ma ila mben na,
anzoyaryaara mbulu ku ta toto sua ku mbukjana, mi urur
lelem pa wal ku mi mujaijai zin.
- 3 Nio anpombo mboe mi anzze kombom tio.
Anpunun koron matakija, bekenan apakurkuru.
- 4 Pa Yooba, nio ankamam ngar pa uraata ku, tana ikam yo ma
lelen ambai kat.
Mi anrre lala pa nomom muriini, tana menmeen yo mi
anpombo mboe.
- 5 Yooba, uraata ta kamam, ina bibip, mi ndabokbokjan, mi
mburanjan.
Mi ngar ku na, ilip kat. Angkam ngar pa ma anrao som."
- 6 Tamen wal kankaananan tikilaala som.
Zin wal tallijan ngar kizin ipet pa koron taijai som.
- 7 Onono, iti tere kembei zin wal sananjan timasak ma tirao
pa toono kembei mbutmbuutu ta izaara karau men.
Zin wal ta tinoknok sanaana kamjana na, tere kembei mboti
kizin ambai men.
Tamen kaimer, Anutu ko ipambiriizi zin ma tila len kat.
- 8 O Yooba, nu ta biibi ma lip. Mi ko mbotmbot murim ta kor a,
mi kamam peeze, mi iseenge iseenge ma ila.
- 9 Onono kat. Kom koi bizin boozomen ta tikamam mbulu
sananjana na, nu ko yangwiiri zin.
Ko pambiriizi zin ma timap lup.
- 10 Mi nio na, nu pombol yo mi pakur yo, mi kam len mburon
biibi kembei ta makau sananjana.
Mi kamjana ku isalakaala yo, tana kam ma lelen ambai
kat.
- 11 Indeeje ta kon koi bizin timanga mi tizanzaana yo na, Anutu
ikoto zin mi anre kat pa motoj.
Ni iketo wal sananjan tana ma tiko papirik, mi anlen la pa
orooro biibi ramaki tiijiizi kizin.
- 12 Zin wal ndeejejan, nako timbot ambai mi tipiyotyotoo
onono ambaimbaijan kembei ta ni roujana.

ⁿ 92:5 Ro 11:33; Tur 15:3

Mi zin timendernder mboljana kembei ke ki Lebanon ta bibip mi mboljan.^o

¹³ Pa Yooba ipaaza zin lela urum kini potomjana.

Tana zin ko timender su lele ki Anutu tiam, mi tizze ma tiwe bibip mi mboljan.

¹⁴ Mi sombe tiwe kolman,

na tipiyotyooto men nonon ambaimbaijan kembei ta ke popojan.^p

¹⁵ Mi tizzoyaryaara sua ta kembei: “Yooba, ni ikam joobo mbulu sa som.

Mbulu kini ta boozomen na, inderjeenje men. Mi ni tundu nonono.

Pa ipombolmbol ti, mi iporoukalkaala iti.”

Salmo 93

Anutu peeze kini ko imbol ma imbotmbot

¹ Yooba, ni king biibi nonono ta ikamam peeze pa koron ta boozomen.

Zaana biibi mi mburaana, ina iwe kembei mburu ta ni irru pa be ikam malmal.

Mungu kat, ni iur toono ma uunu imbol kat. Tana kosa sa ko irao ikam ma imuzik na som.

² O Yooba, mungu kat, indeenje ta ur kosa sa zen na, nu mbotmbot.

Mi peeze ku ta kembena. Ta mungu mi imar na, imbol ma imbotmbot.

³ Yooba, tai imanga raama mburaana biibi,

mi kaljana izalla kembei lele ikurun.

Duubu ipol mi kaljana biibi.

⁴ Tamen Yooba, nu mburom keskeezenom.

Nu mbotmbot ta kor a, mi kamam peeze pa koron ta boozomen.

Mburom ilip kat pa tai ma duubu mburan.

Mi nonor ma wo tomini, nu lip pizin.

⁵ O Yooba, tutu ta ur pa wal ku, ina imbol ma imbotmbot.

Mi mbulu ku potomjana mi mbulu potomjana ki wal ku ko

ipengeeze urum ku ma alok.

Salmo 94

Anutu ipokotkot mbulu sananjana kizin tomtom

¹ O Yooba, nu Anutu ta pokotkot mbulu sananjana kizin tomtom.

- Swe itum ramaki mburom mi azunja ku.^q
- ² Nu ta tiirijana katuunu. Tana manga mi pokot mbulu kizin wal ta tipakurkur zitun na.
Pimiili mbulu kizin sananjana ma ipasaana zitun.^r
- ³ Yooba, re zin wal sananjan. Zin nin se mi menmeen zin pa mbulu kizin sananjana.
Ŋiizi na kam mbulu sa pizin?
- ⁴ Zin wal ta tikamam mbulu sananjana na, kwon bok pa sua pakurjana.
Timap ma kaljan izalla mi tipakurkur zitun zan.
- ⁵ Yooba, zin tikamam patanjana biibi pa wal ku.
Pa zin wal ta itum peikat zin mi kam zin ma tiwe lem na, wal tana tiseseeze kat matan.
- ⁶ Mi tipunun zin noroja mi moondo ma timetmeete.
Mi zin wal ta tiwe leembe isu toono ti na, tikazas zin.^s
- ⁷ Mi tikamam sua repiilijana pu ta kembei: “Aa, Yooba ire yam?
Mbulu ta amkamam i, Anutu ki Yakop iute som.”
- ⁸ Niom tina tallijoyom kat! Leyom ngar sa som.
Niom kankaanajoyom. Ŋiizi na kakam kat ngar?^t
- ⁹ Parei, ni ta iur taljoyom na, irao ilej sua tiom som?
Mi ni ta iur motoyom na, irao ire mbulu tiom som?
- ¹⁰ Ni ta ipazalzal zin karkari ta boozomen na, ko ingal motoyom som?
Ni ta ipaute tomtom ta boozomen na, itunu le ngar som?
- ¹¹ Yooba, ni iute ngar turkejan boozomen ta tomtom lenen iurur pa.
Mi ni iute: Ŋgar kizin tana ŋono somjana.^u
- ¹² O Yooba, tomtom ta so nu pazali mi paute i pa sua ku, na ni ko leleene ambai kat.
Pa kampejana ku ko imbotmbot se kini.^v
- ¹³ Wal ta kembei, sombe patanjana sa indeeje zin, na irao tikam ngar booze pa som.
Pa nu itum ko kipiiri zin mi motom pizin ma irao kel naala pa zin wal sananjan ma titoptop sula.
- ¹⁴ Pa Yooba, ni irao ipizil ndemeene pa wal kini na som.

^q 94:1 Ro 12:19 ^r 94:2 Un 18:25; Ibr 12:23; Yems 5:9 ^s 94:6 Kam 22:21+

^t 94:8 Mbo 14:1, 53:1 ^u 94:11 Mbo 139:2; 1Kor 3:20 ^v 94:12 1Kor 11:32; Ibr 12:5

Zin wal ta ni itunu ikam zin ma tiwe lene kek na, ni ko izem zin som.^w

15 Tana ni ko iur zin peeze kan ambaimbaijan be tikam kat peeze mi tipombol mbulu ndeengejana.

Mi wal boozomen ta lenen ngeezengan, nako tipombol mbulu ta kembei.

16 Sombe tomtom tikam ngoobo mbulu pio, na asinj ko ilae tio mi iuulu yo?

Mi sombe zin wal sanangan tingal sua pio, na asinj ko imender pio? Tomtom sa som. Yooba itunu tau.

17 Mibe Yooba iuulu yo som, so karau men mi anmeete mi anbot sula zin meetengan murin.

Zin wal ta timbot lele tana na, tizzo sua mini som.

18 Yooba, indeenge ta anyasipir mabe anjtop pa urlajana tio na, muajana ku ta ikis yo mi ikipiiri yo.

19 Mi indeenge ta kopon rru mi lelen ipata kat na, nu poton lelen ma ambai mini.

20 Zin peeze kan sanangan ta timbutultul se tiirijana muriini kizin mi tiurur tutu ta ipasansaana zin tomtom na, nu gabgaaba zin? Som kat!

21 Wal tana tilup zin mi timbuk sua be tikas zin wal ndeengejan ta len uunu sa isaana som na ma sin kizin ireere.^x

22 Tamen Yooba, ni iwe siiri mboljana pio be anke lela.

Ni iwe ur pio mi imenderkalkaala yo, tana anbot ambai.

23 Mi ni ko ipimiili mbulu sanangan kizin wal tana ma ipasaana zitun. Tana mbulu ta tikam pa wal pakan, nako imiili pizin mi ipun zin ma timetmeete.

Yooba ta Anutu kiti i, ko ipambiriizi zin ma timap ma tila len.

Salmo 95

Tapakur Merere. Mi tozoori pepe.

¹ Kamar ma tapakur Yooba.

Kalajanda isala mi tombo mboe pa ulaaja kiti mboljana raama menmeen ti.

^w 94:14 Ro 11:1+ ^x 94:21 Mt 27:4

- Pa ni ta ipombolmbol ti mi imenderkalkaala iti.
 2 Tamar kat ta kereene uunu mi lelende ambai pini.
 Kaljanda isala mi tombo mboe pakurjana pini raama menmeen ti.^y
- 3 Pa Yooba, ni ta Anutu biibi ŋonoono, mi king biibi ŋonoono.
 Ilip pa merere ta boozomen.^z
- 4 Ni imborro koronj ta boozomen ta irao toono ma ila.
 Toono ta imbot meeleba kat ma ila isala abal ute ngutŋguutunjan na,
 katuunu ta ni.
- 5 Tai mi toono na, koronj kini men tau. Pa ni itunu ta iur zin.
 Mi itunu mburaana ta ikam ma toono raraazajana ipet.
- 6 Kamar tusunj mi tutuundu pa Yooba.
 Telek kumbundu pini mi tapakuri.
 Pa ni ta iur iti.^a
- 7 Ni Anutu kiti ta mataana piti mi imborro iti.
 Mi iti na, sipsip kini tau.^b
 Koozi kelenj kat Yooba kaljaana. Iso ta kembei:
- 8 “Keleŋtut sua pepe. Kokena ŋgar tiom imbol mi kakam zooronjana
 kembei ta mungu tumbuyom bizin tikam su lele bilimjana ki
 Meriba mi Masa na.^c
- 9 Indeeŋe tana, titoombo mburonj.
 Pa nio aŋbelmbel uraata bibip pizin, mi zin tire kat mburonj pa
 matan.
 Tamen tinoknok zooronjana, mi tikam kinkiini be tire mini.^d
- 10 Tabe tikam ma lelenj pizin risa som pa ndaama tomtooru.
 Mi aŋso pizin ta kembei: ‘Wal tina, tiute zaala tio som,
 mi gorgori lenen imbotmbot molo pio.’^e
- 11 Tana keteŋ malmal pizin, mi aŋbuk sua mbolonjana, mi aŋpombol ma
 imbol kat.
 Sua ta kembei:
 ‘Ŋonoono kat. Toono ta aŋur pizin be tila ma keten su mi timbot
 ambai pa na, zin ko tirao be tilela na som. Som kat!’^f

Salmo 96

Merere, ni king biibi ŋonoono. Tana koronj ta boozomen bela tipakuri

1 Kombo mboe poponjana pa Yooba!

^y 95:2 Ep 5:19 ^z 95:3 Mbo 47:2, 48:1 ^a 95:6 Pil 2:10 ^b 95:7 Kam 23:21; Mbo 23:1

^c 95:8 Kam 17:7; Ibr 3:7+, 4:7 ^d 95:9 1Kor 10:9 ^e 95:10 Nam 14:34 ^f 95:11 Ibr 3:7-18

Niom tomtom ta karao pa toono ta boozomen na, kombo mboe pa Yooba.^g

2 Kombo mboe pini mi kapakur zaana pa kamperjana kini.

Aigule ta boozomen kozzoyaryaara uruunu ambaijana pa uraata biibi ta ni ikamam be iuulu iti.^h

3 Kosoyaara zaana biibi pizin karkari ta boozomen.

Koso zin tomtom ta munjaana men pa uraata kini bibip ta ipa ndel kat.ⁱ

4 Pa Yooba, ni ta biibi jonoono. Tanata tiwidit uruunu ma isala kor kat.

Ni ilip pa merere ta boozomen. Tana iti tomototo i mi teleglej la kaljaana.

5 Zin karkari, merere kizin ta boozomen na, pakaamjan men.

Mi Yooba, ni Anutu jonoono ta iur saamba raama ka koronj ta boozomen.^j

6 Ni zaanaana mi king biibi jonoono. Mi ni mbura keskeezjana mi ndabokjana kat.

Sombe telela urum kini mi tombot su kereene uunu, to tikilaala ta kembei.

7 Tana niom karkari ta boozomen, kapakur Yooba.

Kewe kwoono mi kapakuri pa zaana biibi mi mburaana.

8 Kapakuri pa zaana biibi kat.

Mi kelela urum kini raama patoronjana tiom be kakam pini.

9 Kelek kumbuyom mi kutuundu pa Yooba. Pa ni potomjana mi ndabokjana kat.

Tana niom tomtom ta karao pa toono ta boozomen na, sombe kombot su kereene uunu, na kokoto ituyom, mi komoto i mi kelej la kaljaana.

10 Koso ma irao karkari ta boozomen ta kembei: “Yooba, ni king biibi jonoono ta ikamam peeze pa koronj ta munjaana men!

Mungu ni iur toono ma uunu imbol kat. Tana kosa sa irao be ikam toono ma imuzik mini na som.

Mi ni ko itiiri zin karkari ta boozomen mi iur kadoono pizin. Mi kadoono tabe ikam pizin i, ko indeeje men.^k

11 Niom koronj ta kombot saamba mi toono na, niom ta boozomen leleyom ambai mi menmeen yom.

^g 96:1 Mbo 98:1; Tur 5:9 ^h 96:2 Lu 2:30 ⁱ 96:3 Mt 28:19 ^j 96:5 Un 1:1; 1Kor 8:4+

^k 96:10 Mbo 97:1

- Mi tai ramaki ka koron̄ matakina ta boozomen tomini, kal̄joyom isala ma biibi kat.^l
- 12 Mi mokleene ramaki koron̄ ta tindomdom pa, mi ke boozomen ta timbotmbot su leleene na, kozo kamap ma kal̄joyom isala ma biibi, mi menmeen yom isu kereene uunu.
- 13 Pa ingi be Yooba imar. Ni ko imar mi ikam peeze pa zin tomtom ta timbotmbot toono na, mi ito sua kini mi iurpe patajana kizin. Ni ko itiiri zin karkari, mi iur kadoono ndeeɽɽana pizin.^m

Salmo 97

Merere, ni king biibi ɽonoono ta ilip pa merere ta boozomen

- 1 Yooba, ni king biibi ɽonoono ta ikamam peeze pa koron̄ ta mun̄aana men. Tana niom tomtom ta karao pa toono ta boozomen na, leleyom ambai. Mi niom mutumutu ta mun̄aana men ta karao pa tai na, menmeen yom.ⁿ
- 2 Yooba isombe iswe itunu, na imbotmbot lela miiri tieene gabgap̄ana mi imar. Peeze kini, ina imender se mbulu kini ndeeɽɽana. Pa ni imendernder pizin tomtom mi iurpewe patajana kizin.^o
- 3 You kini imuɽmuungu pini, mi ikanan ka koi bizin ma timap lup.
- 4 Ni ikamam ma lele ikimitmit, mi lolo kini iwenweene. Tabe toono ire, to itortoori kembei moori ta ikamam be ipeebe i.
- 5 Yooba, ni biibi ta imborro toono ta boozomen. Sombe imar igarau na, you kini innen̄ zin abal ma tirereere kembei ta yok ma tila len.^p
- 6 Koron̄ ta timbotmbot sala maɽaanaɽana na, tizzoyaryaara mbulu kini ndeeɽɽana. Mi karkari ta boozomen tire mburaana mi mbulu kini ndabokbok̄an ta zaana biibi pa i.
- 7 Tana zin wal ta so timbesmbeeze pa merere pakaam̄an mi nin zze pa ke teet̄an ta koron̄ ɽonoono som na, Yooba ikam zin ma kan mian̄.

^l 96:11 Tur 12:12 ^m 96:13 1̄go 17:31 ⁿ 97:1 Kam 15:18; Mbo 93:1 ^o 97:2 Kam 19:16+
^p 97:5 Mbo 46:2,6

Pa mburaana ilip pa merere ta boozomen.
Tana wal tana merere kizin tilek kumbun pini tomini.

8 O Yooba, nu mendernder pizin tomtom mi uluulu zin pa patanana kizin.

Tana zin wal ki Sion tilej urum na, lenen ambai kat.
Mi kar ta boozomen ki Yudea menmeen zin.

9 Pa Yooba, nu ta Anutu kor kana kat. Nu mborro toono ta boozomen, mi lip kat pa merere ta munjaana men.

10 Niom wal ta kuur leleyom pa Yooba na, kuur koi pa mbulu sananjanana.

Pa wal kini ta tiurur lenen pini mi titoto mbulu kini na, ni iporoukalkaala zin, mi itatkewe zin la wal sananjan naman.

11 Mi iurur mat pizin wal ndeejejan.

Mi zin wal ta lenen ngeezejan na, ni ikamam zin ma menmeen zin biibi.

12 O niom wal ndeejejoyom, menmeen yom pa Yooba!
Leleyom ambai pini mi kapakur zaana potomjana!^q

Salmo 98

Merere, ni king biibi nonono ta iporou ma ilip kek

1 Kombo mboe poponana pa Yooba!

Pa ni ikamam uraata ta ipa ndel kat.

Ni iporou pa namaana mburaananana ta potomjana i ma ilip pa ka koi bizin kek.^r

2 Yooba iswe mburaana biibi mi ikamke iti.

Iswe mbulu kini ndeejejan pizin karkari ma tire kat kek.^s

3 Ni mataana ingalngal sua ta ni imbuk pizin Israel na, mi iurur lelene pizin mi imujanai zin.

Uraata biibi ta Anutu kiti ikam piti bekena ikamke iti na, zin tomtom ta tirao pa toono ta boozomen tire kek.

4 Niom toono ta boozomen, leleyom ambai pa Yooba mi koyotyoto pini.

Menmeen yom pini mi kapakuri pa mboe.

5 Kese kombom mi kombo mboe pakurjana pa Yooba!

Kupun gita mi kiwit uruunu!

^q 97:12 Pil 4:21 ^r 98:1 Kam 15:6; Lu 1:51 ^s 98:2 Lu 2:30

- ⁶ Menmeen yom, mi kiwi twiiri, mi kaljoyom isala mi kapakur Yooba.
Pa ni ta king biibi ŋonoono.
- ⁷ Tai ramaki koronj boozomen ta timbotmbot lela na, ko kaljan isala
mi tipakur Yooba.
Mi toono ramaki zin tomtom ta timbotmbot pa na, ta kembena.
Kaljan ko isala mi tipakuri.
- ⁸ Mi yok ta boozomen ko tipespeeze naman pini.
Mi abalabal ta boozomen ko tilup kwon, mi kaljan isala ma tipakuri
isu kereene uunu.
- ⁹ Pa ingi be Yooba imar i.
Ni kola imar mi iur kadoono pizin tomtom irao toono ta boozomen.
Mi kadoono tabe ikam pizin i, ko indeeje men.^t

Salmo 99

Merere, ni king potomjana

- ¹ Yooba, ni king biibi ŋonoono ta ikamam peeze pa koronj ta
munjaana men.
Tana niom karkari ta boozomen komoto i mi kelej la kaljaana.
Ni mbuleene se muriini peeze kana ta imbotmbot la zin ajela
mboljan begen na.
Mi toono ire i na, imurur mi ikam katkat.
- ² Yooba, kar kini ta Sion. Mi ni biibi kat.
Ilip pizin karkari ta boozomen.
- ³ Yooba, nu ta biibi ŋonoono. Mi mburom na, ilip kat. Tana tomtom
timototo u.
Tomtom ta munjaana men ko tipakur zom potomjana.^u
- ⁴ Mi nu king mbolkenkenjom, mi lelem pa mbulu ndeejenjana ilip.
Tutu ta ipombolmbol mbulu ndeejenjana na, nu swe pizin popojana
ki Yakop, mi tikiskis ma imbol pizin.
Mi nu kamam mbulu ndeejenjan pizin mi urpewe patanjaana kizin.
- ⁵ Tana kapakur Yooba ta Anutu kiti na.
Kamar koloujana pa muriini peeze kana, mi kelek kumbuyom pini.
Pa ni potomjana. Mbulu kini ipa ndel kat.
- ⁶ Mungu Mose mi Aron zijan wal pakan tikamam patoronjana pini.

^t 98:9 Mbo 96:10; Ŋgo 17:31 ^u 99:3 Tur 4:8

Mi Samuel, ni izuzuzun pini.

Wal tel tana titajroro Yooba be iuulu zin Israel, mi ni ileŋ kaljan.^ʋ

⁷ Ni imbot lela miiri tieene mi iso zin pa tutu kini.

Tutu tana iso zin pa zaala tabe ziŋan Anutu tiparlup zin ma tiwe tamen.

Mi zin matan ingalŋgal tutu tana mi tutu pakan ta ni iur pizin na, mi titoto.^w

⁸ O Yooba, Anutu tiam, nu leŋleŋ sunŋana kizin Israel, mi zzwe muŋaiŋana ku pizin mi rekreege sanaana kizin.

Tamen mbulu ta tikamam ŋoobo na, nu urur kadoono pa tomini.^x

⁹ Kapakur Yooba Anutu kiti zaana,
mi kuzuzun pini isu abal kini potomŋana.
Pa Yooba Anutu kiti, ni potomŋana.

Salmo 100

Tembeeze pa Merere raama lelende ambai

Mboe tabe tapakur Anutu pa i

¹ Niom karkari ta karao pa toono ma ila na, kalŋoyom isala mi menmeen yom pa Yooba!

² Kembeeze pini raama leleyom ambai.

Kamar kereene uunu, mi kombo mboe raama menmeen yom.

³ Mi kuute kat ta kembei: Yooba, ni ta Anutu ŋonoono.

Ni iur iti, mi ikam ti ma tewe lene kek.

Iti sipsip kini tau. Tana ni mataana piti mi imborro iti.

⁴ Kapaŋuru urum kini kwoono mi leleyom ambai pini.

Kombo mboe pini mi kapakuri.

Leleyom ambai pini mi kiwit uruunu pa kampeŋana kini.

⁵ Pa Yooba, ni ambaiŋana.

Ni ko iurur lelene pa wal kini mi imuŋaiŋai zin ma alok.

Mi mataana ingalŋgal sua kini mbukŋana, mi iseŋge iseŋge ma ila.

^ʋ 99:6 Kam 4:15; 1Sam 7:9 ^w 99:7 Kam 19:9, 33:9 ^x 99:8 Kam 34:6+

Salmo 101

Sugņana ki king ambaiņana ta itoto Anutu leleene

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, nio aņkam űgar pa mbulu ku, tana aņtooro mboe ti bekenā
aņbo mi aņpakuru pa.
Pa nu toto sua ku mbukņana mi urur lelem pa wal ku, mi kamam
mbulu ndeeņeņana men
- 2 Mi zaala ku na, ndabokņana kat.
Tanata leleņ ambai pu mi aņtooro mboe ti.
Mi űiizi na mar uulu yo?
Pa nio aņkamam mbulu űgeezeņana men lela ruumu tio.
Mi peeze ta aņkamam, ina indeņdeeņe men.
- 3 Nio aņyok be koronį sananņana sa imbot su kereņ uunu na
som.
Mi zin wal ta tipaņobņoobo pa zaala ku na, nio aņurur koi pizin mi
aņzirziiri zin ma tila len.
Kokena tikeske yo pa mbulu kizin sananņana.
- 4 Zin wal ta lelen bok pa űgar pakaamņana na, aņzirziiri zin ma
timbotmbot molo pio.
Mi zin wal sananņan na, aņgabgaaba zin som.
- 5 Zin wal ta tingalņgal sorok sua pizin tomtom na, aņkazas zin bekenā
aņpumun kwon.
Mi zin wal ta tipakurkur zitun mi tikamam be tiwe bibip na, leleņ
be tigarau yo risa som.
- 6 Mi zin wal ki toono ti ta titoto zaala ku mi tizzo sua
ņonoono na, motoņ pizin, mi aņkamam zin ma timbotmbot
raama yo.
Zin wal ta tipa pai kizin ma iņgeeze men na, zin ta tiwe mbesoonį
tio mi tiuluulu yo pa uraata.
- 7 Tamen zin wal ta tikamam mbulu pakaamņana na, irao timbot lela
ruumu tio na som.
Pa zin wal ta tizzo sua pakaamņana na, aņzirziiri zin ma timbot
molo pio.
- 8 Aigule ta boozomen, zonį ise na, aņkazas zin wal sananņan ta
timbotmbot toono ti, bekenā aņpumun kwon.
Zin wal ta tikamam mbulu sananņana na, aņzirziiri zin pa Yooba
kar kini ma timap ma tila len.^y

^y 101:8 Ro 13:4

Salmo 102

Nangaj ta itanjoro Merere mi iswe urlajana kini

*Ingi sunjana ki tomtom ta patajana indeeni mi
mburaana imap, tana itanjoro Yooba be iuuli*

- 1 O Yooba, ingi tinjiizi tio ima ku.
Lej sunjana tio ti mi uulu yo.
- 2 Pa nio anjbotmbot lela patajana biibi leleene.
Tana pingis motom pio pepe.
Sombe anjanjoro u na,
ngun taljom pio, mi loja mar mi uulu yo.
- 3 Nio ingi be anmeete ma ajla lej i.
Nio kembei you ka koi ta ikam buk ma ise, mi imbiriizi ma imap.
Kulij ibayou kat, mi tiroj ta boozomen iyoyou.
- 4 Nio kembei mbutmbuutu ta zoj ikan ma imetmeete.
Mi lelej pa kini kanjana mini som.
- 5 Tana anyakyak men,
mi kulij isu ma ankonjon.
- 6 Ingi anyamaana kembei ta ituj tamen kat. Nio kembei man ta
itababaaba sorok pa lele bilimjana.
Beso ila ma ire kar mungujana sa ta tomtom tizem ma imborene
sorok, to ila ma imbotmbot pa.
- 7 Tana nio kembei man ta itutamengana imbotmbot sala ruumu
uteene.
Mberj na, ankenne kat som.
- 8 Zoj ise ma ila zoj isula na, konj koi bizin tirepilpiili yo mi
tizenzeenge pio.
Mi sombe tisuj sosor pa tomtom sa, na tiwatwaata nio zoj mi tiso
pu be pasaana tomtom tana kembei ta kam pio i.
- 9-10 Nu lelem bayou pio, mi ketem malmaljana ku ikam kat yo.
Mi kam yo, mi piri yo lae kembei musmuuzu.
Tana you ka kokou, ta iwe konj kini be anjan,
mi anwinin yok raama motoj luluunu.
- 11 Ingi swonj igarau be imap, kembei ta zoj isula i.
Mi mburoj izzu kembei mbutmbuutu ta zoj ikan ma imelle.
- 12 Tamen Yooba, nu ko mbutultul se murim peeze kana ma alok.
Mi zin wal popojan tabe tipet pa kaimer i, nako matan ingalgal
zom, mi tizunzuj pu, mi iseenge iseenge ma ila.
- 13 Nu ko lelem isaana pa kar Sion mi kam mbulu sa be uuli.

- Pa nol tabe muḡai i mi urpe i mini, ta imar igarau kek.
- 14 Ḥonoono, tireege kar Sion ma borok su lene lup. Mi tipiri ruumu
tirontiron mi kan koronḡanḡan ta boozomen ma timbot leḡaleḡa.
Tamen zin mbesoonḡo ku lenen pa kar tana ilip. Tabe tire ma lenen
isaana kat.
- 15-16 Mi Yooba kola ipamender kar Sion mini,
mi iswe itunu raama mburaana mi zaana biibi.
Tona zin karkari ta boozomen ziḡan king kizin ko tikilaala
mburaana mi zaana biibi,
mi timoto i mi tilek kumbun pini.
- 17 Pa zin wal kini ta timbot ḡoobo na, ni irao itit zin na som. Kola ileḡ
sunḡana kizin mi iuulu zin.
- 18 Yooba isombe ipiyooto uraata kini poponḡana, mi iuulu zin wal kini
ma timbot ambai mini, nako tibeede uraata tana ise ro.
Naso zin wal poponḡan tabe tipet pa kaimer i, tiute mi tipakuri pa.
- 19 Yooba imbotmbot lele kini potomḡana ta kor a, mi mataana isu. Ni
imbotmbot saamba, mi irre su pizin tomtom.
- 20 Mi zin wal ta timbot ḡoobo la kan koi bizin naman mi
tikaranesḡeeze na,
ni ko ileḡ tiḡiizi kizin mi itatke zin pa meeteḡana.
- 21-22 Tana kaimer zin karkari ziḡan zin king kizin ko timar
ma tilup zin su Yerusalem be tizunḡun pa Yooba.
Mi ko tizzoyaryaara zaana biibi,
mi tipakurkuri sala abal Sion.
- 23 Nio ti aḡwe kolman zen. Mi inḡi Yooba ikoto yo mi ipun yo ma
mburonḡ imap.
Ni ipemet mbotḡana tio ma swonḡ igarau kek.
- 24 Tana aḡso pini ma aḡso:
“O Anutu tio, tatke yo pa toono ti pepe. Pa aḡwe kolman zen!
Mi nu na, mbotḡana ku iseḡḡe iseḡḡe ma ila.
- 25 Yooba, muḡu kat nu ur toono ma uunu imbol kat.
Mi saamba tomini, ina nomom muriini.^z
- 26-27 Tamen kaimer saamba mi toono ko tisaana kembei kawaala
pasaana.
Tana nu ko lek zin ma timap ma tila len,
mi pekel zin pa saamba mi toono poponḡan.

^z 102:25 Un 1:1; Ibr 1:10+

Tamen nu na, mbotmbot men ta kembei.

Tortooru som, mi rao map na som.^a

- ²⁸ Mi niam mbesoonjo ku na, nu ko mboro lutuyam bizin ma timbot ambai.
Mi popojana kizin tomini, nu ko motom pizin ma timbot ambai su
kerem uunu, mi iseenge iseenge ma ila.”

Salmo 103

Tapakur Merere pa kampejana mi mujaigana kini

Mboe ki Dabit

- ¹ Lelej ko imap ipakur Yooba pa kampejana kini.
Ŋonoono kat, lelej, mburoŋ, mi koronjoŋ ta boozomen ko imap
ipakur Anutu tio zaana.
Pa ni potomjana! Mbulu kini ipa ndel kat.
- ² Lelej ko imap ipakur Yooba pa kampejana kini.
Mi mbulu boozomen ta ni ikamam be iulu yo na, irao motoŋ
mbelele na som.
- ³ Ni irekreege sanaana tio ta boozomen,
mi iurpewe mete tio ta munjana men.^b
- ⁴ Mi itatkewe yo pa meetejana.
Mi ikampewe yo biibi kat, mi iurur leleene pio mi imujaigai yo.
- ⁵ Ni ipomosmoozo yo pa koron ambaimbaijan matakija, tana ikam
yo ma aŋbot ambai kat.
Mi ipombolmbol yo ma mburoŋ imilmiili mini kembei ta nangan
kaibiim. Tana aŋbol ma aŋbotmbot kembei ta manmboŋ.^c
- ⁶ Mbulu ta Yooba ikamam, ina indendeege men.
Zin wal ta so tomtom tikamam patajana pizin mi tikototo zin na, ni
imendernder pizin mi iuluulu zin pa patajana kizin.^d
- ⁷ Muŋgu, ni iswe zaala kini pa Mose,
mi ikam uraata bibip ila zin Israel matan ma tire kat.
- ⁸ Yooba, ni leleene izanzaana pizin mbesoonjo kini, mi imujaigai zin
mi ikampewe zin.
Ni keteene malmal karau som.
Mi itoto sua kini mbukjana mi iurur kat leleene pa wal kini.^e
- ⁹ Ŋonoono, ni keteene malmal pa sanaana kiti mi iyamyamba iti pa.

^a 102:26-27 Mt 24:35; Ibr 13:8; 2Pe 3:7+; Yems 1:17; Tur 20:11 ^b 103:3 Kam 15:26, 34:7;
Mbo 32:1+; 1Pe 2:24; 1Yo 1:9 ^c 103:5 2Kor 4:16 ^d 103:6 Lu 4:18 ^e 103:8 Kam 34:6

- Tamen kete malmalɣana kini ko imbotmbot ma alok na som.
- 10 Mbulu ta takamam ɲoobo na, ni irao iŋgal kat matanda pa.
Tamen ikamam ta kembei som. Imuɲaiŋai iti, mi ipokotkot kat sanaana kiti som.^f
- 11 Muɲaiŋana ta Yooba izzwe pizin wal ta timototo i mi tileŋleŋ la kalɲaana na,
isala ta kor a, kembei saamba imbot kor kat pa toono.^g
- 12 Kere. Lele pakaana ta zoŋ izze pa i, mi pakaana ta zoŋ izulla pa i,
tipargarau zin? Som. Timbot molo kat.
Mi Yooba ikamam pa sanaana kiti ta kembena. Izirziiri ma ila imbot molo kat piti.
- 13 Zin wal ta timototo Yooba mi tiurur lenen pini na,
ni leleene izanzaana pizin kembei ta pikin taman bizin lenen izanzaana pizin.^h
- 14 Pa ni itunu ta imbuuzu iti.
Tana mataana iŋgalŋgal ta kembei: Iti tomtom toono kanda na, ululu men.ⁱ
- 15 Mbotɲana ta takam su toono ti na, molo som. Tombot rimen mi tamap.
Iti kembei ta manman pwoono. Sombe zoŋ ise, na ipeeke. Mi so ila rorou, na imelle.
- 16 Mi sombe miiri iwilaala,
na itop su toono ma muriini bilim.
- 17-18 Tamen zin wal tau timototo Yooba mi tileŋleŋ la kalɲaana na,
ni ko iurur leleene pizin mi imuɲaiŋai zin, mi iseŋge iseŋge ma ila.
Mi ni ko imendernder pa popoɲana kizin mi iuluulu zin pa patɲana kizin.
Tana zin wal tau titoto sua ta ziɲan Anutu timbuk na, mi tiurpe tutu kini mi titoto ka mbulu na,
ni ko iurur leleene pizin ma alok.^j
- 19 Yooba iur muriini peeze kana isu saamba.
Ni king biibi ta ikamam peeze pa koron ta boozomen.
- 20 Tana niom aɲela mbolkeŋkeŋɲoyom ki Yooba, kamap ma kapakuri.
Niom aɲela ta kelenleŋ la kalɲaana mi kototo sua kini na, kiwit uruunu!
- 21 Mi niom malmal koyom ki kar saamba ta kembesmbeeze pini mi kototo kat leleene na, ta kembena.

^f 103:10 Ro 6:23 ^g 103:11 Mbo 57:10; Ep 3:18 ^h 103:13 Yesa 63:16, 64:8+

ⁱ 103:14 Un 2:7, 3:18; Mbo 139:13+ ^j 103:17-18 Kam 20:6; Lu 1:50

Kiwit uruunu ma isala kor!

²² Niom koronj ta Yooba iur yom ma karao pa toono na, kamap ma kapakuri.

Pa ni biibi tiom mi ikamam peeze piom.

Mi nio ta kembena. Lelej ko imap ipakur Yooba pa kampejana kini.

Salmo 104

Tapakur Merere. Pa ni ta iur saamba mi toono

¹⁻² Lelej ko imap ipakur Yooba pa kampejana kini.

O Yooba, Anutu tio, nu ta biibi nonoono.

Mburom mi azunja ku, ramaki mbulu boozomen ta zom biibi pa i, ina iliu u ma iwe kembei ta mburu pu.

Munju kat, nu ur saamba ma iwe kembei sajarai ta begeene ila molo na, bekena mbotmbot pa.^k

³ Mi ur murim ise yok kor kana nwaana.

Mi miiri tieene, ta iwe lem karis be zze.

Tana miiri ikwarra u mi wwa pa magaanajana.

⁴ Nu ngongo miiri ma ilala be ikam uraata ku.

Mi lolo ta iwenweene mi ikamam ma you iwedet, ta iwe lem mbesoogo.^l

⁵ Munju nu ur toono ma imbot se uunu ta mboljana kat. Tana irao imuzik na som.

⁶ Mi nu kam ma tai ilol toono mi zin abal ma timap.^m

⁷ To manga mi kaljom isala ma yaamba tai. Tabe iko pa toono.

Pa kaljom na, mburaana biibi, kembei ta lele ikuruj i.

Tana tai ilej to, karau men mi iyaaru ma isula imbot muriini, mi toono raraazajana ipet.

⁸ Tai iyaaru ma isula na, izem toono mi abalabal ta boozomen ma timbot mat.

Mi yok rereerejan tipet ma tila tizulla lele ngoloobogan.

Pa ina murin ta nu ur pizin be timbotmbot pa.

⁹ Mi nu ur mbut pa tai mi toono. Mbut tana, tai irao imolo na som.

Tana tai ko irao izooro mi ilol toono mini na som.ⁿ

¹⁰ Nu ta kamam yok mbukmbukjan ma tiwedet pa abal zilhanziljan, mi tirereere ma tizulla pa lele ngoloobogan.

^k 104:1-2 1Tim 6:16 ^l 104:4 Ibr 1:7 ^m 104:6 Un 7:19 ⁿ 104:9 Un 9:15

- 11 Yok tana timbotmbot be zin buzur su kan ta boozomen tiwin.
 Mi zin dojki saŋsaŋŋan ta miri zin na, zin tomini tiwin ma tirao.
- 12 Mi ke ta timendernder la yok kezenkezen na,
 man tiwwo len ŋgini sala be timbotmbot pa mi titanŋaŋ.
- 13 Nu mbotmbot murim ta kor a, mi kamam yaŋ ma izzu beken a
 pembedsbeeze zin abal.
 Mi uraata ku tana ikamam ma toono ipiyotyooto koron
 ambaimbaiŋan boozomen.
- 14 Nu kamam mbutmbuutu ma ize beken a zin mbili tikanan.
 Mi ur koron pakan pa niam tomtom be ampaaza ma iwe koyam kini.^o
- 15 Nu ur koyam baen be ampaaza mi amwin ma leleyam ambai.
 Mi kam ke olib piam, beken a amkam ka ŋgere, mi amsuulu yam pa
 ma ruŋguyam ambai.
 Mi ur koyam kini beken a amkan ma ipombol yam.
- 16 Yooba, nu motom iŋgalŋgal ke ku bibip ta timbotmbot Lebanon na,
 mi kamam yaŋ ma izzu pizin. Tabe tise ma tiwe bibip.
 Ke tana, nu itum ta paaza zin.
- 17 Ke tana namannaman na, man tiwwo len ŋgini isala.
 Mi utenuten na, tiwe man kokomo murin.
- 18 Zin abal ta uten mololo na, mekmek saŋsaŋŋan timbotmbot sala.
 Mi moozo tikewe lela toono sumbunsumbun ta timbotmbot dogo
 zilŋanzilŋan na.
- 19 Nu ta ur puulu beken a iwe seŋgaan pa ndaama.
 Mi zoŋ ta ur, ina iute nol tabe ise, mi nol tabe isula.
- 20 Mbeŋ na, nu kamam ma lele zugut,
 beken a koron su kan tipa.
- 21 Tana laion kaŋan izalla mi tiwwo pa mbeŋ
 ma tirru kan buzur ta nu itum ur pizin na.
- 22 Mi sombe zoŋ ise, na timilmiili
 ma tilala mini murin, mi tikenne lela.
- 23 Tonabe tomtom kadoono tiyotyooto pa ruumu kizin,
 mi tilala ma tikamam uraata kizin ma irao zoŋ isula.^p
- 24 O Yooba, nu ur koron matakiŋa boozo.
 Mi koron boozomen ta nu ur na, ina tiswe kembei ŋgar ku biibi kat.
 Toono ti bok pa koron munŋaana ka tieene ta ur zin na.
- 25 Mi nio aŋkam ŋgar pa tai tomini. Ina biibi kat.

^o 104:14 Un 1:11; Mbo 147:8 ^p 104:23 2Tes 3:10+

Mi koronj bibip mi munmun matakaŋa ta timbotmbot sula.
Tinin zin na tarao som.

26 Woŋgo tikowo pa tai.

Mi Lebiatan, koronj zazaŋana ŋonoono ta muŋgu uri na, ta
imbotmbot tai leleene mi izogzoogo lele.

27 Koronj ta munŋaana men tana, sombe petel zin,
na tiurur matan pu be kam kan kini.

28 Nu mborro zin, tanata tikanan kan kini.

Itum nomom, ta ipututu zin pa koronj ambaimbaiŋan ma kopon
bok.⁹

29 Mi sombe turke motom pizin,
na tiseŋeŋe ma tiru zalan.

Mi sombe kiskis zin som mi tatke bubuŋan pizin,
to timetmeete ma tiwe toono mini.

30 Zin buzur mi koronj matakaŋa ta timbotmbot su toono na, Bubunjom
ta ipiyotyooto popoŋana kizin ma tiwedet.

Gorgori nu kamam uraata,
tana popoŋana kizin iwedet su toono.

31 Yooba zaana biibi, ramaki mburaana mi azuŋka kini ko imbotmbot
ma alok.

Mi ni ko leleene ambai pa uraata boozomen ta itunu namaana
ikamam na.

32 Ni mburaana biibi kat. Sombe mataana isu pa toono risa, na
yeŋyeŋge itok toono.

Mi sombe iteege su pa zin abal, na you imanŋa raama ka koi.

33 Tana mazwaana ta so aŋbot motonj yaryaara na, kalŋonj ko izalla mi
aŋbombo mboe pa Yooba.

Ko leleŋ ambai pa Anutu tio, mi aŋpakurkuri pa mboe ma irao
meetanana tio.

34 Nio menmeen yo biibi pa Yooba.

Mi aŋsuŋi be ipazal ŋgar ta imbot la leleŋ i mi mboe tio ma irao pa
itunu leleene.

35 Mi wal sananŋan mi wal zorzooroŋan na, leleŋ be ni ipambiriizi zin
pa toono ma timap kat.

Leleŋ be kizin tasa imbot mini pepe.

Leleŋ ko imap ipakur Yooba!

Haleluya!

⁹ 104:28 Mt 6:26

Salmo 105

Merere mataana ingalɨgal sua ta ni imbuk pizin Israel

- ¹ Leleyom ambai pa Yooba, mi kosoyaara zaana biibi.
Koso uraata kini bibip ila zin karkari mazwan beken a zin tiute.
- ² Kombo mboe pini mi kapakuri.
Kipit mbol pa uraata kini ndabokbokɨan boozomen ta ipa ndel kat.
- ³ Yooba, ni zaana potomɨjana. Tana iti nindi se pini mi tapakuri!
Zin wal ta so tikam kinkiini be tiute i mi timbot kolouɨjana pini,
nako len ambai kat mi menmeen zin.
- ⁴ Kuur motoyom pa Yooba mi kusurɨ be ipombol yom pa itunu mburaana.
Kakam kinkiini be kuute kati mi kombot kolouɨjana pini. Naso ni imbotmbot raama yom totomen.^r
- ⁵⁻⁶ Niom popoɨjana ki Abaraam ta mbesooɨo kini na,
niom popoɨjana ki Yakop ta Anutu ipeikat yom na,
motoyom ingalɨgal uraata mi mos bibip ta ni ikam na. Uraata kini tana ipa ndel kat.
Mi kadoono ta ni iur pa kanda koi bizin na, motoyom mbeleele pepe.
- ⁷ Ni Yooba, Anutu kiti tau.
Kadoono ta ni iurur pa kanda koi bizin na, uruunu ila ma irao toono ta boozomen.
- ⁸ Ko mataana ingalɨgal sua kini mbukɨjana mi itoto ma alok.
Tomtom tipepeebe len kelɨan, mi iseɨnge iseɨnge ma ila. Mi sua ta ni itunu iur na, ta kembena. Ko imbol ma imbotmbot ma alok.^s
- ⁹ Muɨgu ni imbuk sua pa Abaraam be ziru tiparlup zin ma tiwe tamen.
To ikam sua raraate men pa Isak, mi ipombol ma imbol kat.^t
- ¹⁰⁻¹¹ To ikam sua mbukɨjana tana pa Yakop,
mi ipombol mini ma iso sua tana ko imbol ma imbotmbot ma alok.
Mi iso pa Yakop ta kembei: “Nio ko aɨkam toono Kanaan ma iwe lem.
Mi toono tana ko iwe matamur pa popoɨjana ku, be timbotmbot pa, mi iseɨnge iseɨnge ma ila.”^u
- ¹² Indeeɨe tana, zin wal boozoɨan som.
Wal rimen ɨonoono. Mi tiwe leembe men su toono tana.
- ¹³ Tana timbot ri isu lele ta, to tizem mi tila lele toro.

^r 105:4 Yo 17:3 ^s 105:8 Mbo 106:45, 111:5 ^t 105:9 Un 15:18, 17:2+, 26:3; Lu 1:54+;
Ibr 6:14+ ^u 105:10-11 Un 28:13+, 35:12

Tila tipet ki king ta mi timbot raami, to tizemi mi tila tipet ki king toro. Ta kembei men mi tiwwa.

14-15 Mi Anutu, ni mataana pizin. Tana iyok pa wal sa be tikoto zin mi tipasaana zin na som.

Mi ikam ngalseki pa king pakan ma iso pizin ta kembei:

“Zin wal ta ituj aŋpeikat zin mi aŋur zin be tikam uraata tio na, kumbuulu zin pepe.

Pa zin tiwe nio kwonj. Tana kapasaana zin pepe.”^v

16 To Yooba ikam ma peteele ipet pa toono Kanaan.

Tabe Yakop bizin tirao be tindeeŋe kan kini sa som.

17 Mi ni iŋgo tomtom kizin ta, zaana Yosep ma imuŋgu pizin.

Ni, tikam mburooŋo pini ma iwe mbesooŋo sorok pizin Aikuptu.^w

18 Mi zin Aikuptu kan tiuri lela ruumu sanaana, mi tikam sen ila ŋgureene mi timbit la kumbuunu.

Tana ni ire yoyouŋana ma isaana kat.^x

19 Imbotmbot ta kembei ma irao iso zin Aikuptu kan pa mbulu tabe ipet pizin i, mi sua kini tana iur ŋonoono.

Tana sua ta Yooba ikam pini na, iswe Yosep kembei ni le uunu sa som, mi mbulu kini iŋgeeze men.

20 To king ki Aikuptu ta ikamam peeze pizin wal boozomen na, iur sua be tiputke Yosep,

mi tizemi ma iyooto pa ruumu sanaana.^y

21 Mi iuri be imboro ruumu kini biibi,

mibe ikam peeze pa koronj kini ta boozomen.^z

22 Tana Yosep iwe biibi pizin wal ta timuŋmuuŋgu pa uraata ki king na, mi ipazalzal zin.

Mi zin wal ta tiuluulu king pa ŋgar na, ni ipaute zin pa ŋgar ambaiŋana.

23 Ina zaala tina ta zin Israel tisula Aikuptu.

Tana popoŋana ki Yakop tiwe leembe pa wal ki Ham toono kizin.^a

24 Mi Yooba ipombolmbol wal kini, ma timasak ma tiwe booze kat.

Tabe mburan ilip pa zin kartu.^b

25 To itooro ŋgar kizin Aikuptu ma tiwe wal kini kan koi.

Tana tiru zaala be tipakaam zin mbesooŋo ki Anutu mi tikam patajana pizin.

26 To Yooba iŋgo mbesooŋo kini Mose ziru Aron ma tisula Aikuptu.

^v 105:14-15 Un 12:17, 20:3+ ^w 105:17 Un 37:27+, 45:5 ^x 105:18 Un 39:20

^y 105:20 Un 41:14 ^z 105:21 Un 41:40 ^a 105:23 Un 46:1+ ^b 105:24 Kam 1:7

Aron tana, Yooba itunu ipeikati.^c

27 Mi ziru tiwe Yooba kwoono mi tiso zin Aikuptu kan pa mos bibip mi uraata mburanjan tabe Yooba ikam la mazwan i. Uraata tana ipa ndel kat.^d

28 Yooba ikam ma zugut mandin ipet pa toono kizin Aikuptu.
Pa zin tizooro la kaljaana tau.^e

29 Mi itooro yok kizin ma tiwe sin.
Tabe ye kizin ta boozomen timetmeete lup.^f

30 Mi ikam ma lele kizin bok pa ngeu.
Ruumu leleene boozomen ta zin peeze kan kizin Aikuptu tikenne pa na, ina tomini ngeu tilela ma bok.^g

31 Mi Yooba iur sua, to mberommerom ramaki munjingin dudut ma timar,
mi tirao pa toono kizin Aikuptu.^h

32 Mi ni itooro yan kizin ma iwe yanpat, mi isu ma ipasaana toono kizin.

 Mi ikam ma lolu niini iwenweene irao lele kizin ta boozomen.ⁱ

33 Tana ipasaana ke baen mi ke fik kizin,
mi ke pakan tomini.

34 Mi iur sua to siizi munjaana ka tieene tipet ma tilol lele ma sik.
Siizi tana, tinin na tarao som.^j

35 Mi tikan kini ramaki koron boozomen ta tindomdom pa toono kizin Aikuptu na ma imap.

36 Kaimer to Yooba ikasgeege lutun bizin munjamunga ta boozomen.
Ula kizin ka nonoono mataana kana, ta tisu lup.^k

37 To Yooba iyaaru zin Israel ma tizem Aikuptu, mi tila raama mburu milmiljan kizin Aikuptu ta tiurpe pa silba mi gol na.

 Mi timap ma tipa ambai men mi tila. Kizin tasa imborene som.^l

38 Indeeje zin Aikuptu kan tire zin Israel tizem zin mi tila na, lenen ambai kat.

 Pa timoto zin tau!

39 Yooba ikam miiri tieene ma iwe ur pizin pa aigule.

 Mi mben na, you miaana iyaryaara mi iurur mat pizin.^m

40 Indeeje zin tiwi i pa kan kini na, ni ikam man kiau mi kini saamba kana pizin.

^c 105:26 Kam 3:10, 4:16 ^d 105:27 Kam 7:9+ ^e 105:28 Kam 10:22 ^f 105:29 Kam 7:19+

^g 105:30 Kam 8:2 ^h 105:31 Kam 8:17 ⁱ 105:32 Kam 9:23+ ^j 105:34 Kam 10:12+

^k 105:36 Kam 12:29 ^l 105:37 Kam 12:35 ^m 105:39 Kam 13:21

Tana tikam ma tikan ma kopon bok.ⁿ

⁴¹ Ni ipetepaala pat, mi yok ipet pa.

Yok tana irereere ma biibi pa lele magargaarajana ta ka yok somjana na.^o

⁴² Yooba ikam mbulu ta boozomen tana paso, mataana ingalngal sua kini potomjana ta imbuk pa mbesoogo kini Abaraam na.

⁴³ Tana Yooba iyaaru zin wal kini ta itunu ipeikat zin na, ma tizem Aikuptu, mi tila raama menmeen zin, mi timbombo mboe pakurjana.

⁴⁴ Mi ni ikam toono kizin karkari pa wal kini ma iwe len.

Tana timbot se wal pakan uraata kizin tieene.

⁴⁵ Mbulu ta boozomen tana, Yooba ikam pizin, bekeno tito tutu kini ta imbot pataaja kek na, mi mataana ingalngal sua ta ni ikam pizin. Haleluya!

Salmo 106

Zin Israel timbel zoorojana. Mi muajajana ki Anutu irao imap na som

¹ Haleluya!

Leleyom ambai pa Yooba mi kapakuri. Pa ni ambajana kat.

Ni ko itoto sua kini mbukjana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

² Asij irao inin uraata bibip ta Yooba ikamam na?

Mi asij irao isoyaara mbulu kini boozomen ta iti tapakurkuri pa i ma imap? Som.

³ Zin wal ta so timendernder pizin tomtom mi tiuluulu zin pa patajana kizin,

mi tikamam mbulu ndeengajana totomen, nako lenen ambai kat.

Pa kampana ki Anutu ko imbotmbot se kizin.

⁴⁻⁵ O Yooba, nu itum ta peikat zin Israel mi kam zin ma tiwe lem.

Sombe swe kampana ku pizin mini mi kamke zin pa patajana kizin, na motom ingal yo mi uulu yo tomini.

Pa lelej be itu ajre kat mbulu ambajana tabe kam pizin i.

Mi sombe uulu zin ma timbot ambai mini, mi kam zin ma lenen ndabok,

ⁿ 105:40 Kam 16:13+ ^o 105:41 Kam 17:6; 1Kor 10:4

na leleŋ be angaaba zin, mi niamŋan menmeen yam mi
ampakuru.

⁶ Niam taingŋi, mbulu tiam sa irao pa nu motom som. Pa amkamam
sanaana kembei ta tumbuyam bizin.

Amkam ŋoobo kek. Pa zaala ku, amtoto som.

⁷ Indeeŋe tumbuyam bizin timbotmbot Aikuptu na,
nu kam uraata bibip pizin. Uraata tana ipa ndel kat.

Tamen zin tikam ŋgar pa som.

Mi nu urur lelem pizin mi muŋaiŋai zin biibi kat.

Tamen zin matan iŋgalŋgal mbulu ku tana som.

Nu ta Anutu kor kana kat. Mi zin tila tipet Tai Siŋsiŋŋana, to
tikam zooroŋana pu.^p

⁸ Tamen Yooba, ni zaana biibi pa mburaana mi muŋaiŋana kini.

Tana ikamke zin bekena iswe mburaana biibi ma ipet mat.

⁹ Indeeŋe tana, ni kalŋaana isala ma iso la pa Tai Siŋsiŋŋana, to
imet ma iwe ru, mi toono raraazaŋana ipet.

To iyaaru wal kini ma tipa pa magargaara ta imbot meleebe kat
na, ma tila.^q

¹⁰ Tana ni ikamke zin pa kan koi bizin.

Itatke zin la kan koi bizin naman, tana zin tirao be tipasaana zin
som.

¹¹ To tai imiili ma ilol kan koi bizin ma timetmeete lup.

Kizin tasa imbot mini som.

¹² Tona zin Israel tiurla sua kini,
mi timbo mboe pakurŋana pini.^r

¹³ Tamen molo som to, matan mbeleele uraata bibip ta ni ikam pizin
na.

Mi tisa i be iswe ŋgar kini pizin som.

Tito zitun ŋgar kizin men.

¹⁴ Pa indeeŋe ta timbotmbot lele bilimŋana na, nin gesges pa kini
mataana ta, mi tikam kaisiigi be tikan koronŋ matakiŋa.

Tana tisu mi tisombe titoombo Yooba mburaana.^s

¹⁵ Mi koronŋ ta tiwi i pa na, ni ikam pizin.

Tamen iur mete sananŋana ma ipasaana zin tomini.

¹⁶ Zin tilup zin ma timbotmbot su lele bilimŋana na,

^p 106:7 Kam 14:11+ ^q 106:9 Kam 14:21+ ^r 106:12 Kam 15:1+ ^s 106:14 Kam 16:3;
1Kor 10:9

tomtom kizin pakan timanga mi matan mburmbur pa Mose ziru toono Aron ta mbesoonjo potomjana ki Yooba na.^t

17 To toono kwoono ikaaga, mi iwon Datan.

Mi Abiram ziŋan wal kini titoptop sula toono sumbuunu tana tomini, to toono ila imun mini.

18 To you imbot saamba mi isu ma ikan wal pakan ta tito zin pa ngar kizin tana.

Wal sananjan tana, you ikan zin ma timap.

19 Tila tipet abal Sinai uunu, to tiurpe makau runguunu pa pat gol,

mi tilek kumbun pa merere pakaamjana tana.^u

20 Tana Anutu kizin ta zaana biibi, mi mburaana biibi, mi imbotmbot lela azunja kini leleene na, tipizil ndemen pini.

Mi tisu ma tipakur koron ta ikanan mbutmbuutu na runguunu.^v

21 Tana Anutu ŋonoona ta ikamke zin,

mi ikam uraata bibip su Aikuptu na, matan mbeleele kati.

22 Ni itooro mos bibip isu toono kizin Ham,

mi ikam uraata mburanjan isu Tai Siŋsiŋjana. Uraata tana, tomtom tire ma timoto.

Tamen zin Israel tikam ngar pa som.

23 Tana Anutu isombe ipambiriizi zin ma timap kat.

Tamen mbesoonjo kini Mose ta ni itunu ipeikati na,

ni imender pizin Israel ma isun mboljana pa Anutu.

Taba ni ikoto kete malmaljana kini, mi ipasaana wal kini som.^w

24 Indeeŋe zin Israel tigarau toono Kanaan na, tiurla sua mbukjana ki Yooba som.

Pa toono ambaijana ta ni isombe ikam pizin na, zin titit.

25 Mi lenen be tito kaljana som,

mi timbotmbot lela beeze kizin men mi tikamam ŋunuŋunu.

26 Tana ni imbuk sua mboljana pizin, mi iwit namaana bekena ipombol sua tana ma imbol kat.

Sua ta kembei: Ni kola ikas zin su lele bilimjana ma timap kat,

27 mi iyangwiiri popojana kizin

ma tila timbot leŋaleŋa irao lele ta boozomen.

28 Indeeŋe ta tila tipet abal Peor na, tigaaba zin wal ta

timbesmbeeze pa merere pakaamjana zaana Baal.

^t 106:16 Nam 16:1+ ^u 106:19 Kam 32:4 ^v 106:20 Ro 1:23 ^w 106:23 Kam 32:32+

- Pa patoronjana ta wal tana tikamam pa ke teetenjan kizin na, zin
Israel tikan ka kini tomini.^x
- 29 Tabe tipas kat Yooba keteene,
mi ni ipasaana zin pa mete sananjana.
- 30 To tomtom kizin ta, zaana Pineas, imanja mi imender la Anutu mi
zin Israel mazwan, mi isuj pizin.
Tabe mete sananjana tana imap.
- 31 Mbulu kini tana, ta ikam ma Anutu ire i kembei tomtom
ndeenejana.
Mi Anutu ko mataana ingalngali ta kembei ma alok.
- 32 Zin tila ma tipet yok Meriba, to tipamalmal Yooba keteene mini.
Mi tikam patajana pa Mose tomini.
- 33 Pa tipas keteene,
tabe ni ikam kat ngar som, mi ipiri sorok sua.^y
- 34 Indeeje ta tipet toono Kanaan na, Yooba iso pizin be tikas zin wal ta
timbotmbot toono tana ma timap kat.
Tamen tikas zin som.
- 35 Ziyan zin Kanaan timbotmbot mbata,
mi tigabgaaba zin pa mbulu kizin soroksorok ta boozomen.
- 36 Mi timbesmbeeze pa merere kizin pakaamjan,
mi mbulu tana iwe kilis pizin.
- 37 To tisu ma tikam zitun lutun bizin mi lutun moori bizin,
mi tipun zin ma timetmeete, bekeni tiwe patoronjana pa merere
pakaamjan kizin Kanaan.
- 38 Zitun lutun bizin mi lutun moori bizin ta len uunu sa isaana som,
ta zin Israel tipun zin ma sijin ireere su toono,
bekeni tiwe patoronjana pa zin merere pakaamjan kizin Kanaan.
Tana tikam ma toono kizin isaana kat pa Anutu mataana.^z
- 39 Pa mbulu kizin ingeeze som,
mi sua ta ziyan Yooba timbuk na, tipizil ndemen pa.
- 40 Zin na, Yooba wal kini nonono. Tamen tipas kat keteene.
Tabe tikam ma ni lelene pizin mini risa som.
- 41 To izem zin la zin karkari naman,
mi kan koi bizin kadoono timboro zin.
- 42 Tana kan koi bizin tiur patajana boozo ise kizin, mi tikoto zin pa
mburan,
mi tikam zin ma tiwe mbesoojo sorok pizin.

^x 106:28 Nam 25:1+ ^y 106:33 Nam 20:1+ ^z 106:38 Lo 18:10

- 43 Tana Yooba, ni mataana ingalngal zin Israel, mi itatkewe zin pa patanjana boozomen.
Tamen zin tizoroori, mi titoto zitun ngar kizin men.
Tipangoobo kat pa zaala kini. Tana tisu ma timbot ngoobo kat.
- 44 Mi Yooba ilenglerj tigiizi kizin
mi irre patanjana kizin,
- 45 to mataana ingal sua mbukjana ta ikam pa tumbun bizin na, mi ikototo kete malmaljana kini.
Pa ni itoto sua kini mbukjana mi iurur leleene pa wal kini.
- 46 Tana kan koi bizin boozomen ta tiyo zin ma tila lele kizin na,
Yooba itooro ngar kizin ma lenen isaana pizin Israel mi timunjai zin.
- 47 O Yooba, Anutu tiam, ingi ambot lejaleja ila zin karkari mazwan.
Yogeege yam, mi kam yam ma amiili mi amlup yam su toono tiam mini.
Tonabe leleyam ambai pu mi ampakur zom potomjana.
- 48 Iti tapakur Yooba pa kamperjana kini. Ni Anutu kiti Israel.
Tapakurkuri totomen!
Mi iwal biibi be tiso: "Ijonoono."
Haleluya!

Salmo 107

Tapakur Merere pa munajana kini matakija

- 1 Leleyom ambai pa Yooba mi kapakuri. Pa ni ambajana kat.
Ko iurur leleene pa wal kini mi imunajai zin ma alok.
- 2 Zin wal ta Yooba itatke zin la kan koi bizin naman na, irao tiso sua ta kembei.
Paso ni itatke zin pa patanjana kizin, mi ikam zin ma timbot ambai.
- 3 Mungu kan koi bizin tikam zin ma tila timbot lejaleja ila karkari mazwan.
Pakan timbot lele ta zoŋ izze pa i, mi pakan timbot lele ta zoŋ izulla pa i. Timbot irao tai pakaana ta boozomen.
Mi Yooba iyogeege zin, mi ikam zin ma timiili ma timar kar kizin mini.
- 4 Tomtom pakan tisaŋsaŋ pa lele bilimjana ta magargaara men.
Mi tirru zaala ki kar sa be tito mi tila timbot pa. Tamen tindeenge som.

- 5 Zin petel zin, mi miri zin
 ma mburan imap.
 6 Tana timbot ŋoobo kat. Mi titanroro Yooba,
 to ni iuulu zin pa patajana kizin.
 7 Ipatoŋo zin pa zaala ambaijana,
 mi zin tito ma tila mi tindeene kar be timbot pa.
 8 Tana zin irao len ambai pa Yooba mi tipakurkuri.
 Pa ni iurur leleene pa wal kini mi imuŋaijai zin.
 Mi ikamam uraata bibip ta ipa ndel kat, beken a iuulu zin tomtom.
 9 Wal ta miri zin na, ni ipalumluumu ŋuren.
 Mi zin wal ta petel zin na, ni ikamam kan koron ambaimbaijan ma
 tirao kat.^a
- 10 Mi tomtom pakan na, timbotmbot lela zugut biibi leleene, mi
 patajana ikamam zin mabe timeete i.
 Timbotmbot lela ruumu sanaana leleene, mi re ma sen ikanan zin
 ma tisaana kat.
 11 Pa tizorzooro sua ki Anutu kor kana kat.
 Mi ŋgar ta ni leleene iur pa na, tirepilpiili mi tito som.
 12 Tana ni iur uraata sananjan kat ise kizin beken a ikoto zin.
 Mi zin tikunkun ma titoptop su toono, mi len tomtom sa be iuulu zin
 som.
 13 Tana timbot ŋoobo kat. Mi titanroro Yooba,
 to ni iuulu zin pa patajana kizin.
 14 Itatke zin pa zugut biibi tana leleene, mi ikam zin ma tiyooto ma
 tipet mat.
 Mi iyembut re mi sen pizin.^b
- 15 Tana zin irao len ambai pa Yooba mi tipakurkuri. Pa ni iurur
 leleene pa wal kini mi imuŋaijai zin.
 Mi ikamam uraata bibip ta ipa ndel kat, beken a iuulu zin tomtom.
 16 Kataama mboljan ki ruumu sanaana na, ni ipetepaala.
 Mi ain mboljan ta ipombolmbol kataama na, ni ibogboogo ma
 ipolpol lup.
- 17 Mi tomtom pakan na, zin tallijan mi tinoknok zorojana.
 Zin tikamam ŋoobo mbulu, tana mete biibi ikam zin ma tirre
 yoyoujana pa.
 18 Zin len pa kini sa mini som. Sombe tire kini sa, na tikamam be
 tilulu.
 Tana timbot naala kezeene kek.

^a 107:9 Mt 5:6; Lu 1:53 ^b 107:14 Lu 1:79

- 19 Zin ra, timbot ŋoobo kat. Mi titanꞋoro Yooba,
to ni iuulu zin pa pataꞋana kizin.
- 20 Iur sua mi sua kini tana iurpe zin ma nin ambai mini.
Muŋgu timbot naala kezeene. Mi ni itatke zin pa meeteꞋana.
- 21 Tana zin irao lenen ambai pa Yooba mi tipakurkuri. Pa ni iurur
lelene pa wal kini mi imuꞋaiꞋai zin.
Mi ikamam uraata bibip ta ipa ndel kat, beken a iuulu zin tomtom.
- 22 Tana zin irao lenen ambai pa uraata bibip ta ni ikam pizin na, mi
tikam patoronꞋana pini.
Mi kalꞋan isala mi tipakuri pa mboe, mi tisoyaara uraata kini tana.
- 23 Tomtom pakan na, tise woŋgo mi tikwai
ma tila lele molo be tikam mburooꞋo.
- 24 Zin tire kat Yooba mburaana,
mi uraata bibip ta ni ikamam su tai lwoono na.
- 25 Pa ni iur sua, to miiri biibi ipol,
mi ipei duubu ma ise.
- 26 Mi duubu iwit woŋgo kizin ma isala ta kor a.
Beso izem na, sam ma ila ne. Som, mi ise mini.
Tana motoꝼana biibi ikam zin ma mburan imap kat.
- 27 Mi matan mburri, mi tila ma timelmel su kembei tomtom ta iwin ma
ikankaana.
Zin tiute kat peeze kamꝼana. Tamen tirao som.
- 28 Tana timbot ŋoobo kat. Mi titanꝼoro Yooba,
to ni iuulu zin pa pataꝼana kizin.
- 29 Ikam ma miiri imap,
mi duubu keten su, mi taun.^c
- 30 Zin tire taun isu, to lenen ambai mi menmeen zin biibi.
Mi Yooba ikam zin ma sor lela lele ta tisombe tila pa i.
- 31 Tana zin irao lenen ambai pa Yooba mi tipakurkuri. Pa ni iurur
lelene pa wal kini mi imuꝼaiꝼai zin.
Mi ikamam uraata bibip ta ipa ndel kat, beken a iuulu zin tomtom.
- 32 Tanaombe Anutu wal kini tilup zin pa suꝼꝼana, na wal tana bela
tiwit Yooba uruunu ma isala ta kor a.
Mi tipakuri lela lupꝼana kizin wal peeze kan tomini.
- 33 Yooba, ni irao ikam ma lele ta yok bibip tireere pa i iwe lele
magargaaraꝼana ta ka yok somꝼana i.
Mi lele ta yok bukbuk ma tizze pa i na, ni irao ipumun mi lele tana
kerekere.

^c 107:29 Yona 1:15; Lu 8:24

- 34 Mi toono mbuyeenenjana na, ni irao be ipasaana ma iwe toono
sanangenana ta kosa sa irao be indom pa mini som.
Mbulu ta kembei, ni ikamam pa lele ta ka tomtom bizin tinoknok
mbulu sanangenana.
- 35 Ni irao be ikam ma yok biibi ireere pa lele magargaaranjana ta ka
yok somjana i.
Mi ni irao be ikam ma yok bukbuk ma tise pa lele kerekerejana.
- 36 Mi zin wal ta petel zin na, ni ko ikam zin ma tila timbot pa lele
ambaijana tana,
mi titu ma iwe len kar.
- 37 Mi zin ko tipaaza kan kini ma baen,
mi tikam mai ambaijana.
- 38 Mi ni ko ipombol zin ma timasak ma tiwe boozo kat,
mi mataana pa mbili kizin tomini ma timasak ma tiwe boozo.
- 39 Mungu mburan izzu mi tire yoyoujana. Pa kan koi bizin tikototo zin
mi tiseseeze matan.
Tana timbot noobo mi lenen ipata kat. Mi ingi timbot ambai mini.
- 40 Pa Yooba ikototo zin wal zangan mi ipasomsom zin.
Mi ikamam ma tizirri zin mi tila tiliuliu len sorok pa lele bilimjana.
- 41 Tamen zin wal ta timbot noobo mi tibaada patajana biibi na, ni
ipakurkur zin,
mi mataana pizin ma timasak ma tiwe wal boozo.
- 42 Mbulu kini tana, zin wal ndeenengan tire ma lenen ambai kat.
Mi wal sanangan ta boozomen na, len sua sa mini som. Sua kizin
imap.
- 43 Tomtom ta so le ngar, inako ikamam ngar pa mbulu ti,
mi mataana ilala pa mbulu ki Yooba ta iurur lelene pa wal kini mi
imuainjai zin.

Salmo 108

Tomtom ta isun Anutu be iuuli pa ka koi bizin

Mboe ki Dabit

- 1 O Anutu, ingi lelen iwe ru som. Nggar tio imbol be anpase pu mi anjo
zaala ku.
Tana nio ko anjo mboe mi anpakuru.
- 2 Ko anmanga mi ankam kombom tio,
mi anzze ma irao zoj pok ma ise.
- 3 Yooba, nio ko anpakuru ila karkari mazwan, mi anso zin ta kembei:
Nio lelen ambai pa kampejana ku.

Ko aṅbombo mboe mi aṅwidit urum isala kor irao toono ta boozomen.

4 Pa muṅaiṅana mi kampeṅana ta nu zzwe pa wal ku, ina biibi kat. Isala ma ilip pa saamba a.

Mi mbulu ku ta toto sua ku mbukṅana na, ta kembena. Isala ta kor a.^d

5 O Anutu, maṅga mi swe azuṅka ku mi mburom ta zom biibi pa i, sala saamba.

Mi swe ma irao toono ta boozomen tomini.

6 Leṅ suṅṅana tiam ti, mi swooro nomom woono ma uulu yam. Pa niam wal ku ta nu lelem piam ilip. Tana kamke yam lak!

7 Muṅgu Anutu imbot lela urum kini potomṅana mi iso ta kembei: “Nio niṅ se paso, aṅporou ma aṅlip kek.

Tana ko aṅpeete toono Sekem mi lele ṅgolooboṅana ki Sukot, mi aṅur ma iwe leyom leyom.

8 Toono pakaana ki Gileat, ina nio tio.

Mi toono kizin Manase tomini, ina nio tio men.

Eparaim ta iwe kembei koroṅ ta ipakaala uteṅ.

Mi lele pakaana ki Yudea, ina kembei tete ta iwe kilalan pa peeze ta aṅkamam i.

9 Mi lele pakaana ki Moap, ina iwe kembei timbiiri ta aṅwwe pa i.

Mi lele pakaana ki Edom, ina lele ta aṅpiri kumbuṅ keteene pa.

Mi zin Pilistia kan na, nio aṅlip pizin kek. Tana niṅ ise mi kaṅṅoṅ izalla!”

10 Asiṅ ta irao be ikam yo ma aṅlip pa koṅ koi bizin, mi aṅlela kar kizin ta ka siiri mbolṅana na?

Asiṅ ko imuungu pio, mi iyaaru yo ma aṅla aṅpet lele pakaana ki Edom?

11 Asiṅ toro? Anutu, nu tau!

Tamen iggi nu pizil ndemem piam, mi gabgaaba zin malmal kan tiam mini som.

12 O Anutu, uulu yam be amlip pa koyam koi bizin.

Pa ulaaṅa ta amkamam la kizin tomtom, ina koroṅ sorok.

13 Sombe Anutu igaaba iti, nako tilip.

Pa ni irao be ikoto kanda koi bizin ma mburan imap.

^d 108:4 Kam 34:6; Mbo 36:5

Salmo 109

Tomtom ta isuŋ Anutu be ipimiili mbulu sananŋana ki ka koi bizin

Mboe ki Dabit

- 1 O Anutu, nio aŋpakurkuru. Mi nu mbomboorem sorok pepe.
Maŋa mi kam mbulu sa tabe iswe kembei nio leŋ uunu sa isaana som!
- 2 Pa wal sananŋan mi wal pakamkaamŋan tiwe koŋ koi
mi tiŋgalŋgal sorok sua pakaamŋana pio.
- 3 Zin tiurur koi pio mi tiwirri sorok sua sananŋana kat pio.
Mi timanŋanga pio mi tipasansaana sorok nio zoŋ.
- 4 Muŋgu nio aŋurur leleŋ pizin. Tamen iŋgi tisu mi tipokot mbulu tio
tana pa mbulu sananŋana mi tiŋgalŋgal sua pio.
Mi nio tomtom ki suŋjana.
- 5 Nio aŋkamam mbulu ambaiŋana men pizin mi aŋurur leleŋ pizin.
Tamen zin tipokot pa mbulu sananŋana,
mi tiurur koi pio sorok.
Mi timbuuru koŋ mi tisun sosor pio ta kembei:
- 6 “Kozo tuur tomtom sananŋana tasa be imender su zilŋaana uunu,
mi iŋgal sua pini ta kembei: ‘To tana, nio aŋre i ikam ŋoobo mbulu.’
- 7 Beso ni imender be titiiri sua kini, nako tindeenge le uunu mi tiur
kadoono sananŋana pini.
Mi suŋjana kini tomini ko irao pa Anutu mataana som.
- 8 Niam leleyam be to tana swoono imap karau men.
Kozo tomtom toro ikam muriini mi ikeli pa uraata.^e
- 9 Lutuunu bizin ko tiwe moondo,
mi kusiini iwe nora.
- 10 Mi ko tipasaana lutuunu bizin ruumu kizin.
Tana zin ko tizem lele kizin mi tiwe wal sorrokŋan,
mi tiliuliu len sorok ma tinono ruumu be tiru kan kini, mi tizuŋzuŋ
zin tomtom pa len pat.
- 11 Sombe mbun kini imbot ki tomtom sa, na tomtom tana ko imar mi
iyo koroŋ kini ta boozomen men ma imap iwe lene.
Mi wal pakan ki lele toro ko timar mi tisei len koroŋ kini, mi timbot
se uraata kini tieene.
- 12 Tomtom sa ikampe i pepe.
Mi tomtom sa imuŋai zin moondo kini pepe.
- 13 Popoŋana kini ta boozomen ko timbiriizi ma timap lup.

^e 109:8 ŋgo 1:20

Tana wal tabe tipet pa kaimer i, ko tiute zin risa som. Pa zan imap kat.

14 Sanaana ta tumbuunu bizin tikamam, nako tiso Yooba pa, bekena mataana inggalngal mi iur ka kadoono ise ki to tana.

Mi naana sanaana kini tomini, Yooba imus ma ila ne pepe.

15 Tana sanaana ki to tana ziŋan wal kini na, Yooba ko mataana inggalngal totomen,
mi imus zan ma tila len. Naso tomtom matan mbelelee kat zin.

16 Pa to tana, ni mataana inggalngal mbulu ki kampejana mi muŋaijana som.

Zin sorrokŋan, mi zin wal ta timbot ŋoobo, mi zin ta lenen ipata kat na, ni iseseze matan mi ipunun zin ma timetmeete.

17 Mi mbulu ki tusuŋ sosor na, ni leleene pa ilip.

Tamen sua kini sananjana tana ko imiili mini pa itunu.

Mbulu ki tusuŋ Anutu be ikampe zin tomtom na, ni leleene pa som.

Tana kampejana ki Anutu imbotmbot molo pini tomini.

18 Mbulu kini ta iwirri sua sananjana na, ni izemzem som. Ina iwe kembei mburu ta ni izebzeebi pa totomen.

Tamen sua kini tana kola imiili mini ma ipasaana itunu.

Ko isula kat leleene kembei ta yok, mi izil pa mazaana mi tiroono kembei ta ŋgere.

19 Mi izukkaali ma sik kembei ta kawaala mat kana,
mi ikiipiiri i ma tuŋ kembei ta pus.

Mi ko imbotmbot ta kembei ma alok!”

20 O Yooba, sua sananjan boozomen ta koŋ koi bizin tingalngal pio na, lelen be nu pimiili pizin. Naso pokot mbulu kizin.

21 Yooba, Merere tio, nu zom biibi pa mbulu ku ambaijana.

Pa nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa wal ku.

Tana uulu yo, mi tatke yo pa patanana tio taŋgi.

22 Pa ingi aŋbot ŋoobo kat, mi len zaala sa som.

Tana keteŋ kutkut.

23 Nio kembei koron kunuunu ta so zon isula na, imbiriizi raama.

Nio kembei siizi ta miiri iwilaali ma ila lene.

24 Nio aŋgalsek ituŋ pa kini kanjana ma molo, tana kumbuŋ mburaana mini som,

mi aŋkoŋkoŋ ma tiroŋ men.

25 Mi sombe koŋ koi bizin tire yo, na tirepilpiili yo mi aŋwe ŋeu pizin.

Mi uten suk pio ma tiso: “Aa buri, yamaana kek?”

26 Yooba Anutu tio, uulu yo.

- Pa nu toto sua ku mbukɲana mi urur lelem pa wal ku. Tana kamke
yo lak!
- 27 Kam uraata biibi pa nomom woono, mi swe mburom pa koɲ koi
bizin ma tire kat.
Naso tikilaala kembei nu ta ulaaɲa tio.
- 28 Ƴonoono, zin tiwirri sua sananɲana pio. Tamen nu ko kampe yo.
Mi sombe lenen be timaɲga pio, na timaɲga lak! Pa nu ko koto zin
mi pimiili zin ma tila raama kan miaɲ.
Naso kam mbesooɲo ku ma leleene ambai mi menmeeni.
- 29 Tana zin wal ta tingalɲgal sua pio na, pakankaana zin mi kam zin ma tiru
zalan. Naso kan miaɲ ma tisaana kat, mi timbotmbot men ta kembei.
Kan miaɲ tana ko iwe kembei mburu pizin be tizebzeebe zin pa totomen.
- 30 Sombe Yooba ikam ta kembei, nako leleɲ ambai kat pini, mi kalɲoɲ
isala ma aɲpakuri.
Mi sombe niamɲan zin iwal biibi amlup yam pa sunɲana, nako
aɲmanga ma aɲwit zaana ma isala ta kor a.
- 31 Pa zin wal ta timbot ɲoobo mi tiru zalan na, ni imbotmbot zilɲan
uunu be iuulu zin.
Mi zin wal ta tomtom tingalɲgal sorok sua pizin ma tisombe tipun
zin ma timetmeete na, ni ikamkewe zin.

Salmo 110

Tomtom ta Anutu iuri ma iwe king mi patoronɲana ka tomtom

Mboe ki Dabit

- 1 Yooba itunu iso pa Merere tio ta kembei:
“Mar mbulem su ta nomoɲ woono i ma irao aɲkoto kom koi bizin
ma mburan imap kat, mi kumbum ise ɲguren.”^f
- 2 O king, ɲɲgi nu mbotmbot kar Sion mi Yooba ipombolmbolu. Tana
peeze ku mbolɲana ilala pa kom koi bizin,
bekena kam zin ma timbot la kopom mbarmaana.
- 3 Mi nu sombe maɲga be la pa malmal, na wal ku ta munɲaana men
ko nin se, mi lenen be tigaabu ma niomɲan kala.
Sombe zoɲ pok ma ise, na nanɲaɲ kaibiim ku boozomen ko tisama
ku mi tirao zin abal potomɲan kembei ta numur berek kana irao
mbutmbuutu.

^f 110:1 Mt 22:44; Ƴgo 2:34; 1Kor 15:25; Ƴbr 1:13

- ⁴ Yooba imbuk sua pu, mi ipombol ma imbol kat.
 Mi irao be itooro ngar kini mini na som. Sua ta kembei:
 “Nu ko we patoronjana ka tomtom kembei ta Melkisedek, mi
 mendernder la Anutu mi zin tomtom mazwan ma alok.”^g
- ⁵ Merere, ni imbotmbot nomom woono mi ipombolmbolu.
 Sombe nol tabe iswe kete malmaljana kini ipet, to ni kola ikasgeege
 zin king ma timap.
- ⁶ Ko iur kadoono pizin karkari, mi ikasgeege zin ma tisu tiwe uri men.
 Tana zin peeze kan ta tirao toono ta boozomen na, ni ko ikasgeege
 zin ma timap.^h
- ⁷ Mi king tiam na, ni ko iwin yok rereerejana ta imbot koloujana pa
 zaala ziljaana na, mi niini se.
 Pa Anutu ko ipakuri ma iwe biibi.

Salmo 111

Tapakur Merere pa uraata kini mi toto sua kini

- ¹ Halleluya!
 Sombe zin wal ndeenjanan tilup zin pa sunjana,
 na nio ko angaaba zin mi anur lelenj imap ma ila ki Yooba mi
 anpakuri.
- ² Pa Yooba, ni ikamam uraata bibip kat.
 Tana zin wal ta lenen pa uraata kini ilip na, matan ingalngal mi
 tikamam ngar pa.
- ³ Uraata kini izzwe i kembei ni ta king biibi nonono, mi ni
 ndabokjana kat.
 Mbulu kini ndeenjanana ko imbotmbot ma alok.ⁱ
- ⁴ Ni ikam ti ma tuluplup pa sunjana, bekenan matanda ingalngal
 uraata kini bibip ta ipa ndel kat.
 Ni leleene izanzaana pizin mbesoono kini, mi imujanjai zin mi
 ikampewe zin.
- ⁵ Zin wal ta timototo i mi tileljenj la kaljaana na, ni ikamam kan kini.
 Mi sua ta ni zijan wal kini timbul be tiparlup zin ma tiwe tamen
 na, ni ko mataana ingalngal ma alok.^j
- ⁶ Mungu, ni iswe uraata kini mburanjan pa wal kini ma tire kat pa
 matan.

^g 110:4 Un 14:18; Ibr 5:6, 7:1+ ^h 110:6 Tur 19:11+ ⁱ 111:3 Tur 15:3 ^j 111:5 Mt 6:31+

- Pa ikam toono kizin karkari ma iwe len be timbot pa.
 7 Uraata ta ni ikamam, ina iswe i kembei ni ndeenjɛnana mi itoto sua kini.
 Tana sua boozomen ta ni iur pizin tomtom na, irao tuurla mi tototo.
 8 Pa sua tana ko imbol mi imbotmbot ma alok.
 Mi ni leleene be toto sua tana, mi matanda ingalɲgal sua ta ni itijan tumbuk na, mi takamam mbulu ndeenjɛnana.
 9 Ni itatke zin wal kini pa patanjana kizin.
 Mi iur sua pizin pa zaala tabe ni zijan tiparlup zin ma tiwe tamen.
 Sua tana ko imbol mi imbotmbot ma alok.
 Ni potomjɛnana mi mburaana biibi. Tana tomtom timototo i mi tileɲɲ la kaljaana.
 10 ɲgar ambaijɛnana uunu ɲonoono, ina ta kembei: Bela tomototo Yooba mi teleɲɲ la kaljaana.
 Pa zin wal ta so titoto sua ta ni iur na, zin ko tikam len ɲgar ambaijɛnana.
 Tana ko tapakurkuri ma alok!

Salmo 112

Mbulu kizin wal ta titoto zaala ki Anutu

- 1 Haleluya!
 Tomtom ta so imototo Yooba mi ileɲɲ la kaljaana,
 mi leleene pa tutu kini ilip, nako leleene ambai kat.
 Pa kampejɛnana ki Anutu ko imbotmbot se kini.
 2 Mi popojɛnana kini ko tiwe wal zanjɛn mi ndeenjɛn.
 Tana zin wal ta timbotmbot toono ti, nako matan ikot se kizin, mi kampejɛnana ki Anutu imbotmbot se kizin.
 3 Tomtom ta kembena, zijan zin wal ta timbotmbot ruumu kini na, ko tirao kat pa koron ta boozomen.
 Mi ni ko ikiskis mbulu ndeenjɛnana ma imbol pini, mi iseɲge iseɲge ma ila.
 4 Tomtom ndeenjɛnana, sombe imbotmbot la zugut biibi leleene, na mat ko iyaara pini.
 Mi ni leleene izanzaana pa zin mbesooɲo kini, mi imuɲaiɲai zin mi ikampewe zin.
 5 Tomtom ta so imuɲaiɲai zin tomtom, mi irairai koron kini pizin, mi ikamam katkat mbulu pizin, nako imbot ambai.^k

^k 112:5 Mbo 37:21,26; Lu 6:34+

- 6 Tomtom ndeenjajana ta kembei na, toomborjana sa ko irao be itoki na som.
Mi tomtom ko tikamam ngar pini mi matan ingalngal mbulu kini,
mi iseeenge iseeenge ma ila.
- 7 Sombe ni ileŋ uruunu sananjana sa, na irao imoto na som.
Pa ipase pa Yooba, mi urlajana kini imbol kat.
- 8 Tana kopoono rru som, mi imototo som.
Izza men mi iurur mataana pa Anutu be ikoto ka koi bizin.
- 9 Mi zin wal ta timbot ŋoobo ma tiru zalan na, ni irairai koronj boozo pizin.
Mi ni ko ikiskis mbulu ndeenjajana ma imbol pini, mi iseeenge
iseeenge ma ila.
Tana tomtom ko matan ikot se kini mi tipakurkuri.¹
- 10 Mi zin wal sananjana, sombe tire mbulu ta iwedet pini, nako keten malmal,
mi matan mburmbur pini, mi tiŋa zurun.
Tamen ngar ta lelen iur pa be tikam, nako iur ŋonoono som.
Tana zin ko tikam ma som, mi tisaana ma tila len.

Salmo 113

Yooba, ni biibi ŋonoono mi muŋajana katuunu

- 1 Haleluya!
Niom mbesoono ki Yooba, kapakuri.
Kapakur zaana ma isala kor!
- 2 Kapakurkur Yooba zaana pa kampejana kini
ta buri, mi iseeenge iseeenge ma ila!
- 3 Niom ta zoŋ uunu koyom, mi ila irao lele ta zoŋ izulla pa i,
kapakur Yooba zaana!
- 4 Yooba, ni imbotmbot sala kor kat. Ni ilip pa tomtom ta boozomen ki
toono ti.
Mi zaana biibi mi mburaana ilip pa koronj ta boozomen ki saamba.
- 5 Asiŋ ta ni irao pa Anutu tiam Yooba? Som. Ni kadoono sa som.
Ni imbotmbot se muriini peeze kana ta imbot sala kor kat.
- 6 Tana sombe leleene be ire koronj sa ki saamba, som toono,
na bela ituundu mi mataana isu.
- 7-8 Tamen zin sorrokjan ŋonoono ta timbot ŋoobo kat mi tilala
musmuuzu muriini be tiru kan kini na, ni mataana mbelelee zin
som.

¹ 112:9 Lu 19:8; ŋgo 9:36; 2Kor 9:9

Ni iuluulu zin ma timbot ambai mini, mi ipakurkur zin.
 Tana zin tirao be tigaaba zin wal zanjan ta tikamam peeze pa wal
 kini na, ma zigan timbotmbot.^m
⁹ Mi zin moori ta kopon somjan i, na ni iuluulu zin mi iurur len zaala
 be tikam len pikin boozo.
 Tana timbotmbot raama lutun bizin ma lenen ambai kat.
 Haleluya!

Salmo 114

Zin Israel matan ingal mazwaana ta tizem Aikuptu

¹ Mungu zin Israel ta Yakop poponjana kini na, tizem Aikuptu.
 Tizem zin wal ta tizzo kaljan toro.ⁿ
² Indeeje tana, zin Yuda tiwe wal potomjan ki Yooba.
 Zin Israel tiwe Yooba lene, mi ni ikamam peeze pizin.^o
³ Indeeje Tai Sijisijana ire i na, iko ma ila lene.
 Mi yok Yordan ire i na, imiili ma ila, mi ipot ma imbotmbot.^p
⁴ Zin abal tisejeenje mi tilulu zin kembei ta mekmek.
 Mi lele mbukunbukun timorsop, mi tilulu zin kembei ta sipsip poponjan.^q
⁵ O tai, nu tina ko pa so uunu i?
 Mi yok Yordan, parei ta nu miili ma la mi pot?
⁶ Mi niom abalabal mi lele mbukunbukun na,
 kesejeenje mi kululu yom paso?
⁷ O toono, re u kek? Pa molo som, to Yooba imar.
 Ingi be Anutu ki Yakop iswe kat mburaana.
⁸ Ni ta ikam ma yok ipet pa pat mi irereere ma biibi.
 Mi ikam ma yok ipet pa ran, mi irereere ma isu.

Salmo 115

Yooba, ni Anutu nonoono

¹ O Yooba, niam leleyam be tomtom tipakur zoyam pepe.
 Bela tipakur nu zom. Pa nu itum tamen ta zom biibi.
 Mi nu toto sua ku mbukjana, mi urur lelem pa wal ku mi munaijai
 zin. Tana swe mburom mi uulu yam.

^m 113:7-8 1Sam 2:8; Lu 1:52 ⁿ 114:1 Kam 12:41 ^o 114:2 Kam 19:5, 24:3+

^p 114:3 Kam 14:21 ^q 114:4 Kam 19:18

- 2 Kokena zin karkari tirepilpiilu mi tizzo piam ta kembei:
 “Anutu tiom mburaana iŋgoi?”
- 3 Anutu tiam, ni imbotmbot saamba.
 Mi mbulu pareiŋana ta so ni leleene pa be ikam, na ikam men.
- 4 Tamen wal pakan na, tiurpewe merere kizin pa silba mi gol.
 Merere kizin tana na, tomtom naman murin men.^r
- 5 Zin kwon mi matan.
 Mi tirao be tiso sua som, tire lele som.
- 6 Zin talŋan mi kuzun.
 Mi tirao be tileŋ sua som, mi tiyoozo koron sa som.
- 7 Zin kumbun mi naman.
 Mi tirao be tipa som, mi tiyamaana koron sa som.
 Mi miiri sa ipet pa kwon som. Pa ina zin matan yaryaaraŋan som.^s
- 8 Tana zin wal ta so tiurpe merere pakaamŋan ta kembei,
 mi zin ta tipase pa merere pakaamŋan,
 nako len mburan sa som, mi tiwe koron sorok kembei ta merere
 kizin.
- 9 Niom iwal biibi ki Israel, kapase pa Yooba.
 Pa ni ta ulaaŋa tiom, mi iwe singiao piom mi iporoukalkaala yom.^t
- 10 Mi niom patoronŋana koyom ta poponŋana ki Aron na tomini, kapase
 pa Yooba!
 Pa ni ta ulaaŋa tiom, mi iwe singiao piom mi iporoukalkaala yom.
- 11 Tana niom wal ta komototo Yooba mi keleŋleŋ la kalŋaana na, niom
 ta boozomen kapase pini.
 Pa ni ta ulaaŋa tiom, mi iwe singiao piom mi iporoukalkaala yom.
- 12 Yooba, ni mataana ingalŋgal yam. Mi ni ko ikampe yam.
 Ko ikampe zin iwal biibi ki Israel,
 mi ikampe zin patoronŋana kan ta poponŋana ki Aron na tomini.
- 13 Tana zin wal ta timototo i mi tileŋleŋ la kalŋaana na, ni ko ikampe
 zin ta boozomen.
 Zin sorrokŋan, mi zin ta zanŋan na tomini.
- 14 Yooba ko ipombol yom ramaki lutuyom bizin ma kamasak ma kewe
 booze.
- 15 Yooba ta iur saamba mi toono.
 Itunu ko ikampe yom.

^r 115:4 ŋgo 19:26; Tur 9:20 ^s 115:7 Mbo 135:15+; 1Kor 12:2; Tur 9:20

^t 115:9 Mbo 37:3, 62:8

- 16 Yooba iur saamba be iwe itunu muriini.
 Mi toono na, ni iur piti tomtom be tombot pa.
 17 Zin wal ta timetmeete ma tisula len Andewa na, tizzo sua mini som.
 Tana tirao be tipakur Yooba mini som.
 18 Tamen iti ta tombot matanda yaryaara i, nako lelende ambai pa
 Yooba mi tapakurkuri pa kamperjana kini ta buri,
 buri, mi iseenge iseenge ma ila.
 Haleluya!

Salmo 116

Sugjana ki tomtom ta Anutu itatke i pa patanjana kini

- 1-2 Nio lelenj pa Yooba ilip paso, ni ilenj tijiizi tio.
 Nio antanroro i, mi ni ingun taljana pio mi iuulu yo.
 Tana mazwaana ta so anbotmbot su toono,
 nako anzoyaryaara uraata biibi ta ni ikam pio na.
 3 Kilis ki meetejana, rimen mi ikam yo.
 Wooro ki Andewa ta ikaukau yo, mi iyakat yo be ansula zin meetejan murin.
 Tabe ikam ma lelenj ipata, mi anmoto koj ma anjaana kat.
 4 To antanroro Yooba.
 Anso ta kembei: "O Yooba, uulu yo lak!"
- 5 Yooba, ni ndeejajana. Mi imujainjai iti ta mbesoonjo kini na, mi
 ikampewe kat iti.
 Pa Anutu kiti, ni leleene izanzaana piti.
 6 Tana zin wal ta tirao be tiuulu zitun som na, Yooba itunu
 imenderkalkaala zin.
 Kembei ta nio i. Indeeje ta mburonj imap ma anjaana kat na, ni
 imar mi ikamke yo.
 7 Tana ko irao anmoto mini som mi lelenj ambai.
 Pa Yooba ikampe yo kat, mi ikam yo ma ketenj su.
- 8-9 Onoono kat, ni itatke yo pa meetejana,
 mi imus motonj luluunu ma ila ne.
 Mi ni ta ikiskis yo. Tana antop som, mi anmeete som,
 mi ingi anbot motonj yaryaara, mi niamru Yooba amwwa.
 10 Onoono, mungu anso ta kembei: "Ingi patanjana biibi isalakaala yo
 mi anbot joobo kat."
 Tamen anjem urlajana tio som.
 11 Patanjana tana ikam yo ma anru zaala. Tana anpiri sorok sua ma
 anso ta kembei:

“Tomtom ta boozomen na, pakamkaamnan men. Irao anjdemeere tasa na som. Som kat!”^u

12 Mi ko anpekel kamperjana ambaimbaijan boozomen ki Yooba be parei?

13 Nio ko ankam patoronjana pini, mi ankam mbooro baen ma anlij sala.

Mi lelen ambai pini, mi anpakuri pa ulaaja biibi ta ni ikam pio na, mi anzzoyaryaara zaana biibi.

14 Tana Yooba wal kini tisombe tilup zin pa sunjana,

na nio ko anto sua ta anbuk la kini na, mi ankam ka uraata ila matan.”

15 Zin wal ta tiurur lenen pa Yooba mi titoto mbulu kini na, ni ire zin kembei koronj kini nonono.

Tana leleene be kizin tasa imeete sorok na som.”

16 O Yooba, nio mbesoonjo ku. Anbesmbeeze pu kembei ta mungu nangon ikamam na.

Mi nu ta putke wooro ta ikaukau yo na, mi tatke yo pa meetejana.

17 Tana lelen ambai pu, mi anso ankam patoronjana pu,

mi anzzoyaryaara zom biibi.

18-19 Tana Yooba wal kini tisombe tisala Yerusalem mi tilup zin pa sunjana lela urum kini,

na nio ko anto sua ta anbuk la kini na, mi ankam ka uraata ila matan.

Haleluya!

Salmo 117

Karkari ta boozomen bela tipakur Merere zaana

1 Niom karkari ta boozomen, kapakur Yooba!

Niom tomtom ta karao pa toono ta boozomen na, kiwit uruunu ma isala kor^x

2 Pa munaijana mi kamperjana ta Yooba izzwe piti na, biibi kat. Isala ta kor a!

Mi ni ko itoto sua kini mbukjana ma alok.

Haleluya!

Salmo 118

Zin Israel zigan king kizin lenen ambai kat pa Merere

1 O niom iwal, leleyom ambai pa Yooba mi kapakuri. Pa ni ambaijana kat.

^u 116:11 Ro 3:4 ^v 116:14 Mbo 22:25, 66:13 ^w 116:15 Mbo 72:14 ^x 117:1 Ro 15:11

- Ni ko itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.
- 2 Niom iwal biibi ki Israel, koso ta kembei:
 “Ni ko itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.”
- 3 Mi niom patoronɲana koyom ta poponɲana ki Aron na tomini, koso ta kembei:
 “Ni ko itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.”
- 4 Tana niom wal ta komototo Yooba mi kelenɲen la kalɲaana na, niom ta boozomen koso ta kembei:
 “Ni ko itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.”
- 5 Nio ti, indeenɲe ta aɲbotmbot patanɲana leleene mi aɲru zolon na, aɲtaɲroro Yooba be iuulu yo.
 Mi ni ileɲ kalɲon mi iur leɲ zaala, tabe aɲyooto pa patanɲana tana mi aɲbot mat.
- 6 Sombe Yooba ilae tio, na nio ko aɲmoto koron sa som.
 Pa tomtom len mburan iɲgoi be tipasaana yo?^y
- 7 Iɲgi Yooba imbotmbot kolounɲana pio be iuulu yo.
 Tana nio ko aɲre i ikoto kon koi bizin mi ikam yo ma aɲlip pizin.^z
- 8 Iti tapase pizin tomtom pepe.
 Tapase pa Yooba itutamen be iporoukaala iti, to ambai.
- 9 Mi zin bibip ta tikamam peeze i tomini, tapase pizin pepe.
 Tapase pa Yooba itutamen be iporoukaala iti, to ambai.
- 10 Munɲu zin karkari timar ma tiliukaala yo be tikam malmal pio.
 Tamen nio aɲpase pa Yooba mburaana, tana aɲkas zin ma timap.
- 11 Timar pa lele boozomen, mi tiliukaala yo ma sik.
 Tamen nio aɲpase pa Yooba mburaana, tana aɲkas zin ma timap.
- 12 Zin tiku yo ma sik kembei ta parambel.
 Mi bil pa tamen mi mburan imap, mi tiko ma tila len, kembei ta you ikan mbutmbuutu gorokɲana.
 Pa nio aɲpase pa Yooba zaana, tana aɲkas zin ma timap.
- 13 Zin timaɲga pio ma rimen mi tikoto yo.
 Tamen Yooba iuulu yo.
- 14 Yooba ikamam leɲ mburon mi iporoukalkaala yo.
 Ni ulaaɲa tio ɲonoono.
- 15 Kelenɲ la pa zin wal ndeenɲan. Iɲga timbotmbot beeze kizin kizin, mi kalɲan izalla ma tiyotyooto. Pa Yooba ikamke iti kek.

^y 118:6 Mbo 56:4, 121:7; 2Tim 4:18; Ibr 13:4 ^z 118:7 1Kor 15:57; 1Yo 5:4

- Tizzo ta kembei: “Yooba namaana woono na, mburaananjana.
 16 Namaana woono, ta ikam uraata biibi piam.
 Yooba namaana woono na, mburaananjana kat!”
 17 Uunu tina ta anmeete som, mi ingi anbot motonj yaryaara men,
 beken a ansoyaara uraata bibip ki Yooba.
 18 Nonoono, ni ibalis kat yo.
 Tamen izem yo ma anmeete som.^a
 19 Tana kataama ta kizin wal ndeengeran i na, kakaaga zin pio.
 Pa an sombe anlela mi anpet Yooba kereene uunu, mi anpakuri pa
 mbulu ta ni ikam pio na.
- 20 Ingi kataama ki Yooba
 be zin wal kini ndeengeran tilela ma tipet kereene uunu.^b
- 21 Yooba, nu leŋ tiŋiizi tio mi uulu yo.
 Tana leleŋ ambai pu mi anpakuru.
 22 Pat ta zin ruumu poŋana kan matan repiili mi tipiri lae lene na,
 pat tamen tana ko iwe pat mataana kana be ruumu mbuleene
 ise.^c
 23 Mbulu tana ipet pa Anutu itunu mburaana.
 Mi amre na, ipa ndel kat.
 24 Aigule ambaijana ti, Yooba ikam piti.
 Tana lelende ambai mi menmeen ti pa.^d
- 25 O Yooba, muŋai yam mi kamke yam!
 Kampe yam mi kam yam ma ambot ambai!
- 26 Yooba ko ipombol tomtom taing i mi ikampe i. Pa ni ikam Yooba
 ruŋguunu ta imar i!
 Tana niam ta ambot lela Yooba urum kini leleene na, amsuŋi be
 ipombol yom mi ikampe yom.^e
- 27 Yooba, ni ta Anutu nonoono!
 Ni iurur mat piti mi ikampewe iti.
 Ketege ni runrun ila nomoyom, mi kala kapapiliu artaal mi
 kapakuri.
- 28 Nu ta Anutu tio. Nio leleŋ ambai pu mi anpakuru.
 Nu ta Anutu tio. Nio ko anwit urum isala kor!

^a 118:18 1Kor 11:32; Ibr 12:5 ^b 118:20 Mbo 15:1+, 24:3+; Tur 22:14 ^c 118:22 Mt 21:42;
 Mk 12:10+; ŋgo 4:11; 1Pe 2:7 ^d 118:24 Pil 4:4 ^e 118:26 Lu 13:35, 19:38; Yo 12:13

- ²⁹ O niom iwal, leleyom ambai pa Yooba mi kapakuri. Pa ni ambaijana kat.
Ni ko itoto sua kini mbukjana mi iurur leleene pa wal kini ma alok!

Salmo 119

Sugjana ki tomtom ta iurur kat leleene pa sua ki Anutu

Toto Anutu sua kini, to tendeeje kampejana biibi

- ¹ Ziŋoi ta lelen ambai mi kampejana biibi imbotmbot se kizin?
Ina zin wal ta tikamam ŋoobo mbulu sa som,
mi tipa pai kizin ma indeeje men pa sua ta Yooba ikam piti.
² Pa zin tomtom tau matan ingalŋgal zaala ta Anutu iur pa wal kini
na, mi titoto ka tutu,
mi tiur lelen imap ma ila kini mi tikam kinkiini be tiute kati,
na zin ko lelen ambai, mi kampejana biibi imbotmbot se kizin.^f
³ Pa zin tikamam ŋoobo mbulu sa som,
mi titoto zaala ki Anutu men.
⁴ Yooba, sua boozomen ta nu kam piam na,
nu sombe amto ma amto kat.
⁵ Nio leleŋ ilip be aŋkam tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na, ma imbol
pio,
mibe mbulu tio ito kat tutu tana.
⁶ Pa sombe motoŋ ingalŋgal tutu ku ta boozomen,
nako koŋ miaŋ ila iwal biibi matan som.
⁷ Nu sombe paute yo pa tutu ku ndeeŋejan,
nako leleŋ ambai pu mi aŋpakuru raama leleŋ ta ingeeze men.
⁸ Tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na, nio ko motoŋ ingalŋgal mi
aŋtoto.
Tana pizil kat ndemem pio pepe.

Ŋgar ambaijana imar pa Anutu

- ⁹ Nanŋaŋ sa, sombe leleene be mataana ingal itunu mi ikam mbulu ta
ingeeze men pa nu motom, nako ikam parei?
Bela mataana ingalŋgal sua ku mi itoto.
¹⁰ Nio aŋur leleŋ imap ma ima ku, mi aŋkam kinkiini be aŋute katu mi
aŋbot koloujana pu.
Tana uulu yo: Kokena aŋpaŋoobo pa tutu ku.
¹¹ Nio aŋur sua ku ila leleŋ be ipombol yo:

^f 119:2 Yo 14:21+; Ŋgo 24:16; 2Kor 1:12; 1Tim 1:5

Kokena anjakam mbulu sa ta irao pa lelem som.

12 O Yooba, nio anjakuru pa kampejana ku.

Paute yo pa tutu ku ta tibeede pataaja kek na.

13 Tutu ku ndeengan boozomen ta nu so piam na,
nio ansinin zin ma timap.

14 Zaala ta nu ur pa wal ku na, ka tutu ta ikam yo ma menmeen yo
biibi kat,
kembei tomtom menmeen zin pa koron bibip mi zangan ta ki toono
i.

15 Sua boozomen ta nu ur na, moton lala pa mi anrru ka ngar.
Mi moton ingalngal zaala ku.

16 Tutu ku ta tibeede pataaja kek na, ina ikam yo ma lelej ambai kat.
Tana irao moton mbiriizikaala sua ku na som.

Sua ki Anutu ipombol ti be tabaada patajana

17 O Yooba, nio mbesoongo ku. Kampewe yo mi munai yo.
Naso anbot ambai mi antoto sua ku.

18 Pei ngar tio bekenan ankilaala ngar ndabokboknan boozomen ta
imbot la sua ku.

19 Toono ti na, kar tio nonono som. Ingi anwe leembe pa men.
Tana turke tutu ku pio pepe.[§]

20 Gorgori nio lelej ilip pa tutu ku ndeengan.

21 Zin wal tau tipakurkur zitun mi tipagobnoobo pa tutu ku na, nu
yamyamba zin,
mi ketem malmalgana ku imbotmbot se kizin.

22 Mi nio na, moton ingalngal zaala ta nu ur pa wal ku na, mi antoto
ka tutu.
Tana pingis sua repiilngana mi pamiangana kizin ma imbot molo
pio.

23 Zin bibip ta tikamam peeze i tomini tilup zin mi timbuuru pio.
Mi tongo. Nio ko moton lala pa tutu ku ta tibeede pataaja kek na,
mi anjakam ngar pa. Pa nio mbesoongo ku tau.

24 Zaala ta ur pa wal ku na, ka tutu ta ikam yo ma lelej ambai kat.
Mi tutu tana izzo yo pa mbulu tabe anjakam.

Tuur lelende pa zaala ki sua nonono mi toto

25 Nio mburon imap kat ma ingi be anmeete ma anla lej i.
Tana to sua ku mbukngana, mi uulu yo ma anbot ambai mini.

26 Nio anso u pa mbulu tio ta boozomen, mi nu lej sunngana tio mi
uulu yo.

§ 119:19 Pil 3:20; 1Pe 2:11; Ibr 11:13

- Paute yo pa tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na.
 27 Sua boozomen ta nu ur na, paute yo pa ka ŋgar.
 Naso aŋute zaala ku, mi motoŋ lala pa uraata ku bibip ta ipa ndel kat.
 28 Nio leleŋ ipata ma mburoŋ imap kat.
 Tana to sua ku, mi pombol yo mini.
 29 Uulu yo be aŋbotmbot molo pa mbulu pakaamŋana. Kokena aŋpizil
 ndemeŋ pu.
 Sua ta nu kam piam, ina ko iwe zaala pio be kampeŋana mi
 muŋaiŋana ku ise tio.
 30 Nio leleŋ iur kek be aŋto zaala ki sua ŋonoono.
 Mi aŋpo tutu ku ndeeŋeŋan se ndomoŋ.
 31 O Yooba, zaala ta nu ur pa wal ku na, nio aŋkiskis kat ka tutu.
 Tana zem yo pepe: Kokena koŋ miaŋ ila iwal matan.
 32 Nu kam leŋ ŋgar pa koron boozo.
 Tana niŋ ise be aŋto zaala ki tutu ku.

Tusuŋ Anutu be ipaute iti pa tutu kini

- 33 O Yooba, tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na, paute yo pa ka zaala.
 Naso motoŋ ingalŋgal mi aŋtoto ma irao swonŋ imap.
 34 Kam leŋ ŋgar pa sua ta nu kam piam.
 Naso motoŋ ingalŋgal, mi aŋtoto raama leleŋ.
 35 Pazal yo be aŋto zaala ki tutu ku.
 Pa zaala tana, ta ko ikam yo ma leleŋ ambai kat.
 36 Zaala ta nu ur pa wal ku na, kam yo ma aŋur kat leleŋ pa ka tutu.
 Kokena motoŋ koronŋonŋ mi aŋru zaala be aŋdoundou leŋ koron boozo.^h
 37 Kam yo ma aŋpiŋgis motoŋ pa koron soroksorok ki toono ta ŋonon
 somŋan i.
 Pombol yo be aŋto zaala ku. Naso kam yo ma aŋbot ambai mini.
 38 Nio mbesoonŋo ku tau. Tana motom ingal sua ta mbuk pio na, mi
 kam ma iur ŋonoono.
 Sua tana, nu kam pa wal boozomen ta timototo u mi tileŋleŋ la kaŋjom na.
 39 Nio aŋmoto sua repiiliŋana mi pamiariŋana ki koŋ koi bizin.
 Tana piŋgis sua kizin tana pio. Pa kadoono ta urur pizin tomtom, ina
 indeŋdeeŋe men.
 40 O Yooba, nio leleŋ ilip pa sua boozomen ta ur na.
 Tana to mbulu ku ndeeŋeŋana, mi uulu yo ma aŋbot ambai mini.

Sua ki Anutu ipombol ti be tapase pini

- 41 O Yooba, nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku. Swe
 mbulu ku tana pio.

^h 119:36 Lu 12:13+; 1Tim 6:9+

To itum kaljom, mi kamke yo.

42 Naso anrao be anpekkel sua repiilijana ta tomtom tiwirri pio na.

Pa nio anpase pa sua ku.

43 Nio anjurur moton pu be to tutu ku ndeenjan mi uulu yo. Naso
anjwit urum pa mbulu ku ta zzo sua nonono men mi toto sua ku.

Tana re: Kokena uulu yo som, to anrao anso sua sa mini pa mbulu
ku tana som.

44 Sua ta nu kam piam na, nio ko antoto totomen.

45 Nio ankam kinkiini be anto sua boozomen ta nu ur na.

Tana kosa sa ko irao be ipakaala zaala pio mini na som.

46 Nio ti anmoto som, mi koj mian pizin tomtom som.

Zaala ta ur pa wal ku na, nio ko ansoyaara ka tutu ila zin king keren
uunu.ⁱ

47 Pa tutu ku ta ikam yo ma lelej ndabok kat.

Tana lelej pa ilip.

48 Nio anwit nomon isala, mi anpakuru pa sua ku.

Mi moton lala pa tutu ku ta tibeede pataja kek na, mi ankamam
ngar pa.

Sombe tabaada patajana, na sua ki Anutu ko ipotor lelende

49 Nio mbesoonjo ku. Tana motom ingalngal sua ku mbukjana ta kam
pio na.

Pa ina ipombolmbol yo be anjur moton pu mi ansa ulaaja ku.

50 Sombe patajana ikam yo, na sua ku ko iuulu yo be anbot ambai.

Ngar tana, ta ipotor lelej.

51 Zin wal ta tipakurkur zitun mi tirepilpiili Anutu na, timbel sua
repiilijana pio.

Tamen sua ta nu kam piam na, anzem som.

52 O Yooba, nio moton ngalngal tutu ku ndeenjan ta ur mungu kek
na.

Tabe ipombol yo mi ipotor lelej.

53 Nio, sombe anre zin wal sananjan tipizil ndemen pa sua ta nu kam
piam,

ina ikam yo ma ketej malmal kat.

54 Toono ti, kar tio nonono som. Ingi anwe leembe pa men.

Mi mazwaana ta so anbotmbot su toono ti na, nio ko anpakurkuru
pa tutu ku ta tibeede pataja kek na, mi anbotombo mboe pa.

55 Yooba, mbenj tomini, moton ingalngalu,
mi lelej be anto sua ta nu kam piam na.

56 Tana nio ankamam ta kembei:

ⁱ 119:46 Mt 10:18+; Mk 13:9; 1Pe 3:15

Sua boozomen ta nu ur na, motoŋ ingalŋgal mi aŋtoto.

Lelende ambai pa Anutu mi toto sua kini

- 57 O Yooba, nio aŋre u kembei koronŋ tio ŋonoono. Pa nu kampewe yo, mi aŋbotmbot se ku pa koronŋ ta boozomen.
Tana aŋbuk sua pu be aŋto sua ku.
- 58 Ingi sunŋana tio ima ku raama leleŋ:
To sua ku mbukŋana, mi kampe yo mi muŋai yo. Pa nio mbesoonŋo ku tau.
- 59 Nio aŋkam ŋgar pa zaala ta aŋtoto i,
tana aŋtooro yo mi aŋso aŋto zaala ta nu ur pa wal ku na.
- 60 Mi irao aŋnaunau na som.
Ko aŋmanga mi aŋto tutu ku pataaŋa.
- 61 Zin wal sananŋan tiur kilis boozo be tikeene yo.
Tamen motoŋ mbeleele sua ta nu kam piam na som.
- 62 Nio aŋmaŋgaŋa pa mbeŋ lukutuunu,
mi aŋpakurkuru pa tutu ku ndeeŋeŋan.
- 63 Zin wal ta timototo u mi tileŋleŋ la kaŋjom na,
nio leleŋ pizin mi aŋgabgaaba zin.
- 64 O Yooba, mbulu ku ta toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku, ina nu zzwe ma irao toono ta boozomen.
Paute yo pa tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na, beken aŋute kat.

Anutu, ni ambaiŋana kat

- 65 O Yooba, nio mbesoonŋo ku. Mi nu toto sua ku mbukŋana,
mi kamam mbulu ambaiŋana pio.
- 66 Paute yo pa ŋgar ku, mi kam leŋ ŋgar ambaiŋana.
Pa nio aŋpase pa tutu ku.
- 67 Muŋgu nio aŋpaŋobŋoobo pa zaala ku.
Mi nu balis yo mi pazal yo, tana koozi motoŋ ingalŋgal sua ku mi aŋtoto.
- 68 Nu ambaiŋom kat. Mi mbulu ta kamam ta kembena, ina ambai men.
Paute yo pa tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na.
- 69 Zin wal ta tipakurkur zitun mi matan pasomu na, tiŋgalŋgal sua pakaamŋana pio.
Tamen nio aŋur leleŋ imap pa sua ta nu ur na, mi motoŋ ingalŋgal mi aŋtoto.
- 70 Wal tina len ŋgar somŋan, mi tiyamaana sanaana kizin som.
Mi nio na, sua ta nu kam piam, ta ikam yo ma leleŋ ambai kat.
- 71 Pataŋana ta muŋgu ikam yo na, koronŋ ambaiŋana.
Pa ipazal yo mi ipei ŋgar tio pa tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na.
- 72 Sua ta ipet pa kwom na, nio aŋre kembei koronŋ tio ŋonoono.

Ilip pa pat silba mi gol munjaana ka tieene.

Anutu iur ti ma tepet. Tana iti bela toto tutu kini

73 Itum nomom ta imbuuzu yo mi iur yo.

Tana uulu yo be ankam kat ngar pa tutu ku.

74 Zin wal ta timototo u mi tileljen la kaljom na, sombe tire yo, na menmeen zin.

Paso, anpase pa sua ku mbukjana, mi anjurur moton pa ka nonono be ipet.

75 O Yooba, nio ajute: Tutu ku mi kadoono ta urur pizin tomtom, ina indejdeen men.

Mi nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem pio, tanata balis yo mi pazal yo.

76 Nio mbesoonjo ku tau. Tana ansoju be to sua ku mbukjana, mi swe mbulu ku ta urur lelem pa wal ku mi mujaijai zin na.

Naso potor lelen mi pombol yo.

77 Lelem isaana pio, mi uulu yo ma anbot ambai mini.

Pa sua ta nu kam piam, ta ikam yo ma lelen ndabok kat.

78 Zin wal ta tipakurkur zitun mi matan pasomu, nako kan mian. Pa tingalgal sorok sua pakaamjana pio.

Mi nio, nako moton lala pa sua boozomen ta nu ur na, mi ankamam ngar pa.

79 Zin wal ta timototo u mi tileljen la kaljom, mi tiute tutu ta nu ur pa wal ku na, zin ko timar mi tigaaba yo.

80 Nio lelen be ngar tio ingeeze men, mibe ajto kat tutu ku ta tibeede pataja kek na.

Naso kon mian pa itun som.

Tijiizi ki tomtom ta itoto tutu ki Anutu

81 O Yooba, nio ajzza u be uulu yo, mi anbel naamanom kek. Tana mburon imap ma ansaana kat.

Tamen anpase men pa sua ku.

82 Nio anjurur moton pa sua ku mbukjana be iur nonono. Mi ajnaama, ajnaama ma som.

Ijiizi na potor lelen ma ambai mini?

83 Nio ansaana ma tomtom matan mbeleele yo kek.

Tamen tutu ku ta tibeede pataja kek na, moton mbeleele som.

84 Nio mbesoonjo ku tau. Parei ta nu gedgeede kon koi bizin mi tiseeze moton?

Ijiizi na ur kadoono pizin?

85 Re. Zin wal ta tipakurkur zitun mi matan pasomu na, tikel naala pio kek be ajtop sula.

Mi sua ta nu kam piam na, wal tana titoto som.

86 Tutu ku ta boozomen na, irao aṇdemeere mi aṇpase pa be iuulu yo.

Mi iṅgi tomtom tiseseeze sorok motoṅ. Tana uulu yo lak!

87 Pa molo som to tipun yo ma aṇmeete ma aṇmap pa toono.

Tamen aṇpizil ndemeṅ pa sua ta nu ur na som.

88 Nu toto sua ku mbukṇana mi urur lelem pa wal ku. Tana uulu yo ma aṇbot ambai mini.

Naso motoṅ iṅgalṅgal zaala ta nu ur pa wal ku na, mi aṇtoto ka tutu. Tutu tana ipet pa itum kwom tau.

Sua ki Anutu imbotmbot ma alok

89 O Yooba, sua ku ko imbol mi imbotmbot ma alok. Irao imap na som.

Pa uunu imbot ta saamba a.^j

90 Tomtom tipepeebe len kelṇan, mi iseṅge iseṅge ma ila. Mi mbulu ku ta zzo sua ṇonoono men mi toto sua ku na, ta kembena.

Iseṅge iseṅge ma ila.

Nu ta ur toono ma tuṅ kat, tana imbol ma imbotmbot.

91 Pa sua ta nu ur, ta ikiskis koronṅ ta munṇaana men ma timbotmbot murin.

Mi koronṅ ta boozomen timbotmbot be timbesmbeeze pu men.

92 Sombe leleṅ ilip pa sua ku som,
so patanṇa tio ikam yo ma aṇmeete.

93 Sua boozomen ta nu ur na, irao motoṅ mbelelee na som. Som ma som kat.

Pa sua ku, ta ikam yo ma aṇbot ambai.

94 Nio aṇwe lem kek. Tana kamke yo lak! Pa nio aṇkam kinkiini be aṇto sua boozomen ta nu ur na.

95 Iṅgi zin wal sananṇan tizanṇaṇa yo be tipun yo ma aṇmeete.

Tamen nio aṇkamam ṅgar men pa tutu ta nu ur pa wal ku na.

96 Nio aṇre koronṅ sa ila ma iwe ambai komboono na som. Pa koronṅ ta boozomen tilala ma timilmiili. Tamen tutu ku na, ambai komboono, mi imbotmbot ma alok.

Sua ki Anutu ta ikamam lende ṅgar ambaiṇana

97 Sua ta nu kam piam na, nio leleṅ pa ilip!

Tana zonṅ ise ma ila zonṅ isula na, motoṅ ilala pa mi aṇrru ka ṅgar.

98 Tutu ku imbotmbot raama yo totomen.

Tabe ikam ma ṅgar tio ilip pa koṅ koi bizin ṅgar kizin.

99 Mi ṅgar tio ilip pa zin wal ṅgarṇan ta tipaute yo na tomini.

Pa zaala ta nu ur pa wal ku na, motoṅ ilala pa ka tutu mi aṇkamam ṅgar pa.

^j 119:89 Mt 5:18; Lu 16:17, 21:33; 1Pe 1:25

- 100 Mi ngar tio ilip pa zin kolman ngar kizin tomini.
Pa sua boozomen ta nu ur na, motoŋ iŋgalŋgal mi aŋtoto.
- 101 Nio aŋgabiizi ituŋ, mi aŋbotmbot molo pa zaala sananŋan ta
boozomen, bekena aŋto sua ku.
- 102 Tana aŋpizil ndemeŋ pa tutu ku ndeeŋeŋan som.
Pa nu itum ta paute yo pa tutu tana.
- 103 Bigil suruunu inamut. Mi sua ku na, inamut kat.
Ilip pa bigil suruunu.
- 104 Sua boozomen ta nu ur na, iuluulu yo be aŋkam ngar ambaiŋana.
Tana aŋurur koi pa mbulu boozomen ta iyaryaaru yo be aŋpizil
ndemeŋ pu.

Sua ki Anutu iurur mat piti

- 105 Sua ku, ta iurur mat pio kembei ta kai i,
mi izzo yo pa zaala tabe aŋto.^k
- 106 Nio aŋbuk sua pu, mi aŋpombol ma imbol kat,
be aŋto tutu ku ndeeŋeŋan.
- 107 O Yooba, iŋgi pataŋana biibi kat indeeŋe yo.
To sua ku mbukŋana, mi uulu yo ma aŋbot ambai mini.
- 108 Nio leleŋ be aŋpakuru mi sua tio iwe kembei patoronŋana ta nu
lelem pa i.
Paute yo pa tutu ku ndeeŋeŋan.
- 109 Gorgori nio aŋbotmbot naala kezeene.
Tamen sua ta nu kam piam na, motoŋ mbeleele som.
- 110 Zin wal sananŋan tiurur kilis be tikeene yo.
Tamen sua boozomen ta nu ur na, aŋzem som.
- 111 Tutu ta nu ur pa wal ku, ina matamur ambaiŋana ta kam pio. Tana
nio ko aŋkiskis ma alok.
Pa ina, nio aŋre kembei koronŋ tio ŋonoono, mi ikam ma leleŋ
ndabok kat.
- 112 Tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na, nio leleŋ iur be aŋtoto ma irao
swonŋ imap.

Tuur kat lelende pa Anutu mi sua kini

- 113 Zin wal ta tiur kat lenen pu som, mi titeeŋe tete ru na, leleŋ pizin
risa som.
Mi sua ta nu kam piam na, leleŋ pa ilip.^l
- 114 Nu we ur pio be aŋke lela, mi nu we siŋgiao pio mi poroukalkaala
yo.
Tana aŋpase pa sua ku mi aŋzza be iur ŋonoono.

^k 119:105 Mbo 119:130; 2Pe 1:19 ^l 119:113 Yems 1:8, 4:8

- 115 Tana niom wal ta kakamam mbulu sananjana na, koko molo pio.
Pa nio lelej be motoŋ iŋgalŋgal tutu ki Anutu tio mi aŋtoto.
- 116 O Yooba, to sua ku mbukjana mi we silou pio. Naso aŋmender
mboljana mi aŋbot ambai.
Kokena aŋur sorok motoŋ pu, to koŋ mian.^m
- 117 Palot yo, mi tatke yo pa patajana tio ti.
Naso aŋbot ambai, mi motoŋ iŋgalŋgal tutu ku ta tibeede patajana
kek na.
- 118 Wal boozomen ta so tipaŋoobo pa tutu ku ta tibeede patajana kek na,
nu pizil ndemem pizin.
Pa mbulu kizin pakaamjana iswe zin kembei tipizil ndemen pa
zaala ku kek.
- 119 Zin wal sananjan ta timbotmbot toono na, nu re zin ta boozomen
kembei musmuuzu sorok ta tiwirri ma ila lene.
Tana zaala ta nu ur pa wal ku, ramaki ka tutu na, nio lelej pa ilip.
- 120 Nio aŋkam ŋgar pu na, kuliŋ imoto. Pa nu potomŋom mi mburom
keskeezem.
Mi mbulu ku ta urur kadoono pizin tomtom, ina tomini ikam yo ma
aŋmoto koŋ.

Suŋjana ki mbesoŋo ki Anutu

- 121 Nio aŋkam ŋoobo tomtom sa som. Aŋkamam mbulu ndeemjana
men.
Tana zem yo la koŋ koi bizin naman pepe.
- 122 Nio mbesoŋo ku tau. Tana mender pio mi poroukaala yo ma aŋbot
ambai.
Kokena zin wal ta tipakurkur zitun mi matan pasomu na, tiseeze
motoŋ mi tikoto yo.
- 123 Nio aŋurur motoŋ pu be kamke yo, mi aŋbel naamaŋom kek.
Ŋiizi na kam mbulu ndeemjana ta mbuk sua pa na, mi uulu yo?
- 124 Nio mbesoŋo ku. Tana mbulu ku ta toto sua ku mbukjana mi urur
lelem pa wal ku na, swe pio ma aŋre tomini.
Mi paute yo pa tutu ku ta tibeede patajana kek na.
- 125 Nio mbesoŋo ku. Tana kam lej ŋgar ambaijana.
Naso aŋkam kat ŋgar pa tutu ta ur pa wal ku na.
- 126 O Yooba, iŋgi tomtom timbel zorojana pa sua ta nu kam piam.
Tana maŋga mi kam mbulu sa pizin!
- 127 Gol ta iŋgeze kat, ina koron zaanaŋana mi wal boozomen lelen pa.
Tamen nio na, lelej pa tutu ku ma ilip pa gol.
- 128 Tana sua boozomen ta nu ur, ta ikamam peeze pio pa pai tio.

^m 119:116 Ro 5:4+

Mi anjurur koi pa zaala boozomen ta iyaryaaru yo be anpizil ndemen pu.

Tuur kat lelende pa sua ki Anutu

- 129 Tutu ta ur pa wal ku, ina ndaboknana kat.
Tana motonj ingalngal mi angtoto.
- 130 Sua ku, sombe tipeeze, to iur mat pizin tomtom.
Mi zin wal tau len ngar biibi som na, sua ku iwe zaala pizin be
tikam len ngar ambainana."
- 131 Nio lelenj pa tutu ku ilip,
kembei tomtom ta miri i pa ka yok.
- 132 Mar lae tio, mi munjai yo mi kampe yo.
Pa ina mbulu ta kamam pa zin mbesoonjo ku tau tiurur lenen pu mi
tipakurkur zom.
- 133 Pazal yo pa sua ku. Naso anpa pai tio ma ambai men.
Kokena mbulu sananjanana sa ikam peeze pio.
- 134 Zin wal ta tiseseeze motonj mi tikamam be tikoto yo na, tatke yo la
naman.
Naso anjo sua boozomen ta nu ur na.
- 135 O Yooba, nio mbesoonjo ku. Swe itum ramaki kampejanana ku pio, mi
ur mat pio.
Mi paute yo pa tutu ku ta tibeede pataanja kek na.
- 136 Nio anbel tinjiizi ma motonj luluunu izzu.
Pa sua ta nu kam piam na, tomtom tito som.

Mbulu ndeejenjana ki Anutu

- 137 Yooba, nu ndeejenjom.
Mi tutu ku ta kembena. Indendeenje men.
- 138 Tutu boozomen ta nu ur pa wal ku, ina indendeenje men.
Mi tutu tana imbol ma imbotmbot. Itortooro som. Tana anjo anpase
pa mi anjurla kat.
- 139 Nio lelenj pa sua ku ilip mi ankamam kaisiigi pa.
Tamen konj koi bizin na, tikam ngar pa sua ku risa som. Tabe tikam
ma lelenj ibayou kat.
- 140 Niam amre kek. Sua ku, ina nonoono men. Tana irao amdemeere mi
ampase pa kat.
Mi nio ta mbesoonjo ku na, lelenj pa ilip.
- 141 Nonoono, nio tomtom soroknonj mi tomtom tirepilpiili yo.
Tamen sua boozomen ta nu ur na, motonj mbeleele som.
- 142 Mbulu ku ndeejenjana ko imbotmbot ma alok.

ⁿ 119:130 Mbo 19:7; 2Tim 3:15

Mi sua ta nu kam piam, ina ŋonoono men. Tana irao aŋdemeere mi aŋpase pa kat.

143 Ingi pataŋana boozomen isalakaala yo, mi lelen ipata kat.

Tamen tutu ku, ta ikam ma lelen ambai kat.

144 Tutu ta nu ur pa wal ku, ina indendeeŋe men, mi imbotmbot ta kembei ma alok.

Uulu yo be aŋkam kat ŋgar pa. Naso aŋbot ambai.

Sombe lelende ipata, na matanda ingal sua ki Anutu

145 O Yooba, nio lelen imap ma aŋtaŋroro u. Len suŋŋana tio mi uulu yo.

Mi nio ko motoŋ ingalŋgal be aŋto tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na.

146 Ingi tiŋiizi tio ima ku. Tatke yo pa pataŋana tio ti.

Mi nio ko motoŋ ingalŋgal zaala ta nu ur pa wal ku na, mi aŋtoto ka tutu.

147 Zoŋ ise zen, mi aŋmaŋga mi aŋtaŋroro u be uulu yo.

Pa nio aŋpase pa sua ku mbukŋana, mi aŋzza be iur ŋonoono.

148 Mi mbeŋ tomini na, aŋpamatmaata

mi aŋkamam ŋgar pa sua ku.

149 O Yooba, nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku. Tana len suŋŋana tio ti.

To tutu ku ndeeŋeŋana, mi uulu yo ma aŋbot ambai mini.

150 Ingi wal sananŋan timar tigarau yo be tipasaana yo.

Mbulu kizin ipa ndel kat pa sua ta nu kam piam na.

151 Tamen Yooba, nu mbotmbot kolouŋana pio.

Mi tutu ku ta boozomen, ina ŋonoono men. Tana irao aŋdemeere mi aŋpase pa kat.

152 Zaala ta nu ur pa wal ku na, mungu kat nio aŋkilaala ka tutu ta kembei:

Ina nu ur be imbotmbot ma alok.

Tomtom ta itaŋroro Anutu be iuuli pa ka koi bizin

153 Yooba, re yo pa pataŋana tio taingi, mi tatke yo pa.

Pa sua ta nu kam piam na, motoŋ mbelelee som.

154 Mender pio mi uulu yo.

Pa ingi tomtom tingalŋgal sorok sua pio. Tana to sua ku mbukŋana, mi uulu yo ma aŋbot ambai mini.

155 Ulaaŋa ku imbotmbot molo pa zin wal sananŋan.

Pa tutu ku ta tibeede pataaŋa kek na, zin tikam kinkiini be tito na som.

156 O Yooba, nu lelem izanzaana kat pa zin wal ta timbotmbot raama pataŋana na.

- Tana to mbulu ku ndeengejana, mi uulu yo ma anjbot ambai mini.
 157 Pa korj koi bizin ta tiseeseze motoŋ na, boozo kat.
 Mi zaala ta nu ur pa wal ku na, anjem ka tutu som.
 158 Nio anje zin wal ta tipizil ndemen pu na, leleŋ pizin risa som kat,
 mi anjbotmbot molo pizin. Pa zin titoto sua ku som.
 159 O Yooba, re. Sua boozomen ta nu ur na, nio leleŋ pa ilip.
 Uulu yo ma anjbot ambai. Pa nu toto sua ku mbukjana mi urur lelem
 pa wal ku.
 160 Sua ku ka uunu gonoono, ina ta kembei: Nu zzo sua gonoono men
 mi toto sua ku mbukjana. Tana tomtom tirao be tipase pu.
 Mi tutu ku ta boozomen na, ndeengejan, mi ko timbotmbot ma alok.

Mbulu kizin wal ta titoto zaala ki Anutu

- 161 Zin peeze kan tiseeseze sorok motoŋ.
 Tamen nio anjam ngar pizin som. Pa nio anjmototo u, mi anjamam
 ngar pa sua ku.
 162 Sua ku, ta ikam yo ma leleŋ ambai kat,
 kembei tomtom ta indeeŋ le koron ta ambaijana kat.
 163 Mbulu pakaamjan ta boozomen kizin wal ta tipizil ndemen pu na,
 leleŋ pa risa som, mi anjurur koi pa.
 Mi sua ta nu kam piam na, leleŋ pa ilip.
 164 Nio anjamam ngar pa tutu ku ndeengejan.
 Tana aigule ta boozomen leleŋ ambai pu mi anpakurkuru pa lamata
 mi ru.
 165 Zin wal ta so lenen ilip pa tutu ku, inako timbot ambai kat.
 Mi kosa sa ko irao ikam zin ma titop na som.
 166 O Yooba, nio antoto tutu ku,
 mi anjurur motoŋ pu be kamke yo.
 167 Zaala ta nu ur pa wal ku na, nio leleŋ pa ka tutu ilip.
 Tana motoŋ ingalŋgal mi antoto.
 168 Nio antoto tutu tana ramaki sua boozomen ta nu ur na.
 Pa mbulu tio mi pai tio ta boozomen na, nu re ma imap.

Matanda ingal sua ki Anutu mi tapakuri

- 169 O Yooba, leŋ tinjiizi tio ti.
 To sua ku mi kam leŋ ngar ambaijana.
 170 To sua ku mbukjana, ngun taljom pa sunjana tio, mi tatke yo pa
 patajana tio.
 171 Paute yo pa tutu ku ta tibeede pataja kek na.
 Naso kwoŋ ipakurkuru totomen.
 172 Nio ko anjbombo mboe pa sua ku. Pa tutu ku ta boozomen na,
 indendeeŋ men.

- 173 Itum nomom ko iuulu yo.
 Pa lelej iur kek be aŋto sua boozomen ta nu ur na.
 174 O Yooba, nio lelej ilip be kamke yo. Tana ingi aŋbotmbot mi aŋjurur
 motoŋ pu.
 Mi sua ta nu kam piam, ta ikam yo ma lelej ambai kat.
 175 Kiskis yo ma aŋbotmbot, bekena aŋpakuru.
 Tutu ku ko ipombol yo.
 176 Nio mbesooŋo ku. Tamen ingi aŋsaŋsaŋ kembei sipsip ta imbiriizi
 na.
 Tana ru yo, mi kam yo ma aŋmiili mini. Pa nio motoŋ mbeleele tutu
 ku som.^o

Salmo 120

Suŋŋana ki tomtom ta leleene pa mbulu luumuŋana

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

- 1 Nio aŋbotmbot raama pataŋana, mi aŋtaŋroro Yooba be iuulu yo.
 Mi ni ileŋ suŋŋana tio.
 2 O Yooba, zin wal ta kwon pakamkaamŋan,
 mi tingalŋgal sorok sua pizin tomtom na, tatke yo la naman.
 3 Nu tomtom ta ŋgalŋgal sorok sua na, parei? Nu wi pa kadoono tabe
 Yooba ikam pu i?
 Mi lelem be ute sokorei tabe ikam pu ma ipokot mbulu ku? Kadoono
 ku ko ta kembei:
 4 Izi kini mataanaŋana ko ingalu.
 Mi you keseene ko isalakaalu mi ineenu!
 5 O ra, tembel yo kek! Pa ingi aŋbotmbot raama zin wal ta len
 ŋgar somŋan i! Ingi kembei aŋwe leembe su lele pakaana
 Mesek,
 mi tomini kembei aŋbotmbot la zin Kedar mazwan.
 6 Pa lele ti ka tomtom bizin na, tikamam mbulu kembei ta wal matan
 munŋan. Zin lenen be tikam mbulu luumuŋana mi niamŋan
 amparlup yam na som.
 Mi nio aŋbel mbotŋana la mazwan kek.
 7 Nio na, aŋkamam mbulu luumuŋana men pizin, mi lelej be
 niamŋan amparlup yam ma amwe tamen.
 Mi zin na, lenen pa mbulu ki malmal men.

^o 119:176 Lu 15:4

Salmo 121

Merere imbotmbot raama iti mi mataana piti

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

- ¹ Nio motonj izalla pa zin abal.
Ko lej ulaanja sa imar be parei?
- ² Ulaanja tio na Yooba itutamen tau.
Ni ta iur saamba mi toono.
- ³ Ni ko irao izemu ma tutkat kumbum mi mel na som.
Pa mboronjan ku, ni mata njenjeene somjana.
- ⁴ Onoono kat, mboronjan kiti Israel, mata njenjeene somjana,
mi ikenne som.
- ⁵ Yooba, ni mataana pu mi imborro u.
Mi imbotmbot ziljom uunu totomen mi iwe ur pu.^p
- ⁶ Tana zonj mataana ko ilasu pa aigule na som.
Mi mberj na, puulu ko irao be ipasaanu na som.
- ⁷ Yooba ko mataana pu mi iporoukalkaalu pa koronj sananjan ta
munjaana men.
Ni ko imboro u ma mbot ambai men.^q
- ⁸ Ni ko mataana pu pa pai ku ta boozomen. Tana nu sombe le ma mar,
som pet ma la, na ni ko imbotmbot raamu mi mataana pu,
ta buri mi iseenge iseenge ma ila.

Salmo 122

Sunjana pa Yerusalem

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem Mboe ki Dabit

- ¹ Indeeje tomtom tiso pio ma tiso: “Tamanga mi tasala pa urum ki
Yooba,”
na ikam yo ma lelej ambai kat.
- ² Mi ingi tamar ma telela siiri kwoono ki Yerusalem,
mi temendernder lela kar biibi kek.
- ³ Yerusalem, ina kar ndabokjana. Tipo ma ambai kat.
Mi ka siiri ta iliu na, mboljana.
- ⁴ Niam wal ki Yooba amzze mi amluplup yam su kar ta ti.

^p 121:5 Mbo 1:6 ^q 121:7 Mbo 91:9+

- Zin Israel un bizin ta boozomen tiwwa ma timarmar kar Yerusalem taingi be tipakur Yooba zaana.
 Tito tutu ta ni iur pizin tau.
- 5 Pa zin king tiam ta Dabit popoꝓana kini na, murin peeze kana imbotmbot kar ta ti.
 Tana timbotmbot ti mi tiurpewe patarjana kizin tomtom.
- 6 Kusun pa kar Yerusalem bekena imbot ambai! Kusun ta kembei:
 “Zin wal ta so tiur lenen pa Yerusalem, nako timoto som mi timbotmbot ndabok men.
- 7 Mi zin wal ta timbotmbot lela siiri mboljana ki Yerusalem lelene, nako timbot ambai.
 Mi king zinan zin peeze kan kini ta timbotmbot lela ruumu mboljan ki Yerusalem na, ta kembena. Ko timoto som, mi timbot ndabok men.”
- 8 Nio motoꝓ ingal zin tonmatizin tio mi zin gaabaꝓon, tana anso pa Yerusalem ta kembei:
 “Niom Yerusalem koyom, Anutu ko imboro yom ma kombot ambai.”
- 9 Mi ankam ngar pa urum ki Yooba ta Anutu kiti na, tana ansoni be imboro yom Yerusalem koyom ma kombot ambai pa koron ta boozomen.

Salmo 123

Merere mbesoono kini tipase pa munaijana kini

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

- 1 O Yooba, nu mbotmbot se murim peeze kana ta saamba a.
 Tana ajurur motoꝓ pu mi anpase pu.
- 2 Yooba, Anutu tiam, niam ko amrre ma pu ma irao nu munai yam mi uulu yam. Pa nu ta biibi tiam.
 Tana ampase pu pa koron ta boozomen,
 kembei ta zin mbesoono tomooto ma moori tipase pa zin bibip kizin.
- 3-4 O Yooba, lelem isaana piam, mi munai yam mi uulu yam. Pa niam mbesoono ku tau.
 Re. Ingi zin wal ta timoto u som, mi tipase pa zitun ma tiso zin tirao pa koron ta boozomen, ta timbel repiilinoꝓam kek.
 Zin tana matan pasom yam mi tirepilpiili yam ndabok!

Salmo 124

Merere, ni iporoukaala wal kini pa kan koi bizin

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem Mboe ki Dabit

- 1 “Sombe Yooba ilae kiti som, mi iuulu iti som, nako parei piti?”
Niom iwal biibi ki Israel koso ta kembei:
- 2 “Indeeje tau kanda koi bizin timanja piti na,
sombe Yooba ilae kiti mi iuulu iti som,^r
- 3 so kanda koi bizin tipambiriizi iti ma tamap lup.
Paso, keten malmal piam biibi kat.
- 4-5 Patajana tana, ina kembei wo mburaanajana ta isur ti mabe tala
lende.
Mi ina kembei nonor biibi ta ikamam be ilol ti. Mi som.
- 6 Tana tapakur Yooba pa kamperjana kini!
Pa ni izem ti ila kanda koi bizin naman be tipasaana iti na som.
- 7 Indeeje tana, iti kembei nge ta kilis ikami.
Tamen Yooba iputke wooro tana piti,
mi matanda yaryaara mi toko ma tala lende.
- 8 Ulaaja kiti na, Yooba itutamen tau.
Ni ta iur saamba mi toono.^s

Salmo 125

Merere ni imenderkalkaala wal kini

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

- 1 Zin wal ta tipase pa Yooba na, zin kembei ta abal Sion.
Pa abal tana irao imuzik na som. Tun ma imbotmbot ma alok.^t
- 2 Yerusalem na, abal boozomen iliu i.
Mi ina raraate men pa Yooba wal kini. Ni iwe kembei siiri mboljana
ta iliu zin.
Mi imenderkalkaala zin ta buri, mi iseeje iseeje ma ila.
- 3 Tana toono ta Anutu ikam pa wal kini ndeejejan na, zin wal
sanangan ko tikam peeze pa ma alok na som.
Kokena tikam ma zin wal ndeejejan tomini tisemboron zitun pa
mbulu sananjana.
- 4 O Yooba, kampe zin wal ku ambaimbaijan ta lenen ngezejan na.^u

^r 124:2 Mbo 94:17; Ro 8:31 ^s 124:8 Un 1:1; Mbo 121:2 ^t 125:1 Mbo 46:5,7, 48:3

^u 125:4 Mbo 36:10

- ⁵ Tamen zin wal ta tipizil ndemen pa zaala ku, mi titoto zaala pakaamjana na,
 ziiri zin ma tila len raama zin wal sanangan.
 O Yooba, mboro zin Israel ma timbot ambai men!”

Salmo 126

Zin Israel tisuj be Anutu iuulu zin

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

- ¹ Indeeje kar Sion isaana kat na, Yooba iuulu kar kini ma imbot ambai mini.
 Tabe ikam ma lelende ambai kat. Mi tamen tuurla kat som. Toso
 “Mbulu ti, ko gonoono? Ko tere miujana ma ingi.”^w
- ² To lelende ambai kat mi teseenje.
 Mi kaljanda isala ma tombo mboe raama menmeen ti.
 Indeeje tana, zin karkari tire ti ma tiso:
 “Wai, Yooba ikam uraata bibip pizin Israel!”
- ³ Mi ina gonoono. Yooba ikam uraata bibip kat piti.
 Tanata lelende ambai kat.
- ⁴ Tamen Yooba, koozi amsaana mini. Tana amsuju: Uulu yam ma
 ambot ambai mini, kembei ta kamam pa lele pakaana ki Negeb na.
 Lele tana na, ka yok somjana. Mi nu kamam ma yaj izzu, tabe yok
 tireere pa.
- ⁵ Zin wal ta tiwaswaaza kini raama tinjiizi na,
 kaimer ko kaljan isala mi tingaama raama menmeen zin.^x
- ⁶ Mi zin wal ta titantaj mi tibaada kini iweniwen ma tila mokleene na,
 kaimer ko timiili raama kini gonoono, mi kaljan isala ma menmeen
 zin.

Salmo 127

Kampejana ki Merere ta ikam ma uraata kiti iur gonoono

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem Mboe ki Salumo

- ¹ Zin wal ta tiwoo ruumu na, sombe Yooba igaaba zin pa uraata kizin
 som, na tipunun sorok mburan pa ruumu tana.

^v 125:5 Ga 6:16 ^w 126:1 Mbo 14:7, 85:1 ^x 126:5 Mk 4:2+; Ijgo 20:19,31; 1Kor 3:6+;
 2Kor 2:4

Mi zin menderjan ki kar biibi ta kembena. Sombe Yooba igaaba zin pa uraata kizin ma imenderkaala kar tana som, na tipamatmaata sorok.^y

2 Tana nu sombe pase pa Yooba som, mi kamam uraata pa berek ma ila mberj na, nu punun sorok mburom.

Pa kampejana kini, ta ikamam ma tere uraata kiti iurur nonono mi takamam kanda kini.

Tana zin wal ta Anutu leleene pizin na, kopon rru som, mi tikenne kat pa mberj.^z

3 Mi lutundu bizin tomini. Yooba ipomosmoozo iti tomtom mi ikamam lende pikin.

Ina kampejana kini tau.

4 Tana nanjan kaibiim sa isombe ipeebe le pikin tomoto pakan, nako leleene ambai. Pa zin ta ko timender pa urum.

5 Mi sombe tomtom sa ipeebe le pikin tomoto boozo, na ni ko leleene ambai kat pa kampejana tana.

Pa kaimer, sombe zijan ka koi bizin tiparzorzooro pa sua isu kar keteene, na lutuunu bizin tana ko timender pini mi tiuuli. Tana ka koi bizin ko tirao be tikoto i na som.

Salmo 128

Sua pomboljana pa zin wal ta timototo Merere mi tileljen la kaljaana

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

1 Zin wal ta so timototo Yooba mi titoto zaala kini, nako lenen ambai pa kampejana tabe ise kizin i.^a

2 Nu sombe kam ta kembei, na uraata ta kamam pa nomom na, ko iur nonono, mi kom kini ma lem koronj irao.

Tana ko lelem ambai pa kampejana tabe imbotmbot se ku i, mi mbotmbot ambai.

3 Mi kusim moori ta imborro ruumu ku, nako ipeebe lem pikin boozo, kembei ta ke baen ipiyotyoto nonono ambaimbaijan.

Tana niomjan lutum bizin ko kaparlup yom pa kini kanjana, mi zin tiliu u kembei ta ke olib iweene tindomdom ma tizze pa ke uunu na.

4 Tana kampejana ta kembena, ta ko ise ki tomtom ta imototo Yooba mi ileljen la kaljaana.

5 Yooba, ni imbotmbot kar Sion. Itunu ko ipombolu mi ikampe u.

^y 127:1 Yo 15:5; 1Kor 3:7 ^z 127:2 Mt 6:25+ ^a 128:1 Mbo 119:1+

Mi mazwaana ta so nu mbotmbot su toono na, nu ko re Yerusalem imbotmbot ambai men.

⁶ Mi ko mbotmbot ma molo su toono,
ma irao re tumbum bizin tipet.

Yooba ko imboro zin Israel ma timbot ambai men. Ijonoono.

Salmo 129

Merere ikoto zin Israel kan koi bizin

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

¹ “Indeeje ta nio nanganjon mi imar na, kon koi bizin timbel moton seezejana.”

O niom iwal biibi ki Israel, koso ta kembei:

² “Ijonoono kat. Indeeje ta nio nanganjon mi imar na, kon koi bizin timbel moton seezejana.

Tamen tirao be tilip pio na som.

³ Tiballis yo ma tau ndemej mbeljan men.”

⁴ Mi Yooba, ni ndeejejana.

Tana iuulu yo ma iyembut re ta wal sananjan tipo yo pa na.

⁵ Wal boozomen ta tiurur koi pa kar Sion na,

Yooba ko ipimiili zin ma tila len raama kan mian.

⁶⁻⁷ Pa zin tipiyooto koron ambaijana sa som.

Tana zin kembei kini ambaijana ta tomtom tingaama, mi tikam ma ila ruumu i, na som.

Zin ko tiwe kembei mbutmbuutu ta ise sorok, mi karau men mi imelle.

⁸ Mi sombe tomtom pakan tipa se keren uunu,

nako irao tipombol zin pa Merere zaana

mi tiso “Yooba ko ikampe yom” na som.

Mi niom na, amsun Yooba be ikampe yom mi ipombol yom.

Salmo 130

Munaijana ki Anutu

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

¹ O Yooba, ingi patajana biibi ilol yo ma kembei ta nio be anmon sula lej ta mozo lukutuunu i! Tana antajroro u.

² O Merere, ngun taljom pa tinjiizi tio.

Lej sunjana tio ti, mi munai yo lak!

- ³ Yooba, sombe motom kiskis mbulu boozomen ta amkamam ŋoobo na,
asiŋ ko irao be imender su kerem uunu? Som.
- ⁴ Tamen nu muŋaiŋana katuunu, mi rekreege sanaana tiam.
Tanata tomtom timototo u mi tileŋleŋ la kaŋjom.
- ⁵ Nio aŋpase pa Yooba mi aŋzza i. Pa leleŋ ilip be iswe muŋaiŋana
kini mi iuulu yo.
Tana aŋurur motoŋ pa sua kini mbukŋana be iur ŋonoono, mi
aŋbotmbot.
- ⁶ Nio leleŋ pa Yooba ilip mi aŋurur motoŋ pini,
kembei zin menderŋan ta matan pa kar pa mbeŋ na, tiurur matan pa
zoŋ.
Zin, sombe tire zoŋ pok ma ise, na lelen ambai. Mi nio ta kembena.
Sombe Yooba iswe itunu mi muŋaiŋana kini pio, nako leleŋ ambai
kat.
- ⁷ O niom Israel, kapase pa Yooba mi kuur motoyom pini be iuulu
yom.
Pa ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini.
Sombe ni itatke yom pa pataŋana tiom, nako ikam ma ikam kat.
- ⁸ Tana ni itunu ko itatke yom Israel pa pataŋana tiom,
mi ireege sanaana tiom ta boozomen ma ila lene.^b

Salmo 131

Suŋŋana ki tomtom ta ipakur itunu som, mi ipase pa Merere men

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem Mboe ki Dabit

- ¹ O Yooba, ŋgar pakurŋana sa imbot la leleŋ som,
aŋwidit ituŋ som,
mi aŋkamam be aŋwe biibi som.
Tana koron bibip mi uraata bibip ta aŋrao pa som na, aŋmaŋmaŋ pa
som.^c
- ² Pa aŋpase pu tau. Tana aŋkototo ituŋ, mi aŋur niŋ ma aŋbotmbot.
Mi kopon rru som, mi leleŋ ambai men,
kembei pikin ta iwin tui ma irao, mi naana imbaraari na.
- ³ O niom Israel, kapase pa Yooba, mi kuur motoyom pini be iuulu
yom,
ta buri, mi iseŋge iseŋge ma ila.

^b 130:8 Mt 1:21; Lu 1:68 ^c 131:1 Ro 12:16; 1Pe 5:5

Salmo 132

Merere ta ipeikat Dabit mi abal Sion

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

- 1 O Yooba, motom ngalngal Dabit mi patanjana boozomen ta ni ibaada pa nu zom na.
- 2 Mungu, ni imbuk sua mboljana pa Yooba, ta Anutu mbolkenkenjana ki Yakop na.
Mi ipombol sua tana ma imbol kat.
- 3-4 Iso ta kembei: “Nio ti, ko irao aŋlela ruumu tio som,
aŋsu muriŋ be aŋkeene som,
aŋur motoŋ som,
mi aŋkeenekaala ki motoŋ som,
- 5 ma irao aŋdeenje Yooba le lele sa.
Pa ŋgar tio imbol be aŋkam Anutu mbolkenkenjana ki Yakop le muriini sa be imbot pa.^d
- 6 Indeenje niam ambot lele pakaana ki Eparata na, amlenj Sua Mbukjana Ka Koror uruunu.
Tana amla ma amdeenji imbot igarau kar Yar.
- 7 To amso: “Tamaŋga mi tala Anutu muriini ta Yerusalem a.
To tala tagarau muriini peeze kana, mi telek kumbundu pini ma tapakuri.”
- 8 O Yooba, manga ramaki Sua Mbukjana Ka Koror ta iswe mburom na, mi la pa murim.
- 9 Patoronjana ka tomtom bizin ku ko tikam mbulu ndeenjenana totomen. Ko iwe kembei len mburu be tizebzeebe zin pa.
Mi zin wal ku ta tiurur lenen pu mi titoto mbulu ku na, kaŋjan ko izalla mi tiyotyoto raama menmeen zin.
- 10 Yooba, motom iŋgal mbesoonjo ku Dabit.
Poponjana kini ta itum roogi mi uri ma iwe king na, pizil ndemem pini pepe.
- 11 Mungu Yooba itunu imbuk sua mboljana pa Dabit, mi ipombol ma imbol kat. Tana irao ireege sua tana na som. Sua ta kembei:

^d 132:5 ŋgo 7:46

“Poponjana ku tabe tiyooto pu i, nio ko anjur kizin tasa ma ikelu be imbot se murim peeze kana.^e

- 12 Mi sombe lutum bizin matan ingalngal sua tio mbukjana mi titoto kat ka tutu,
tona lutun bizin tomini kadoono ko tikam murim, mi timbutultul su murim peeze kana, mi iseenge iseenge ma ila.
Tutu tana, nio ituḡ ko anpaute zin pa.”

- 13 Yooba iroogo kar Sion, mi ikam ma iwe lene kek.

Lele tana, ta ni leleene be imbotmbot pa.

- 14 Tana iso ta kembei: “Lele ti ko iwe muriḡ be anbotmbot pa ma alok. Nio leleḡ be muriḡ peeze kana imbotmbot lele ta ti.”

- 15 Nio ko anpombol zin Sion kan, mi ankampe zin ma tirao kat pa koronḡ ta boozomen.

Tana zin wal ki Sion ta petel zin ma timbot ḡoobo na, nio ko anputu zin ma kopon bok.

- 16 Mi zin patoronjana kan ki Sion na, nio ko anpombolmbol zin pa uraata kizin, mi zin ko tizzwe zaala tabe ankamke zin tomtom pa i.

Mi zin wal ki Sion ta tiurur lenen pio mi titoto mbulu tio na, kaljan ko izalla mi tiyotyooto raama menmeen zin.

- 17 Poponjana ki Dabit ta iwe king mi imbotmbot Sion na, nio ko ankam i ma zaana mi mburaana iwe biibi.

King ta ituḡ anroogi mi anuri pa uraata na, nio ko anpombolmbol peeze kini, mi iseenge iseenge ma ila.

Peeze kini ko kembei lam ta iyaryaara totomen.^f

- 18 Mi nio ko anḡkoto ka koi bizin ma timbotmbot raama kan mianḡ.

Mi mogar ta imbotmbot sala king uteene, nako imilmil ma ingeeze kat.

Salmo 133

Taparlup lelende. Naso kampejana ki Anutu imbotmbot se kiti

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem Mboe ki Dabit

- 1 Sombe zin tonmatizij timbot la mbata, mi tiparlup lenen ma iwe tamen, ina ambai kat.

Tere na, ikam ti ma lelende ambai.^g

- 2 Pa ina kembei ḡgere kuziinijana ta tilij sala Aron uteene

^e 132:11 ḡgo 2:30 ^f 132:17 Mbo 148:14; Lu 1:69 ^g 133:1 Yo 17:23; Ro 12:10

mi ireere ma isula pa kezeene ruunu

ma tunj sula kawaala kini molo kwopiriini na.

³ Mi ina kembei ta tolou biibi ki abal Hermon isu pa zin abal ta tigarau kar Sion na.

Pa sombe taparlup ti ma tewe tamen su kar Sion, na Yooba ko iur kampejana kini ma isalakaala iti.

Kampejana tana na, mbotjana ambaijana ta iseeŋge iseeŋge ma ila.

Salmo 134

Suŋjana mbej kana

Mboe kizin wal ta tizalla pa Yerusalem

¹ Niom mbesooŋo boozomen ki Yooba ta kembesmbeeze pini lela urum kini leleene pa mbej na, kamar mi kapakuri pa kampejana kini.

Kiwit uruunu ma isala kor.

² Motoyom ila pa lele ta potomjana kat na, mi kiwit nomoyom ma kapakur Yooba pa kampejana kini!

³ Yooba ta iur saamba mi toono.

Mi imbotmbot kar Sion.

Itunu ko ipombol yom mi ikampe yom. Ŋonoono.

Salmo 135

Anutu ki Israel imborro koronj ta boozomen mi ikamam uraata bibip

¹⁻² Haleluya!

Niom mbesooŋo ki Yooba ta kembesmbeeze pini lela urum kini leleene,

som kombotmbot urum ziljaana na, kapakur Yooba zaana!

³ Kapakuri paso, ni ambaijana kat.

Kombo mboe pini mi kapakur zaana ndabokjana.

⁴ Pa Yooba itunu ta ipeikat Yakop, mi ikami ma iwe lene.

Tana ni ire iti Israel kembei koronj kini ŋonoono, mi leleene piti ilip.^h

⁵ Nio ajute kat ta kembei: Yooba, ni ta biibi ŋonoono.

Merere kiti ilip kat pa merere ta boozomen.

^h 135:4 Kam 19:5; Tit 2:14

- 6 Sombe Yooba leleene iur be ikam mbulu sa isu saamba, som toono,
som tai,
som mozo lukutuunu, na ikam men.
Pa koron sa irao be ipakaali na som.
- 7 Ni ta ikamam ma miiri tieene indoundou ma izze pa lele uunu.
Mi ingongo yan, mi ikamam ma lolo iwenweene zin koron.
Mi ikakaaga kataama pa ruumu kini ta miiri imbotmbot lela na, be
iyooto mi iloondo ma irao toono.
- 8 Mungu, ni ikasgeege zin pikin mungamunga mi mbili mungamunga
kizin Aikuptu ma timap lup.ⁱ
- 9 Mi ikam mos mi uraata bibip isu Aikuptu,
bekena iseeze king kizin zigan mbesoonjo kini ta boozomen matan.
- 10 Ni ta ikasgeege zin karkari boozomen,
mi ipun zin king mburanjan ma timetmeete.
- 11 Ipun Sihon ta king kizin Amor na,
Og ta king ki Basan na,
mi king ta boozomen ki toono Kanaan.
- 12 Mi ikam toono kizin pa wal kini Israel ma iwe len
be timbotmbot pa, mi iseenge iseenge ma ila.
- 13 O Yooba, zom biibi ko imbotmbot ma alok!
Tomtom ko tipepeebe len keljan, mi matan ingalngal uraata ku mi
tizzoyaryaara urum, mi iseenge iseenge ma ila.
- 14 Pa Yooba imendernder pa wal kini mi iurur kadoono pa kan koi
bizin.
Mi leleene izanzaana pa zin mbesoonjo kini.
- 15 Zin merere kizin karkari na, tomtom tiurpewe zin pa silba mi gol.
Merere ta kembei na, tomtom naman muriini men.^j
- 16 Zin kwon mi matan.
Tamen tirao be tiso sua som, mi tire lele som.
- 17 Zin taljan. Mi tirao be tilej sua som.
Mi miiri sa iwedet pa kwon som. Paso zin matan yayaaranjan som.
- 18 Tana zin wal ta so tiurpe merere pakaamjan mi tipase pizin,
nako len mburan sa som, mi tiwe koron sorok kembei ta merere kizin.
- 19 O niom iwal biibi ki Israel, kapakur Yooba pa kamperjana kini!
Mi niom patoronjana koyom ta poponjana ki Aron na tomini,
kapakur Yooba pa kamperjana kini!

ⁱ 135:8 Kam 12:29 ^j 135:15 Mbo 115:4; Tur 9:20

- 20 Mi niom popoŋana ki Lebi ta ku'uluulu uraata ki urum na, ta kembena. Kapakur Yooba pa kampeŋana kini!
Tana niom wal ta komototo Yooba mi kelenlen la kalŋaana na, niom ta boozomen kapakuri pa kampeŋana kini.
- 21 Yooba muriini imbotmbot ta Yerusalem.
Tana niom wal ta kombot su Sion na, kapakuri pa kampeŋana kini!
Haleluya!

Salmo 136

Merere itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini

- 1 Leleyom ambai pa Yooba mi kapakuri. Pa ni ambaiŋana kat.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.
- 2 Leleyom ambai pa Anutu mi kapakuri. Pa ni ilip pa merere ta boozomen.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.^k
- 3 Leleyom ambai pini mi kapakuri. Pa ni ta Merere biibi ŋonoono. Ilip pa merere ta boozomen.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.^l
- 4 Ni itutamen ta ikamam uraata bibip ta ipa ndel kat.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.
- 5 Muŋgu ni iur saamba ramaki ka koron ta boozomen. Uraata tana iswe i kembei ni le ŋgar biibi.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.
- 6 Mi iur toono ma imbot se yok ŋwaana.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.
- 7 Ni ta iur koron bibip sala maŋaanaŋana be tiur mat piti.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.^m
- 8 Iur zon be iyaara pa aigule.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.
- 9 Mi iur puulu ramaki pitik be tiyaara pa mbeŋ.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.
- 10 Ni ta ikasgeege zin pikin muŋgamuŋga kizin Aikuptu.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.ⁿ
- 11 Mi itatke zin Israel pa zin Aikuptu kan naman.
Ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.^o

^k 136:2 1Kor 8:5+ ^l 136:3 1Tim 6:15 ^m 136:7 Un 1:14 ⁿ 136:10 Kam 12:29

^o 136:11 Kam 13:3

12 Uraata tana, ni ikam raama mburaana biibi. Pa ni mbura keskeezegana.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

13 Ni ikam ma tai siɲsiɲɲana imet ma iwe ru, mi toono raraazaɲana ipet.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.^p

14 Mi iyaaru zin Israel ma tipa pa toono raraazaɲana ta imbot tai lukutuunu na, mi tilae mbaaga.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

15 Mi igiibi king kizin Aikuptu ziɲan zin malmal kan kini sula Tai Siɲsiɲɲana, ma tiwin katkat tai ma timetmeete.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

16 Ni imuɲmuuŋgu pa wal kini ma ziɲan tiwwa pa lele bilimɲana.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

17 Ni ikasgeege zin king mburanɲan.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

18 Ni ipun zin king zanɲan ma timetmeete.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

19 Ipun Sihon ta king kizin Amor na ma imeete.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

20 Mi ipun Og, ta king ki Basan na, ma imeete.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

21 Mi ikam toono kizin pa wal kini Israel ma iwe len.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

22 Ikam toono tana pa zin Israel ta mbesooŋo kini na, ma iwe len be timbotmbot pa, mi iseɲge iseɲge ma ila.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

23 Indeeɲe niam ambot ɲoobo kat na, ni mataana mbeleele yam som.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.^q

24 Ni itatke yam pa koyam koi bizin naman.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

25 Ni ta ipututu koronɲ matan yaryaaraɲan ta boozomen.

Ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

26 Tana leleyom ambai pa Anutu ta imbot saamba a, mi kapakuri!

Pa ni itoto sua kini mbukɲana mi iurur leleene pa wal kini ma alok.

^p 136:13 Kam 14:21 ^q 136:23 Kam 2:24

Salmo 137

Zin Israel lenen isaana pa mbulu ta zin Babilon tikam pa Yerusalem

- ¹ Indeeje ta tikam yam ma amla ambot su Babilon na, ambutututl
su yok kizin kezenkezen, mi amtwermiili pa kar Sion ma leleyam
isaana kat mi amtanjan.
- ² Mi ampalweeze kombom tiam se ke namannaman ma
timbombooren sorok.
- ³ Pa koyam koi bizin ta tikam yam ma amla ambot lele kizin na,
tikam senje piam ma tiso piam be amrak mi ambo mboe bekena
tilej len ma lenen ambai.
Tiso piam ta kembei: “Ou, kombo mboe tiom sa ki kar Sion ma amlej.”
- ⁴ Mi inji ambot toono toro.
Tana ko irao ambo mboe ki Yooba be parei? Ina som.
- ⁵⁻⁶ O kar Yerusalem, sombe motoj mbeleelu,
na anjun Yooba be ipasaana nomoj woona ma anje kaamaroj.
Kokena anje kombom mini.
Mi sombe motoj imbirizikaala Yerusalem,
mi menmeen yo pa koroj toro sa ma ilip pa Yerusalem,
na anjun Yooba be ipasaana kwoj ma imun.
Kokena anjo mboe mini.
- ⁷ O Yooba, motom ingalngal mbulu kizin Edom kan mi pokot.
Pa indeeje ta koyam koi bizin tireege Yerusalem na,
zin Edom menmeen zin mi kaljan izalla ma tizzo ta kembei:
“Yo! Kereege Yerusalem.
Kereege ma isu lene kat!”
- ⁸ Mi niom Babilon koyom, nako tireege kar tiom ma isaana kat!
Tomtom ta so ipokot mbulu ta kakam piam, nako leleene ambai mi
kampana ki Anutu imbot se kini.
- ⁹ Mi zin ta so tikam lutuyom bizin mi tipiliiti zin sala pat na, ta kembena.
Ko lenen ambai kat mi kampana ki Anutu imbot se kizin.^r

Salmo 138

Sungana ki tomtom ta leleene ambai pa ulaaja ki Anutu

Mboe ki Dabit

- ¹ O Yooba, nio lenen ambai pu, mi lenen imap ipakuru!

^r 137:9 Tur 18:1–19:4

- Nio aŋbo mboe pakurŋana pa nu itum tamen. Merere toro sa som.
 Tana sombe merere pakan tire yo, na tire yo lak!
- 2 Nio motoŋ ima pa urum ku mi aŋlek kumbuŋ pu.
 Mi leleŋ ambai pu mi aŋpakur zom!
 Pa nu toto sua ku mbukŋana, mi urur lelem pa wal ku mi muŋaiŋai zin.
- Nu zom biibi kat. Tamen mbulu pakan ta mbuk sua pa be kam,
 inako ikam ma zom biibi ma ilip.
- 3 Indeeŋe ta aŋtaŋroro u be uulu yo na, nu leŋ suŋŋana tio,
 mi pombol yo, mi kam yo ma niŋ ise.
- 4 O Yooba, king ta boozomen ki toono, sombe tileŋ sua ta ipet pa
 kwom,
 nako lenen ambai pu mi tipakuru.
- 5 Ko timbo mboe mi tipakuru pa zom biibi, mi mburom, mi mbulu ta
 kamam pizin na.
- 6 Ŋonoono Yooba, nu biibi mi mbotmbot sala kor kat. Mi motom
 iŋgalŋgal zin wal sorrokŋan.
 Tamen zin wal tau tipakurkur zitun na, nu ute zin lup. Pa nu motom
 molo.^s
- 7 Sombe patanana booza isalakaala yo, na nu ko uulu yo ma aŋbot
 ambai mini.
 Mi sombe koŋ koi bizin keten malmal kat pio, mi tikamam be
 tipasaana yo,
 na nomom woono mbolŋana ko iporoukaala yo ma aŋbot ambai.
- 8 O Yooba, mbulu boozomen ta lelem iur pa be ipet pio, ina kola ipet.
 Pa nu toto sua ku mbukŋana mi urur lelem pa wal ku ma alok.
 Tana pizil ndemem pio pepe. Pa nio na itum nomom muriini tau.^t

Salmo 139

Anutu imbotmbot raama iti mi irre iti totomen

Mboe ki Dabit

- 1 Yooba, nu itum tiiri kat leleŋ
 mi ute yo ma imap.^u
- 2 Nio, sombe keteŋ su, som aŋmanga mi aŋla pa uraata, na nu ute.
 Pa nu motom molo. Tana ute ŋgar tio ma imap.^v

^s 138:6 Mbo 113:7+; Lu 1:52, 14:11 ^t 138:8 Pil 1:6 ^u 139:1 Mbo 17:3, 44:21; Ibr 4:13

^v 139:2 Mbo 94:11; Mt 9:4

- 3 Sombe anpa ma anla lele sa, som anjur motorj ri mi ankeene leŋ, na
nu rre yo.
Tana nu ute mbulu tio ta boozomen.^w
- 4 Yooba, sua ta leleŋ iurur pa mi ipet pa kwoŋ zen i,
ina tomini, nu ute ma imap.
- 5 Nu muŋmuuŋgu pio mi kemermer pio.
Mi itum nomom, ta ikiskis yo mi ikamam peeze pio.
- 6 Nio anjam ngar pa mbulu ku tana ma anrao som.
Pa ngar ku na, ipa ndel. Ilip kat pio.^x
- 7 Nio sombe leleŋ be anko molo pu, nako anla ki parei? Som.
Pa anrao be anke pa motom na som.^y
- 8 Sombe anŋsala pa saamba, na nu mbotmbot.
Mi sombe ankeene sula Andewa, na nu mbotmbot su tina tomini.
- 9 Mi sombe anrie ma anla pa lele ta zoŋ ise,
som anla anbot lele pakaana ta zoŋ isula pa,
- 10 nako andeenju mbotmbot.
Mi nu ko wiliŋ yo ma ituru tala.
- 11 Mi sombe anso be zugut imar ma izukkaala yo,
mibe mat itooro ma iwe mbeŋ,
ina tomini irao be ipakaala yo pa motom na som.
- 12 Pa zugut irao be isekaala motom na som.
Mi mbeŋ na, nu rre koroŋ ta boozomen raraate kembei ta aigule.
Tana zugut mi mat na, raraate men pa nu motom.
- 13 Nu ta ur leleŋ.
Mi nu ur koroŋŋoŋ ta boozomen, mi lup lela anan kopoono leleene mi anŋsu.^z
- 14 Tana nio anmoto u mi anpakuru. Pa nu pa ndel kat.
Mi uraata ku boozomen ta kembena. Ipa ndel kat.
Nu ute yo ma imap.
- 15 Indeeŋe ta anŋum riŋariŋa lela anan kopoono na, nu ute.
Tiroŋ ta boozomen ingalakenken, mi tasa ike pa nu motom som.
- 16 Tana anbotmbot lela anan kopoono, mi nu re yo kek.
Mi aigule ta munŋaana men tabe anbotmbot su toono i, na lelem iur
pa mi tibeede se ro ku, mana anan ipeebe yo ma anŋsu.
- 17 O Anutu, nio anjam kinkiini be anute ngar ku. Tamen anrao som.
Pa ngar ku ilip kat. Nu kamam ngar pa koroŋ munŋaana ka tieene.
- 18 Sombe antoombo be anŋin zin, na anrao som. Pa tilip pa
magargaara ta tai kana i.

^w 139:3 Yo 21:17; Ibr 4:13 ^x 139:6 Ro 11:33 ^y 139:7 Yona 1:3 ^z 139:13 Mbo 119:73

Mibe aɲnin ma imap, ina tomini irao ikam yo ma aɲute katu na som.

19 O Anutu, nio aɲsombe nu pun kat zin wal sananɲan ma timetmeete lup.

Mi zin wal ta titekteege siɲ pizin tomtom na, leleɲ be timbot molo pio.

20 Kom koi bizin tana tipakamkaam, mi tiwirri sua sananɲana pu, mi tipombolmbol sorok sua kizin pa nu zom.

21 O Yooba, zin wal ta tiurur koi pu na, nio tomini aɲurur koi pizin. Mi zin wal ta timaɲga be tizorzooru na, leleɲ pizin risa som kat.

22 Aɲurur koi pizin, mi aɲre zin kembei koɲ koi bizin ɲonoono.

23 O Anutu, tiiri leleɲ mi ɲgar tio.

Toombo yo beken a ute kat ɲgar ta imbot la leleɲ i.^a

24 Tiiri yo to re: Nio aɲtoto zaala sananɲana som.

Mi pazalzal yo beken a aɲto zaala ku ndabokɲana. Naso aɲbot ambai ma alok.^b

Salmo 140

Tatke yo pa koɲ koi bizin naman

Mboe ki Dabit

1 O Yooba, tatke yo pizin wal sananɲan.

Poroukaala yo pizin wal ta tikamam zaaba pizin tomtom na. Kokena tipasaana yo.

2 Zin lenen iurur pa ɲgar sananɲan bozboozo, mi tipesese zin tomtom pa malmal.

3 Kwon na, kembei mooto sananɲan. Pa sua ta tiwirri na, mataanaɲana, mi ipasansaana zin tomtom kembei mooto kananɲana na.^c

4 O Yooba, menderkaala yo: Kokena zin wal sananɲan tikam yo. We seraara pa zin wal ta tikamam zaaba pizin tomtom na. Pa ɲɲi tirru zaala be tikam yo ma aɲtop.

5 Zin wal ta tipakurkur zitun mi matan pasomu, ta ɲɲi tiur napitpit kizin be tipasaana yo.

Mi tiraara pu kizin be tikam yo.

Mi tiur kilis su zaala ta aɲwwa pa, beken a tikeene yo.

^a 139:23 Mbo 26:2; Tur 2:23 ^b 139:24 Mbo 17:3+ ^c 140:3 Ro 3:13; Yems 3:8

- 6 Mi nio aŋso pa Yooba ta kembei: “Nu ta Anutu tio!
Ŋgun talŋom pa tiŋiizi tio ti mi muŋai yo.
- 7 O Yooba, Merere tio, nu ulaaŋa tio mburomŋom.
Indeeŋe mazwaana ki malmal na, nu poroukalkaala yo.
- 8 Yooba, iŋgi zin wal sananŋan lelen iur be tipasaana yo, mi
timburmbuuru pio.
Tana aŋsuŋu be koto zin.
Kokena ŋgar kizin sananŋana tana iur ŋonoono.
- 9 Zin nin se mi tiliu yo be tipasaana yo.
Mi nio aŋsuŋu be pimiili sua sananŋana ta iwedet pa kwon na, ma
imiili pizin mi ipasaana zitun.
- 10 Kam ma you keseene itoptop sala ŋwan.
Mi piri zin sula kat naala ta usomŋana i. Kokena tise mini.^d
- 11 Zin wal ta tiŋgalŋgal sua pakaamŋana pizin tomtom na, ziiri zin pa
toono ku ma tila len.
Mi zin wal ta tikamam zaaba pizin tomtom na, mbulu sananŋana ko
iketo zin mi ipasaana zin ma timap.
- 12 Yooba, nio aŋute: Nu uluulu zin wal ta tomtom tikamam pataŋana
pizin na, mi urur kadoono pa kan koi bizin.
Mi zin wal ta timbot ŋoobo na, nu mendernder pizin mi uluulu zin
pa pataŋana kizin.^e
- 13 Ŋonoono kat, zin wal ndeeŋeŋan ko lelen ambai pu mi tipakur
zom.
Mi zin wal ta lelen ŋgezeŋan ko timbotmbot su kerem uunu
totomen.^f

Salmo 141

Tomtom ta isuŋ Anutu be ipiŋgis toomboŋana ma imbot molo pini

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, nio aŋtaŋroro u be loŋa mar mi uulu yo!
Ŋgun talŋom mi leŋ kalŋoŋ.
- 2 Leleŋ be suŋŋana tio iwe kembei koronŋ kuziini ambaiŋana ta
tirukruk su kerem uunu na.
Mi sombe aŋwit nomonŋ mi aŋsuŋ, na re suŋŋana tio kembei
patoronŋana ta tikamam pa mbeŋ na.^g

^d 140:10 Mt 3:10; Tur 20:15 ^e 140:12 Mbo 9:18, 34:6 ^f 140:13 Mt 5:8 ^g 141:2 1Tim 2:8;
Tur 5:8, 8:3

- 3 O Yooba, mboro kat miorŋ mi menderkaala kwoŋ. Kokena sua sananŋana sa iyooto pa.^h
- 4 Mi zem ŋgar sananŋana sa ma izeebe yo pepe. Kokena anŋaaba zin wal sananŋan pa mbulu kizin.
Uulu yo be anmender mbolŋana. Kokena tiyaaru yo ma anŋla anŋaaba zin mi niamŋan amkan kini kizin mbuyeenanana.
- 5 Tomtom ndeenŋana sa, sombe ibalis yo mi iyaamba yo be ipazal yo, inako leleŋ ambai men. Pa ina iswe kembei ni iur kat leleene pio.
Tamen zin wal sananŋan na, irao anyok be tipomoozo yo mi tilinŋ ŋgere kizin ambaiŋana sala uteŋ na som.
Pa nio anzunzunŋu totomen be koto mbulu kizin sananŋana.
- 6 Zin wal sananŋan, sombe Ni ta Tiirinana Katuunu i, iur kadoono pizin mi igiibi zin sula lele taranŋatŋana, to tikilaala ta kembei: Sua ta muŋgu ankamam pizin bekenan anŋpazal zin na, sua ambaiŋana mi sua ŋonoono.
- 7 Wal tana tiron ko timbot leŋaleŋa su Andewa kwoono kembei toono ta bapalo itaara na.
- 8 O Yooba, Merere tio, nio anŋurur motoŋ pu be we ur pio mi menderkaala yo. Tana zem yo ma anmeete pepe.
- 9 Mboro yo mi motom pio. Kokena kilis ta zin wal sananŋan tiur pio na, ikeene yo,
som anŋi la pu ta zin tiraara pio.
- 10 Kam wal tana ma timap titi la zitun pu kizin.
Mi uulu yo ma pinŋis pai tio pa pu kizin.

Salmo 142

Sunŋana ki tomtom ta iyamaana kembei ni itutamenanana

Mboe ki Dabit Indeeŋe ni imbotmbot lela raŋ sumbuunu na, itooro mboe ti

- 1 Nio kalŋonŋ isala mi anŋanŋroro Yooba.
Tiŋiizi tio ila kini be imuŋai yo. Pa ni ta biibi tio.
- 2 Pataŋana tio ta boozomen anŋzwe la kini.
Mi koroŋ ta ikam yo ma leleŋ ipata na, anŋzo i pa.
- 3 Nio sombe leleŋ ipata kat mi mburonŋ ikamam be imap, na nu ute zoloŋ.
Zaala ta anŋtoto na, koŋ koi bizin tiur kilis su be tikeene yo pa.

^h 141:3 Mbo 34:13; Mt 12:36; Ep 4:29; Yems 1:26, 3:8

- 4 Mi motoŋ lae zilŋoŋ uunu na, tomtom sa imbot be iuulu yo na som.
Mi muriŋ sa be aŋke lela mi aŋbot ambai pa na som.
Mi tomtom sa ikam ŋgar pio som.
- 5 Yooba, nio aŋtaŋroro u be uulu yo.
Mi aŋpase pu mi aŋso ta kembei: Nu ta ko menderkaala yo mi we ur
pio be aŋke lela.
Tana mazwaana ta so aŋbotmbot su toono na, sombe nu mbotmbot
raama yo, na aŋru leŋ koronŋ toro mini paso?
Pa nu kampewe yo mi aŋbotmbot se ku pa koronŋ ta boozomen.
- 6 Ŋgun talŋom pa tiŋiizi tio.
Pa ingi pataŋana tio taŋgi ikoto yo ma aŋbot ŋoobo kat.
Tatke yo pa koŋ koi bizin naman.
Pa zin wal ta tiketoto yo na, mburan ilip kat pio.
- 7 Ŋgi aŋyamaana kembei aŋbot lela ruumu sanaana leleene i.
Tana uulu yo be aŋyooto. Naso aŋpakur zom.
Mi zin wal ndeeŋeŋan ko tire kameŋana ku ta swe pio na, ma
timar tiliu yo mi niamŋan ampakur zom.

Salmo 143

Tapase pa muŋaiŋana ki Merere mi sua kini mbukŋana

Mboe ki Dabit

- 1 O Yooba, leŋ suŋŋana tio ti mi uulu yo.
Pa nu toto sua ku mbukŋana mi kamam mbulu ndeeŋeŋana men.
Mi nu ta biibi tio. Tana ŋgun talŋom pa tiŋiizi tio mi muŋai yo.
- 2 Nio mbesoonŋo ku. Tana pamender yo pa sua pepe.
Pa tomtom sa ndeeŋeŋana kat be imender su kerem uunu na som.
Niam ta boozomen leyam uunu makiŋ.ⁱ
- 3 Re. Koŋ koi bizin tiketo yo mi tiparaama yo su toono kek.
Mi tikam yo ma aŋbotmbot lela zugut biibi leleene, kembei zin wal
ta timetmeete ta muŋgu kek na.
- 4 Ŋgi leleŋ ipata, mi aŋmoto koŋ ma mburonŋ imap.
Pa leŋ zaala sa mini som.
- 5 Tana motoŋ ilala pa mbulu ta muŋgu kamam na.
Nio aŋkamam ŋgar pa uraata bibip boozomen ta itum nomom
ikamam na.^j
- 6 Mi aŋwit nomonŋ mi aŋsuŋu.

ⁱ 143:2 Mbo 14:3; Ro 3:10,20; Ga 2:16 ^j 143:5 Mbo 77:5

Nio lelej pu ilip, kembei tomtom ta miri i ma ngureene ikerekere.
Nio ingi kembei toono ta ka yok somjana mi izza pa yan.^k

⁷ O Yooba, lej sunjana tio ti, mi loja mar uulu yo. Pa ingi mburong
imap kat.

Turke motom pio pepe. Kokena anmeete mi angaaba zin wal
meetengan sula Andewa.

⁸ Yooba, nio anpase pu tau.

Sombe zong ise, na so lej sua sa. Kam mbulu sa tabe iswe kembei
munajana ku imbotmbot se tio men.

Mi patoojo yo pa zaala tabe anjo.

Pa nio lelej pu mi anjurur motong pu be uulu yo.

⁹ Yooba, tatke yo pa koj koi bizin naman.

Menderkaala yo mi we ur pio be anke lela.

¹⁰ Nu ta Anutu tio.

Tana paute yo be anjo kat mbulu ta nu lelem pa i.

Itum Bubujom ambajana ko ikam peeze pio.

Naso anpa pa zaala keteenejana.^l

¹¹ Yooba, nu zom biibi pa munajana ku. Uulu yo be anbot motong
yaryaara.

To mbulu ku ndeenejana mi tatke yo pa patajana ti.

¹² Mbulu ku ta toto sua ku mbukjana mi urur lelem pa wal ku na, swe
mini, mi kas koj koi bizin ma timap.

Wal boozomen ta tiurur koi pio na, pambiriizi zin ma timap kat.

Pa nio mbesoojo ku tau.

Salmo 144

Zin Israel tisuj Merere be iporoukaala zin mi ikampe zin

Mboe ki Dabit

¹ Nio anpakur Yooba. Pa ni ulaaja tio mboljana ta ipombolmbol yo
mi imenderkalkaala yo.

Ni ipaute yo pa mbulu ki malmal, mi ikam ma nomong alalajana.^m

² Ni iurur leleene pio mi iporoukalkaala yo. Mi iwe kembei siiri
mboljana pio be anke lela.

Mi iwidit yo mi iurur yo sala kor bekenan anbot ambai.

Ni itatkewe yo pa koj koi bizin naman, mi iwe singiao pio.

Mi ikototo zin karkari ma timbot la kopong mbarmaana.

^k 143:6 Mbo 42:2, 63:1 ^l 143:10 Mbo 25:4+, 119:12; Yo 16:13 ^m 144:1 Mbo 18:34

- 3 O Yooba, niam tomtom toono koyam na, koronj sorok.
Parei ta nu kamam ngar biibi piam, mi motom ngalngal yam?"
- 4 Pa niam ambot rimen mi amap, kembei miiri ta iwedet pa kwoyam na.
Mbotjana tiam isu toono na, kembei koronj kunuunu ta sombe zonj
imap na imap.^o
- 5 Yooba, kaaga saamba mi su!
Teege su pizin abal, mi pei you raama ka koi ma ise.
- 6 Kam ma lolo niini iwenweene mi iyangwiiri konj koi bizin ma tiko
lejaleja.
Ser peene ku lutuunu. Naso tiko papirik.
- 7 Pa ingi kembei wo mburaanajana ikamam be isur yo ma aŋla lej i.
Tana nomom su mi maata yo ma aŋse.
Uulu yo, mi tatke yo pizin wal ta timar pa toono toro na naman.
- 8 Wal tana, kwon pakamkaamŋan.
Tiwit naman woono isala be tipombol sua kizin mbukjana ma imbol
kat. Tamen tito sua kizin som.
- 9 O Anutu, nio ko aŋbo mboe poponjana pu,
mi aŋse kombom be aŋpakuru.
- 10 Pa nu ta uluulu zin king tiam Israel ma tiliplip pa kan koi bizin.
Nu kamkewe mbesoonjo ku Dabit zinan poponjana kini.
- 11 Pingis zaaba pio, mi tatke yo pa zin wal ta timar pa toono toro na
naman.
Wal tana, kwon pakamkaamŋan.
Tiwit naman woono isala be tipombol sua kizin mbukjana ma imbol
kat. Tamen tito sua kizin som.
- 12 Lutuyam bizin ko titum ma tiwe bibip, kembei ke poponjan.
Mi lutuyam moori bizin ko rungun ambaimbaijan kembei gungun
ta tisap koronj kunun ila bekena tipengeeze king ruumu kini.
- 13 Mi diditu tiam ko bokbok pa kini matakiŋa,
mi sipsip mi mekmek tiam timasak ma tiwe munjaana ma
munjaana ka tieene.
- 14 Mi makau tiam ta kembena. Mete sa ko irao ikam zin na som.
Ko tumjan, mi tipepeebe ambai men ma tiwe booze kat.
Mi ko teleŋ tinjiizi sa isu kar keteene som.
- 15 Zin wal ta so kampejana ta kembei imbotmbot se kizin, nako lenen
ambai kat.

ⁿ 144:3 Mbo 8:4; Ibr 2:6 ^o 144:4 Yems 4:14

Mi ina zin wal ta timbesmbeeze pa Yooba. Tana zin ta ko lelen ambai. Pa kampejana kini ko imbotmbot se kizin.^p

Salmo 145

Tapakur Merere pa mburaana mi kampejana kini

Mboe pakurjana Mboe ki Dabit

- 1 O Anutu, nu ta king tio. Nio ko anwit urum isala kor, mi anpakur zom pa kampejana ku ta buri, mi iseenge iseenge ma ila.
- 2 Aigule ta boozomen nio ko anpakurkuru pa kampejana ku, mi anwidit zom isala kor ta buri, mi iseenge iseenge ma ila.
- 3 Yooba, ni ta biibi nonono. Takam ngar pini na tarao som. Tanata tomtom tiwidit uruunu ma isala kor kat!
Pa ni biibi kat.^q
- 4 Tomtom ko tipepeebe len keljan, mi tiwidit urum pa uraata ku ndabokbokjan, mi tizzo zin pa.
Ko tizzo zin pa mos ku mburanjan ma tilejlej. Naso zin tomini tipakurkur zom, mi iseenge iseenge ma ila.
- 5 Ko tizzo pa mburom, zom biibi, mi azunka ku ta ilip kat.
Mi nio ta kembena. Lelej be ankamam ngar pa uraata ku ndabokbokjan ta ipa ndel kat.
- 6 Tomtom ko tizzoyaryaara uraata ku mburanjan ta tomtom tire ma timoto na.
Mi nio ko anzoyaryaara zom biibi.
- 7 Tomtom ko matan ingalngal kampejana ku biibi mi tizzoyaryaara uruunu.
Ko kaljan izalla mi timbombo mboe pa mbulu ku ndeejanana.
- 8 Pa Yooba, ni leleene izanzaana pizin mbesoojo kini, mi imunajai zin mi ikampewe zin.
Ni keteene malmal karau som.
Mi itoto sua kini mbukjana mi iurur kat leleene pa wal kini.^r
- 9 Yooba, ni ikamam mbulu ambaijana pa tomtom ta munjana men.
Mi leleene izanzaana pa koron boozomen ta itunu iur zin na.^s
- 10 O Yooba, koron boozomen ta itum ur zin, nako timap ma tipakur zom.

^p 144:15 Mbo 33:12 ^q 145:3 Ro 11:33 ^r 145:8 Kam 34:6 ^s 145:9 Mbo 103:13+, 136:1

- Mi wal ku ta tiurur lenen pu mi titoto mbulu ku, nako lenen ambai pu mi tipakuru pa kampaŋana ku.
- 11 Ko tizzo pa peeze ku ta mburaanaŋana mi ndabokŋana kat na.
Mi tiwidit mbol pa mburom biibi.
- 12 Naso tomtom ta boozomen tiute ta kembei: Nu kamam uraata mburaŋan.
- Mi peeze ku ta kembena. Mburaanaŋana mi ndabokŋana kat.
- 13 Peeze ku ko iseenge iseenge ma ila.
Koroŋ ta boozomen ko timbotmbot la kopom mbarmaana, mi nu mborro zin ma alok.
Yooba itoto sua kini mbukŋan ta boozomen.
Uraata kini ta boozomen iswe i kembei ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini.^t
- 14 Zin wal ta so pataŋana ipun zin ma mburan imap na, ni iuluulu zin. Mi wal boozomen ta pataŋana ikototo zin na, ni isilou zin.^u
- 15-16 Koroŋ matan yaryaaraŋan ta boozomen tiurur matan pu. Pa sombe petel zin, na nu kamam kan kini.
Nu welweele nomom be pututu zin, mi zin ta boozomen tikan ma tirao.^v
- 17 Yooba mbulu kini ta boozomen iswe i kembei ni ndeeŋeŋana.
Mi uraata kini ta munŋaana men iswe i kembei ni itoto sua kini mbukŋana mi iurur leleene pa wal kini.
- 18 Zin wal ta so titanroro i raama lenen,
na ni imbotmbot kolouŋana pizin mi iuluulu zin.
- 19 Mi zin wal ta timototo i mi tileŋleŋ la kaŋaana na, sombe lenen pa koroŋ pakan mi tisunŋi pa, na ni ikamam pizin.
Ileŋleŋ tiŋiizi kizin mi iuluulu zin.
- 20 Tana zin wal ta tiurur lenen pini na, ni mataana pizin mi imenderkalkaala zin.
Tamen zin wal sananŋan na, ni ko ipasaana zin ma tila len lup.
- 21 Nio kwoŋ ko ipakurkur Yooba.
Mi koroŋ boozomen ta ni iur zin na tomini, ko timap ma tipakur zaana potomŋana.
Ta buri, mi iseenge iseenge ma ila.

^t 145:13 1Kor 1:9; 1Tim 1:17; Ibr 10:23; Tur 11:15 ^u 145:14 Mbo 37:17

^v 145:15-16 Mbo 104:28; Mt 6:26

Salmo 146

Tapase pizin tomtom pepe. Tapase pa Anutu

¹ Haleluya!

Lelen ko imap ipakur Yooba!

² Mazwaana ta so aŋbot motoŋ yaryaara, nako anpakurkur Yooba.

Nio ko aŋbombo mboe pa Anutu tio, mi anpakurkuri ma irao swon.

³ Zin wal peeze kan na, kapase pizin pepe.

Pa zin na, tomtom toono kan men. Tana tirao be tikamke yom na som.

⁴ Mi sombe timeete, nako timiili ma tisula mini toono.

To ngar pareijana ta muŋgu lenen iur pa be tikam, nako iur ŋonoono som. Pa ina, ko timetmeete ramaki.

⁵ Mi tomtom ta so ipase pa Anutu ki Yakop be iuuli, nako leleene ambai.

Pa tomtom ta so iurur mataana pa Yooba Anutu kini mi ipase pini, na kampejana ki Anutu ko imbotmbot se kini.

⁶ Yooba, ni ta iur saamba, toono,

mi tai, ramaki koron boozomen ta timbotmbot pa.^w

Mi sua ta ni imbuk pa wal kini na, ni ko mataana ingalŋgal mi itoto ma alok.

⁷ Zin wal ta so tomtom tikam ŋoobo zin mi tiseseeze matan, na Yooba imendernder pizin mi iuluulu zin pa patajana kizin.

Mi zin wal ta so peteltel zin, na ni ikamam kan kini.

Mi wal ta so timbotmbot la kan koi bizin naman, na ni ikamkewe zin.^x

⁸ Mi zin ta matan pisjan na, ni iurpewe zin ma matan ipeere.

Mi zin wal ta tikunkun pa patajana kizin na, ni iuluulu zin be tipa kat.

Yooba, ni iurur leleene pizin wal ndeenjan.^y

⁹ Mi zin wal ta so tiwe leembe pa lele sa, na ni mataana pizin.

Mi zin noronja mi zin moondo na, ni iuluulu zin ma timbot ambai.

Tamen zin wal sananjan na, ni ipakokoogo zaala kizin ma tindeenje patajana boozo.^z

¹⁰ Yooba ko ikam peeze ma alok.

O niom Sion koyom, peeze ki Anutu tiom ko iseeŋge iseeŋge ma ila.^a

^w 146:6 ŋgo 14:15; Tur 4:11, 10:6, 14:7 ^x 146:7 Mbo 9:18, 37:17, 103:6, 107:9

^y 146:8 Mt 11:5, 11:28 ^z 146:9 Kam 22:22+; Mbo 10:18 ^a 146:10 Mbo 93:1, 99:1;

Tur 11:15

Haleluya!

Salmo 147

Tapakur Merere pa muḡaiḡana kini mi mburaana biibi

¹ Haleluya!

Ḣonoono kat. Sombe tombo mboe pa Anutu kiti mi tapakuri, ina ambai.

Pa mbulu ta kembei, ina indeeḡe men. Mi ikamam ti ma lelende ambai.

² Inḡi Yooba ikamam uraata be iurpe Yerusalem mi ipamender mini.
Mi iyyo zin Israel ta kan koi bizin tikoki zin ma tila timbot leḡaleḡa na, mi ikamam zin ma timilmiili mini.

³ Mi zin wal ta so lelen ipata ma tisaana kat na,
ni ipotortor lelen mi iurpewe pataḡana kizin.^b

⁴ Ni ta iur zin pitik, mi inin zin lup.
Mi itunu iwatwaata zanzan ma ikot zin.

⁵ Merere kiti, ni biibi ḡonoono mi mburaana ilip kat.
Mi ḡgar kini ta kembena, biibi kat. Koronḡ boozomen ta ni ikamam ḡgar pa na, tomtom sa irao iute kat na som.^c

⁶ Zin wal ta so timbotmbot raama pataḡana na, Yooba iuluulu zin ma timbot ambai mini.
Tamen zin wal sananḡan na, ni ikototo zin mi iparamraama ḡḡuren isula toono.^d

⁷ Leleyom ambai pa Yooba mi kombo mboe pini.
Kese kombom mi kapakur Anutu kiti.

⁸ Ni ikamam ma miiri tieene irao pa saamba.
Mi inḡonḡo yaḡ ma izzu bekena ipembesmbeeze toono.
Mi ikamam ma mbutmbuutu izze pa abal lwonlwon.

⁹ Ni ikamam zin buzur kan kini.
Mi sombe man aḡkor lutun bizin titanḡ pa kan kini, na ni ipututu zin tomini.^e

¹⁰ Tomtom lelen pa hos mburanḡan mi zin malmal kan ta kumbun imbol pa malmal na, mi nin se pizin.
Tamen Anutu, ni leleene pa koronḡ ta kembei som, mi niini se pizin som.

^b 147:3 Mbo 34:18; 2Kor 1:3+, 7:6 ^c 147:5 Ro 11:33 ^d 147:6 Lu 1:52 ^e 147:9 Mt 6:26; Lu 12:24

- 11 Ni leleene pizin wal ta timototo i mi tilejlej la kaljaana,
mi zin wal ta tipase pa mbulu kini ta itoto sua kini mbukjana mi
iurur leleene pa wal kini na.
- 12 O niom Yerusalem koyom, kapakur Yooba!
Niom Sion koyom, kiwit Anutu tiom uruunu ma isala kor!
13 Pa kar tiom ka siiri kwonkwon na, ni ipombolmbol ma tuŋ.
Mi kampejana kini imbotmbot se tiom.
14 Ni mataana pa lele tiom mi iporoukalkaala yom ma kombotmbot
ambai men.
Mi ikamam koyom kini ta ndabokjana kat.
- 15 Sombe ni leleene be mbulu sa ipet su toono, na iur sua men mi
mbulu tana ipet.
Pa sua kini ikamam uraata karau men.
16 Ni ikamam ŋauŋau ma izzu mi ilol toono.
Mi iswirri tolou ma izzu ma irao toono.
17 Ni iwirri yanpat mi imiyaryaara kembei patpat,
mi ikamam ma lele ilomo kat. Tabe yok itooro ma iwe ais.
18 To izzo sua mini mi ais itooro ma iwe yok.
Pa ipei miiri kini bayoujana ma iloondo, tabe ais itooro ma iwe yok
mini mi ireere.
- 19 Muŋgu ni ikam sua kini ila ki Yakop.
Iso zin Israel pa tutu kini ta iur pataaŋa kek na, mi isope zin pa tutu
kini ndeeŋejan.
20 Mbulu tana, ni ikam pa toono toro sa ka tomtom bizin som.
Tanata zin tiute tutu kini ndeeŋejan som.
Haleluya!

Salmo 148

Koroŋ ta boozomen bela tipakur Merere

- 1 Haleluya!
Niom wal saamba koyom, kapakur Yooba!
Niom ta kombot sala kor kat na, kapakuri!
2 Niom aŋela kini ta boozomen, kapakuri!
Mi niom malmal koyom ta boozomen ki kar saamba, kapakuri!^f
3 Zoŋ mi puulu, kapakuri!

^f 148:2 Lu 2:13+

- Mi niom pitik ta kayaryaara na, kapakuri!
 4 Nu saamba ta mbot sala kor kat na, pakuri!
 Mi niom yok ta kombot sala kor a, kapakuri!
 5 Zin ta boozomen tana bela tipakur Yooba zaana.
 Pa ni iur sua ma zin tipet.
 6 Mi iur zin la murinmurin be timbotmbot ta kembei ma alok.
 Pa kan sua ta ni iur pataaŋa kek na, irao imap na som.
- 7 Mi niom koronj ta kombotmbot su toono na tomini, kapakur Yooba!
 Niom koronj mburanŋan ki tai mi mozo lukutuunu na, kapakuri!
 8 Mi lolo niini, mi yanpat, ŋaunau mi tolou,
 mi miiri mburanŋan ta kelerleŋ la kalŋaana na, kapakuri!
 9 Niom abalabal mi lele mbukunbukun ta boozomen,
 mi ke ŋononŋan mi ke mbolŋan ta munŋaana men ki su na,
 kapakuri!
 10 Mi niom mbili kar koyom mi buzur su koyom,
 niom koronj karraŋyom, mi niom man ta kirie na, kapakuri!
- 11 Niom king, mi iwal karkari ta boozomen,
 niom peeze koyom, mi niom ta zoyomŋoyom na, kapakur Yooba!
 12 Niom nanŋaŋ mi tamuriŋ, kolman mi pikin, kapakuri!
 13 Niom ta boozomen bela kapakur Yooba zaana.
 Pa ni itutamen ta zaana biibi ma ilip.
 Koronj boozomen ta timbot pa saamba mi toono na, tiswe i kembei
 ni ta biibi ŋonoono.
- 14 Mi ingi ni ikam wal kini len mburan popoŋana mi ipakur zin mini.
 Zin wal kini ta tiurur lenen pini mi titoto mbulu kini na, ni ikam ma
 urun iwe biibi.
 Pa ni leleene pizin Israel mi imbotmbot kolouŋana pizin.
 Haleluya!

Salmo 149

Anutu ko ikam wal kini ma tilip, tana zin tipakuri

- 1 Haleluya!
 Kombo mboe popoŋana pa Yooba.
 Niom wal kini ta kuurur leleyom pini mi kototo mbulu kini na,
 kulup yom mi kombo mboe pini ma kapakuri!
 2 Niom Israel, leleyom ambai pini. Pa ni ta iur yom.
 Niom Sion koyom, menmeen yom pini. Pa ni ta king tiom.

- ³ Karak mi kapakur Yooba zaana.
Kitir kakaaba mi kese kombom be kapakuri.
- ⁴ Pa Yooba, ni leleene ambai kat pa wal kini.
Zin wal ta timbotmbot raama patajana mi tipase pini men na, ni ko ikamke zin, mi ikam zin ma nin se.
- ⁵ Tana zin wal tau tiurur lenen pa Yooba mi titoto mbulu kini, nako lenen ambai mi nin se. Pa ni ko ipakur zin, mi ikam zin ma tilip.
Mi sombe tilek kumbun pini be tisun, nako kaljan isala mi tipakuri raama menmeen zin.
- ⁶ Mboe pakurjana ko imbot la kwon,
mi buza mata mbaaru imbot la naman keteene,^g
- ⁷ beken a tipokot mbulu sananjana kizin karkari
mi tiur kadoono pa kan koi bizin.
- ⁸ Ko tipo zin king kizin pa re mboljan,
mi tipo zin peeze kan kizin pa sen ta tiurpe pa ain na.
- ⁹ Naso tikam ma wal tana tire kadoono kizin. Kadoono tana, tibeede ka sua pataja kek.
Mbulu tana iso ipet, tona zin wal ta tiurur lenen pa Yooba mi titoto mbulu kini na zan ko iwe biibi.
Haleluya!

Salmo 150

Takam mbulu matakija be tapakur Anutu

- ¹ Haleluya!
Kapakur Anutu lela muriini potomjana!
Kapakuri lela muriini mboljana ta saamba a!
- ² Kapakur zaana pa uraata kini mburanjan ta ni ikamam na.
Kapakuri pa ni ta zaana biibi ma ilip.
- ³ Kiwi twiiri mi kapakur zaana.
Kese kombom mi kupun gita mi kapakuri.
- ⁴ Kitir kakaaba, mi karak mi kapakur zaana.
Kapakuri pa mamaaza mi gita.
- ⁵ Kupun korj mi kapakuri.
Mi sombe kupun, na kupun kat beken a kaljaana biibi.
- ⁶ Tana niom koron mata yaryaaranjoyom ta munjana men, kapakur Yooba!^h
Haleluya!

^g 149:6 Ep 6:17; Ibr 4:12; Tur 1:16 ^h 150:6 Tur 5:13